

**UCHWAŁA NR XXIV/153/20
RADY MIEJSKIEJ W BÓLKOWIE**

z dnia 6 listopada 2020 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego Gminy Bolków – edycja 2018 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 12 ust. 1 i art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.) w związku z Uchwałą Nr XLVII/307/18 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 31 sierpnia 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolków – edycja 2018 r. Rada Miejska w Bolkowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1 Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolków – edycja 2018 r.

2. Integralnymi częściami niniejszej uchwały są następujące załączniki:

- 1) załącznik nr 1 pt. „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków – edycja 2018 r., tekst studium”;
- 2) załącznik nr 2 – rysunek w skali 1: 10 000 pt. „Gmina Bolków, zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – edycja 2018 r., rysunek nr 1 - dotychczasowe użytkowanie terenów oraz uwarunkowania prawne, techniczne i komunikacyjne”;
- 3) załącznik nr 3 – rysunek w skali 1: 10 000 pt. „Gmina Bolków, zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – edycja 2018 r., rysunek nr 2 - uwarunkowania przyrodnicze i historyczno – kulturowe”;
- 4) załącznik nr 4 – rysunek w skali 1: 10 000 pt. „Gmina Bolków, zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – edycja 2018 r., rysunek nr 3 - kierunki zagospodarowania przestrzennego”;
- 5) załącznik nr 5 – rozstrzygnięcie w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolków – edycja 2018 r.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bolkowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jacek Płaszewski

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XXIV/153/20
Rady Miejskiej w Bolkowie
z dnia 6 listopada 2020 r.

BURMISTRZ BOLKOWA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOLKÓW – EDYCJA 2018 r.

TEKST STUDIUM

SPIS TREŚCI:**Część tekstowa:**

CZĘŚĆ I – INFORMACJE WSTĘPNE		
1.	Podstawy prawne opracowania	str. 5
2.	Podstawowe informacje o gminie	str. 5
3.	Przedmiot studium i jego funkcja w systemie planowania	str. 6
4.	Synteza ustaleń studium	str. 7
CZĘŚĆ II - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:		
1.	Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	str. 10
2.	Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	str. 11
3.	Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	str. 12
4.	Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	str. 34
5.	Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	str. 60
6.	Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	str. 60
7.	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	str. 73
8.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	str. 73
9.	Stan prawny gruntów	str. 73
10.	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	str. 74
11.	Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	str. 77
12.	Występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych Kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	str. 77
13.	Występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	str. 79
14.	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	str. 79
15.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	str. 85
16.	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	str. 86
CZĘŚĆ III - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:		
1.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego	str. 89
2.	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy	str. 91
3.	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	str. 97
4.	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	str. 100
5.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	str. 103
6.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu	str. 108

	publicznego o znaczeniu lokalnym	
7.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	str. 109
8.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej	str. 109
9.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	str. 110
10.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	str. 110
11.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	str. 111
12.	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	str. 112
13.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	str. 112
14.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	str. 113
15.	Obszary zdegradowane	str. 113
16.	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa	str. 113
17.	Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie	str. 113

Część graficzna:

I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego:

1. Rysunek nr 1 w skali 1:10 000 – Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotychczasowe użytkowanie terenów, oraz uwarunkowania prawne, techniczne i komunikacyjne;
2. Rysunek nr 2 w skali 1:10 000 – Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwarunkowania przyrodnicze i historyczno – kulturowe.

II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1. Rysunek nr 3 w skali 1: 10 000 – Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Aneks:

Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy Bolków

CZĘŚĆ I

INFORMACJE WSTĘPNE

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA:

Niniejszy dokument stanowi realizację Uchwały Nr XLVII/307/18 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 31 sierpnia 2018r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolków – edycja 2018r. Obejmuje ona kompleksową nowelizację dokumentu, odpowiadającą pełnej problematyce wynikającej z dyspozycji art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z opracowaniem ekofizjograficznym wykonanym w oparciu o art. 72 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019, poz. 1396 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. nr 155, poz. 1298).

Niniejszy dokument realizuje ponadto postanowienia Uchwały Nr XLV/290/18 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 22 czerwca 2018r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z przyjętym tą uchwałą programem prac planistycznych sporządzenie zmiany studium stanowi priorytetowe zadanie z zakresu planowania przestrzennego, przewidziane na lata 2018 – 2022.

Projekt zmiany studium został wykonany na podstawie umowy Nr 47/2019 z dnia 27 maja 2019r. zawartej pomiędzy Gminą Bolków a firmą „DOM” Pracownia Urbanistyczna F.H.U, z siedzibą w Jeleniej Górze, przy ul. Krótkiej 1a/2.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE:

Nazwa: Gmina Bolków

Rodzaj jednostki terytorialnej: gmina miejsko – wiejska,

Położenie: makroregion południowo-zachodni / region dolnośląskie / podregion jeleniogórski / powiat jaworski.

TERYT: 0205023

Powierzchnia gminy: 152,6 km², w tym miasto Bolków 7,68km².

Miejscowości:

miasto Bolków oraz wsie: Gorzanowice, Grudno, Jastrowiec, Kaczorów, Lipa, Mysłów, Nowe Rochowice, Półwsie, Płonina, Radzimowice, Sady Dolne, Sady Górne, Stare Rochowice, Świny, Wierzchosławice, Wierzchosławiczki, Wolbromek.

Liczba ludności (31.12.2018r., GUS):

ogółem: 10 503,

w tym:

- miasto Bolków: 4 988

- obszar wiejski: 5 604

Położenie: województwo dolnośląskie, powiat jaworski (część południowa). Gmina zajmuje 23,6% powierzchni powiatu.

Sąsiednie jednostki terytorialne:

- Miasto Wojcieszów,
- Gmina Janowice Wielkie,
- Gmina Marciszów,
- Gmina Dobromierz,
- Gmina Świerzawa,
- Gmina Męcinka,
- Gmina Paszowice,
- Gmina Stare Bogaczowice.

3. PRZEDMIOT STUDIUM I JEGO FUNKCJA W SYSTEMIE PLANOWANIA:

Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

„1. W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.”

Jak wynika z powyższych regulacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi, obok strategii rozwoju gminy, główny dokument polityki przestrzennej na poziomie lokalnym. Dokument ten sporządzany jest w korelacji z strategiami i politykami wojewódzkimi i krajowymi.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie stanowi aktu prawa miejscowego, jednak wskutek regulacji art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych”. Tak więc polityka przestrzenna ustalona w tym

dokumencie w sposób zasadniczy rzutuje na zawartość merytoryczną planów zagospodarowania przestrzennego i kształtuje tym samym akty prawa miejscowego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy może być także przydatne przy opracowywaniu branżowych programów czy strategii rozwojowych a także podejmowaniu decyzji w zakresie realizacji zadań własnych i promocji gminy.

Bezpośrednim nadrzędnym dokumentem planistycznym wobec niniejszego studium jest plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego. Wytyczne z tego dokumentu dotyczą przede wszystkim uwzględnienia w gminnych dokumentach planistycznych zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Zagadnienia te zostały szczegółowo omówione w części II niniejszego dokumentu, w rozdziale 15.

4. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM:

Niniejszy dokument składa się z 2 głównych części:

- 1) uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego;
- 2) kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Uwarunkowania to zbiór informacji o stanie istniejącym oraz predyspozycjach i barierach rozwoju przestrzennego gminy Bolków, usystematyzowanych wg wymogów art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Kierunki zagospodarowania przestrzennego to dyspozycje co do zasad zagospodarowania przestrzeni, sformułowane na podstawie w/w materiałów diagnostycznych, a także złożonych wniosków.

I tak, główne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków to:

- wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru,
- dobry stan środowiska naturalnego;
- bogate zasoby środowiska kulturowego, w tym zabytków i historycznie ukształtowanej struktury osadniczej;
- dynamiczne zmiany w zakresie układu komunikacyjnego (w części na etapie wielowariantowych projektów koncepcyjnych);
- umiarkowanie korzystna sytuacja gospodarcza przy sprzyjających warunkach przestrzennych dla rozwoju tego sektora;
- korzystne warunki dla rozwoju usług z zakresu turystyki i wypoczynku, przy równoczesnej bardzo silnej konkurencji ze strony zlokalizowanych w pobliżu dużych centrów turystycznych w Karkonoszach;
- umiarkowane niedobory w sferze mieszkalnictwa i usług;
- umiarkowane niedobory w sferze infrastruktury technicznej – szczególnie w zakresie zaopatrzenia w wodę.

Na podstawie powyższej diagnozy przyjęto następujące priorytety w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, uwzględnione w podjętych decyzjach planistycznych:

- zachowanie najcenniejszych walorów środowiska przyrodniczego poprzez uwzględnienie istniejących form ochrony przyrody oraz wskazanie obszarów cennych przyrodniczo wyłączonych spod zabudowy; wskazanie pod zainwestowanie obszarów najmniej konfliktowych dla środowiska, w oparciu o opracowanie ekofizjograficzne;
- wskazanie najcenniejszych obiektów i obszarów zabytkowych oraz określenie zasad ich ochrony, w tym granic postulowanych stref ochrony konserwatorskiej i archeologicznej, o różnych poziomach restrykcji;
- określenie podstawowych zasad kształtowania zabudowy w zgodzie z wymogami ochrony krajobrazu kulturowego;
- wyznaczenie rezerw komunikacyjnych pod nowe drogi wg dostępnych materiałów zarządców tych dróg, przy uwzględnieniu rozpatrywanych wariantów przebiegu wraz z określeniem sposobu zagospodarowania rezerw, które docelowo nie zostaną wykorzystane;
- wyznaczenie strefy aktywności gospodarczej w przestrzeni pomiędzy Bolkowem i Sadami Dolnymi (rejon węzła Bolków na drodze S3) dedykowanej nowym inwestycjom o charakterze przemysłowym i usługowym;
- wskazanie terenów pod nową zabudowę – głównie mieszkaniową, usługową i rekreacyjną w wielkościach wynikających z przeprowadzonej analizy możliwości i potrzeb rozwoju gminy, w miarę możliwości w zgodzie ze złożonymi wnioskami;
- wyznaczenie terenów pod nowe ujęcia wody, a także obiekty energetyczne (linię elektroenergetyczną 400kV oraz urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych).

Rozmieszczenie przestrzenne elementów zagospodarowania opisanych powyżej określa rysunek nr 3 w skali 1: 10 000 pt. „Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Celem studium jest określenie polityki gminy w zakresie gospodarki przestrzennej w taki sposób aby zapewnić jej zrównoważony rozwój przy wykorzystaniu istniejących uwarunkowań, dążąc do zachowania najcenniejszych walorów i poprawy jakości życia mieszkańców.

CZĘŚĆ II

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Niniejszą część dokumentu usystematyzowano zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Poszczególne zagadnienia zostały przedstawione w formie tekstowej lub graficznej z uwzględnieniem ich przedmiotu oraz specyfiki.

W sytuacjach gdy ze względu na tematykę bardziej czytelną formę przekazu stanowi rysunek, w tekście wprowadzono jedynie krótki komentarz oraz odesłanie do rysunku.

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU:

W zagospodarowaniu gminy Bolków wyraźnie wyróżnia się 2 typu struktur przestrzennych: obszar miasta oraz wiejskie układy osadnicze. Miasto stanowi centrum administracyjne, usługowe oraz gospodarcze, skupia funkcje związane z zarządzaniem gminą i zaspokajaniem głównych potrzeb mieszkańców. Zajmuje obszar ok. 7,68km², zamieszkiwany przez blisko połowę mieszkańców gminy. Stąd też obszar ten jest zagospodarowany z najwyższą intensywnością i ma w pełni miejski charakter.

Jednostki wiejskie to tereny zagospodarowane znacznie bardziej ekstensywnie, z dominującą zabudową zagrodową oraz funkcjami związanymi z obsługą gospodarki rolnej. Funkcjom tym towarzyszą występujące w znacznie mniejszej skali usługi i drobne działalności rzemieślnicze.

Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów obrazuje rysunek nr 1 pt. „Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotychczasowe użytkowanie terenów, oraz uwarunkowania prawne, techniczne i komunikacyjne”. Pokazuje on rozmieszczenie przestrzenne tkanki osadniczej oraz główne funkcje terenów zainwestowanych. Na rysunku pokazano także układ drogowy oraz linie kolejowe. Pozostałe tereny to rolnicza przestrzeń produkcyjna oraz obszary lasów (wyodrębnione graficznie).

Wg danych statystycznych struktura użytkowania terenów przedstawia się następująco:

- lasy – 46,08 km², tj. 30,2% ;
- grunty rolne – 91,84 km², tj. ok. 60,3% powierzchni gminy;
- tereny pozostałe – 14,68 km², tj. ok. 9,5% powierzchni gminy.

Najwyższy stopień uzbrojenia reprezentują obszary położone w granicach miasta. Powszechny jest tu dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej a także gazu przewodowego. Natomiast na terenach wiejskich dostęp do sieci wodociągowej mają mieszkańcy wsi: Sady Dolne, Sady Górne, Wolbromek, Świny oraz część mieszkańców wsi Wierzchosławice i Stare Rochowice. Sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje, poza miastem, jedynie Sady Dolne, Sady Górne, Wolbromek i Świny. Infrastruktura elektroenergetyczna oraz telekomunikacyjna jest dostępna powszechnie na całym obszarze gminy. Szczegółowe informacje nt. obiektów infrastruktury technicznej zawarto w dalszej części niniejszego dokumentu.

Zmiany klimatyczne i coraz częściej powtarzające się długie okresy suszy pociągają za sobą kłopoty z zaopatrzeniem w wodę. Dotyczą one całej gminy. Stąd pilnym zadaniem jest rozbudowa systemu ujęć wody, zwiększenie dostaw i poprawa stabilności systemu, a także dalsza rozbudowa sieci wodociągowej.

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY:

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 r. ze zm.) przez ład przestrzenny należy rozumieć:

„takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne”

Gmina Bolków reprezentuje wysoki stopień uporządkowania przestrzeni w rozumieniu przytoczonej powyżej definicji .

Jednostki osadnicze charakteryzują czytelne układy osadnicze, a obiekty bądź tereny zagospodarowane w sposób dysharmonijny występują sporadycznie i w niewielkiej skali. Na stan ładu przestrzennego znaczący wpływ mają walory historyczne obszaru – zamki w Świnach, Bolkowie oraz Płoninie, dobrze zachowany układ staromiejski Bolkowa oraz utrzymane w ryzach przestrzennych ciągi osadnicze wsi.

Ochronę ładu przestrzennego zapewniają:

- miejscowe plany zagospodarowania, które obejmują swoim zasięgiem cały obszar gminy. Plany te są zróżnicowane pod względem aktualności i lokalnie nie przystają do obecnych potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej, jednak zawierają niezbędne regulacje w zakresie ochrony ładu przestrzennego i tym samym chronią gminę przed rozpraszaniem się zabudowy. Pozwalają utrzymać czytelny podział funkcjonalny obszaru. Dzięki temu nie są wydawane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i nie powstają ryzyka wynikające z prowadzenia działalności inwestycyjnej w oparciu o tę ścieżkę.
- system ochrony zabytków pozwalający na sprawowanie właściwej pieczy nad najcenniejszymi zasobami historycznymi, w tym także układami urbanistycznymi; liczne i cenne obiekty i obszary objęte ochroną poprzez wpis do rejestru oraz ewidencji zabytków wiążą się z udziałem służb konserwatorskich w zmianach zagospodarowania przestrzennego i kontrolą tych procesów pod kątem zachowania walorów kulturowych.
- ustanowione formy ochrony przyrody; obejmują one znaczne obszary gminy (głównie w części zachodniej i północnej), tworząc warunki dla kontroli nowych form zagospodarowania i zachowania równowagi.

Poszczególne zagadnienia branżowe zostały omówione w dalszych rozdziałach nin. tekstu.

3. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO:

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU:

Północna część obszaru gminy leży w obrębie Pogórza Wojcieszowskiego - jednego z mikroregionów Pogórza Kaczawskiego. Pod względem morfologicznym jest to płaska wysoczyzna z twardzielcowymi pagórkami bazaltowymi, rozcięta przez niewielkie dopływy Nysy Szalonej. Wysokości względne mieszczą się w granicach 320 do 430 m n.p.m. Występuje tu także fragment Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich. Niewielką część obrębu Kaczorów, położoną na zachód od górnego biegu Kaczawy obejmuje także Grzbiet Zachodni z Górami Ołowianymi. Najwyższym szczytem jest znajdujący się w Górach Ołowianych Turzec (684 m n.p.m.), a zaraz potem zlokalizowana na południe od Mysłowa Lubrza (669 m n.p.m.).

Pozostała część gminy (wraz z miastem Bolków) znajduje się w granicach Pogórza Bolkowskiego. Jest to rozległa powierzchnia zrównania urozmaicona łagodnymi grzbietami. Wysokości względne mieszczą się w granicach 330 do 400 m n.p.m. Pogórze Bolkowskie rozcięte jest przez dolinę Nysy Szalonej, która w rejonie Bolkowa ma charakter przełomowy. Dolina Nysy w obrębie Wolbromka, aż do ujścia Sadówki rozszerza się znacznie tworząc wyodrębniony mikroregion: Obniżenie Wolbromka. Tutaj też znajdują się najniżej na terenie gminy położone tereny (ok. 265 m n.p.m w dolinie Nysy Szalonej).

Pogórze Wojcieszowskie, obejmuje obręby: Lipa, Gorzanowice, Świny i północna część obrębu Jastrowiec (z wyłączeniem Grudna), położone na północnych stokach Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich. Jest to płaska wysoczyzna z pagórkami z wapieni. Północną granicę tej jednostki stanowi malowniczy przełom Nysy Małej, objęty ochroną rezerwatową jako Wąwóz Lipa. Wysokości względne mieszczą się w granicach od 308 m n.p.m. w rejonie ujścia Świątki do Nysy Małej (obr. Jastrowiec) do 430 m n.p.m. w zachodniej części obrębu Lipa.

Grudno, Mysłów, Nowe Rochowice, Stare Rochowice, Płonina oraz prawie cały Kaczorów znajdują się w granicach Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich. Południowa i zachodnia część Kaczorowa położona jest w obrębie mikroregionu **Grzbietu Zachodniego** Gór Kaczawskich z Górami Ołowianymi (Różanka- 615 m n.p.m, Urwista- 651 m n.p.m i Ołowiana – 658 m n.p.m). Ołowiana, której nazwa utożsamiana jest z nazwą całego pasma, stanowi rozległą chociaż słabo zaznaczoną kulminację zbudowaną z łupków zieleńcowych z soczewami kambryjskich łupków albitowo- serycytowych z grafitem i wstawkami wapieni. Zbocza są silnie rozczłonkowane krótkimi, na ogół suchymi dolinkami, ale w dolinie między Ołowianą a Turzcem znajduje się źródło Kaczawy. Grzbiet Zachodni obejmuje ponadto

górującą nad Przełęczą Radomierską (523 m n.p.m.) kulminację Gaik (562 m n.p.m) oraz Górę Bandurskiego (653 m n.p.m) w samym centrum wsi.

Grzbiet Wschodni ciągnie się na długości ok.15 km, od doliny Kaczawy na północnym-zachodzie po dolinę Nysy Szalonej na wschodzie. W rejonie Radzimowic, wyraźnie wyodrębnia się grzbiet Żeleźniaka (664 m n.p.m.) z bocznym, wschodnim ramieniem zakończonym Bukowinką (621 m n.p.m.). W porfirach i łupkach zwanych radzimowickimi, które budują ten masyw, występuje szereg minerałów i rud będących niegdyś podstawą do rozwoju górnictwa. Od XV w. działały tutaj kopalnie, z których wydobywano galenę, arsen, piryt, a także srebro i złoto. Do dziś pozostały stare, zarośnięte już hałdy pokopalniane, które nie są już dobrze czytelne w morfologii terenu.

Na północno- wschodnim skraju Grzbietu Wschodniego, między zabudową Grudna i Jastrowca wyrasta strome wzniesienie Bukowa (429 m n.p.m.). Wzgórze zbudowane jest z kambryjskich wapieni otoczonych czwartorzędowymi glinami zwałowymi i deluwiami. Na wierzchołku oraz na zboczach widoczne są niewielkie wychodnie skalne i urwiska oraz wyrobiska starych kamieniołomów. Bukowa jest zakończeniem niewielkiego pasma Wapniki z kilkoma kulminacjami, z których najwyższe są: Wapniki (509 m n.p.m.) i Wysoka (471 m n.p.m.). Cały masyw zbudowany jest z marmurów kalcytowych i dolomitycznych, które eksploatowano w kilku wyrobiskach. Cały ten obszar jest bardzo atrakcyjny pod względem przyrodniczym – występują tutaj liczne stanowiska chronionych gatunków roślin kalcyfilnych, w tym storczyków.

Na południe od Mysłowa dominuje rozległy, rozczłonkowany masyw Lubrzy (669 m n.p.m.). W jego północnej znajduje się Grodzik (615 m n.p.m.), na południowy zachód ciągnie się grzbiet ze ryolitowymi skałkami: Diablak, Czerwona Skała i Karczmisko, a na południowy wschód – grzbiet Niedźwiedzie Skałki (657m.n.p.m.). Południowa kulminacje tego masywu, to jest Ostnik (546 m n.p.m.) sięga do Przełęczy Rochowickiej (504 m n.p.m), za którą wznosi się Wilcza Góra (665 m n.p.m) z zamkiem Niesytno w Płoninie na jej zachodnim ramieniu oraz Góra Popiel (670 m n.p.m) zbudowana z łupków zieleńcowych. Lubrza zbudowana jest ze staropaleozoicznych ryolitów otoczonych przez ordowickie fyllity z kwarcytami. Najniższe partie zboczy budują z kolei łupki zieleńcowe. U podnóża rozpościerają się pola i łąki, z których otwierają się widoki na Przełęcz Mysłowską i Masyw Żeleźniaka.

Pogórze Bolkowskie obejmuje obręb wschodniej części gminy: Bolków, Wierzchosławiczki, Wierzchosławice, Półwie, Sady Dolne, Sady Górne. Zbudowane z metamorficznych skał paleozoicznych i osadowych skał permskich ciągnie się na północ od Gór Wałbrzyskich do doliny Nysy Szalonej. Większymi wzniesieniami Pogórza Bolkowskiego są: Góra Ryszarda (359 m n.p.m.) w Bolkowie, Wolbromka (385 m n.p.m.) i Miejska Góra (385 m n.p.m.) w Wierzchosławicach, zbudowany z paleozoicznych łupków zieleńcowych, Kaczorek (426 m n.p.m.) z ciekawymi formami skalnymi, urwiskami opadającymi ku

Kurzackiemu Wąwozowi, Palica (453 m n.p.m.). Im dalej na wschód tym wzniesienia są mniej wyraźne. Tworzą one atrakcyjny, urozmaicony morfologicznie krajobraz łąkowo-rolno-leśny. Z reguły spadki terenu nie przekraczają tutaj 10%, ale niekiedy wzgórza podcięte są urwistymi, skalnymi zboczami (kambryjskie łupki chlorytowo-serycytowe, łupki zieleńcowe i zieleńce, dolnokarbońskie zlepienie i piaskowce czerwonego spągowca).

Obniżenie Wolbromka przylega bezpośrednio do Pogórza Bolkowskiego od strony północnej. Jest to powierzchnia płaska, wzniesiona ok. 270- 300 m n.p.m.) i spadkach poniżej 5%, rozcięta centralnie doliną Nysy Szalonej.

Doliny omawianego obszaru są różnie rozwinięte. Są to erozyjne dolinki wciosowe oraz erozyjno-akumulacyjne dolinki płaskodenne i nieckowate. Szerokości dolin głównych wahają się od 100 do 300 m. Dla dolin większych cieków tworzy się terasa zalewowa, a lokalnie można obserwować fragmenty terasy nadzalewowej. Te ostatnie występują głównie w dolinach: Nysy Szalonej, Rochowickiego Potoku i Sadówki.

WALORY PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ:

Wśród osobliwości przyrody nieożywionej (będących poza obszarami chronionymi) wymienić należy przede wszystkim:

Kamieniołom wapieni „Nowe Rochowice”

Kamieniołom położony na niewielkim wzniesieniu w lesie, na południe od widocznych z drogi krajowej nr 3 starych wapienników. Występują tu wapienie i dolomity krystaliczne reprezentujące "wapienie wojcieszowskie górne". Są to przeważnie masywne, grube ławice (0,5 m) barwy białej, jasnopopielatej, beżowej lub różowej, zdeponowane w środowisku płytkowodnym. W kamieniołomie, wśród jasnych wapieni występują wkładki kambryjskich fyllitów, które w literaturze opisywane są jako "czerwone łupki".

Kamieniołom wapieni „Sobocin”

Kamieniołom zlokalizowany jest w obrębie bezimiennego wzgórza na zachód od Mysłowa. W kamieniołomie odsłaniają się wapienie krystaliczne, tzw. wapienie wojcieszowskie o barwie białej do jasnoszarej, miejscami różowej. W ścianach wyrobiska obserwować można przejawy krasowienia: małe jaskinie z szatą naciekową, druzy kalcytowe. Dodatkowo jako wkładki w obrębie wapieni krystalicznych występują jasne, zielonkawe fyllity o jedwabistym połysku, które są przeobrażonymi wkładkami ilastymi sedymentującymi w obrębie wapieni.

Czerwona Skała

Forma skalna zlokalizowana jest przy leśnej drodze trawersującej zachodni stok Lubrzy. Skała ma postać muru o wysokości ok. 18 m. Tworzy ją słabo zmetamorfizowana wylewna skała magmowa, tzw. keratofir złożony głównie z kwarcu i skalenia. Skała ma barwę brunatno-szaro-fiołkową.

Karczmisko

Forma skalna znajduje się na południowo- zachodnim stoku Grodzika, w masywie Lubrzy, przy żółtym szlaku turystycznym. Obiekt składa się z dwóch okazałych murów skalnych zbudowanych z ordowickich trachyandezytów, zwanych keratofirami. Skałka ma brunatno-szaro-fioletową barwę. Mur skalny ma długość 35 metrów i wysokość około 23 metrów. Karczmisko posiada wysoką wartość naukową.

Księży Kamień

Forma skalna zlokalizowana jest przy drodze z Mysłowa do Radzimowic, w odległości ok. 750 m od skrzyżowania w centrum Mysłowa. Forma skalna reprezentuje przykład ostańca wietrzeniowego rozwiniętego w łupkach radzimowickich wieku ordowickiego. Na formę skalną składa się kilka masywnych bloków.

Żwirownia w Mysłowie

Obiekt znajduje się około 1,3 km na północny-zachód od drogi krajowej nr 3 w Mysłowie, pomiędzy dwoma wzniesieniami Miłek i Osełka.

Osady klastyczne odsłaniające się na ścianach żwirowni w Mysłowie reprezentują procesy sedymentacji w zbiorniku glacialimnicznym, gdzie formowały się strome, głębokowodne delty typu Gilberta. Dzięki dobrze zachowanym seriom klastycznym obszar ten stanowi unikatowy w skali kraju teren do rozważań geologicznych nad rekonstrukcją środowisk sedymentacji glacialnej.

Wzgórze Zamkowe w Bolkowie

Odsłonięcie geologiczne law poduszkowych na zachodnim stoku Wzgórza Zamkowego, przy ścieżce prowadzącej wokół murów zamku. Odsłonięcia znajdują się na wychodniach skalnych na zboczu przełomowej doliny Nysy Szalonej. Skałki mają postać asymetrycznych wychodni do kilku metrów wysokości. Są one zbudowane z zieleńców wykazujących charakterystyczną poduszkową teksturę. Wystąpienie to należy do najlepiej wykształconych law puklistych w zieleńcowym kompleksie Gór i Pogórza Kaczawskiego. Wartość obiektu podnoszą walory widokowe oraz sąsiedztwo ruin średniowiecznego zamku.

Wąwóz Lipa (Rezerwat)

Elementem abiotycznym chronionym w tym rezerwacie są zieleńce o słabo widocznej teksturze poduszkowej, odsłaniające się w głęboko wciętym wąwozie, długości 800 m, bezmiennego dopływu Rogoziny (dopływ Nysy Małej). Wąwóz jest przykładem erozji rzecznej rozwijającej się na krawędzi bloku wypiętrzonego tektonicznie.

Kurzacki Wąwóz

Wąwóz, którym płynie lewy dopływ Sadówki. Wcina się on w północną krawędź Pogórza Bolkowskiego, na granicy Obniżenia Wolbromka. Ciągnie się 1.0 km u północno-wschodniego podnóża góry Kaczorek. Wypreparowany jest w staropaleozoicznych łupkach zieleńcowych i zieleńcach. Zbocza tej góry opadają stromymi, miejscami urwistymi stokami ku dolinie potoku.

Wzgórze Ryszarda (Parkowa Góra)

Rozległe wzgórze (383 m.n.p.m.) w Bolkowie przy prawym brzegu Nysy Szalonej, stanowiące najdalej na północ wysunięte wzniesienie Pogórza Bolkowski. Ku północy opada ono ku rzece dość stromym zboczem. Zbudowane jest ze staropaleozoicznych zieleńców, które odsłaniają się tutaj w wielu miejscach. Obiekt godny uwagi ze względu na wykute w skale połączone korytarzami hale produkcyjne, które w czasie II Wojny Światowej służyły jako fabryka zbrojeniowa. Prace wykonywali więźniowie z filii obozu Gross-Rosen.

WALORY PRZYRODY OŻYWIONEJ:

Gmina Bolków stanowi obszar bogaty przyrodniczo. Stąd znaczna część jej powierzchni została objęta prawnymi formami ochrony przyrody. Szczegółowa informacja w tym zakresie została podana w rozdziale 10 „Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych”.

Poza obszarami, których ochronę gwarantuje obecny status prawny, na obszarze opracowania występują tereny wyróżniające się pod względem przyrodniczym, zasługujące na ochronę w ramach polityki przestrzennej gminy, wymienione poniżej:

- Dolina potoku Sądówka między Sadami Dolnymi a Wolbromkiem,
- Wzgórze zamkowe w Świnach,
- Góra Ryszarda w Bolkowie,
- Nasyp kolejowy i przylegające łąki w okolicach Wierzchosławiczek,
- Kompleks leśny na Młynarce i Bukowej w Masywie Turkołasu,
- Łęgi wraz z przylegającymi wilgotnymi łąkami na południe od zabudowań Figłowa,
- Wzgórze Kaczorek.

Opracowanie fizjograficzne wskazuje na terenie gminy Bolków występowanie następujących cennych gatunków zwierząt :

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
Owady	
Modraszek telejus	Łąki na zachód od bud. Okrajnik 12 w Kaczorowie Łąka na południe od drogi 2789D w pobliżu Witomina (poza obszarem opracowania) Łąki w Płoninie Kaczorów. Łąki na południe od Karczmiska Kaczorów. Łąki w dolinie Kaczawy oraz po przeciwnej stronie drogi 328 do Wojcieszowa, aż do linii kolejowej
Modraczek nausitos	Łąki na zachód od Lipy Łąki na południowy-wschód od Radzimowic Na północ od węzła S3 i DK 5, po obu stronach drogi ekspresowej Przy drodze 2789D na południe od Wierzchosławiczek Łąki w Płoninie

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
	Łąki na północ od Karczmiska w Kaczorowie Kaczorów na wschód od DK3 i na północ od łuku linii kolejowej (plac sportowy) Kaczorów. Łąki w dolinie Kaczawy oraz po przeciwnej stronie drogi 328 do Wojcieszowa, aż do linii kolejowej
Czerwończyk nieparek	Południowo-zachodnie stoki Koziej Skałki w Lipie Na południowy- zachód od skrajnej zabudowy Lipy, przy drodze w kierunku Czarciego Zagajnika Na wschód od Skiby i na północ od G. Lisianki , obr. Stare Rochowice Pastwiska nad Rochowickim Potokiem w jego górnym biegu Łąki na wschód od skałki Karczmisko w Kaczorowie Łąki na północ od DK3 w Kaczorowie aż po p. Radomierską
Pachnica dębowa	Park w Jastrowcu. Aleja prowadząca do parku od strony południowej Świny, na północ od zamku
Płazy	
Salamandra plamista	Wąwóz Lipa
Traszka grzebieniasta	Łąki i wyrobisko na wschód od drogi 2814D do Lipy, na południe od ruin zamku
Ssaki	
Popielica	Rejon wyrobiska na wschód od drogi 2814D do Lipy, północ od Owczej
Wydra	Nysa Mała w Lipie i na pn. od Jastrowca (7 stanowisk); Świętkotka w Jastrowcu Staw przy drodze 2814D do Lipy Lipnica, powyżej Grudna Mokrzyna w Mysłowie Nysa Szalona w Wolbromku (bud nr 53) Nysa Szalona w Wierzchosławicach Rochowicki Potok u podnóża G. Lisianki w Starych Rochowicach Prawy dopływ Kaczawy, na wschód od DK3 i na północ od łuku linii kolejowej (plac sportowy) Kaczawa w Kaczorowie w pobliżu skrzyżowania dróg DK3 i nr 328 do Wojcieszowa
Nietoperze	
Mopek	Zamek Niesytno w Płoninie Północno-zach. stoki G. Bandurskiego
Nocek łydkowłosy	Staw przy drodze 2814D do Lipy
Nocek Bechsteina	W lesie między Nowymi Rochowicami a Grudnem Sztolnie na Żelaźniaku
Nocek duży	Lipa (2 stanowiska) Sztolnie na Żelaźniaku Północno-wschodnie stoki Bukowinki

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
	Radzimowice, Mysłów, Zamek Niesytno w Płoninie Kaczorów, na południowo-wsch. zboczu G. Bandurskiego
Ptaki	
Bocian biały	Komin na terenie byłego PGR w Lipie (własne obs.)
Bocian czarny	Rezerwat Buki Sudeckie, na wschód od drogi 2814D: Mysłów - Lipa
Czajka	Muliste dno niewielkiego stawu (zastoina wodna) w widłach DK5 i drogi 2796D w Sadach Dolnych (obs. własne) Wierzchosławice, na wschód od Miejskiej Góry (obs. własne)
Czernica	Muchówek. Na stawie Olszowym (obs. własna)
Derkacz	Przy węźle S=3 i DK 5, na zachód od drogi ekspresowej Na wschód oraz na zachód od Radzimowic (obs. własna) Między Kurzackim Wąwozem a Sadami Dolnymi Figłów, zarastające łąki na południe od osady Łąki na południe od Sadów Górnych Łąki na zachód i na północ od Sadów Górnych oraz na wschód od G. Kaczorek
Dzięcioł czarny	Przy zamku Świny (obs. własna)
Dzięcioł zielonosiwy	Przy granicy gminy, na wschód od Lipy
Dziwonia	Na zboczu Osełki w Mysłowie (inf. własna)
Gąsiorek	Figłów, zarastające łąki (czyżnie) na południe od osady Lipa. Na północ od starych wapników Muchówek (obs. własna) Zakrzaczenia przy linii kolejowej, przy jej skrzyżowaniu z drogą 2789D z Kaczorowa do Płoniny (obs. własna)
Lerka	Kamieniołom Sobocin (obs. własne)
Pliszka górska	Nysa Mała przy ujściu Muchówki w Lipie (obs. własna)
Przepiórka	Na północ od Księżego Kamienia w Radzimowicach (inf. własna) Lipa. Na północ od starych wapników Muchówek, nieużytki przy PGR (obs. własna)
Rokitniczka	Zarastający staw na prawym dopływie Sadówki, na łuku drogi 2796D (skrzyż. z drogą do Figłowa) w Sadach Górnych
Strumykówka	Lipa. Południowy skraj zabudowy (obs. własna) Lipa. Na północ od starych wapników Muchówek przy stawie Olszowym (obs. własna) Jastrowiec, nad Nysą Małą (obs. własna) W dolinie potoku na południe od os. Figłów (obs. własna) Kaczorów. Łąki w dolinie Kaczawy powyżej suchego zbiornika – 3 stanowiska (obs. własna)
Trzmiełojad	Figłów, zarastające łąki (czyżnie) na południe od osady
Turkawka	Na zboczach Różanki w Kaczorowie Na zboczu Osełki w Mysłowie (obs. własna)

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
	Lipa. Południowy skraj zabudowy (obs. własna) Zadrzewienia na wzg. 508, na południe od Nowych Rochowic, w pobliżu Rochowickiej Skały (obs. własna) Wzgórze 390 na wschód i na północ od drogi 2796D w Sadach Górnych. U podnóża zbiornik wodny (obs. własna)
Zimorodek	Dolina Sadówki powyżej ujścia

Szczegółowe położenie stanowisk wymienionych gatunków wskazano na mapie ekofizjografii.

Na obszarze gminy Bolków zlokalizowany jest 1 pomnik przyrody, ustanowiony Uchwałą Nr XX/140/20 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 30 czerwca 2020r. jest to kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*) odm. Strzępolistna 'Laciniata', o obwodzie pnia 188cm, położony w obrębie posesji nr 8 przy ul. Księcia Bolka w Bolkowie.

Ponadto kilka obiektów dendrologicznych, położonych na obszarze miasta, zasługuje na nadanie statusu pomnika przyrody. Są to:

Lp	Gatunek drzewa	Lokalizacja	Obwód pnia	Uzasadnienie
1	Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	217	Wymiary pomnikowe
2	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) „Asplenifolia”	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	316	Rzadka w Polsce strzępolistna forma buka. Wymiary pomnikowe
3	Tulipanowiec amerykański (<i>Liliodendron tulipifera</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	227	Wymiary pomnikowe
4	Sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i>) odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	219	Gatunek rzadki na Dolnym Śląsku
5	Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	488	Wymiary pomnikowe
6	Sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i>) odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	219	Gatunek rzadki na Dolnym Śląsku
7	Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	488	Wymiary pomnikowe

Lp	Gatunek drzewa	Lokalizacja	Obwód pnia	Uzasadnienie
8	Dąb błotny (<i>Quercus palustris</i>)	Bolków, na terenie obecnego ogrodu jordanowskiego przy ul. Mickiewicza	251, 243, 207	Godna uwagi grupa rzadkich na Dolnym Śląsku drzew

Ponadto, proponuje się wprowadzenie ochrony indywidualnej w drodze uznania za pomniki przyrody pojedynczych obiektów przyrody nieożywionej występujących na terenie opracowania, a w szczególności formy skalne: Księży Kamień w Radzimowicach oraz Karczmisko, Czerwona Skała, Diablak i Zbójecki Kamień w rejonie Mysłowa, Kurzacki Wąwóz na zachód od Sadów Dolnych oraz kamieniołomy wapieni: Nowe Rochowice i Sobocin.

ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA:

Struktura użytkowania gruntów w gminie Bolków przedstawia się następująco:

- lasy – 46,08 km², tj. 30,2% ;
- grunty rolne – 91,84 km², tj. ok. 60,3% powierzchni gminy;
- tereny pozostałe – 14,68 km², tj. ok. 9,5% powierzchni gminy;

Z kolei grunty rolne użytkowane są w następujący sposób:

- grunty orne – ok. 65 %,
- łąki i pastwiska – ok. 34%,
- sady – ok. 0,6%.

Jakość środowiska glebowego przedstawia się następująco:

- Na terenie miasta **Bolków** stwierdzono głównie gleby brunatne. Wzdłuż Nysy Szalonej, w jej zabudowanej dolinie wzdłuż drogi nr 2883D prowadzącej przez **Wolbromek** zalegają mady rzeczne oraz duże płyty gleb torfowych ze żwirami piaszczystymi.
- W obrębie **Gorzanowice** – gleby brunatne właściwe na całym obszarze.
- W obrębie **Jastrowiec** dominują gleby brunatne właściwe z płatami gleb bielcowych i płowych.
- W obrębie **Kaczorów**: w ponad 90% są tu gleby brunatne właściwe wytworzone ze skał magmowych i metamorficznych.
- W północnej części obrębu **Lipa** stwierdzono wąski pas gleb wykształconych z osadów rzecznych (mady). Poza tym występują tutaj gleby brunatne i bielcowe wytworzone ze skał magmowych i metamorficznych oraz z osadów deluwialnych.
- W obrębie **Mysłów**: dominują gleby brunatne właściwe, rzadziej bielcowe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych.

- Obręb **Nowe Rochowice** prawie w całości budują gleby bielcowe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych. Stosunkowo duże obszary powierzchni ziemi są tutaj na mapie wykazane jako nieużytki (stare kamieniołomy wapienia oraz wychodnie skalne).
- Wzdłuż potoku Świdna w **Płoninie** rozciąga się pas mad. Obejmuje on także pas terenów położonych po przeciwnej stronie linii kolejowej. Wyżej, aż do drogi powiatowej występują gleby bielcowe i płowe wykształcone z utworów deluwialnych. Dalej na północ przechodzą one w gleby brunatne wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych.
- W obrębie **Półwsie** występują gleby bielcowe (właściwe i wylugowane) wytworzenie z utworów deluwialnych. W wyższych położeniach występują gleby wytworzone ze skał magmowych i metamorficznych. W dolinie Ochodnika i jego prawego dopływu występuje pas madów.
- **Sady Dolne:** w części północnej, w widłach drogi krajowej i drogi powiatowej 2796D (rejon stawu) występuje duży płat mad rzecznych, a wśród nich soczewy gruntów torfiastych ze żwirem piaszczystym. Układ taki ciągnie się także w dolinie Sadówki. Na pozostałych terenach występują przeważnie gleby brunatne wylugowane oraz gleby bielcowe i płowe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych.
- W obrębie **Sady Górne** przeważają gleby brunatne wylugowane. Na północ od potoku Sadówka występują gleby bielcowe i płowe. Są tu też gleby brunatne wylugowane, a w dolinie Sadówki – mady z płatami zatorfionych żwirów piaszczystych.
- W obrębie **Stare Rochowice** występują wyłącznie gleby brunatne wylugowane.
- Typologia gleb występujących w obrębie **Świny** jest dość zróżnicowana. W jego centralnej części mamy gleby brunatne właściwe wytworzone z deluwii oraz ze skał osadowych na spoiwie niewapiennym. W Dolince występują mady rzeczne.
- W **Wierzchosławicach:** w części południowej obrębu – gleby bielcowe wytworzenie z utworów deluwialnych. Na pozostałym obszarze – gleby brunatne właściwe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych. Pas terenu wzdłuż Nysy Szalonej zajmują mady rzeczne.
- W obrębie **Wolbromek** występują wzdłuż Nysy Szalonej opisane wcześniej kompleksy mad z glebami torfiastymi. Na obszarach poza dolinnych dominują gleby bielcowe i brunatne wykształcone z osadów deluwialnych.

Na terenie gminy dominują gleby średnie, zaliczane do **IV** klasy bonitacyjnej (63,1% użytków rolnych), oraz gleby dobre - **III** klasy (18,3%). Gleby zaliczane do bardzo dobrej **II** klasy bonitacyjnej zajmują zaledwie 4 ha. Nie występują tu gleby najlepsze, I klasy bonitacyjnej. Gleby klasy **V** i słabsze zajmują 18,6% użytkowanych rolniczo gleb.

Najwyższą przydatność rolniczą gleb stwierdza się w obrębie Jastrowiec, gdzie gleby III klasy bonitacyjnej zajmują 75% powierzchni rolniczej tego obrębu. W obrębach: Gorzanowice,

Lipa, Świny i Wolbromek gleby dobrej klasy zajmują 20-30% użytków rolnych, natomiast w Mysłowie, Kaczorowie, Nowych i Starych Rochowicach, Półwsi i Sadach Górnych udział gleb najlepszych jest już poniżej 15%. Dlatego tutaj, w odróżnieniu od innych obrębów, są one głównie zajęte pod użytki zielone.

Lasy i grunty leśne zajmują na terenie opracowania 4608,1 ha, a ewidencyjne zadrzewienia i zakrzaczenia – 176,3 ha. Stopień lesistości wynosi 31,4% i jest on istotnie wyższy od przeciętnej dla obszarów wiejskich województwa dolnośląskiego (21,2%) i powiatu jaworskiego (24,1%). Najwyższym stopniem lesistości charakteryzuje się obręb Jastrowiec (51,5%), najmniejszym – Wierzchosławiczki (2,7%). W mieście lasy zajmują 107,6 ha (14,0% powierzchni).

Większe, zwarte obszary zbiorowisk leśnych znajdują się głównie w zachodniej części obszaru opracowania, między Mysłowem a Lipą i Grudnem.

Lasy będące własnością Skarbu Państwa zarządzane są przez nadleśnictwa:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Jawor;
- Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Złotoryja;
- Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Wałbrzych.

Dominującymi typami siedliskowymi lasu w obrębie Bolków Nadleśnictwa Jawor są: las wyżynny świeży -LWyżśw (22%) i las mieszany wyżynny świeży -LMWyżśw (28%), które zajmują łącznie połowę powierzchni leśnej. Duży udział (ok. 46% powierzchni) ma także siedlisko lasu górskiego świeżego -LGśw (22%) oraz lasu mieszanego górskiego świeżego -LMGśw (24%). Siedliska wyżynne zajmują na obszarze opracowania około 52% powierzchni, górskie 48% powierzchni. Siedliska nizinne tutaj nie występują. Zdecydowanie przeważają siedliska świeże (ok. 93%).

Drzewostany w przeważającej większości (75%) są jednopiętrowe. Udział drzewostanów dwupiętrowych jest niewielki 0,2%. Drzewostany będące w klasie odnowienia i klasie do odnowienia w obrębie Bolków stanowią 26% powierzchni zalesionej.

Wśród lasów Skarbu Państwa szczególną ochroną, jako tzw. "lasy ochronne", zgodnie z Ustawą o lasach z dnia 28 września 1991 r. uznano 78% wszystkich lasów, w tym, jako: lasy wodochronne, które chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów – 68,0%,

- lasy glebochronne, które chronią glebę przed zmywaniem lub wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin – 17,2%,
- lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu – 8,6%,
- lasy, które stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej – 1,5%,
- lasy położone w granicach administracyjnych miast i wokół miast,

Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa zajmują na terenie opracowania powierzchnię 28,16 ha. Osoby fizyczne są właścicielami 20,97 ha, natomiast osoby prawne (gmina Bolków) – 7,19 ha lasów. Lasy gminne występują np. w Jastrowcu (park przypałacowy, oddz.2a o pow. 5,72 ha) oraz w Mysłowie (oddz. 4a, 4b i 5a). Nadzór nad gospodarką leśną w wymienionych lasach sprawuje Starosta Jaworski.

W roku 2006, na zlecenie Zarządu Województwa Dolnośląskiego przy współudziale Gminy Bolków został opracowany projekt granicy rolno – leśnej (Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu). Opracowanie to zawiera m. in. wytyczne w zakresie gruntów wskazanych do zalesienia i przewiduje włączenie do kompleksów leśnych 739,31 ha gruntów rolnych i nieużytków.

ZASOBY WODNE:

Wody podziemne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski gmina Bolków mieści się w regionie XVI-sudeckim. W północnej części gminy (podregion lwówecki) oraz w rejonie Wierzchosławic występują naporowe wody szczelinowe w utworach permu dolnego (czerwony spągowiec) na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Wodonośność wynosi 2 – 5 m na godzinę. Na pozostałej części gminy (podregion izersko – karkonoski) na głębokości do kilkudziesięciu metrów w utworach krystalicznych paleozoiku występują wody szczelinowe. Ich płytsze zwierciadło jest swobodne, a głębsze naporowe. Wodonośność 2 – 5 m na godzinę. W dolinach rzek pierwszy poziom wód użytkowych wykształcony jest w utworach czwartorzędu i występuje na głębokości do 10 m. zawierając wody o zwierciadle swobodnym.

W regionie sudeckim rozpoznanie hydrogeologiczne skał krystalicznych jest bardzo słabe. Występuje tam poziom wód w spękanych i szczelinowych utworach krystalicznych oraz zasilający je okresowo przypowierzchniowy poziom rumoszowy. Oba te poziomy różnią się zasadniczo rodzajem krążenia: w pierwszym przypadku jest to przepływ szczelinowy (sporadycznie zintensyfikowany procesami krasowymi), a w drugim – przepływ porowy. Wodonośce szczelinowe krystaliniku sudeckiego zaliczyć należy do skał słabo przepuszczalnych z zaznaczającymi się lokalnie strefami średnio- i dobrze przepuszczalnymi. Zwierciadło wód podziemnych w wodonościach krystalicznych regionu sudeckiego ma charakter swobodny, co wiąże się z mechanizmem zasilania.

W rejonie Starych Rochowic występują wody mineralne. Należą one do wód leczniczych zaliczonych do kopalin podstawowych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 roku.

Na terenie opracowania, we wsi Grudno zlokalizowana jest rozlewnia niskozmineralizowanej wody. Woda jest pobierana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Starostę Jaworskiego z ujęcia zlokalizowanego na dz.533/2 obręb Lipa powyżej rozlewni, składającego z trzech studni o łącznej wydajności $Q_{\max}=9,0 \text{ m}^3/\text{godzinę}$, $Q_{\max}=180$

m³/dziennie. Pod względem chemicznym woda ta jest bogata w jony wapnia i magnezu (Ca 71,76 mg; Mg 31.20 mg).

W ramach monitoringu operacyjnego w 2017 roku wrocławski WIOŚ badał wody podziemne. 2 punkty pomiarowe zlokalizowano w gminie Bolków. Wody I klasy stwierdzono w Gorzanowicach, III klasy w Wierzchosławicach Dolnych. Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych. Klasy jakości wód podziemnych I, II, III wskazują dobry stan chemiczny.

Wg danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej teren gminy Bolków nie leży w granicach żadnego ze zbiorników wód podziemnych.

Wody powierzchniowe:

Sieć hydrograficzna gminy Bolków jest dobrze rozwinięta. Grunty pod wodami zajmują 163,4ha co stanowi 1,1% ogólnego obszaru gminy. Największy udział w tej powierzchni mają rowy (55%). Udział wód płynących to 27% i wód stojących 18%.

Prawie cały obszar gminy należy do dorzecza Kaczawy, za obszaru położonego na południowy – zachód od obrębu Sady Górne stanowiącego dorzecze Bystrzycy oraz obszaru wsi Płonina należącego do dorzecza Bobru. Ciek gminy mają charakter cieków górskich i podgórskich, charakteryzujących się dużą zmiennością przepływów i krótkotrwałymi, nagłymi wezbraniami.

Środkowa i wschodnia część gminy drenowana jest przez Nysę Szaloną i jej dopływy: Świętkę (wg. innych źródeł Świętkę) i Rogozinę, Sadówkę, Rochowicki Potok oraz Ochotnik.

Nysa Szalona stanowi dopływ Kaczawy. Ma swoje źródła ma w Sudetach Środkowych, w rejonie Przełęczy Domanowskiej. Całkowita długość rzeki wynosi 51 km. Na rzece tej poniżej Jawora usytuowany jest zbiornik retencyjny „Słup”, stanowiący podstawowy element systemu zaopatrzenia miasta Legnicy w wodę do picia. Nysa Szalona jest odbiornikiem zanieczyszczeń obszarowych z okolicznych terenów wiejskich i miejscowości o nie w pełni uregulowanej gospodarce wodno- ściekowej.

Rochowicki Potok odwadnia część Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich, gdzie znajdują się jego źródła. Długość potoku wynosi 7,5 km. Wpada do Nysy Szalonej w rejonie Wzgórza Zamkowego w Bolkowie. Na Rochowickim Potoku utworzono suchy zbiornik przeciwpowodziowy z kamienną zaporą o długości około 100 m.

Potok **Sadówka** odwadnia dużą część Pogórza Bolkowskiego. Wypływa z północnych zboczy Łysicy w masywie Kraglaka. W części źródłiskowej składa się z wielu drobnych cieków, z których kilka płynie przez Figlów. Niżej łączą się tworząc potok, który płynie przez Sady Górne i Sady Dolne. Długość potoku – 11,2 km.

Potok **Nysa Mała** wypływa powyżej Lipy, ze zboczy Marcińca i Bukowinki w masywie Żeleźniaka. Na jej źródłiska składają się liczne małe potoczki – uważany za główny bierze

swój początek w pobliżu uroczyska „Czarci Zagajnik”. Potok po przepłynięciu przez Lipę tworzy niewielki przełom objęty ochroną prawną, jako rezerwat przyrody „Wąwóz Lipa”. Do Nysy Szalonej wpada w rejonie wsi Czernica, po przepłynięciu 20,8 km.

Potok **Świątkatka** to dopływ Nysy Małej. Płynie przez Grudno i Jastrowiec. Wypływa w rejonie Przełęczy Mysłowskiej i ma długość 6,8 km.

Część gminy z Radzimowicami i Mysłowem leży w zlewni potoku **Mokrzyna**. Potok ten jest dopływem Kaczawy. Za Mysłowem, przez który płynie częściowo obmurowanym korytem płynie przez łąki w kierunku południowym, na zachód od Lubrzy. Uchodzi do Kaczawy (Jeziora Kaczorowskiego). Długość potoku – 3,4 km.

Potok **Olszynka**, zwany też Białym Potokiem, to dopływ Kaczawy, którego źródłiska znajdują się na wschód od Radzimowic. Potok uchodzi do Kaczawy w obrębie Wojcieszowa. Odwadnia ona zachodnie zbocza Żeleźniaka i północne stoki Osełki.

Płonina i Twardowice odwadniane są przez potok **Świdna**, który jest prawym dopływem Bobru. Wypływa on z północnego zbocza Urwistej w Górach Ołowianych. Potok spływa głęboką doliną, w której znajdują się zabudowa przysiółka Kaczorowa – ul. Nowa Wieś. Dalej, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 328 oraz południowym skrajem Płoniny dopływa do Twardowic, przepływa przez Świdnik.

Koryta większych cieków na znacznej ich długości utraciły naturalny charakter. Brzegi cieków przebiegających przez tereny osadnicze zostały umocnione kamieniami, rzadziej betonem. W każdym przypadku pozostawiono jednak naturalne dno zbudowane z aluwii.

W gminie Bolków nie występują naturalne zbiorniki wód stojących. Zbiorniki sztuczne to najczęściej zbiorniki przeciwpowodziowe, stawy rybne oraz niezagospodarowane wyrobiska żwirowni. Większe tego typu zbiorniki to zbiorniki przeciwpowodziowe w Kaczorowie i Bolkowie (wypełnione wodą epizodycznie) oraz stawy: pomiędzy Lipą a Muchówkiem (Olszowy i Łozowy), na terenie założenia parkowego w Jastrowcu, w Kaczorowie, przy pałacu w Sadach Dolnych oraz na terenie żwirowni w Bolkowie.

Zbiornik Kaczorów stanowi przeciwpowodziowe zabezpieczenie położonego poza terenem gminy Bolków Wojcieszowa. Integralną częścią sieci hydrograficznej gminy są tereny stale lub sezonowo podmokłe w obniżeniach w obrębie działu wodnego Kaczawy i Świdnej (okolice Kaczorowa i Płoniny).

Ocena jakości wód powierzchniowych:

Według aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry z dn. 18 października 2016 r, obszar opracowania położony jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami wymienionych w tabeli poniżej:

nazwa	zlewnia	ocena stanu wg. planu gospodarowania wodami	ocena zagrożenia nieosiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej
-------	---------	---	--

nazwa	zlewnia	ocena stanu wg. planu gospodarowania wodami	ocena zagrożenia nieosiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej
Nysa Szalona od źródła do Sadówki	Kaczawa	poniżej dobrego	zagrożona
Rochowicka Woda	Nysa Szalona	poniżej dobrego	zagrożona
Nysa Mała	Kaczawa	dobry	niezagrożona
Kaczawa od źródła do Kamiennika	Kaczawa	zły	zagrożona
Świdna	Bóbr	poniżej dobrego	zagrożona

STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA:

Głównym problemem zanieczyszczenia powietrza w gminie Bolków jest tzw. niska emisja związana z ogrzewaniem budynków, głównie przestarzałymi piecami oraz palenie złej jakości węglem, a nawet odpadami. Uciążliwość niskiej emisji wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Problem ten widoczny jest zwłaszcza w okresie grzewczym. Na niską emisję składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego. W ostatnich latach nastąpił dynamiczny wzrost liczby pojazdów poruszających się na drogach. Z uwagi na niewielką liczbę zakładów przemysłowych, zanieczyszczenie powietrza ze źródeł tego typu ma charakter lokalny.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu corocznie sporządza ocenę jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w oparciu o ustawę "Prawo ochrony środowiska" oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celu długoterminowego (dla ozonu). Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami. Województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy. Gmina Bolków znajduje się w tzw. strefie dolnośląskiej.

Poniższa tabela określa wynikowe klasy stref dla strefy dolnośląskiej w roku 2017 dla poszczególnych substancji dla celu ochrony zdrowia.

Strefa dolnośląska PL0204	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy dolnośląskiej											
substancja	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BαP	PM2.5
klasa	A	A	C	A	C	A	C/D2	C	A	A	C	A/C1

Gmina Bolków, wraz z innymi gminami strefy dolnośląskiej, znajduje się na liście gmin zakwalifikowanych do klasy D2 z uwagi na przekroczenia normatywnych stężeń zanieczyszczeń (poziomów celów długoterminowych) ozonu wg kryterium dla ochrony zdrowia ludzi. Na terenie gminy nie stwierdzono jednak obszarów przekroczeń ozonu

w odniesieniu do poziomu docelowego w 2018 r. Stężenia godzinne tlenków azotu na terenie gminy mieściły się w przedziale 51-100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy poziomie dopuszczalnym 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. (wartość średnio roczna mieści się w przedziale 6-20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy normie 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) Na terenie całej gminy stwierdzono natomiast przekroczenie wartości dopuszczalnej dla rocznego stężenia benzo(a)pirenu (B α P). Ponadto, nie odnotowano tu przekroczeń innych zanieczyszczeń.

KLIMAT AKUSTYCZNY:

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne wartości wskaźników hałasu w zależności od przeznaczenia terenu i rodzaju źródeł hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wartości dopuszczalne są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren. Ich zakres podzielono na 4 klasy. Tereny usługowe, przemysłowe, komunikacyjne, a także tereny leśne oraz upraw rolnych nie podlegają ochronie akustycznej. Klimat akustyczny na podlegających ochronie akustycznej obszarach zurbanizowanych gminy jest kształtowany przez oddziaływanie obiektów przemysłowych, oraz przez linie komunikacyjne związane z ruchem samochodów. Hałas przemysłowy nie jest znaczący. Oddziaływanie hałasów instalacyjnych (przemysłowych) ma znaczenie lokalne i jest ściśle nadzorowane przez służby ochrony środowiska. Klimat akustyczny w gminie w największym stopniu kształtują źródła komunikacyjne - główne trasy ruchu samochodowego. Największe oddziaływania powodują drogi krajowe (DK3, DK5, S3). Trwające obecnie intensywne prace budowlane dotyczące tych dróg i związane z nimi czasowe lokalne zamknięcie ich odcinków nie pozwala na dokładne oszacowanie oddziaływania akustycznego (będzie to możliwe po zakończeniu prac i przywróceniu ruchu kołowego). Oprócz wymienionych dróg krajowych, na terenie gminy Bolków nie ma innych tras komunikacyjnych, które mogą być uciążliwe dla mieszkańców w sposób znaczący.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE:

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych mogą być linie przesyłowe oraz stacje elektroenergetyczne dla napięć 110 kV i wyższych. Na obszarze gminy Bolków do tej kategorii należy dwutorowa linia elektroenergetyczna o D-203 napięciu 220 kV relacji Mikułowa – Świebodzice. Linia przebiega przez obręby Lipa, Jastrowiec oraz Świny, Wolbromek i Sady Dolne. Zbliżenia do terenów zainwestowanych występują w miejscach przecięcia z ciągami osadniczymi w Lipie, Wolbromku i Sadach Dolnych, a także w Świnach, na odcinku stycznym do terenów zabudowanych. Obecny przebieg linii jest niekolizyjny w stosunku do terenów mieszkaniowych.

Zagrożenia promieniowaniem niejonizującym mogą być także powodowane przez urządzenia radiokomunikacyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,003 do 300 000 MHz. Do urządzeń takich należą między innymi stacje bazowe telefonii komórkowej. W granicach terenu objętego opracowaniem znajdują się następujące stacje bazowe telefonii komórkowej: w Kaczorowie na zboczu G. Bandurskiego oraz, w Bolkowie w bliskiej odległości stacji paliw przy ul. Jeleniogórskiej i na wieży zamkowej, w Gorzanowicach, w Nowych Rochowicach na południowym stoku Rakarni (3 obiekty), w Sadach Dolnych (dz. nr 30/2), w Sadach Górnych (dz. nr 139/12). Stacje te, jak wynika z brzmienia przepisu art. 76 ustawy „Prawo ochrony środowiska”, nie mogą być oddane do użytkowania, jeśli nie spełniają wymagań ochrony środowiska, takich jak m.in. uzyskanie ustawowo wymaganych decyzji określających zakres i warunki korzystania ze środowiska. Jednym z podstawowych warunków oddania inwestycji w postaci nowego nadajnika telefonii komórkowej było wykonanie pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w miejscach przebywania ludzi i w środowisku. Z tej przyczyny nie traktuje się ich jako obiektów powodujących zagrożenie dla ludzi w środowisku.

RYZIKO POWSTANIA POWAŻNYCH AWARII:

Wg prowadzonej przez WIOŚ bazy potencjalnych sprawców poważnych awarii w rejonie Bolkowa nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Na terenie opracowania oraz w jego bliskim otoczeniu nie ma też obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Przyczyną potencjalnej awarii, której skutki mogą spowodować zagrożenie dla ludzi i środowiska mogą być następujące obiekty zlokalizowane na terenie opracowania oraz w jego bliskim otoczeniu:

Drogi krajowe nr 3, nr 5 oraz S-3, którymi prowadzą ważne krajowe i międzynarodowe szlaki komunikacyjne. Drogami tymi przewożone mogą być materiały niebezpieczne dla ludzi i środowiska. W przypadku wystąpienia kolizji drogowej może tu nastąpić poważne zanieczyszczenie środowiska niebezpiecznymi substancjami ciekłymi lub gazowymi.

W obrębie obszaru opracowania znajdują się także dwie stacje paliw płynnych w Bolkowie. Z uwagi na dużą ilość zgromadzonych paliw płynnych oraz ich dystrybucję mogą stanowić potencjalną przyczynę wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Stacje paliw są zawsze wyposażone w urządzenia zabezpieczające środowisko przed zanieczyszczeniem. Zabezpieczenia te oraz opracowane instrukcje postępowania załogi na wypadek awarii z udziałem paliw dają możliwość przeciwdziałania powstawania i rozprzestrzeniania się zagrożeń.

WALORY KRAJOBRAZOWE:

Krajobraz gminy Bolków cechuje wysoka atrakcyjność. Składa się na nią znaczne urozmaicenie ukształtowania terenu, otwartość widokowa, wysokie walory estetyczne, harmonia i ład przestrzenny.

Piękno krajobrazu Gór Kaczawskich, polega na występujących tu na przemian łagodnych grzbietach i dolinach oraz widokach na Sudety Zachodnie i Środkowe rozciągających się ze szczytów. Krajobraz podgórskiej części gminy stanowi mozaikę wielu zróżnicowanych elementów związanych zarówno z ukształtowaniem terenu jak i jego pokryciem, często z kameralnymi wnętrzami zamkniętymi ścianami lasów i zadrzewień, a także elementami kulturowymi.

Na terenie opracowania znajduje się 17 wiejskich jednostek osadniczych, z których każda posiada pewne indywidualne cechy. Generalnie jednak są to w większości wsie o w miarę zwartym układzie, najczęściej łańcuchowym o wydłużonej, liniowej postaci (Sady Dolne i Górne, Rochowice Stare, Mysłów, Lipa, Jastrowiec), o cechach owalnicy (Radzimowice) lub jako luźno rozlokowane zespoły zabudowy (Grudno, przysiółek Figlów, Płonina, przysiółek Twardowice, przysiółek Muchówek).

Zabudowa na terenie wsi jest z reguły niska, Pod względem funkcjonalnym dominuje zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna. Lokalnie pojawiają się obiekty usługowe oraz związane z innymi formami działalności gospodarczej, głównie stanowią one adaptację d. budynków rolniczych.

Wyraźnymi pozytywnymi dominantami w krajobrazie wiejskim są wieże kościołów. Poniżej scharakteryzowano pod względem krajobrazowym poszczególne miejscowości gminy:

Gorzanowice

Niewielka wieś położona na wschodnim krańcu Pogórza Wojcieszowskiego. Zajmuje wyrównaną wierzchovinę pomiędzy Młynniczną i Skałą. Do Gorzanowic należy też skupisko kilku domków położonych w pobliżu skrzyżowania drogi krajowej nr 3 z drogą powiatową nr 2816D do Pogwizdowa, tzw. osada „Sześć Domków”. Z dróg powiatowych prowadzących tutaj z Bolkowa i ze Świn rozciągają się jedne z najpiękniejszych panoram sudeckich obejmujące rozległe fragmenty Sudetów Środkowych z Górami i Pogórzem Wałbrzyskim, Górami Kamiennymi, Grzbietem Wschodnim Gór Kaczawskich, a w głębi Rudawy Janowickie i Karkonosze ze Śnieżką. W drugą stronę widoczne są wzgórza Pogórza Kaczawskiego aż po Przedgórze Sudeckie. Na terenie wsi zachowały się stare budynki mieszkalne i gospodarcze, w tym dwa dwory z XIX w. Pośród zabudowy stoi wysoki maszt telekomunikacyjny psujący walory krajobrazowe rejonu.

Jastrowiec

Wieś Jastrowiec położona jest na skraju Pogórza Wojcieszowskiego, nad potokiem Świątką (wg. innych źródeł: Świekotka). Zabudowa wsi koncentruje wzdłuż drogi powiatowej nr 2815D prowadzącej z Lipy. Sporą część obszaru wsi zajmuje zespół pałacowo-parkowy pochodzący z ok.1650 roku. Okazały budynek pałacu oraz bryła otoczonego zabytkowym cmentarzem kościoła stanowią główne dominanty w panoramie wsi. Wieś otaczają tereny rolne.

Kaczorów

Duża wieś położona w centrum Gór Kaczawskich, w obniżeniu u spływu źródłiskowych potoków Kaczawy. Zabudowania wsi rozciągają się od Mysłowa aż po Przełęcz Radomierską oraz wzdłuż drogi do Marciszowa, a na południe (Nowa Wieś) podchodzą pod płytkie siodło rozdzielające Urwistą od Ołowianej. Jest to bardzo malownicza część Kaczorowa, gdzie pojedyncze domki zlokalizowane są w głębokiej dolinie źródłiskowej partii potoku Świdna. Część podchodząca pod Przełęcz Radomierską zachowała układ wsi łańcuchowej natomiast centrum ma charakter małomiasteczkowy. Pośród zabytków architektury zwracają uwagę 2 kościoły oraz pałac (ob. szkoła) z XVI w. z parkiem (XIX w.)

Lipa

Lipa to duża wieś rolnicza. Zabudowa zajmuje górną część doliny Nysy Małej. Wieś zachowała w pełni układ łańcuchowy, wzbogacony zabytkowym kościołem, założeniem pałacowo-parkowym oraz ruinami starego zamku. W północnej części wsi historyczny układ przestrzenny zakłóca zespół współczesnej zabudowy o większej skali – rolniczej oraz mieszkaniowej wielorodzinnej. W Lipie od dawna były wydobywane wapienie w miejscowych kamieniołomach i wypalane w wapiennikach.

przysiółek Muchówek

Przysiółek Lipy, leży w płytkiej dolinie Rogoziny. Jest to mała osada rolnicza złożona z zaledwie kilku gospodarstw. Osadę otaczają użytki rolne, często zaniechane. Na południowy wschód od wsi znajdują się dwa stawy: niewielki Staw Łożny i blisko 4-hektarowy Staw Olszowy. Północną i zachodnią część jednostki zajmują fragmenty kompleksu leśnego. Od północy jednostka graniczy z utworzonym w dolnym biegu Rogoźnicy i Nysy Małej Rezerwatem „Wąwóz Lipy”. Wzdłuż północnej granicy prowadzi także granica Parku Krajobrazowego „Chelmy”.

Grudno

Wieś położona na pograniczu Pogórza Kaczawskiego i Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich, w dolinie potoku Świątką (Świekotka). Wraz z Muchówkiem leży w obrębie ewidencyjnym Lipa. Wieś otaczają głównie użytki rolne z dużym udziałem łąk wyróżniających

się występowaniem licznych gatunków roślin chronionych. Duży kompleks lasów znajduje się na południe od Grudna. Lasy te porastają góry masywu Wapniki i w dużej części objęte są ochroną rezerwatową (Buki Sudeckie).

Mysłów

Mysłów jest jedną z większych wsi w Górach Kaczawskich. Zabudowa rozciąga się w dolinie Mokrzy (Mokrzyńki), wzdłuż drogi powiatowej nr 2826D, biegnącej równolegle do drogi krajowej nr 3. Dolne zabudowania Mysłowa sąsiadują prawie bezpośrednio z domami Kaczorowa, natomiast zabudowania górnej części wspinają się na zbocze Bukowinki, powyżej Przełęczy Mysłowskiej. Wieś w pełni zachowała pierwotny układ łańcuchowy z kościołem i założeniem pałacowo-folwarcznym w centrum, oraz z dużą ilością starych budynków mieszkalnych. Ciekawą ekspozycję widokową ma też cmentarz z zabytkową dzwonnica. Aktualnie w Mysłowie eksploatuje się leżące tuż przy zachodniej granicy jednostki złoża żwiru „Mysłów”. Wieś otaczają użytki rolne (głównie łąki). W bezpośrednim sąsiedztwie wsi nie występują większe kompleksy leśne. Lasy świerkowe i świerkowo-bukowe porastają wzniesienia masywu Lubrzy.

Radzimowice

Miejscowość (sołectwo) położone jest na Grzbiecie Wschodnim Gór Kaczawskich, pomiędzy Żeleźniakiem na północnym wschodzie a Osełką na zachodzie. Układ miejscowości Radzimowice ma cechy charakterystyczne dla owalnicy z niewielkim placikiem w centrum. W miejscowości znajduje się jedynie 10 budynków mieszkalnych, a większość z nich pochodzi sprzed 1945 roku. Zabudowa Radzimowic szczególnie atrakcyjnie wygląda z drogi krajowej nr 3 oraz z północnych stoków (przeciwstoków) Lubrzy.

Nowe Rochowice

Mała wioska w Grzbiecie Wschodnim Gór Kaczawskich. Wieś składa się z kilkunastu rozproszonych budynków przy granicy rezerwatu „Buki Sudeckie”. Z okolic wsi roztaczają się rozległe widoki na Pogórze Bolkowskie oraz Góry Wałbrzyskie. Walory widokowe z rejonu Nowych Rochowic obniżają trzy wieże teletransmisyjne. Soczewy krystalicznych wapieni pośród kambryjskich zieleńców i ordowickich łupków szarych z kwarcytami były od dawna przedmiotem eksploatacji, w wyniku której w rejonie wsi, w jednym z łomów po eksploatacji wapieni krystalicznych udokumentowano jaskinię „Imieninową”, która rozwinęła się w ciasnych szczelinach o łącznej długości 170 m. Pod względem głębokości (58 m) jest trzecią w Sudetach.

Płonina

Niewielka wieś, której dominantę stanowi strome wzgórze ze skalistymi zboczami i skałkami. Szczytową skałkę wieńczy ruiny XIV w. zamku „Niesytno”. U jego podnóża

ulożona się luźna zabudowa mieszkalno- gospodarcza. Wieś zajmuje lewą część doliny potoku Świdna. Po jego prawej stronie położona jest przysiółek Twardowice (ob. część Płoniny) z nielicznymi zabudowaniami rozproszonymi w szerokim obniżeniu pomiędzy Górą Ołowianymi i Grzbietem Wschodnim. Przez Płoninę prowadzi atrakcyjna krajobrazowo linia kolejowa ze Złotoryi do Marciszowa.

Półwsie

Mała wieś na zachodniej granicy Gór Wałbrzyskich (Masyw Turkołasu i Kraglaka) i Pogórza Bolkowskiego. Leży nad potokiem Ochotnik. We wsi jest tylko kilka starych budynków gospodarczo –mieszkalnych luźno rozlokowanych pośród pól uprawnych urozmaiconych zalesionymi wzgórzami. Od strony południowej wewnątrz krajobrazowe zamykają zalesione stoki Bukowej.

Sady Dolne

Wieś położona w dolinie Sadowki, tworząca urbanistyczną całość z Sadami Górnymi aż po przysiółek Figlów. Zabudowa wsi ma charakter łańcuchowy, który uległ przeobrażeniu w rejonie węzła drogi ekspresowej S3. Droga ta jest w trakcie realizacji i docelowo będzie biegła na zachód od zabudowy wsi.

Wieś otaczają rozległe pola użytków rolnych. Interesujące pod względem krajobrazowym są przewężenia doliny Sadowki. W północnej części wsi znajduje się duże założenie pałacowo - folwarczne z parkiem i pałacem. W otoczeniu założenia znajdują się także współczesne zabudowania zakładu rolnego.

Sady Górne

Sady Górne mają podobny charakter jak wcześniej opisane Sady Dolne, z którymi tworzą urbanistyczną całość – najdłuższą wieś łańcuchową (ok. 8,0 km) w Sudetach. Położone w środkowej, bardziej rozległej części doliny Sadowki, otoczone są użytkami rolnymi na malowniczo pofalowanych wzgórzach. Zachowało się tutaj sporo zabytkowej zabudowy, między innymi kościół i zespół pałacowy z ruiną barokowego pałacu i rozległymi zabudowaniami folwarcznymi w sąsiedztwie.

przysiółek Figlów

Południowy kraniec Sadów Górnych, osada położona w szerokim obniżeniu pomiędzy masywami Turkołasu i Kraglaka (kolonia Sadów Górnych), bardzo dobrze wkomponowywana w naturalne otoczenie zalesionych pasm górskich, łąk i śródpolnych zadrzewień. Zabudowa jest rozproszona, pozbawiona dominant. Interesujące są tu powiązania zespołów zabudowy z dalekimi wglądami widokowymi. Osada o wyrazistym charakterze i kameralnym klimacie. Poszczególne posesje nie są grodzone.

Stare Rochowice

Długa wieś łańcuchowa nad Rochowickim Potokiem (Rochowicką Wodą). Ciągnie się przez ok. 5,0 km od drogi krajowej nr 3 po Przełęcz Rochowicką, gdzie łączy się z zabudową

Płoniny. Dolna część Starych Rochowic nosiła też nazwę „Bolków Zdrój” z uwagi na udokumentowane tutaj zasoby wód leczniczych. Kiedyś znajdowało się tutaj niewielkie uzdrowisko „Hedwigsbad”. Stare Rochowice tworzą interesujący zespół krajobrazowo-architektoniczny z zachowaną cenną zabudową wiejską. W panoramie wsi zwraca uwagę wieża kościoła. Nowym elementem krajobrazu jest obwodnica Bolkowa, która przecina zabudowę wschodniej części wsi biegnąc na wysokiej estakadzie.

Świny

Wzgórze zamkowe wraz z ruinami zamku Świny to jeden z najbardziej charakterystycznych elementów krajobrazu gminy Bolków, stanowiący wyraźną dominantę przestrzenną. Jest też doskonałym punktem widokowym na Pogórze Bolkowskie oraz Góry i Pogórze Kaczawskie. U stóp zabytkowego zamku Świny zlokalizowana jest zabudowa wsi, która przestrzennie łączy się z Bolkowem i stopniowo nabiera też miejskiego charakteru. Do wsi należy też „Dolinka” położona w dolinie Nysy Szalonej, między Bolkowem a Wolbromkiem. Cenną oś krajobrazową stanowi droga prowadząca do zamku, obsadzona lipami. Ukształtował się tutaj wgląd na zamek, zakończony portalem wejściowym i „obramowany” zielenią alei. Świny należą do najstarszych wsi w regionie.

Wierzchosławice

Wierzchosławice to duża typowo rolnicza wieś łańcuchowa, ciągnąca się ponad 3,5 km na obu brzegach Nysy Szalonej. Od północy graniczy ona z miastem Bolków. Wieś położona jest w szerokiej w tym miejscu dolinie Nysy Szalonej. Od zachodu zamyka ją Wschodni Grzbiet Gór Kaczawskich, od południa zaś Góry Wałbrzyskie. Północną część wsi rozcina obwodnica Bolkowa. Wieś nie ma cenniejszych zabytków. Zachował się tu zespół starej zabudowy z klasycystycznym kościołem oraz wiele założeń zagrodowych. W zachodniej części wsi znajduje się elektrownia wiatrowa (2 wiatraki) stanowiąca wyraźną dominantę widokową.

Wierzchosławiczki

Niewielka osada położona pośród pól uprawnych u podnóża Wilkonia w Górach Kaczawskich, pomiędzy Wierzchosławicami i Starymi Rochowicami. Wierzchosławiczki mają charakter typowo rolniczy.

Wolbromek

Wieś łańcuchowa rozciągnięta wzdłuż Nysy Szalonej na długości ok. 3,9 km pomiędzy Dolinką (Świny) a Kłaczyną granicząc bezpośrednio z zabudową obu tych miejscowości. Stanowi ogniwo w długim łańcuchu zabudowy wzdłuż Nysy Szalonej. Wieś otaczają użytki rolne z większymi płacami lasów dębowo-świerkowych. Wieś w części wschodniej przecina droga ekspresowa S-3, która w rejonie istniejącej zabudowy prowadzi na estakadzie.

Miasto Bolków

Miasto charakteryzuje się zwartą zabudową niską i średnią oraz płacami zieleni urządzonej (parki, cmentarz). Najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazu

Bolkowa i jego okolic jest wzgórze ze staromiejską zabudową zwieńczone średniowiecznym zamkiem. Od zachodu wzgórze opada stromo ku dolinie Nysy Szalonej, która w tym rejonie ma charakter przełomowy. Na wschodnim, łagodniejszym stoku położona jest centralna część miasta z pochyłym, prostokątnym rynkiem. Dominują tutaj wnętrza urbanistyczne z wyraźnym osiowym układem. W centrum rynku znajduje się ratusz z charakterystyczną wieżą, stanowiącą wyraźną dominantę krajobrazową.

Miasto posiada układ urbanistyczny o wysokim stopniu uporządkowania, na który składa się, poza zabytkowym centrum, kilka ładnie rozplanowanych i utrzymanych osiedli mieszkaniowych oraz zabudowa przemysłowa. Część zabudowań przemysłowych zasługuje na rewaloryzację lub adaptację do innych funkcji np. d. młyn, tartak czy zabudowa cegielni. W granicach Bolkowa znajduje się także stare założenie pałacowo – folwarczne. Szczegółowe informacje nt. obiektów zabytkowych zamieszczono w rozdziale 4 „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”. Atrakcyjnym krajobrazowo obszarem jest Góra Ryszarda – wzniesienie położone w północnej części miasta stanowiące zaplecze rekreacyjno – wypoczynkowe.

Współczesna zabudowa to przede wszystkim osiedla budynków wielo- i jednorodzinnych, szkoła i obiekty handlowe (markety), stacje paliw. W krajobrazie miasta nie występują znaczące elementy dysharmonijne.

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ:

Na zasoby dziedzictwa kulturowego i zabytków na terenie gminy Bolków składają się:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków (obiekty i obszary),
- stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków,
- zabytki ujęte w wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków, nie wpisane do rejestru zabytków,
- stanowiska archeologiczne udokumentowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w tym stanowiska wpisane do rejestru zabytków,
- historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne ujęte w wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- obszary ochrony archeologicznej ujęte w wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- obszary nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem.

Rejestr zabytków obejmuje 60 obiektów.

Położenie zabytków objętych rejestrem oraz obszarów wpisanych do ewidencji zabytków zawiera rysunek nr 2 – „Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwarunkowania przyrodnicze i historyczno – kulturowe”.

Na obszarze gminy Bolków nie występują dobra kultury współczesnej wymagające ochrony.

Poniżej przedstawiono zasoby dziedzictwa kulturowego objęte ochroną lub zasługujące na ochronę, wg kategorii jakościowych i w rozbiciu na poszczególne miejscowości.

MIASTO BOLKÓW:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Ośrodek historyczny miasta	Obszar obejmujący zespół staromiejski	A/1817/362 25.11.1956r.
2.	Kościół parafialny pw. Św. Jadwigi	Pl. Jana Pawła II	A/1421/76 29.03.1949r.
3.	Cmentarz przykościelny	Pl. Jana Pawła II	155/A/03 6.05.2003r.
4.	Plebania	Pl. Jana Pawła II	155/A/03 6.05.2003r.
5.	Cmentarz komunalny	ul. J. Bema	A/2736/688/J 6.07.1981r.
6.	Kościół poewangelicki	ul. Niepodległości / ul. Kamiennogórska	A/5915 27.03.2014r.
7.	kapliczka	ul. Bolka	A/2763/1376 03.09.1965r.
8.	zamek: - wieża (donżon), - budynek mieszkalno – gospodarczy skrzydła południowego zamku, - budynek mieszkalno – gospodarczy skrzydła wschodniego zamku, - dom kobiet, - domek straży (ob. budynek administracyjny muzeum), - brama dolna, - brama górna, - brama na dziedzińcu zamku górnego, - cysterna na dziedzińcu wewnętrznym zamku	ul. Bolka	A/2764/80 25.11.1949r.
9.	mury miejskie	zachodnie obrzeża zespołu staromiejskiego	A/26740/1075 27.02.1964r.
10.	ratusz	Rynek 1	A/2728/1377 03.09.1965r.
11.	park miejski	ul. Jagiellońska, d. Wzgórze Wilhelma	A/1210 04.05.2009r.
12.	pałac (ob. bud. mieszkalny)	ul. Kopernika 1	A/2727/916/J 28.12.1988r.
13.	dom mieszkalny	ul. Farbiarska 9	A/2729/1378

			04.09.1965
14.	magazyn (ob. sklep)	ul. Jaworska 10	A/2733/2058 06.06.1972
15.	dom mieszkalny	ul. Robotnicza 6	A/2722/1000/J 19.12.1989r.
16.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 2	A/2730/1379 04.09.1965r.
17.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 3	A/2731/1380 04.09.1965r.
18.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 4,5,6	A/2732/1381 03.09.1965r.
19.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 21,22	A/2735/2059 06.06.1972
20.	dom mieszkalny	Rynek 24	A/2734/2060 06.06.1972
19.	dom mieszkalny z apteką	Rycerska 19	A/2723/1261/J 13.05.1996r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	kaplica cmentarna	cmentarz komunalny, ul. J. Bema
2.	Kaplica d. szpitala Szarytek	ul. Kamiennogórska 3
3.	park, d. cmentarz ewangelicki	Pomiędzy ul. Szpitalną i Rycerską
4.	zespół pałacowy z folwarkiem: - budynek mieszkalny z dawną oborą, - stajnia, ob. magazyn, - stodoła I	ul. Kopernika 1
5.	budynek mieszkalny d. szkoła	ul. Księcia Bolka 8
6.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 9
7.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 11
8.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 12
9.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 13
10.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 15
11.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Farbiarska 1
12.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 2
13.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 3
14.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 4
15.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 5
16.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 6
17.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 4
18.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 6
19.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 8
20.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 12
21.	budynek przemysłowy	ul. Jaworska 14
22.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 19
23.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 20
24.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 23
25.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 24
26.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 4
27.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 6
28.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 7
29.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 13
30.	dom pomocy społecznej	ul. Kamiennogórska 1- 3
31.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 4

32.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 11
33.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 15
34.	pocztą	ul. Kamiennogórska 17
35.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 19
36.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 21
37.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 23
38.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 24
39.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 25
40.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 26
41.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 27
42.	zespół dworca kolejowego: - budynek dworca ob. mieszkalny, - budynek ekspedycji kolejowej, - szalec dworcowy, - wodociągowa wieża ciśnień	ul. Kolejowa 2 ul. Kościuszki (wieża ciśnień)
43.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 8
44.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 9
45.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 10
46.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 11
47.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 13
48.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 17
49.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 18
50.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 20
51.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 22
52.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 26
53.	budynek mieszkalny	ul. Kraszewskiego 8
54.	budynek mieszkalny	ul. Kraszewskiego 12
55.	internat	ul. Mickiewicza 2
56.	zespół dawnego młyna wodnego: - budynek produkcyjny I, - budynek produkcyjny II, - budynek socjalno – biurowy,	ul. Młynarska 6
57.	most drogowy na rzece Nysa Szalona	w ciągu ul. Młynarskiej
58.	budynek mieszkalny	ul. Młynarska 9
59.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 1
60.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Niepodległości 2
61.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 4
62.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 5
63.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 6
64.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Niepodległości 8
65.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 12
66.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 14
67.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 16
68.	Zespół Szkół Agrobiznesu	ul. Niepodległości 17
69.	budynek mieszkalny	ul. Polna 1
70.	budynek mieszkalny	ul. Polna 2
71.	budynek mieszkalny	ul. Polna 18
72.	budynek mieszkalny	ul. Polna 20
73.	budynek mieszkalny	ul. Polna 22
74.	budynek mieszkalny	ul. Poprzeczna 1
75.	budynek mieszkalny z kaplicą (ob. hotel)	ul. Poprzeczna 2
76.	budynek administracyjno – mieszkalny d. gazowni miejskiej (ob. budynek mieszkalny)	ul. Republikańska 37

77.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 1-1a
78.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 2
79.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 2a
80.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 4
81.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 6
82.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 7
83.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 8
84.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 9
85.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 10
86.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 11
87.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 12
88.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 14
89.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 15
90.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 18
91.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 19
92.	budynek mieszkalny	ul. Robotnicza 22
93.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 4
94.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 6
95.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 9
96.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 11
97.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 12
98.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 13
99.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 15
100.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 16
101.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 17
102.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 18
103.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 22
104.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 23
105.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 24
106.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 25
107.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 7
108.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 8
109.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 19
110.	budynek mieszkalny	Rynek 19a
111.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 20
112.	budynek mieszkalny	Rynek 25
113.	budynek mieszkalny	Rynek 26
114.	budynek mieszkalny	Rynek 27
115.	budynek mieszkalny	Rynek 28
116.	budynek mieszkalny	Rynek 31
117.	budynek mieszkalny	Rynek 32
118.	budynek mieszkalny	Rynek 33
119.	budynek mieszkalny	Rynek 34
120.	budynek mieszkalny	Rynek 36
121.	budynek mieszkalny z kaplicą ob. dom sióstr zakonnych ze zgromadzenia Św. Józefa	Rynek 37
122.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 1
123.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 3
124.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 5
125.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 9
126.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 11
127.	budynek usługowy d. kino (obecnie nie użytkowany)	ul. Sienkiewicza 15

128.	hotel	ul. Sienkiewicza 17
129.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 18
130.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 19/19a
131.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 20
132.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 21
133.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 22
134.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 23
135.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 24
136.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 25
137.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 29
138.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 35
139.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 37
140.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 43
141.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 65
142.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 66
143.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 67
144.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 68
145.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 69
146.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 70
147.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 71
148.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 72
149.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 1
150.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 3
151.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 4
152.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 5
153.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 5a
154.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 6
155.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 7
156.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 8
157.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 9
158.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 10
159.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 12
160.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 14
161.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 16
162.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 18
163.	szpital (ob. zakład opiekuńczo - leczniczy)	ul. Słowackiego 19
164.	budynek mieszkalny	ul. Szpitalna 1
165.	budynek mieszkalny	ul. Szpitalna 2
166.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Szpitalna 5
167.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Szpitalna 6
168.	budynek usługowy (samodzielny Publiczny zakład Opieki Zdrowotnej)	ul. Wysokogórska 6

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ urbanistyczny	obszar wokół zespołu staromiejskiego, zespół zabudowy w rejonie ul. Wysokogórskiej, Sienkiewicza oraz Kolejowej; obszar d. założenia pałacowo - folwarcznego przy ul. Kopernika
2.	obszary ochrony archeologicznej	granice obszarów są tożsame z granicami wpisu do rejestru zabytków kościoła parafialnego pw. Św. Jadwigi z cmentarzem i plebanią oraz zamku

3.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granica obszaru jest tożsama z granicą historycznego układu urbanistycznego
4.	obszar ochrony krajobrazu kulturowego	obszar położony poniżej murów miejskich, pomiędzy szkołą a ul. Robotniczą

Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	stanowisko	nr stanowiska	nr i data wpisu do rejestru
1.	osada, późne średniowiecze	5/17/83-20	82/1051/arch/83 03.02.1983r.
2.	stara basteja	3/3/83-20	Arch/462/69 10.08.1969r.
3.	osada, późne średniowiecze	4/16/83-20	81/1051/Arch/83 03.02.1983r.

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	osada, późne średniowiecze	1/1/83-20
2.	nieokreślona osada, późne średniowiecze	2/2/83-20
3.	śląd osadnictwa, neolit	4/8/83-19
4.	śląd osadnictwa, mezolit	5/6/83-19
5.	znalezisko luźne - neolit	6/7/83-19

WIEŚ GORZANOWICE:

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	cmentarz ewangelicki	na północnym zachodzie od zabudowy wsi
2.	zespół folwarczny: - 2 budynki mieszkalne, - stajnia, - budynek gospodarczy, kurnik, - obora, - stodoła z częścią gospodarczą,	Gorzanowice nr 16 - 17
3.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 3
4.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Gorzanowice nr 4
5.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 8
6.	budynek gospodarczy	Gorzanowice nr 8
7.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 12
8.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 14
9.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 17
10.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 18
11.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Gorzanowice nr 31

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	znalezisko luźne st. okres epoki brązu	1/2/83-19

WIEŚ GRUDNO (OBRĘB LIPA):

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek mieszkalny (dawna szkoła)	Grudno 3
2.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Grudno 2
3.	budynek mieszkalny i dawna stodoła	Grudno 4
4.	budynek mieszkalny	Grudno 6
5.	budynek mieszkalny	Grudno 8
6.	budynek mieszkalny	Grudno 16

WIEŚ JASTROWIEC:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP	w zachodniej części wsi	A/1897/901 27.07.1961r.
2.	cmentarz przykościelny	j.w.	A/1898/994/J 08.12.1989r.
3.	Pałac i oficyną mieszkalno – gospodarczą	w zachodniej części wsi, nr 3	A/2932/2067 06.06.1972r.
4.	Zespół budynków folwarcznych: • budynek mieszkalny z wozownią – budynek bramny, zachodni, • oficyna mieszkalna w zachodniej pierzei, przy bramie głównej, • budynek mieszkalny, budynek bramny wschodni, • budynek mieszkalno – gospodarczy, we wschodniej pierzei, przy bramie, • budynek gospodarczy, we wschodniej pierzei, przy bramie, • wozownia, ob. magazyn, w zachodniej pierzei czworoboku folwarcznego, • budynek mieszkalny – dwojak, w zachodniej pierzei czworoboku folwarcznego, • budynek gospodarczy z dwiema skrajnymi oficynami mieszkalnymi, w północnej pierzei czworoboku folwarcznego, • stodoła, we wschodniej pierzei czworoboku folwarcznego, • obora, później wytwórnia wód mineralnych (ob. nie funkcjonująca) , w południowej pierzei czworoboku folwarcznego, • oficyna mieszkalna, w południowej pierzei czworoboku folwarcznego, • mury okalające założenie	j.w.	A/2933/1214/J 23.06.1995r.
5.	park	j.w.	A/2934/629/J 02.04.1980r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: • budynek gospodarczy, d. spichlerz, • budynek gospodarczy, d. obora, • budynek d. stajni (ruina), • budynek mieszkalny, • 2 budynki gospodarcze, d. stodoły, • budynek d. chlewni, ob. magazyn	we wschodniej części wsi, nr 28
2.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 5
3.	budynek d. tzw. Domu Ludowego	obok budynku nr 5
4.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 7
5.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 9
6.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 10
7.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 14
8.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 15
9.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 16
10.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 17
11.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 20

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	Historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

WIEŚ KACZORÓW:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół pomocniczy pw. Bł. Karoliny Kózkówny, d. pw. Św. Mikołaja	w centralnej części wsi	A/1965/902 27.07.1961r.
2.	cmentarz przykościelny przy kościele j.w.	j.w.	A/1967/1012/J 30.01.1990r.
3.	cmentarz ewangelicki	na północnym skraju wsi, na stoku wzniesienia	A/1966/1011/J 30.01.1990r.
4.	pałac, ob. szkoła podstawowa	Pl. Pollaka 14	A/2980/1060/J 3.12.1990r.
5.	park przy pałacu	Pl. Pollaka	A/2979/525/J 15.06.79

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	Kościół poewangelicki, ob. parafialny pw. Św. Mikołaja	w centralnej części wsi
2.	mur ogrodzeniowy cmentarza przykościelnego przy kościele pw. Bł. Karoliny Kózkówny	j.w.

3.	plebania	pl. Pollaka 9
4.	Zespół pałacowo – parkowy z folwarkiem: • budynek mieszkalno – gospodarczy, d. spichlerz, • budynek gospodarczy, d. kurnik, • budynek mieszkalny z częścią gospodarczą (obora, chlewnia), • stodoła I, • stodoła II (ob. obora), • obora I (ob. chlewnia), • obora II (ruina), • stajnia (ruina), • wozownia (ob. remiza strażacka), • budynek mieszkalny	pl. Pollaka 12 – 13, ul. Jeleniogórska 1
5.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 3
6.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 5
7.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 8
8.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 11
9.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 12
10.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 2
11.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 4
12.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 5
13.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 11
14.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 13
15.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 15
16.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 17
17.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 18
18.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 21
19.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 22
20.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 23
21.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 24
22.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 26
23.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 28
24.	stodoła	ul. Jeleniogórska 33
25.	stodoła	ul. Jeleniogórska 36
26.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 3
27.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 4
28.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 5
29.	Dom Dziecka	ul. Kamiennogórska 9
30.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 10
31.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 11
32.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 20
33.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 22
34.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 23
35.	budynek mieszkalno – gospodarczy	ul. Kamiennogórska 24
36.	budynek mieszkalno – gospodarczy	ul. Kamiennogórska 26
37.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 28
38.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 5
39.	dworzec kolejowy	ul. Kolejowa 7
40.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 1
41.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 2
42.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 4
43.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 6

44.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 10
45.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 11
46.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 18
47.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 20

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	Ślad osadnictwa, neolit	1/8/84-18
2.	znalezisko luźne, neolit	2/40/84-18
3.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	3/41/84-18
4.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	4/42/84-18
5.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	5/43/84-18
6.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	6/44/84-18
7.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	7/45/84-18
8.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	8/46/84-18
9.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	9/47/84-18
10.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	10/48/84-18

WIEŚ LIPA:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół parafialny pw. Św. Piotra i Pawła	w centralnej części wsi	A/2004/821 19.12.1960r.
2.	cmentarz przykościelny przy kościele j.w.	j.w.	A/2005/993/J 8.12.1989r.
3.	zamek (ruina)	Lipa tzw. Górna	A/3053/751 26.09.1960r.
4.	budynek podzamcza (ruina)	j.w.	A/3054/778 7.10.1960r.
5.	park	j.w.	A/3055/630/J 02.04.1980r.
6.	dwór	Lipa tzw. Dolna, nr 10	A/3057/918/J 18.07.1988r.
7.	park	Lipa tzw. Średnia	A/3056/631/J 4.04.1980r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzeniowy cmentarza przykościelnego przy kościele pw. Św. Piotra i Pawła	w centralnej części wsi
2.	plebania	Lipa 74
3.	cmentarz parafialny	na północ od zabudowy wsi

4.	budynek gospodarczy na cmentarzu parafialnym	j.w.
5.	zespół zamkowy z folwarkiem: • rządówka, ob. budynek mieszkalny wielorodzinny, • budynek mieszkalny, dwójak, • chlewik, ob. budynek gospodarczy, • chlewnia, ob. bud. gospodarczy, • stodoła, ob. chlewnia w ruinie	Lipa tzw. Górna
6.	zespół dworski z folwarkiem oraz pozostałości ogrodu dworskiego (za dworem)	Lipa tzw. Dolna
7.	zespół pałacowo – parkowy: • baszta na terenie zespołu, • pawilon ogrodowy, później willa, wraz otoczeniem, • kamienny mur ogrodzenia parku,	Lipa tzw. Średnia
8.	budynek mieszkalny	Lipa nr 9
9.	budynek mieszkalny	Lipa nr 13
10.	budynek mieszkalny	Lipa nr 24
11.	budynek mieszkalny	Lipa nr 28
12.	budynek mieszkalny	Lipa nr 29
13.	budynek mieszkalny	Lipa nr 30
14.	budynek mieszkalny	Lipa nr 31
15.	budynek gospodarczy	Lipa nr 31
16.	budynek mieszkalny	Lipa nr 32
17.	budynek mieszkalny	Lipa nr 33
18.	budynek mieszkalny	Lipa nr 36
19.	budynek mieszkalny	Lipa nr 41
20.	budynek mieszkalny	Lipa nr 45
21.	budynek mieszkalny	Lipa nr 47
22.	budynek mieszkalny	Lipa nr 52
23.	budynek mieszkalny	Lipa nr 53
24.	budynek mieszkalny	Lipa nr 57
25.	budynek mieszkalny	Lipa nr 59
26.	budynek mieszkalny	Lipa nr 60
27.	budynek mieszkalny	Lipa nr 68
28.	szkoła podstawowa	Lipa nr 69
29.	budynek mieszkalny z zabudowaniami gospodarczymi	Lipa nr 73
30.	budynek mieszkalny	Lipa nr 75
31.	budynek mieszkalny	Lipa nr 80
32.	budynek mieszkalny	Lipa nr 90
33.	budynek mieszkalny	Lipa nr 91
34.	budynek mieszkalny	Lipa nr 102
35.	budynek mieszkalny	Lipa nr 106
36.	budynek mieszkalny	Lipa nr 113
37.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Lipa nr 113
38.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Lipa nr 117
39.	budynek mieszkalny	Lipa nr 119
40.	budynek mieszkalny	Lipa nr 123
41.	budynek mieszkalny	Lipa nr 127
42.	szubienica (ruina)	na południe od zabudowań wsi, przy drodze do Jastrowca

43.	wapienniki (ruiny)	przy drodze z Lipy do Mysłowa
-----	--------------------	-------------------------------

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo a także cmentarz na działce nr 40
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	zamek XIII-XVIIIw.	1/8/82-19
2.	osada późne średniowiecze; osada nowożytna	2/8/82-19
3.	ślad osadnictwa późne średniowiecze; nowożytny	3/10/82-19

PRZYSIÓŁEK MUCHÓWEK (OBRĘB LIPA):

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: - budynek mieszkalno – gospodarczy, - stodoła, - obora	Muchówek nr 10
2.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 3
3.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 4
4.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 5
5.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 6
6.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 7
7.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 8

WIEŚ MYŚŁÓW:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela	w centralnej części wsi	A/2059/908 27.07.1961r.
2.	cmentarz przykościelny przy kościele j.w. (zlikwidowany)	j.w.	A/2060/995/J 8.12.1989r.
3.	pałac	Mysłów nr 51	A/3114/1098/J 31.01.1992r.
4.	park	przy pałacu	A/3113/864/J 4.02.1985r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzenia dawnego cmentarza przykościelnego	przy kościele pw. Św. Jana Chrzciciela
2.	cmentarz parafialny	na stoku wzniesienia, na północ od zabudowy wsi

3.	dzwonnica cmentarna	u wylotu alei cmentarza j.w.
4.	zespół pałacowo – parkowy z folwarkiem: • budynek mieszkalno – gospodarczy nr 43, • oficyna mieszkalna z oborą ob. budynek mieszkalny nr 48, • oficyna mieszkalna ob. budynek mieszkalny nr 49, • oficyna pałacowa ob. budynek mieszkalny nr 50, • obora, ob. stajnia, • stodoła ze spichlerzem, • budynek gospodarczy	w centralnej części wsi
5.	budynek mieszkalny, d. szkoła podstawowa	Mysłów nr 61
6.	d. karczma sądowa z salą zabaw (ob. budynek mieści świetlicę wiejską i funkcję mieszkaniową)	Mysłów 44
7.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 2
8.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 14
9.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 16
10.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 20
11.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 25
12.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 33
13.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 35
14.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 41
15.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 42
16.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 46
17.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 47
18.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 52
19.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 53
20.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 54
21.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 58
22.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 65
23.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 67
24.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 75
25.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 78
26.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 81
27.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 82
28.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 89
29.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 91
30.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 93
31.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 94
32.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 95
33.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 114
34.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 115
35.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 116
36.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 117
37.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 118
38.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 119
39.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 120
40.	ruiny wiatraka/wapiennika	na zboczu wzgórza Grodzik, na południe od wsi

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	osada późne średniowiecze; osada nowożytna	1/2/83-18
2.	osada późne średniowiecze; osada nowożytna	2/3/83-18

WIEŚ PŁONINA:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	zamek i wieża (ruina)	w centralnej części wsi	A/3231/962 13.11.1961r.
2.	budynek bramny wraz z przepustem	na północny wschód od zamku	A/5938 16.09.2014r.
3.	pałac na podzamczu	w centralnej części wsi	A/3232/2079 6.06.1972r.
4.	park	j.w.	A/3233/632/J 4.04.1980r.
5.	kaplica cmentarna	na cmentarzu ewangelickim w północnej części wsi	A/6028 25.11.2016
6.	cmentarz ewangelicki	w północnej części wsi, dz. nr 21 i 19/5	A/6028 25.11.2016

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek gospodarczy, d. stodoła	Płonina, nr 7
2.	budynek mieszkalny, d. Klub Rolnika	Płonina nr 15
3.	budynek mieszkalny	Płonina nr 18
4.	budynek mieszkalny	Płonina nr 26
5.	budynek mieszkalny	Płonina nr 32
6.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Płonina nr 33
7.	budynek mieszkalny	Płonina nr 35
8.	budynek mieszkalny	Płonina nr 36
9.	budynek mieszkalny	Płonina nr 39
10.	budynek mieszkalny	Płonina nr 44

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

3.	obszar ochrony krajobrazu kulturowego	obszar obejmuje całą strefę osadniczą wsi oraz jej otoczenie, sięgające do granicy gminy i drogi wojewódzkiej nr 328
----	---------------------------------------	--

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	zamek XIV-XVw., pałac XVI-XVIIw.	1/13/84-19
2.	śląd osadnictwa późne średniowiecze; nowożytny	2/14/84-19
3.	grób/ofiara; szkielet człowieka, narzędzia przedmioty żelazne	1/39/84-18

WIEŚ PÓŁWSIE:

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: - budynek mieszkalny, - stajnia z częścią stodoły, - obora,	w północnej części wsi
2.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 1
3.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 3
4.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 4
5.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 5
6.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 13

OSADA RADZIMOWICE (OBRĘB MYŚLÓW):

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 1
2.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Radzimowice nr 4
3.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 5
4.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 6
5.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 7
6.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Radzimowice nr 8
7.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 9

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	3/11/83-18
2.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	4/12/83-18
3.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	5/13/83-18

4.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	6/14/83-18
5.	osada / późne średniowiecze – okres nowożytny	8/16/83-18

WIEŚ SADY DOLNE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	pałac	Sady Dolne nr 25a	A/3382/905/J 13.08.1987r.
2.	park	rejon pałacu oraz obszar przyległy od strony północno - wschodniej	A/3383/861/J 4.02.1985r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół pałacowy z folwarkiem: - willa zarządcy folwarku (nr 16), - budynek mieszkalny (nr 17), - budynek mieszkalny (nr 18), - budynek gospodarczy I (dobudowany do willi zarządcy), - budynek gospodarczy II (dobudowany do budynku nr 17), - budynek gospodarczy III (dobudowany do budynku nr 18), - wozownia, ob. warsztat, - spichlerz	w północnej części wsi
2.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 2
3.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 3
4.	stodoła	Sady Dolne nr 3
5.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 4
6.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 5
7.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 6
8.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 10
9.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 14
10.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 22
11.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 24
12.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 29
13.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 30
14.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 31
15.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 33
16.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 34
17.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 39
18.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 40
19.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 41
20.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 42
21.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 43
22.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 47
23.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 48
24.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 49
25.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 50

26.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 51
27.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 53
28.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 56
29.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 57
30.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 60
31.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 62
32.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 64
33.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 65
34.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 65
35.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 66
36.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 68
37.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 69
38.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 70
39.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 72
40.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 73

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo, z wyłączeniem najbardziej na północ wysuniętego fragmentu w sąsiedztwie węzła Bolków
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	nieokreślony obiekt, neolit	1/1/84-20
2.	nieokreślony obiekt, neolit	2/2/84-20
3.	nieokreślony obiekt, neolit	3/3/84-20
4.	nieokreślony obiekt, mezolit	4/4/84-20
5.	nieokreślony obiekt, mezolit	5/5/84-20
6.	nieokreślony obiekt, neolit	6/6/84-20
7.	nieokreślony obiekt, mezolit	7/7/84-20
8.	nieokreślony obiekt, mezolit	8/8/84-20
9.	ślady osadnictwa późne średniowiecze; nowożytny	9/9/84-20

WIEŚ SADY GÓRNE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Kościół parafialny pw. Narodzenia Najśw. Marii Panny, d. pw. Św. Mikołaja	w północnej części wsi	A/2122/1952 14.03.1969r.
2.	cmentarz przykościelny	j.w.	A/2123/992/J 8.12.1989r.
3.	pałac	Sady Górne 116	A/3384/660/J 3.10.1980r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	Mur ogrodzeniowy cmentarza przy kościele parafialnym pw. Narodzenia Najśw. Marii Panny	w północnej części wsi
2.	cmentarz ewangelicki	na południowy zachód od kościoła parafialnego
3.	zespół pałacowo parkowy: - budynek mieszkalny (nr 113), - budynek mieszkalny (nr 114), - budynek mieszkalny (nr 115) - obora ze spichlerzem, - obora ze stodołą, - stajnia z wozownią, - most kamienny na potoku Sadówka, - park	w północnej części wsi
4.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 8
5.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 12
6.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 14
7.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 17
8.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 18
9.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 20
10.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 21
11.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 24
12.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 27
13.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 28
14.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 32
15.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 33
16.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 38
17.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 40
18.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 46
19.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 47
20.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 50
21.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 51
22.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 52
23.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 58
24.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 60
25.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 63
26.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 64
27.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 65
28.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 66
29.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 68
30.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 70
31.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 72
32.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 74
33.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 77
34.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 80
35.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 82
36.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 85
37.	budynek szkoły podstawowej	Sady Górne nr 94
38.	budynek szkoły podstawowej	Sady Górne nr 95
39.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 96
40.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 97
41.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 98

42.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 99
43.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 104
44.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 105
45.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 108
46.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 111

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo, z wyłączeniem najbardziej na północ wysuniętego fragmentu w sąsiedztwie węzła Bolków
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

WIEŚ STARE ROCHOWICE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela	w centralnej części wsi, w sąsiedztwie linii kolejowej	A/1972/826 23.12.1960r.
2.	cmentarz przykościelny	j.w.	A/1973/996/J 8.12.1989r.
3.	plebania, ob. budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 44	A/3385/2086 6.06.1972r.
4.	dwór	Stare Rochowice nr 36	A/3386/781 8.10.1960r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzeniowy cmentarza przy kościele filialnym pw. Św. Jana Chrzciciela	w centralnej części wsi, w sąsiedztwie linii kolejowej
2.	cmentarz parafialny	na łagodnym stoku wzniesienia, na południowy zachód od zabudowy wsi
3.	Kaplica cmentarna	j.w.
4.	zespół dworsko - parkowy z folwarkiem: - oficyna mieszkalno - gospodarcza, - budynek gospodarczy - park	w centralnej części wsi
5.	zespół folwarczny: - budynek mieszkalny, - obora ob. budynek gospodarczy, - stodoła, - mur ogrodzeniowy folwarku	w zachodniej części wsi (nr 108)
6.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Stare Rochowice nr 7
7.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 10
8.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 11
9.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 15
10.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 16
11.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 18
12.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 20

13.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 22
14.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 26
15.	budynek mieszkalny, d. młyn	Stare Rochowice nr 30
16.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 31
17.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 33
18.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 42
19.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 44
20.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 46
21.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 53
22.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 54
23.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 58
24.	budynek mieszkalny, d. szkoła	Stare Rochowice nr 59
25.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 72
26.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 78
27.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 80
28.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 85
29.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 89
30.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 96
31.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 105
32.	dworzec kolejowy, ob. budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 117

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo, z wyłączeniem najbardziej na północ wysuniętego fragmentu w sąsiedztwie węzła Bolków
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	znalezisko luźne neolit	1/1/83-19
2.	znalezisko luźne neolit	2/7/83-19
3.	znalezisko luźne wczesne średniowiecze	3/7/83-19
4.	znalezisko nieokreślone, średniowiecze	4/3/83-19
5.	ślady osadnicze: pradzieje, wczesne średniowiecze, późne średniowiecze	5/9/83-19
6.	ślad osadniczy - epoka kamienia, punkt osadniczy - pradzieje, osada - nowożytność	6/10/83-19
7.	ślad osadniczy - epoka kamienia, ślad osadniczy - nowożytność	7/11/83-19
8.	punkt osadniczy - nowożytność	8/12/83-19
9.	wieś - średniowiecze, ślad osadniczy - średniowiecze xii - xiii w., osada - nowożytność	9/13/83-19
10.	punkt osadniczy - nowożytność	10/14/83-19
11.	punkt osadniczy - nowożytność	11/15/83-19

WIEŚ ŚWINY:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Kościół filialny pw. Św. Mikołaja	w centralnej części wsi, na wschód od ciągu osadniczego	A/1974/825 23.12.1960r.
2.	cmentarz przykościelny (ob. teren nie pełni funkcji cmentarza)	j.w.	A/1975/990/J 8.12.1989r.
3.	zespół zamkowy: - wieża mieszkalna zamku górnego, - klatka schodowa do wieży mieszkalnej zamku górnego, - budynek mieszkalny zamku górnego, - pałac zamku dolnego, - mury obronne zamku, - przedzamcze, - pozostałości fosy	w centralnej części wsi	A/3387/345 13.11.1956r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek mieszkalny	Świny nr 1
2.	budynek mieszkalny	Świny nr 3
3.	budynek mieszkalny	Świny nr 5
4.	budynek mieszkalny	Świny nr 6
5.	budynek mieszkalny	Świny nr 9
6.	budynek mieszkalny	Świny nr 10
7.	budynek mieszkalny	Świny nr 11
8.	budynek mieszkalny wraz z dawną piekarnią	Świny nr 13
9.	budynek mieszkalny	Świny nr 16
10.	budynek mieszkalny	Świny nr 21
11.	budynek mieszkalny	Świny nr 30
12.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Świny nr 42
13.	budynek mieszkalny	Świny nr 46

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ urbanistyczny	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo oraz otoczenie zamku Świny
2.	obszar ścisłej ochrony konserwatorskiej	rejon zamku Świny oraz kościoła filialnego pw. Św. Mikołaja
3.	obszar ochrony krajobrazu kulturowego	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi, wzgórze zamkowe oraz otwarte tereny położone na północ i wschód od istniejącego zainwestowania
4.	obszary ochrony archeologicznej	granice obszarów są tożsame z granicami wpisu do rejestru zabytków kościoła filialnego pw. Św. Mikołaja z cmentarzem oraz zamku; ochroną objęta jest także działka nr 101 obr. Świny
5.	obszar nawarstwień archeozoologicznych	granica obszaru jest tożsama z historycznym układem urbanistycznym

	gicznych związanych z historycznym osadnictwem	
--	--	--

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska	numer, data wpisu do rejestru zabytków
1.	grodzisko, osada - wczesne średniowiecze	1/4/83-20	Arch/460/69 10.08.1969r.
2.	osada, późne średniowiecze	2/11/83-20	79/1048/Arch/83 03.02.1983
3.	osada, późne średniowiecze	3/12/83-20	80/1049/Arch/83 03.02.1983

WIEŚ WIERZCHOSŁAWICE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	cmentarz parafialny	za kościołem, w centralnej części wsi	A/2153/991/J 8.12.1989r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	kościół parafialny pw. Św. Józefa	w centralnej części wsi
2.	mur ogrodzeniowy cmentarza	j.w.
3.	zespół folwarczny: - oficyna mieszkalna, - obora i spichlerz, ob. stajnia, - budynek gospodarczy	Wierzchosławice nr 159
4.	zespół folwarczny: - dwór, - budynek inwentarski, ob. magazyn, - stodoła, ob. garaż maszyn rolniczych, - obora z budynkiem mieszkalnym, ob. kuźnia i magazyn,	Wierzchosławice nr 5
5.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 2
6.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 9
7.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 10
8.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 12
9.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 13
10.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 14
11.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 17
12.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 24
13.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 26
14.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 28
15.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 30
16.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 31
17.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 32
18.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 35
19.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 37
20.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 40
21.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 41

22.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 43
23.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 45
24.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 46
25.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 49
26.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 53
27.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 60
28.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 63
29.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 71
30.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 76
31.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 79
32.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 82
33.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 84
34.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 86
35.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 89
36.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 96
37.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 97
38.	budynek mieszkalny, d. szkoła	Wierzchosławice nr 98
39.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 102
40.	budynek mieszkalny, tzw. Dom Ludowy	Wierzchosławice nr 105
41.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 106
42.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 108
43.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 109
44.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 112
45.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 119
46.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 121
47.	stodoła	Wierzchosławice nr 121
48.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 122
49.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 132
50.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 138
51.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 141
52.	budynek mieszkalny, d. młyn	Wierzchosławice nr 142
53.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 145
54.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 152
55.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 161

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	znalezisko niekreślone neolit	1/1/84-19
2.	znalezisko nieokreślone mezolit	2/2/84-19
3.	znalezisko niekreślone neolit	3/3/84-19 do 6/6/84-19
4.	śląd osadnictwa późne średniowiecze; osada nowożytna	7/7/84-19
5.	znalezisko niekreślone epoka kamienia	8/8/84-19
6.	śląd osadniczy, osada, epoka kamienia, późne	9/15/84-19

	średniowiecze (XIII-XV); punkt osadniczy, nowożytność	
7.	ślady osadnictwa, nowożytność	11/9/84-19
8.	ślady osadnictwa, nowożytność	12/10/84-19
9.	wieś XII-XIII w.	13/11/84-19

WIEŚ WIERZCHOSŁAWICZKI:

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: - oficyna, ob. budynek mieszkalny nr 2, - budynek gospodarczy I, - budynek gospodarczy II, - budynek gospodarczy III, - budynek mieszkalno – gospodarczy, - obora, ob. budynek mieszkalny nr 3, - stajnia i spichlerz, - obora ze stodołą, - wozownia	Wierzchosławiczki nr 2,3
2.	Budynek mieszkalny	Wierzchosławiczki 1

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	Ślad osadniczy, późne średniowiecze, nowożytność	12/16/83-19

WIEŚ WOLBROMEK:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół filialny pw. Św. Barbary	w centralnej części wsi	A/2096/1473 13.01.1966r.
2.	cmentarz parafialny	za kościołem, w centralnej części wsi	A/2097/997/J 8.12.1989r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzeniowy cmentarza	w centralnej części wsi
2.	zespół dworski z folwarkiem: - dwór nr 105, - budynek mieszkalny nr 106, - stajnia I dobudowana do budynku nr 106, - stajnia II, dobudowana do stodoły I, - obora I, ob. warsztat, - obora II, - stodoła I, - stodoła II	Wolbromek nr 105 i 106
3.	d. szkoła i klub sportowy	Wolbromek 46
4.	remiza OSP	Wolbromek 43A

5.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 1
6.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 3
7.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 5
8.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 7
9.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 9
10.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 10
11.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 12
12.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 13
13.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 14
14.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 18
15.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 21
16.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 25
17.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 27
18.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 30
19.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 32
20.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Wolbromek nr 33
21.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 39
22.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 41
23.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 42
24.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 43
25.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 44
26.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 45
27.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 61
28.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 62
29.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 67
30.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 68
31.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 81

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska	numer wpisu do rejestru zabytków
1.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	1/5/83-20	72/1041/Arch/82
2.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	2/6/83-20	73/1043/Arch/82
3.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	3/7/83-20	74/1043/Arch/82
4.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	4/8/83-20	75/1044/Arch/82
5.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	5/18/83-20	76/1045/Arch/82
6.	osada, późne średniowiecze, XIII-XVw.	6/19/83-20	77/1046/Arch/82
7.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	7/20/83-20	78/1047/Arch/82

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH:

W związku z nie sporządzeniem przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego audytu krajobrazowego, nie ustalono rekomendacji i wniosków wynikających z tego audytu oraz granic krajobrazów priorytetowych.

6. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA:

Do najważniejszych czynników decydujących o jakości życia mieszkańców należą:

- sytuacja demograficzna,
- sytuacja mieszkaniowa,
- jakość i dostępność do rynku pracy oraz sytuacja budżetowa gminy,
- jakość i dostępność usług publicznych z zakresu edukacji, oświaty i kultury, opieki społecznej, ochrony zdrowia, usług komunalnych i bezpieczeństwa publicznego i usług komercyjnych,
- stan środowiska naturalnego,
- dostęp do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- estetyka przestrzeni,
- więzi społeczne.

Poniżej przedstawiono główne uwarunkowania decydujące o jakości życia mieszkańców gminy Bolków pogrupowane wg powyższego schematu.

DEMOGRAFIA:

Wg danych GUS (31.12.2018r.) gmina Bolków liczy ogółem: 10 503 mieszkańców, w tym 5341 kobiet i 5162 mężczyzn.

Miasto Bolków zamieszkują 47,49% ogółu ludności gminy tj. 4 988 osób a obszar wiejski 5 604 osób.

Średnia gęstość zaludnienia (GUS, 2017r.) wynosi 69 osób na 1km², w tym na obszarze miasta to 649,5 osoby na 1 km², a na obszarach wiejskich zaledwie 38,7 osoby na 1 km². Dla porównania wskaźnik ten dla powiatu jaworskiego to 88 osób na 1 km².

W strukturze płci mieszkańców gminy dominują kobiety. Na 100 mężczyzn przypada ich ponad 103. Dla porównania powiecie jaworskim liczba kobiet przypadających na 100 mężczyzn wynosi ok. 104.

Charakterystyczne dane demograficzne za rok 2018:

Struktura wiekowa wg płci:

	kobiety	mężczyźni
wiek przedprodukcyjny	728	775
wiek produkcyjny	3 007	3 637
wiek poprodukcyjny	1 606	750

Struktura wiekowa wg miejsca zamieszkania:

	miasto Bolków	obszar wiejski	ogółem
wiek przedprodukcyjny	701	1087	1 788
wiek produkcyjny	3 008	3 351	6 359
wiek poprodukcyjny	1 292	1 064	2 356

Ruch naturalny:

	Urodzenia żywe		zgony	
	ogółem	na 1000 mieszkańców	ogółem	na 1000 mieszkańców
kobiety	43	8,32	49	12,10
mężczyźni	45		79	
łącznie	88		128	

Przyrost naturalny:

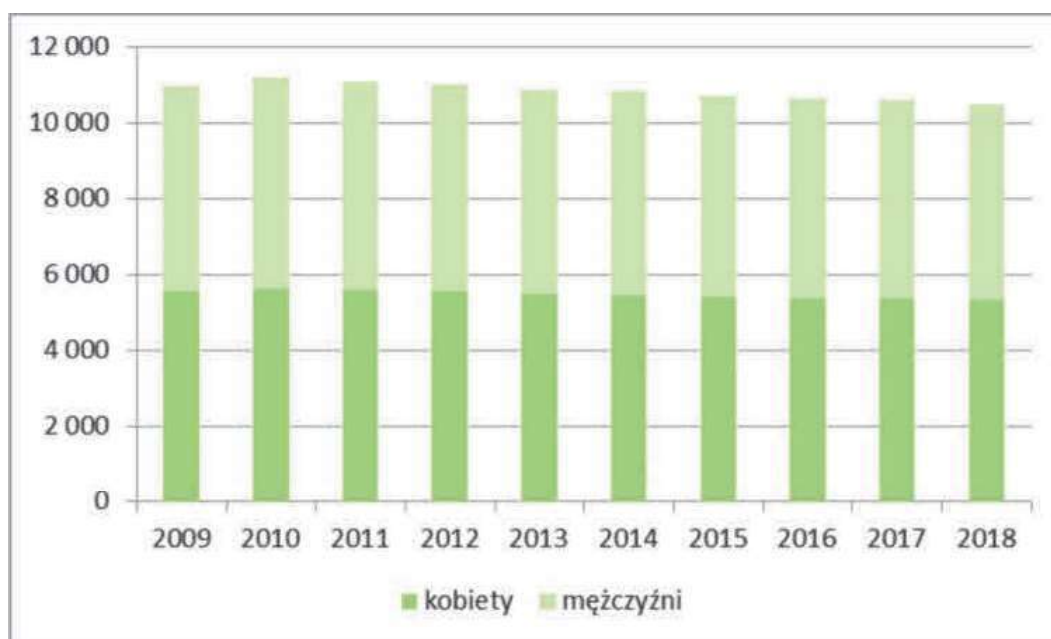
	ogółem	na 1000 mieszkańców
mężczyźni	-34	- 3,78
kobiety	-6	
ogółem	-40	

Charakterystyczne dane demograficzne w przekroju 10-letnim:

Ludność miasta i gminy Bolków (wg faktycznego stanu zamieszkania):

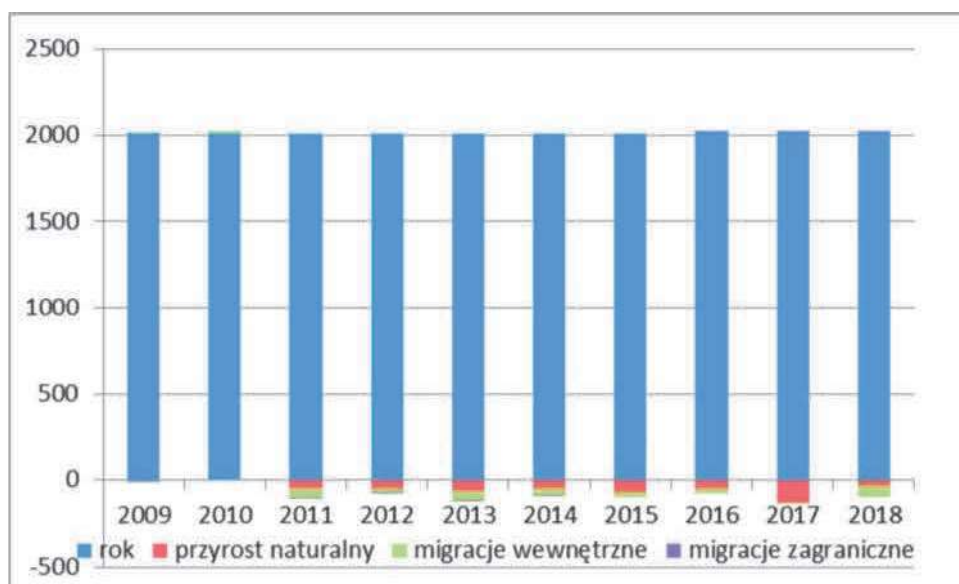
Lp	rok	kobiety	mężczyźni	razem
1.	2009	5 553	5 430	10 983
2.	2010	5 661	5 530	11 191
3.	2011	5 611	5 474	11 085
4.	2012	5 568	5 430	10 998
5.	2013	5 497	5 375	10 872
6.	2014	5 471	5 352	10 823
7.	2015	5 425	5 291	10 716
8.	2016	5 376	5 255	10 631
9.	2017	5 388	5 223	10 611

10.	2018	5 341	5 162	10 503
-----	------	-------	-------	--------

Przyrost naturalny i saldo migracji:

Lp.	rok	przyrost naturalny	migracje wewnętrzne	migracje zagraniczne
1.	2009	-3	6	-5
2.	2010	2	14	0
3.	2011	-46	-51	-9
4.	2012	-47	-25	-3
5.	2013	-58	-54	-1
6.	2014	-45	-42	-2
7.	2015	-69	-29	0
8.	2016	-45	-30	2
9.	2017	-131	-5	5
10.	2018	-34	-63	3

Prognoza demograficzna dla gminy Bolków:

Lp.	rok	Prognozowana liczba ludności kobiety:	Prognozowana liczba ludności mężczyźni:	Prognozowana liczba ludności ogółem:
1.	2020	5 255	5 174	10 429
2.	2025	5 044	4 973	10 017
3.	2030	4 818	4 724	9 542
4.	2035	4 565	4 444	9 009

Źródło: „prognoza demograficzna dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku” (Instytut Rozwoju Terytorialnego, ul. Świdnicka 12/16, 50-068 Wrocław w ramach projektu: „DOLNOŚLĄSKIE OBSERWATORIUM ROZWOJU TERYTORIALNEGO”, Wrocław 2015r.)

Podsumowanie:

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że liczba ludności gminy systematycznie spada. Przyczyniają się do tego zarówno ujemny przyrost naturalny jak i ujemne saldo migracji. Procesy te utrzymują się na przestrzeni ostatnich 10 lat, a prognoza demograficzna zakłada ich dalsze utrwalenie.

Dodatkowo na terenie gminy przybywa osób w wieku senioralnym, a przyrost naturalny jest ujemny.

Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców zwiększył się w latach 2009 – 2018 z 17,16% do 22,43%.

Niepokojącym zjawiskiem jest także utrzymujące się ujemne saldo migracji. Na przestrzeni ostatnich 10 lat z terenu gminy wyemigrowało 333 osób a tylko 24 napłynęły z zewnątrz. Intensywność migracji nie jest stała, ale analizy demograficzne nie wskazują też na wyhamowanie tych procesów.

Powyższe trendy są charakterystyczne dla całego regionu, a także Polski i gmina Bolków wpisuje się w nie bez istotnych różnic.

Sytuacja mieszkaniowa:

Powierzchnia użytkowa mieszkań:

Lp.	rok	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Liczba mieszkań
1.	2008	257 670	3 555
2.	2009	258 785	3 561
3.	2010	264 839	3 580
4.	2011	265 625	3 586
5.	2012	266 468	3 591
6.	2013	268 628	3 608
7.	2014	270 958	3 624
8.	2015	272 501	3 634
9.	2016	273 492	3 642
10.	2017	274 173	3 648
11.	2018	bd	bd

Charakterystyczne wskaźniki mieszkaniowe:

Lp.	rok	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	Liczba osób przypadających na 1 mieszkanie
1.	2009	23,6	3,08
2.	2010	23,7	3,13
3.	2011	24,0	3,09
4.	2012	24,2	3,06
5.	2013	24,7	3,01
6.	2014	25,0	2,99
7.	2015	25,4	2,95
8.	2016	25,7	2,92
9.	2017	25,8	2,91

10.	2018	bd	bd
-----	------	----	----

Standard mieszkań – wyposażenie w instalacje techniczne (2017r.):

budynki wyposażone w sieć wodociągową (%)		budynki wyposażone w kanalizację sanitarną(%)	
miasto	obszar wiejski	miasto	obszar wiejski
97,1	45,4	74,2	10,8

ludność (%) korzystająca z sieci wodociągowej	ludność (%) korzystająca z sieci kanalizacji sanitarnej
69,9	42,6

Na terenach wiejskich tylko w Sadach Dolnych, Sadach Górnych, Świnach i Wolbromku funkcjonuje infrastruktura wodno - kanalizacyjna. Ponadto z wodociągów korzysta oraz część mieszkańców wsi Wierzchosławice i Stare Rochowice. W pozostałych miejscowościach brak jest systemów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków.

Podsumowanie:

Jak wynika z zestawień przedstawionych powyżej, pomimo spadku liczby mieszkańców gminy na przestrzeni ostatnich 10 lat zwiększała się zarówno liczba mieszkań jak ich powierzchnia użytkowa. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca wzrosła z 23,6m² w roku 2009 do 25,8m² w roku 2017. Równocześnie w tym samym czasie przybyły 93 mieszkania. Nadal jednak średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca jest znacznie poniżej średniej z Unii Europejskiej tj. 34,00m²/osobę i taką lub zbliżoną wielkość należy zakładać jako docelową przy ustalaniu potrzeb rozwojowych gminy.

Nadal znaczna liczba budynków, szczególnie na terenach wiejskich w zachodniej części gminy nie jest przyłączona do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wynika to zarówno z nie wystarczająco rozbudowanego gminnego systemu zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków, jak i rozproszenia zabudowy.

RYNEK PRACY ORAZ DOCHODY I WYDATKI Z BUDŻETU GMINY:

Wg danych GUS za rok 2017 (późniejszych danych nie ma), w gminie Bolków liczba osób pracujących wynosiła 993, w tym 589 kobiet i 404 mężczyzn.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat sytuacja w tej sferze przedstawiała się następująco:

rok	pracujący ogółem	kobiety	mężczyźni
2009	1 030	555	475
2010	1 126	604	522
2011	1 144	614	530
2012	1 173	593	580
2013	1 175	608	567

2014	1 173	646	527
2015	1 041	610	431
2016	1 039	608	431
2017	993	589	404
2018	bd	bd	bd

Głównymi sferami działalności gospodarczej na terenie gminy są:

- przemysł;
- sektor rolniczy;
- usługi;
- sektor publiczny.

W rejestrze REGON w 2017 r. zarejestrowanych było 978 podmiotów, w tym:

- w sektorze rolniczym – 36,
- w sektorze przemysłowym i budowlanym – 223.

Na terenie gminy na koniec roku 2018 w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zarejestrowanych było 451 podmiotów gospodarczych, głównie w branży budowlanej i handlu detalicznym.

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wyniosła 560, tj. 534 osoby/10 000 mieszkańców. Dla porównania w powiecie jaworskim wskaźnik ten osiągnął poziom 700/10 000.

Dochody budżetu gminy Bolków ogółem na 1 mieszkańca (GUS 2017 r.) wynosiły 3 847,00zł i była to wartość plasująca gminę na 6 miejscu w powiecie. Średnia dla powiatu jaworskiego wyniosła w tym czasie 3 994,00zł.

Wydatki na 1 mieszkańca wyniosły 3 829 zł i dały gminie 5 pozycję w powiecie, gdzie średnia osiągnęła 4 115,00zł.

Wśród wydatków z budżetu gminy najwyższe pozycje zajmują:

- oświata i wychowanie – 29%,
- rodzina – 24,8%,
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 13,6%.

Ważniejsze inwestycje gminne z ostatnich lat to:

- budowa sali sportowej dla Gimnazjum w Bolkowie (obecnie Szkoła Podstawowa w Bolkowie),
- budowa budynku mieszkalnego z 20 lokalami socjalnymi w Bolkowie,
- budowa świetlicy wiejskiej w Kaczorowie,
- remonty kapitalne i wyposażenie świetlic w Lipie, Wolbromku, Wierzchosławicach, Świnach, Starych Rochowicach, Mysłowie, Sadach Górnych, Sadach Dolnych,
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Świnach,

- budowa kanalizacji sanitarnej w Sadach Dolnych i Sadach Górnych,
- remonty dróg i obiektów mostowych na terenie gminy,
- przebudowa nawierzchni i aranżacja przestrzeni publicznej zabytkowego rynku w Bolkowie,
- odbudowa i zmiana sposobu użytkowania d. kościoła ewangelickiego na obiekt pn.: Bolkowska Galeria Historyczno-Artystyczna ARS ET HISTORIA,
- uruchomienie Kina Za Rogiem „Ziemowit” w Bolkowie.

Powyższe zadania w znacznej mierze były współfinansowane ze środków pozabudżetowych. Gmina Bolków bardzo dobrze wypada w sferze absorpcji środków z programów i projektów unijnych. Zajmuje 2 miejsce w powiecie i 35 w województwie (na 169 gmin).

Równocześnie niepokojące są zmiany w strukturze wydatków, a w szczególności spadek wydatków na pomoc społeczną, oświatę i wychowanie oraz kulturę.

Bezrobocie:

	Bezrobotni ogółem	kobiety	mężczyźni	Stopa bezrobocia
2009	1 298	610	688	18,4
2010	1 266	608	658	17,7
2011	1 329	647	682	18,7
2012	1 392	656	736	19,8
2013	1 392	663	720	20,2
2014	941	465	476	13,8
2015	901	417	484	13,4
2016	822	398	424	12,5
2017	689	361	328	10,6
2018	682	376	306	10,7

Podsumowanie:

Gminę Bolków charakteryzuje dość niekorzystna sytuacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia sięgająca w 2017 r. 10,7% wyraźnie odbiegała in minus od średniej krajowej tj. 3,8%.

W gminie zarejestrowanych jest stosunkowo mniej podmiotów gospodarczych niż na terenach ościennych, co wskazuje na mniejszą aktywność gospodarczą lokalnej społeczności i mniejsze zainteresowanie inwestorów zewnętrznych. Systematycznie spada liczba osób zatrudnionych. Również dochody budżetu gminy, a co za tym idzie wydatki w przeliczeniu na mieszkańca są mniejsze niż u sąsiadów.

Mimo to gmina zrealizowała bądź realizuje wiele zadań własnych, w tym duże projekty inwestycyjne mające znaczący pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców.

Dane przedstawione w tym rozdziale nie uwzględniają jeszcze zmian gospodarczych jakie przypuszczalnie nastąpią w związku z realizacją drogi krajowej S3 z węzłem Bolków w Sadach Dolnych. Nowy układ komunikacyjny, w tym także inne znaczące inwestycje

(powiązania aglomeracji wałbrzyskiej i jeleniogórskiej) istotnie zwiększą dostępność komunikacyjną gminy i jej atrakcyjność jako przestrzeni dla inwestycji gospodarczych.

JAKOŚĆ I DOSTĘPNOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH I KOMERCYJNYCH:

Na terenie gminy znajduje się 7 placówek szkolno – wychowawczych. Są to:

- Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie,
- Szkoła Podstawowa w Kaczorowie,
- Szkoła Podstawowa w Lipie,
- Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych,
- Przedszkole Samorządowe w Bolkowie,
- Zespół Szkół i Placówek im. W.Witosa w Bolkowie (Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych, Technikum Urządzeń i Systemów Energii Odnawialnej, technikum Hotelarstwa, Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa)

Do placówek wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2017/2018 uczęszczało łącznie 336 dzieci, a do szkół podstawowych i gimnazjum 841 dzieci.

Dodatkowo na terenie Bolkowa funkcjonuje Niepubliczny Punkt Przedszkolny.

Obiekty kultury w gminie to:

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Bolkowie;
- Filie Biblioteki Publicznej w Kaczorowie, Lipie i Wierzchosławicach;
- Punkty biblioteczne w Wolbromku, Sadach Dolnych, Starych Rochowice,
- Gminno-Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Bolkowie,
- świetlice wiejskie - Grudno, Kaczorów, Lipa, Mysłów, Płonina, Sady Górne, Stare Rochowice, Świny, Wierzchosławice, Wolbromek,
- Ośrodek Wypoczynku Świątecznego w Bolkowie,
- Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy „Piaś” Bolków,
- Akademia Bolko Bolków,
- Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze Oddział Zamek Bolków,
- Bolkowska Galeria Historyczno-Artystyczna ARS ET HISTORIA.

Obiekty ochrony zdrowia reprezentowane są przez:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bolkowie,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Kaczorowie,
- Punkt Lekarski w Lipie,
- Pogotowie Ratunkowe w Legnicy Stacja Bolków
- Gminno – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie,

- Dom Pomocy Społecznej w Bolkowie,
- Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Gruźlicy i Chorób Płuc w Kowarach Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Bolkowie.

Na jedną przychodnię w gminie przypadało w 2017 r. 2653 osoby co stanowi znacznie wyższy wskaźnik niż w powiecie (2 426 osób) i świadczy o nie wystarczającym zaspokojeniu potrzeb. Średnio na 1 mieszkańca udzielono 5,5 porady lekarskiej (w powiecie jaworskim – 5,3).

8,2 % mieszkańców skorzystało w roku 2017 ze środowiskowej pomocy społecznej, co stanowi wysoki wskaźnik. Dla porównania w powiecie jaworskim wynosi on 6,2% a w województwie dolnośląskim 4,1%.

W roku 2018 beneficjentami świadczeń socjalnych w różnych formach było 811 osób co stanowi 7,7% ogólnej liczby mieszkańców.

Liczba osób, którym udzielana jest pomoc społeczna systematycznie spada – w ciągu ostatnich 5-ciu lat o ok. 3%.

Na rzecz bezpieczeństwa ludności i mienia działa:

Komenda Powiatowa Policji w Jaworze Komisariat Policji w Bolkowie,

Straż pożarna posiada wyłącznie jednostki ochotnicze. Są to:

- Ochotnicza Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza w Bolkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kaczorowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lipie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mysłowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Starych Rochowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sadach Dolnych,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sadach Górnych,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzchosławicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wolbromku,

Urzędy i placówki administracji rządowej/samorządowej reprezentują:

- Urząd Miejski w Bolkowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze Filia w Bolkowie,
- Poczta Polska Urząd Pocztowy Bolków,
- Punkt Pocztowy w Kaczorowie.

Usługi komercyjne skoncentrowane są w obszarze miasta.

Głównie obejmują handel, gastronomię, rzemiosło i usługi turystyczne. Jest to sektor regulowany poprzez rynek, co decyduje o wielkości i rozmieszczeniu obiektów usługowych.

Obszarami całkowicie pozbawionymi usług są wsie:

- Gorzanowice,
- Grudno,
- Jastrowiec,
- Nowe Rochowice,
- Półwsie,
- Radzimowice,
- Wierzchosławiczki.

W pozostałych wsiach funkcjonują pojedyncze obiekty handlowe i gastronomiczne, nielicznie prowadzona jest działalność usługowa i rzemieślnicza. Ponadto we wsiach Kaczorów, Płonina, Radzimowice, Świny, Jastrowiec i Wierzchosławice działają gospodarstwa agroturystyczne. W Płoninie funkcjonuje stacja konna.

STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO:

Szczegółowe dane o stanie środowiska naturalnego przedstawiono w rozdziale 3 pt. „Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego”.

DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ:

W systemy sieci wodno – kanalizacyjnej wyposażone jest miasto Bolków oraz wsie: Sady Dolne, Sady Górne, Świny i Wolbromek. Część mieszkańców Wierzchosławic oraz Starych Rochowic korzysta z sieci wodociągowej.

W pozostałych miejscowościach gminy nie ma systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków.

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty zaopatrzenia w wodę:

1. Ujęcie wody Wierzchosławice – ujęcie powierzchniowe w górnej części wsi,
2. Ujęcie wody Wierzchosławice Dolne – ujęcie podziemne,
3. Lipa - ujęcie powierzchniowe,
4. Ujęcie wody „Glinianka” w Bolkowie – ujęcie podziemne (ob. nie eksploatowane),
5. Ujęcie wody Gorzanowice – ujęcie podziemne, położone w Pogwizdowie, poza granicami gminy Bolków,
6. Ujęcie wody Nowe Rochowice – ujęcie podziemne, położone w części w Starych Rochowicach.

W gminie funkcjonuje zbiorcza oczyszczalnia ścieków w Wolbromku.

Wszystkie odpady komunalne z terenu gminy Bolków dostarczane są do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sanikom, ul. Nadbrzeżna 5a, 58-420 Lubawka, wskazanej

uchwałą nr XXVIII/803/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 08 listopada 2012 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/617/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012.

W Wierzchosławicach zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów.

Usługi w zakresie przewozu osób świadczą przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej oraz prywatni przewoźnicy. Pomiędzy Bolkowem a Jaworem (siedzibą powiatu) transport wykonywany jest tylko przez przewoźnika prywatnego. Przewoźnicy zapewniają dojazd między innymi do Kamiennej Góry, Legnicy, Wrocławia, Jeleniej Góry i połączenia między wybranymi miejscowościami w obrębie gminy. Komunikacja na krótkich trasach oparta jest na mikrobusach i stanowi podstawowy środek transportu na terenie gminy. Zbiorowej komunikacji publicznej nie posiadają miejscowości: Gorzanowie, Grudno, Nowe Rochowice, Płonina, Półwie, Radzimowice, Stare Rochowice i Wierzchosławiczki.

ESTETYKA PRZESTRZENI:

Estetyka przestrzeni stanowi bezsporny walor miasta i gminy Bolków. Jest to obszar charakteryzujący się wysokim stopniem uporządkowania, dużymi zasobami kulturowymi i zabytkami wysokiej klasy a także niskim ryzykiem konfliktów przestrzennych. Ze względu na nie najlepszą kondycję ekonomiczną gminy i jej mieszkańców, część zasobów jest zaniedbana i wymaga interwencji. Jednak systematycznie sytuacja ta ulega poprawie. Wyraźnie wzrasta także dbałość o przestrzeń publiczną. Gmina posiada także wyjątkowe walory krajobrazowe. Zatem jakość życia mieszkańców z tej perspektywy jest bezspornie wysoka.

WIĘZI SPOŁECZNE:

Działania gminy na rzecz więzi społecznych realizuje się głównie poprzez instytucje oświatowe i kultury. Działania te przybrały formę wielu większych imprez cyklicznych, takich jak:

- Dni Bolkowa „Święto miodu i produktu regionalnego” w Bolkowie,
- „Czasy Zamkowe” Festiwal poezji śpiewanej im. Jacka Kaczmareckiego w Bolkowie,
- „Castle Party” Dark Independent Festiwal w Bolkowie,
- XVII wieczny Piknik historyczny w Bolkowie,
- Festiwal „Świat Kultur” w Radzimowicach,
- Koncerty organowe w Kaczorowie i Bolkowie,
- Kiermasz Wielkanocny,
- Kiermasz Bożonarodzeniowy,

- Diecezjalny Festiwal Kolęd i Pastoralek.

Istotne dla sfery więzi społecznych są także podjęte w ostatnim czasie inwestycje – remont przestrzeni publicznej w obrębie Rynku w Bolkowie a także adaptacja kościoła ewangelickiego na Bolkowską Galerię Historyczno-Artystyczną ARS ET HISTORIA oraz bieżąca działalność instytucji kultury.

Na terenie gminy działa blisko 30 organizacji pozarządowych. Są to m.in.:

- Towarzystwo Miłośników Bolkowa,
- Bractwo Rycerskie Zamku Bolków,
- Towarzystwo Przyjaciół Wiejskiego Ogrodu Botanicznego "Arboretum" w Lipie,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Niezapominajka” w Bolkowie,
- Stowarzyszenie Wspierające Osoby Niepełnosprawne "Integracja" w Bolkowie,
- Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy dla Domu Dziecka im. H. Jordana w Kaczorowie,
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich,
- Miejsko-Gminny Oddział Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Bolkowie, Ochotnicza Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza w Bolkowie, Ochotnicze Straże Pożarne w Kaczorowie, Lipie, Mysłowie, Kaczorowie, Sadach Dolnych, Sadach Górnych, Starych Rochowicach Wierzchosławicach i Wolbromku,
- Polski Związek Kombatantów Rzeczypospolitej i Byłych Więźniów Politycznych Koło Bolków,
- Związek Sybiraków Koło Bolków,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Bolków,
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Bolkowie,
- Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych,
- Polski Związek Wędkarski Koło Bolków,
- Świetlica Socjoterapeutyczna im. Św. Księdza Zygmunta Gorazdowskiego prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa,
- Miejsko-Gminne Koło Pszczelarzy,
- Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy PIAST Bolków,
- Ludowy Zespół Sportowy w Lipie,
- Ludowy Zespół Sportowy Kaczorów.

Ilość zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 osób wynosi 0,30.

W poszczególnych miejscowościach gminy w ciągu roku organizowane są m.in. spotkania i zabawy taneczne z różnych okazji (karnawałowe, walentynkowe, z okazji dnia kobiet i mężczyzn, andrzejkowe, charytatywne), zawody sportowe, zawody wędkarskie, konkursy recytatorskie, festyny rodzinne itp.

7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA:

Na terenie gminy Bolków za bezpieczeństwo ludności i mienia odpowiada 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, Komisariat Policji w Bolkowie z czterema rejonami dzielnicowymi oraz służby obrony cywilnej Urzędu Miejskiego, działające w oparciu o Plan Obrony Cywilnej Gminy Bolków wprowadzony do stosowania Zarządzeniem Nr 48/2013 BURMISTRZA BOLKOWA z dnia 03. 04. 2013 r.

W roku 2018 na terenie gminy Bolków miały miejsce 174 interwencje straży pożarnej związane z zagrożeniem ludzi i mienia i dotyczyły:

silnych wiatrów	51
opadów deszczu (podtopień)	9
Interwencji w zdarzeniach komunikacyjnych	55
Interwencji medycznych	21

Wg danych Komendy Powiatowej Policji w roku 2018 na terenie gminy odnotowano 51 przestępstw w tym:

- 16 przestępstw narkotykowych,
- 25 kradzieży w tym kradzieży z włamaniem,
- 6 bójek, pobić (w tym z uszczerbkiem na zdrowiu),
- 4 uszkodzenia mienia.

Policja interweniowała 2065 razy.

Gmina Bolków jest w niewielkim stopniu narażona na ryzyko powodzi. Obszary szczególnego zagrożenia występują lokalnie wzdłuż rzek Kaczawa i Nysa Szalona i zostały oznaczone na rysunku nr 2.

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY:

Szczegółowa analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy sporządzona wg wytycznych zawartych w art. 10 ust. 1 pkt 7 stanowi załącznik do niniejszego tekstu.

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW:

Gmina Bolków to obszar o powierzchni 152,6km², z czego 7,68km² zajmuje miasto Bolków a pozostałe 144,92 ha to obszary wiejskie.

Struktura użytkowania gruntów (czerwiec 2019 r.) przedstawia się następująco:

- lasy – 46,08 km², tj. 30,2% ;

- grunty rolne – 91,84 km², tj. ok. 60,3% powierzchni gminy;
- tereny pozostałe – 14,68 km², tj. ok. 9,5% powierzchni gminy;

Z kolei grunty rolne użytkowane są w następujący sposób:

- grunty orne – ok. 65 %,
- łąki i pastwiska – ok. 34%,
- sady – ok. 0,6%.

Od strony własnościowej udział poszczególnych grup właścicieli to:

- gmina Bolków – 4,20% (6,38km²)
- lasy Państwowe – 27,95% (42,63km²)
- KOWR – 17,85% (27,24km²)
- skarb państwa (bez lasów państwowych i KOWR) – 2,48% (3,76km²)
- właściciele pozostali – 47,52% (72,59km²).

Na całej powierzchni gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które określają przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania terenów.

Wg tych planów 995 ha gruntów posiada prawo zabudowy, w tym:

- pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - 736 ha,
- pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną – 19 ha,
- pod zabudowę zagrodową 13 ha,
- na cele usługowe 59,5 ha,
- na cele produkcyjne i gospodarcze 111 ha,
- pod usługi turystyczne oraz sport wypoczynek i rekreację – 46,5 ha,
- pod obiekty obsługi komunikacji (parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe) – 10 ha.

Powyższe przeznaczenia należy traktować jako prawa nabyte, wymagające uwzględnienia w nowo powstających dokumentach planistycznych pod rygorem przepisów art. 36 i 37 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W związku z objęciem planami całej gminy, na jej obszarze nie są wydawane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, stąd nie występują także zobowiązania wynikające z tych decyzji.

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH:

Na obszarze gminy Bolków występują bardzo liczne obiekty i tereny objęte ochroną prawną. Poniżej przedstawiono ich zestawienie w rozbiciu na przepisy stanowiące podstawę ustanowionej ochrony:

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.):

Lp.	Obiekt lub teren objęty ochroną	Dokument ustanawiający	położenie	powierzchnia obszaru /powierzchnia części obszaru położonej w granicach gminy Bolków
1.	Rudawski Park Krajobrazowy		południowo – zachodni fragment gminy, obręb Kaczorów	15705/184ha
2.	Otulina Rudawskiego Parku Krajobrazowego		j.w., na północ od granic parku	6600/374ha
3.	Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie (kod PLH020037).	Decyzją Komisji UE z dnia 12 grudnia 2008 r.	zachodnia i północna część gminy	35005,3/6837,9 ha
4.	Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Dobromierz (kod PLH020034)	Decyzją Komisji UE z dnia 12 grudnia 2008 r.	na zachód od ciągu zabudowy Sadów Dolnych	1514,58 /191,1ha
5.	Rezerwat Przyrody „Wąwóz Lipy”	Zarządzenie MOŚZNiL z dn.12.11.1996r.	Niewielki obszar na północ od lipy	101/27ha
6.	Rezerwat przyrody „Buki Sudeckie	Zarządzenie MOŚZNiL z dn. 31.12.1993 r.	Zachodnia część gminy, pomiędzy Mysłowem, Jastrowcem i Nowymi Rochowicami	174,4/174,4 ha

W obrębie obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie, ochronie podlegają wymienione poniżej ważniejsze siedliska stwierdzone na podstawie planu zadań ochronnych oraz badań terenowych w ramach opracowania ekofizjograficznego gminy Bolków (2019r. A. Kurpiewski z zespołem):

- Łęgi w Lipie,

- Bukowa Góra w Grudnie,
- Wapniki-Wysoka - zwarty obszar leśny zlokalizowany między Jastrowcem, Grudnem i Nowymi Rochowicami,
- Kamieniołom w Nowych Rochowicach,
- Kamieniołom w Starych Rochowicach,
- Dąbrowa w Świnach,
- Żwirownia na zachód od Mysłowa,
- Wapienne Wzgórza-Mysłów,
- Kamieniołom Sobocin w Mysłowie,
- Ujście Mokrzyny do Kaczawy,
- Łąki i ugory (rejon wzg. Ostnik) między Kaczorowem, Mysłowem a Płoniną,
- Suchy zbiornik zaporowy na Kaczawie poniżej Kaczorowa,
- Jaskinie i las na wzgórzu zamkowym w Płoninie,
- Doliny Rochowickiej Wody i Bytomskiego Potoku,
- Łąki w Płoninie,
- Łąki w dolinie Świdnej k. Twardowic,
- Łąki na południe od Kaczorowa (Nowa Wieś),
- Łąki nad Nysą Małą,
- Wapienne Wzgórza- Lipa,
- Kępa śródpolna w Sadach Dolnych,
- Skała w Sadach Dolnych,
- Przełom dopływu Sadówki w Sadach Dolnych.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie zabytków (Dz. U. z 2020 r. poz. 282):

Wykaz obiektów zawiera rozdział 4 „STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ” a ich położenie przedstawia rysunek nr 2 i nr 3.

Tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.):

- ujęcia wody wraz ze strefami ochrony (informację o położeniu i szczegółowy opis ujęć zawiera rozdział 14, podrozdział 14.2; ujęcia zostały także oznaczone na rysunku nr 1.
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią – zasięg obszarów oznaczono na rysunku nr 2.

Tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1161): Ustawa ta ustanawia ochronę gruntów rolnych

kl. I-III oraz gruntów rolnych pochodzenia organicznego, a także gruntów leśnych przed zagospodarowaniem nierolniczym i nieleśnym. Za wyjątkiem ściśle określonych sytuacji opisanych w art. 7 ust. 2a w/w ustawy, przeznaczenie takie wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (w odniesieniu do gruntów rolnych) oraz Ministra Środowiska (w odniesieniu do gruntów leśnych). W/w zgody wyrażane są w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dość restrykcyjnie reglamentowane. Grunty leśne oraz większe kompleksy chronionych gruntów rolnych przedstawia rysunek nr 2.

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.) ochronie podlegają także udokumentowane złoża kopalin (w zakresie wynikającym z regulacji w/w ustaw). Szczegółowa informacja nt. złóż występujących na obszarze gminy została podana w rozdziale 12. „Występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla”.

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH:

W gminie Bolków nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

12. WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA:

Na obszarze gminy znajdują się następujące udokumentowane złoża kopalin:

L.p	Nazwa złoża	Położenie	Kopalina	Pow. [ha]	Stan zagospodarowania złoża	Obszar górniczy
1	Bolków I	Bolków	gliny i surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,21	złoże eksploatowane okresowo	zniesiony
2	Lipa	Lipa	złoża krystalicznych wapieni ciosowych łącznie z marmurami	6,11	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	brak
3	Lubrza	Kaczorów	kamienie drogowe i budowlane - porfir (ordowik górny)	21,20	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	brak

L.p	Nazwa złoża	Położenie	Kopalina	Pow. [ha]	Stan zagospoda- rowania złoża	Obszar górnictwa
4	Mysłów II	Mysłów (dz. nr 85/1, 86/1, 90, 94-97, 98/1, 103)	kruszywa naturalne - piasek ze żwirem (czwartorzęd - plejstocen)	5,14	złożo eksploatowane okresowo od 1968 r.	Mysłów IIA
5	Mysłów III	Mysłów	kruszywa naturalne - piasek ze żwirem (czwartorzęd - plejstocen)	0,99	złożo zagospodarowane	zniesiony
6	Mysłów Mały	Mysłów	wapień i margle przem. wapienniczego - wapień	-	złożo skreślone z bilansu zasobów (31.07.1990 r.)	brak
7	Rochowice Nowe	Nowe Rochowice	złoża kopalin wapniowych	1,00	eksploatacja złoża zaniechana	zniesiony
8	Sady I	Sady Dolne	Złoża osadowych kamieni drogowych i budowlanych, diabazy	13,80	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	brak
9	Sobocin	Mysłów	wapień i margle przem. wapienniczego - wapień	6,68	eksploatacja złoża zaniechana	zniesiony
10	Stare Rochowice	Stare Rochowice	Wody mineralne – węglowodanowe szczawy	-	-	zniesiony

Złoża perspektywiczne:

Według udostępnionego przez Wydział Geologii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego „Bilansu perspektywicznych zasobów kopalin Polski” na stan 31.12.2009 r. perspektywy surowcowe w granicach opracowania ograniczają się do rud metali – rud złota. W Górach Kaczawskich istnieją możliwości odkrycia niewielkich orogenicznych wystąpień żyłowych złota związanych ze zmetamorfizowanymi osadami osadowo-wulkanicznymi i formacjami paleozoicznymi. W południowej części struktury kaczawskiej obiecujący jest obszar o szerokości ok. 10 km i długości ok. 50 km na odcinku od Ubocza koło Gryfowa po Mysłów. Podobnie w rejonie opuszczonego złoża w Radzimowicach istnieją możliwości wystąpień żył kwarcowo-siarczkowych ze złotem. Zasoby hipotetyczne rejonu (Radzimowice–Lipa–Grudno) można ocenić na 5–10 ton Au. Jako złożo perspektywiczne uznano również złoto antropogeniczne z rejonu Radzimowic, którego wystąpienia związane są z dawnymi kopalniami metali kolorowych. Szacuje się, że w obszarze Złoty Stok, Czarnów, Miedzianka, Klecza–Radomice, Radzimowice i Muchów–Myślubórz złoża złota wynoszą 100-150 kg.

13. WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH:

Na terenie gminy Bolków wg danych na październik 2020 r. występuje obszar i teren górniczy Mysłów IIA - ustanowiony dla złoża Mysłów II. Złoże położone jest na zachód od Mysłowa, około 1,3 km od drogi krajowej nr 3. Złoże zagospodarowane (udokumentowane w kategorii C1), eksploatowane od 1968 roku. Złoże tworzą plejstocenyjskie piaski ze żwirem o miąższości od 2,0 do 23,0 m. Kopalnia w Mysłowie uzyskała koncesję na eksploatację do 31 grudnia 2028 roku (decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 6/2009 [DM-G/JW/7412-152/08/09] z 21.01.2009 r.). Zakład posiada wyznaczony teren górniczy o powierzchni 37 263 m² i obszar górniczy o powierzchni 37 263 m² (decyzja Wojewody Jeleniogórskiego nr 3/E/96 z dnia 08 listopada 1996 roku). Na rysunku nr 3 studium wskazano tereny powierzchniowej eksploatacji surowców (symbol PG), w obrębie których możliwe jest podjęcie działalności górniczej. Dla terenów tych w przyszłości mogą być ustanowione tereny i obszary górnicze. Decyzję taką uznaje się za zgodną z niniejszym dokumentem.

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI:

14.1. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI:

Przez obszar gminy Bolków prowadzą dwie drogi krajowe:

- droga krajowa nr 3 i międzynarodowa E65: Jakuszcze – Bolków – Sady Dolne i dalej jako droga ekspresowa S-3 do Legnicy i Świnoujścia,
- droga krajowa nr 5 (Lubawka – Bolków – Wrocław – Poznań),

oraz 2 drogi wojewódzkie:

- nr 328: Złotoryja - Kaczorów – Marciszów (D.K.5);
- nr 323: Leszno (DK5) – Bolków (DK3).

Sieć dróg krajowych i wojewódzkich uzupełniają następujące drogi powiatowe:

- 2600D: Lipa – Dobków
- 2787D: Sady Dolne od drogi nr 2796 – Sady Górne (Figłów)
- 2788D: Wierzchosławice – Półwie – Nagórniki
- 2789D: Kaczorów – Płonina - Wierzchosławice
- 2796D: Sady Dolne – Sady Górne – Stare Bogaczowice
- 2814D: Mysłów – Lipa – Paszowice
- 2815D: Lipa – Jastrowiec - Pogwizdów – Kwietniki – D.K.3
- 2816D: Jeżów - Pogwizdów

- 2817D: Pogwizdów – Świny
- 2825D: Kaczorów, dojazd do stacji PKP
- 2826D: Mysłów (przez wieś)
- 2827D: Jastrowiec – Grudno – D.K.3
- 2828D: Jastrowiec – dr. nr 2816D
- 2829D: Bolków – Gorzanowice - Świny
- 2830D: D.K.3 – Stare Rochowice – Płonina
- 2831D: Wierzchosławiczki – Stare Rochowice
- 2832D: Wolbromek – Sady Dolne
- 2833D: Wierzchosławice (przez wieś)
- 2844D – ul. Kamiennogórska w Bolkowie
- 2845D – ul. Niepodległości w Bolkowie
- 2883D: Kłaczyna – Wolbromek – Świny – Bolków.

Obecnie trwają lub są planowane intensywne prace związane z rozbudową i przebudową układu dróg krajowych i wojewódzkich.

Dotyczą one:

- budowy odcinka drogi ekspresowej S3 od węzła Bolków do Lubawki;
- budowy łącznika aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3;
- budowy łącznika aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3.

W grudniu 2019 r. oddano do użytkowania obwodnicę Bolkowa.

Łączniki aglomeracji wałbrzyskiej i jeleniogórskiej są na etapie studium korytarzowego. W chwili obecnej rozważane są jeszcze warianty ich przebiegu, przy czym w odniesieniu do łącznika „wałbrzyskiego” jeden z wariantów został już oceniony jako najkorzystniejszy (jego trasa została pokazana na rysunku nr 4 pt. „UWARUNKOWANIA KOMUNIKACYJNE I TECHNICZNE”. Zakłada on przebudowę drogi wojewódzkiej nr 375 z wpięciem do węzła Bolków. Nowa trasa drogi w obrębie gminy Bolków wykorzystuje na 2 odcinkach ślad drogi powiatowej nr 2796D. Drugi rozważany przebieg (uznany za mniej korzystny) na terenie gminy Bolków prowadzi drogą nr 5.

W przypadku łącznika aglomeracji jeleniogórskiej decyzja o ostatecznym przebiegu korytarza drogi, w tym obejścia Kaczorowa zostanie przesądzona po wykonaniu niezbędnych analiz projektowych, środowiskowych i ekonomicznych. Obecnie rozważanych jest 7 wariantów, których trasy zostały oznaczone na rysunku nr 1.

Przez obszar gminy przebiegają dwie linie kolejowe:

- nr 302: Malczyce – Środa Śl.-Strzegom-Bolków- Marciszów;
- nr 312: Marciszów –Złotoryja.

Linie te aktualnie nie są eksploatowane (o ruchu zawieszonym).

14.2. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI:

Gospodarka wodna:

Gospodarkę wodno – ściekową terenu opracowania scharakteryzowano na podstawie „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 – 2027” [Uchwała nr XI/78/19 z dn. 30 września 2019 r.].

W systemy zbiorowego zaopatrzenia w wodę wyposażone jest miasto Bolków oraz wsie: Sady Dolne, Sady Górne, Świny i Wolbromek a także część Wierzchosławic i Starych Rochowic. W mieście Bolków funkcjonuje powojenny system wodno – kanalizacyjny, który z uwagi na okres eksploatacji wymaga przebudowy. W pozostałych jednostkach osadniczych brak jest systemów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

System zaopatrzenia w wodę Miasta i Gminy Bolków oparty jest o następujące ujęcia wód podziemnych:

Ujęcie Wierzchosławice (ujęcie powierzchniowe). Pobór wody następuje z ujęcia na potoku Kamionka przy zastosowaniu drenażu przykorytowego. Ilość pobieranej wody powierzchniowej zgodnie z pozwoleniem może wynosić $Q_{max}=6,5 \text{ m}^3/\text{h}$ ($153\text{m}^3/\text{d}$), natomiast wody podziemnej z drenażu – $Q_{max}=0,36 \text{ m}^3/\text{h}$. Warunki eksploatacji określa decyzja wodnoprawna IE.6223/21/2006 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 22 stycznia 2007 r. i ważna do 30 czerwca 2025 roku. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej. Z przedmiotowego ujęcia zaopatrywana jest tylko część mieszkańców Wierzchosławic. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej w granicach istniejącego ogrodzenia strefę ochrony pośredniej w odległości 100m wokół strefy bezpośredniej.

Ujęcie Wierzchosławice Dolne (ujęcie podziemne) Ujęcie składa się z trzech studni kopanych ujmujących wodę z utworów kambryjskich (w kategorii „B”) oraz ze studni zbiorczej. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą $65,0 \text{ m}^3/\text{d}$ przy depresji 1,43 m. Ilość faktycznie pobieranej wody zgodnie wynosi: $Q_{\text{śrd}} = 250,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Decyzja wodnoprawna O.Ś. 6223/5/2000 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 4 lipca 2000 r. obowiązuje do końca 2020 roku. Dla ujęcia ustanowiono strefy: ochrony bezpośredniej w granicach istniejącego ogrodzenia oraz ochrony pośredniej w odległości 100 m od granicy strefy ochrony bezpośredniej.

Ujęcie Lipa (ujęcie powierzchniowe) powstało przed 1945 rokiem, zaopatruje osiedle po byłym PGR w Lipie. Woda pobierana jest przy pomocy perforowanej rury stalowej ułożonej na dnie rowu (koryta ujęciowego) o długości 2 m i kierowana do zespołu dwóch studni ujęciowych w ilości $Q_{\text{śrd}} = 49,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Warunki eksploatacji określa decyzja wodnoprawna IE.6223/1/2006 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 7 czerwca 2006 r. i ważna do końca 2023 roku. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej.

Ujęcie „Glinianka” w Bolkowie (ujęcie wód podziemnych). Studnia kopano-wiercona zlokalizowana jest na działce nr 736 posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne z utworów czwartorzędowych w ilości 21,29 m³/d. Decyzja wodnoprawna O.Ś. 6341.49.2013 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 15 stycznia 2014 r. zezwala na eksploatację wody w ilości Q_{śrd} = 300,0 m³/d. obowiązuje do końca 2033 roku. Dla ujęcia nie ustanowiono stref ochronnych. Eksploatacja wody z tego ujęcia jest aktualnie wstrzymana do czasu wybudowania stacji uzdatniania wody.

Ujęcie Nowe Rochowice (w części położone w Starych Rochowicach). Ujęcie podziemne. Ujęcie składa się z dwóch pól eksploatacyjnych zlokalizowanych na działkach nr 315, 311, 578/86, 309/66 i 308/3 obr. Stare Rochowice oraz nr 5 obr. Nowe Rochowice. Górne pole obejmuje około 200 m drenażu kamionkowego spiętego 10 studniami szybowymi, zlokalizowanych na działkach nr 315 i nr 5. Dolne pole eksploatacyjne, w skład którego wchodzi około 100 m drenażu spiętego 5 studniami szybowymi zlokalizowanych na działce nr 311. Studnia zbiorcza zlokalizowana na działce nr 578/86 odbiera wodę z pola górnego. Ponadto, na działce nr 309/86 znajduje się studnia przepływowa (rewizyjna) odbierająca wodę z pola dolnego, a na działce nr 308/3 – studnia zbiorcza, w której następuje mieszanie się wód z pola górnego i dolnego. Wydajność ujęcia Q_{śrd} = 300,0 m³/d została określona decyzją wodnoprawną O.Ś. 6223-21/10 wydaną przez Starostę Jaworskiego dnia 24 września 2010 r. obowiązuje do końca 2029 roku. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej w granicach istniejącego ogrodzenia pola górnego oraz przez trwałe ogrodzenie poszczególnych studni i drenażów na pola dolnym.

Ujęcie Gorzanowice (zlokalizowane w Pogwizdowie, poza granicami gminy Bolków) składa się z czterech studni kopanych ujmujących wodę z utworów kambryjskich oraz studni zbiorczej o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w ilości Q=11,7 m³/h. Decyzja wodnoprawna O.Ś. 6223/6/2000 wydana dnia 2 sierpnia 2000 roku przez Starostę Jaworskiego zezwala na eksploatację wody z tego ujęcia dla potrzeb komunalnych miasta Bolkowa w ilości Q_{śrd} = 110,0 m³/d. Pozwolenie jest ważne do 31 grudnia 2020 r. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej.

Gmina Bolków w roku 2014 zrealizowała zadanie pn. „ Spięcie sieci wodociągowej w miejscowości Sady Dolne z siecią wodociagową w mieście Bolków, gmina Bolków”. Celem przedsięwzięcia było zapewnienie poprawy warunków zaopatrzenia w wodę mieszkańców Bolkowa oraz miejscowości Świny i Wolbromek w przypadku wystąpienia awarii na rurociągu przesyłowym pomiędzy miejscowościami Wierzchosławice - Bolków, Stare Rochowice - Bolków, Gorzanowice – Bolków oraz uzupełnienie potencjalnych niedoborów w okresach szczytowego poboru wody występujących w czasie imprez masowych.

Wszystkie istniejące ujęcia tworzą wspólny system zaopatrzenia w wodę. Na system dystrybucji wody w mieście i gminie Bolków składa się 113,74 [km] wodociagowych przewodów magistralnych i rozdzielczych. W roku 2012 wybudowano nową sieć

wodociągową w miejscowości Świny o długości 2,70 [km] Stopień zaopatrzenia w wodę terenu gminy uznaje się za dostateczny. Z wodociągów korzysta obecnie ok. 100% mieszkańców miasta oraz mieszkańcy miejscowości Świny, Wolbromek, Sady Górne i Sady Dolne częściowo mieszkańcy wsi Wierzchosławice, Stare Rochowice. Modernizacji wymagają sieci na terenie miasta Bolków z uwagi na okres ich eksploatacji oraz stan techniczny.

Z uwagi na długotrwałą suszę występującą na terenie Gminy Bolków, wydajność wszystkich ujęć wodnych w chwili obecnej osiąga poziom ok. 350 - 400 m³/d, a minimalne dobowe zapotrzebowanie mieszkańców wynosi 550 m³/d. Powstające niedobory są uzupełniane wodą zakupywaną z WZWiK w Wałbrzychu. Planuje się też wykonanie badań hydrogeologicznych w celu poszukiwania alternatywnych terenów wodonośnych na terenie Gminy Bolków pod budowę nowych ujęć wody. Rozważane jest wykorzystanie na ten cel tzw. „Wielkiej wody”, tj. zbiornika położonego na działkach nr 28/4 i 28/5 obr.2 miasta Bolków.

Gospodarka ściekowa

Gmina Bolków charakteryzuje się niewielkim stopniem skanalizowania. Na terenie miasta Bolków funkcjonuje kanalizacja ogólnospławna, która wymaga rozdziału na sieć sanitarną i sieć deszczową. Zbiornicza sieć kanalizacyjna funkcjonuje również na terenie miejscowości Wolbromek, Świny, Sady Dolne, Sady Górne. Pozostałe jednostki osadnicze nie posiadają zbiorowego systemu odprowadzenia ścieków komunalnych.

Miasto Bolków posiada system kanalizacji sanitarnej ogólnospławnej obejmujący około 80% ulic. W latach 2012 - 2013 wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Kościuszki i ul. Żeromskiego oraz miejscowość Świny. W latach 2017 - 2018 zrealizowano sieć kanalizacyjną w Sadach Dolnych oraz Sadach Górnych. Łączna długość eksploatowanych sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 81,14 [km], w tym: sieć kanalizacji ogólnospławnej 46,01 [km] sieć kanalizacji sanitarnej 28,39 [km] sieć kanalizacji tłocznej 6,74 [km].

Bieżący plan inwestycyjny z zakresu gospodarki ściekowej zawarto w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 - 2027” [Uchwała nr XIV/95/19 z dn. 23 grudnia 2019 r.].

W latach 2011-2012 wykonana została modernizacja istniejącej mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Wolbromek, która obsługuje 5758 mieszkańców. Ścieki oczyszczone, odprowadzane są do rzeki Nysa Szalona (km 41+890) w ilości Q_{sr}=2100 m³/d, zgodnie z obowiązującym pozwoleniem wodnoprawnym OŚ.6341.1.2013 wydanym przez Starostę Jaworskiego dnia 4 kwietnia 2013 r. Przepustowość istniejącej oczyszczalni to 4 500 [m³/d].

Usługi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków świadczone są przez Gminno - Miejski Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bolkowie.

Gospodarka odpadami

Gmina Bolków należy do międzygminnego związku pod nazwą System Gospodarki Odpadami Eko-Sudety Spółka operatorska Sanikom Sp. z o.o. w Lubawce. Gminy związkowe obsługuje składowisko odpadów w Lubawce.

Gmina posiada aktualną umowę na zagospodarowanie odpadów komunalnych podpisaną 23 grudnia 2016 r. z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o. w Lubawce. Sposób i częstotliwość odbioru odpadów komunalnych reguluje Uchwała Nr V/41/19 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bolków oraz Uchwała Nr V/40/19 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Na terenie gminy istnieje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) utworzony w 2013 r. PSZOK zlokalizowany jest na terenie byłego wysypiska śmieci w Wierzchosławicach.

Zasady gospodarki odpadami na terenie gminy są zgodne z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 stanowiącym Załącznik do uchwały Nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r.

Elektroenergetyka:

Cała Gmina Bolków jest zelektryfikowana. Obsługują ją dwa posterunki energetyczne (w Bolkowie i Wojcieszowie). Na terenie gminy nie istnieją jakiegokolwiek ograniczenia w dostawie energii. Rozwój sieci niskiego i średniego napięcia podąża za rozwojem przestrzennym obszaru.

Przez gminę przebiega sieć przesyłowa 220kV relacji Mikułowa - Świebodzice, przewidziana do przebudowy na sieć 400kV. Sieć ta wiąże się z ograniczeniami w zabudowie w pasie terenu o szerokości 70,00m (po 35,00m od osi linii). Wiąże się ona ze zmianą trasy. Obecnie inwestycja jest na etapie decyzji środowiskowej. Przebieg linii zostanie wskazany w części graficznej po przekazaniu materiałów przez Inwestora.

W obrębie Wierzchosławic znajduje się elektrownia wiatrowa (2 wiatraki).

Gazownictwo:

Sieć rozdzielcza gazu ziemnego występuje jedynie na terenie miasta. Gaz sieciowy dostępny jest dla ponad 90% mieszkańców Bolkowa.

Przez teren gminy przebiega odcinek sieci gazowej wysokiego ciśnienia Dn 100, 6,3 MPa relacji Tomkowice – stacja red. pom. gazu 1⁰ Bolków. Łączna długość sieci gazowej na

terenie gminy wynosi ok. 20 km, przy czym 3,6 km to sieć przesyłowa, a pozostałe 16,4 km to sieć rozdzielcza w Bolkowie.

Poza terenem miasta do sieci podłączonych jest jedynie kilka budynków w Wierzchosławicach i Świnach. Pozostali mieszkańcy terenów wiejskich korzystają z gazu butlowego. Rozproszenie zabudowy na terenach wiejskich i stosunkowo niewielka liczba odbiorców nie sprzyjają rozbudowie sieci gazu przewodowego na tych obszarach.

Gospodarka cieplna:

Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza. Wszystkie istniejące kotłownie mają charakter lokalny i zaopatrują pojedyncze budynki lub ich niewielkie zespoły zabudowy osiedlowej.

Rozwiązania grupowe bazują na następujących obiektach:

- Kotłowni osiedlowej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Wysokogórskiej w Bolkowie
- Kotłowni osiedlowej wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Polnej w Bolkowie
- Kotłowni przy Szkole Podstawowej w Bolkowie.

Kotłownie te zasilane są gazem ziemnym lub paliwem stałym.

Telekomunikacja:

Usługi telekomunikacyjne świadczone są na warunkach komercyjnych przez operatorów

działających w branży telekomunikacyjnej. Dostępna jest zarówno sieć przewodowa jak komórkowa. Podłączenie nowych abonamentów do sieci przewodowej nie stwarza trudności.

15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH:

Zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim:

Inwestycje ujęte z planie zagospodarowania województwa dolnośląskiego:

Lp.	nazwa zadania	uwagi, informacje dodatkowe
1.	Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich oraz zwiększenie retencji i utrzymanie potoków i związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie	Jednostka realizująca inwestycję: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Inwestycja realizowana
2.	Budowa drogi ekspresowej S3, odcinek Bolków – Lubawka	Jednostka realizująca inwestycję: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Inwestycja zrealizowana w części, tj. od Legnicy do węzła Bolków
3.	Budowa w Polsce sieci linii dużych prędkości	Jednostka realizująca

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków

	obejmującej zmodernizowaną Centralną Magistralę Kolejową oraz całkowicie nową linię Wrocław/Poznań – Łódź – Warszawa. Uzupełnieniem tej sieci będzie sieć linii konwencjonalnych zmodernizowanych do prędkości 160-200 km/h	inwestycję: PKP PLK S.A.
4.	Budowa łącznika aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3 wraz z obejściem wsi Kaczorów, w ciągu drogi krajowej nr 3	Jednostka realizująca inwestycję: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Inwestycja planowana – etap studium korytarzowego
5.	Budowa łącznika aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 wraz z nowym przebiegiem drogi wojewódzkiej nr 375	Jednostka realizująca inwestycję: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei Inwestycja planowana – etap studium korytarzowego
6.	Budowa drogi ekspresowej S5 na od węzła Sobótka (S8) – do węzła Bolków (S3)	Inwestycja na etapie postulatu kierowanego do rządu RP

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ:

Jak wynika z map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego przekazanych przez Regionalnego Dyrektora Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, na obszarze Gminy Bolków nie występuje wysokie ryzyko powodziowe.

Tereny szczególnego zagrożenia powodzią występują lokalnie wzdłuż Kaczawy oraz Nysy Szalonej. Na rysunku nr 2 oznaczono:

- obszary, na których wystąpienie powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- obszary, na których ryzyko powodzi jest wysokie i wynosi 10% (obszary te stanowią równocześnie obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1%).

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych, tj. ustawy z dnia Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.) oraz przepisów wykonawczych.

Do zakazów tych należą:

- gromadzenie ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowanie,
- lokalizowania nowych cmentarzy.

Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy Prawo wodne uzgodnienia odmawia się, jeżeli planowana zabudowa lub planowane zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią:

- „1) naruszają ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;*
- 2) naruszają ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym;*
- 3) stanowią zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków;*
- 4) naruszają funkcjonowanie infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;*
- 5) utrudniają zarządzanie ryzykiem powodziowym.”*

Szczegółowe wytyczne w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią określono w części III, rozdziałach 2, 5 oraz 11.

CZĘŚĆ III

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Niniejszą część dokumentu usystematyzowano zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków składają się ustalenia niniejszego rozdziału oraz rysunek nr 3 pt. Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego.

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJACE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO:

Niniejsza edycja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w dominującej większości zachowuje zasady kształtowania struktury przestrzennej gminy ustalone w dotychczas obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wprowadzając nowe ustalenia w zakresie mającym na celu:

- lepsze wykorzystanie predyspozycji terenów,
- właściwą ochronę najcenniejszych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- uwzględnienie, w miarę możliwości wniosków i postulatów wspólnoty lokalnej,
- stworzenie warunków przestrzennych do aktywizacji gospodarczej obszaru,
- uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadgminnym,
- rozwój systemów infrastruktury technicznej oraz i komunalnej, stosownie do potrzeb gminy przy uwzględnieniu zakładanego rozwoju przestrzennego i społeczno - gospodarczego.

Powyższe cele zostały uwzględnione poprzez następujące zapisy studium:

- zachowany został ukształtowany historycznie układ osadniczy, a nowe tereny budowlane wyznaczono na obszarach przyległych do istniejącej zabudowy lub blisko z nią sąsiadujących. Rozproszona zabudowa została dopuszczona w rejonach, które w stanie istniejącym charakteryzuje tego rodzaju układ przestrzenny (np. Płonina, osada Figlów) i gdzie intencją studium było tu utrzymanie tej specyfiki. Przyjęcie powyższych zasad pozwoliło na uwzględnienie większości złożonych wniosków i dostosowanie przyjętych rozwiązań do wyniku analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- tereny otwarte objęto zakazem zabudowy kubaturowej. Odstępstwa od tej zasady dotyczą wyłącznie sytuacji jednoznacznie opisanych w niniejszym tekście,
- układy urbanistyczne, przedstawiające wartość historyczną i kulturową zostały wskazane do ochrony poprzez ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej o restrykcjach adekwatnych do przedmiotu ochrony,
- wyznaczono obszary cenne przyrodniczo oraz ustalono restrykcje co do podejmowanych w ich obrębie działań,
- na obszarach położonych w granicach ustanowionych form ochrony przyrody ograniczono nowe zainwestowanie do funkcji nie powodujących znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Wielkość i rozmieszczenie terenów wskazanych pod nową zabudowę zostały dostosowane do występujących tu ograniczeń przyrodniczych i prawnych, w tym wynikających z obowiązujących

dokumentów planistycznych. W granicach oznaczonych na rysunku nr 3 stref lokalizacji ekstensywnej, rozproszonej zabudowy zagrodowej i rekreacyjno – letniskowej, rozmieszczenie zabudowy winno być podporządkowane uwarunkowaniom przyrodniczym i krajobrazowym ocenionym na etapie sporządzania planów miejscowych,

- w obszarze pomiędzy Bolkowem a Sadami Dolnymi, wzdłuż drogi krajowej nr 5 wyznaczono tereny aktywności gospodarczej, które mają stanowić główny rejon rozwoju działalności produkcyjno – usługowych. Rozwiązanie to wykorzystuje dostępność komunikacyjną tych terenów, a w szczególności sąsiedztwo drogi ekspresowej S3 z węzłem w Sadach Dolnych, oraz dróg krajowych klasy głównej przyspieszonej. Jest to obszar, który charakteryzuje dogodny dojazd z całego obszaru gminy i jej otoczenia, co sprzyja koncentracji nowych miejsc pracy. Za przyjętymi ustaleniami przemawiają wskazania opracowania ekofizjograficznego. Strefa aktywności gospodarczej obejmuje w znacznej mierze tereny przeznaczone na analogiczny cel w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszar sąsiaduje także z projektowaną kopalnią diabazu. Koncentracja powyższych funkcji w jednym rejonie stanowi racjonalne wykorzystanie walorów ekonomicznych przestrzeni oraz optymalizuje nakłady na wyposażenie tych terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków respektują planowane inwestycje drogowe o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. Dokument uwzględnia przebieg drogi ekspresowej S3 – odcinka istniejącego oraz projektowanego (od węzła Bolków do Lubawki), a także powiązania korytarzowe aglomeracji Jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą S3. Powiązania te w chwili sporządzania projektu studium nie miały przesądzonych przebiegów, stąd na rysunku pokazano ich rozważane warianty. W dalszej części niniejszego tekstu zamieszczono postanowienia co do zagospodarowania nie wykorzystanych rezerw terenów, po ostatecznym przesądzeniu korytarzy dróg.
- studium uwzględnia projektowaną linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia 400kV, wskazując jej przebieg oraz korytarz technologiczny,
- na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego określono obszary na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. Zajmują one tereny otwarte, w miejscach niekonfliktowych dla środowiska przyrodniczego i kulturowego a także tereny wskazane pod obiekty gospodarki komunalnej i działalności gospodarcze, na których instalacje OZE mogą być realizowane równolegle lub zamiennie z zagospodarowaniem gospodarczym. Ze względu na predyspozycje gminy na obszarach tych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków

wykluczono możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych. Za najbardziej pożądane uznano instalacje fotowoltaiczne i solarne,

- w studium wskazano rezerwy terenów pod gminne składowisko odpadów komunalnych. Lokalizacje te stanowią alternatywę do obecnego systemu gospodarki odpadami. Przesądzenie o realizacji inwestycji oraz ewentualny wybór wariantu lokalizacji nastąpi po sporządzeniu szczegółowej, branżowej analizy techniczno – ekonomicznej.

Dla województwa dolnośląskiego nie został wykonany audyt krajobrazowy. Stąd niniejsze opracowanie nie zawiera wytycznych z tego audytu.

Wielkości terenów wskazanych pod nową zabudowę zostały dostosowane do wyniku analizy możliwości i potrzeb rozwoju gminy, sporządzonej zgodnie z wymaganiami art. 10 ust. 1 pkt 7 oraz art. 10 ust. 5 - 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza ta stanowi aneks do niniejszego tekstu. Zawiera także informację nt. stopnia wykorzystania rezerw inwestycyjnych wynikających z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY:

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW:

Na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego (nr 3) tereny wskazane pod zainwestowanie zostały opisane symbolami literowymi i objaśnione w legendzie. Opis ten odnosi się do zaproponowanego dominującego przeznaczenia terenów. Poniższa tabela przedstawia pełny opis zastosowanych oznaczeń funkcjonalnych:

symbol terenu na rysunku	przeznaczenie podstawowe	przeznaczenia uzupełniające i dopuszczalne
MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	• zabudowa wielorodzinna niskiej intensywności, o cechach przestrzennych zbliżonych do zabudowy jednorodzinnej, tj. mieszcząca do 4 lokali mieszkalnych, • usługi o charakterze nieuciążliwym, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
MW	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	• usługi o charakterze nieuciążliwym, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
ML	tereny zabudowy rekreacyjno - letniskowej	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, • usługi turystyczne, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku

M,RM	tereny zainwestowania wiejskiego o przewadze zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej, obejmujące: zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zabudowę usługową, zabudowę o charakterze rolniczym oraz działalności gospodarcze o uciążliwości ograniczonej do granic zajmowanego terenu, a także zabudowę łączącą w/w funkcje	• tereny sportu, rekreacji i wypoczynku;
RM	tereny zabudowy zagrodowej	• zagospodarowanie służące produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu, • usługi agroturystyczne, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku w zakresie nie naruszającym przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych
MU	tereny zabudowy mieszkalno – usługowej obejmujące zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zabudowę usługową oraz zabudowę łączącą w/w funkcje	• działalności gospodarcze o charakterze nieuciążliwym; • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
U	tereny zabudowy usługowej	• zabudowa mieszkaniowa o charakterze towarzyszącym usługom, • działalności gospodarcze o charakterze nieuciążliwym, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
Uz	tereny zabudowy usługowej z zielenią towarzyszącą	• zabudowa mieszkaniowa o charakterze towarzyszącym usługom, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
Uk	tereny kultu religijnego (kościół oraz założenia kościelno – cmentarne)	-
US	tereny sportu i rekreacji	zabudowa usługowa o charakterze towarzyszącym funkcjom sportowym i rekreacyjnym,
PU	tereny zabudowy produkcyjno – usługowej oraz obsługi	w przypadku wykorzystania terenu wyłącznie pod usługi dopuszcza się przeznaczenie uzupełniające i

	gospodarki rolnej, obejmuje zabudowę przemysłową, bazy, składy, magazyny, obiekty gospodarki komunalnej, rzemiosło, obsługę komunikacji, zabudowę produkcyjną w gospodarstwach rolnych, zabudowę usługową	dopuszczalne jak dla terenów U
KS	tereny obsługi komunikacji	zabudowa usługowa
PG	tereny powierzchniowej eksploatacji surowców	• zagospodarowanie związane z działalnością pomocniczą i przetwórczą; • zabudowa produkcyjno – usługowa; • zagospodarowanie określone w planach rekultywacji złożeń
Pe	teren istniejącej elektrowni wiatrowej	-
ZP	tereny zieleni urządzonej	• tereny sportu i rekreacji; • zabudowa usługowa <i>lokalizowane poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią</i>
ZC	cmentarze	tereny zieleni urządzonej
ZD	ogrody działkowe	tereny sportu, rekreacji i wypoczynku wraz z towarzyszącą zabudową usługową
Z	tereny zieleni nie urządzonej	• zagospodarowanie analogiczne jak na terenach ZP; • tereny rolnicze; • dolesienia; • infrastruktura techniczna i drogowa
W	tereny infrastruktury technicznej - wodociągi	wody powierzchniowe, śródlądowe
K	tereny infrastruktury technicznej - kanalizacja	-
E	tereny infrastruktury technicznej - elektroenergetyka	-
O	tereny infrastruktury technicznej – gospodarka odpadami	-
oznaczenie graficzne na rysunku	strefy lokalizacji ekstensywnej, rozproszonej zabudowy zagrodowej i	• usługi z zielenią towarzyszącą, • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

nr 3	rekreacyjno – letniskowej (tereny projektowanej zabudowy nie powinny zajmować więcej niż 30% powierzchni strefy)	
KK	tereny kolei	- zabudowa usługowa i składowo – magazynowa, - istniejąca zabudowa mieszkaniowa
oznaczenie graficzne na rysunku nr 3	las i dolesienia	zagospodarowanie dopuszczone w lasach zgodnie z przepisami odrębnymi
R	tereny rolnicze	- istniejąca zabudowa i zagospodarowanie terenów; - wiaty dla zwierząt; - dolesienia wprowadzane wg kryteriów określonych w przepisach odrębnych; - obiekty infrastruktury technicznej i drogowej w zakresie nie naruszającym przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych; - szlaki turystyczne, miejsca biwakowe, wieże i punkty widokowe w zakresie j.w.; - na terenach rolniczych ustala się zakaz zabudowy dotyczący zagospodarowania innego niż wymienione w niniejszej rubryce. <i>Miejsca biwakowe, wieże widokowe oraz wiaty dla zwierząt mogą być lokalizowane wyłącznie poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią</i>
oznaczenie graficzne na rysunku nr 3	obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW	- funkcje wg oznaczeń zawartych na rysunku studium, - obiekty infrastruktury technicznej i drogowej w zakresie nie naruszającym przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Przeznaczenia określone w powyższej tabeli należy rozumieć jako:

- katalog przeznaczeń, które mogą być w planach miejscowych wprowadzane łącznie lub odrębnie, a także ograniczane do wybranych funkcji mieszczących się w tym katalogu;
- kompleksowe zagospodarowanie terenów obejmujące także elementy towarzyszące właściwe dla poszczególnych funkcji.

Na wszystkich terenach, poza przeznaczeniami opisanymi w powyższej tabeli, akceptuje się także:

- zachowanie istniejącego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania;
- obiekty infrastruktury technicznej oraz instalacje OZE o mocy nie przekraczającej 100kW;
- elementy układu komunikacyjnego (drogi, parkingi);
- szlaki turystyczne i drogi rowerowe;
- zieleń (w dowolnych formach), w tym dolesienia realizowane na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- wody powierzchniowe śródlądowe;
- obiekty służące ochronie i monitoringowi środowiska;
- obiekty służące ochronie przed powodzią;
- inne funkcje nie wymienione w tabeli i niniejszym zestawieniu, zajmujące do 20% powierzchni jednostki urbanistycznej, jednak pod warunkiem, że nie będą one powodować konfliktów sąsiedztwa z podstawowym przeznaczeniem terenu.

Ponadto dopuszcza się:

- przeznaczenie nie wykorzystanych rezerw korytarzowych łączników aglomeracji jeleniogórskiej oraz aglomeracji wałbrzyskiej z drogą S3 pod zagospodarowanie analogiczne jak ustalone dla terenów przyległych;
- przesunięcie zasięgu funkcji przyległych do pasów drogowych w zakresie wynikającym z korekty przebiegu projektowanych dróg
- w przypadku decyzji o trwałym wyłączeniu z ruchu linii kolejowych – wykorzystanie terenów zajętych przez te linie pod szlaki turystyczne;
- lokalne korekty (zmiany) przebiegów dróg publicznych pod warunkiem zachowania połączeń z innymi elementami układu drogowego i zapewnienia obsługi przyległych terenów.

Oznaczone rysunku nr 3 zasięgi poszczególnych funkcji mogą w planach zagospodarowania przestrzennego podlegać lokalnym korektom, w zakresie maksimum 50m oraz pod warunkiem, że:

- cały wyodrębniony teren nie ulegnie zwiększeniu o więcej niż 20%;
- wprowadzona korekta zasięgu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zagospodarowanie poszczególnych terenów może podlegać ograniczeniom wynikającym z lokalnych uwarunkowań funkcjonalno – przestrzennych i technicznych a także z przepisów odrębnych, w szczególności w związku potrzebami właściwej ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ochrony przeciwpowodziowej oraz ochrony środowiska i przyrody.

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW:

Ustala się wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów zgodnie z wartościami ustalonymi w poniższej tabeli:

symbol terenu	maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	maksymalna wysokość zabudowy
MN	0,40	30%	12,00
MW	0,50	25%	16,00
ML	0,15	50%	12,00
M,RM	0,50	20%	14,00
RM	0,50	20%	14,00
MU	0,60	20%	16,00
U	0,50	20%	16,00
Uz	0,25	50%	16,00
Uk	-	-	-
US	0,15	20%	10,00
PU	0,70	10%	16,00
KS	0,60	10%	12,00
PG	0,60	10%	14,00
Pe	-	-	-
ZP	0,10	70%	12,00
Z	0,10	70%	12,00
ZC	-	-	-
ZD	-	80%	-
W	-	-	-
K	-	-	-
E	-	-	-
O	-	-	-
strefy lokalizacji ekstensywnej, rozproszonej zabudowy zagrodowej i rekreacyjno – letniskowej	0,15	75%	12,00
KK	-	-	12,00
lasy i dolesienia	-	-	-
tereny rolnicze	-	-	-
obszary, na których	-	-	-

rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW			
--	--	--	--

Przez zabudowę należy rozumieć budynki i zespoły budynków oraz wiaty.

Powyższe ustalenia dotyczą zabudowy nowoprojektowanej, lokalizowanej na terenach dotychczas nie zabudowanych. Zabudowę lokalizowaną w granicach terenów zainwestowanych, pomiędzy istniejącą zabudową i stycznie do niej, należy dostosować w zakresie wskaźników urbanistycznych i wysokości do istniejącego, ukształtowanego przestrzennie otoczenia.

ZAKAZ ZABUDOWY:

Zakazem zabudowy obejmuje się grunty rolne i leśne. Zakaz ten nie dotyczy:

- wiat gospodarczych dla zwierząt lokalizowanych w obrębie pastwisk,
- zabudowy związanej z przeznaczeniem uzupełniającym i dopuszczalnym na terenach rolniczych oraz w obrębie lasów i dolesień,
- zagospodarowania, którego realizacja wynika z innych przepisów niniejszego tekstu.

Ponadto czasowym zakazem zabudowy obejmuje się wariantowe rezerwy korytarzowe wyznaczone dla połączenia aglomeracji jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 (pokazane na rysunku nr 3). Zakaz zabudowy obowiązuje tu do czasu przesądzenia przebiegu dróg.

Ograniczeniami w zakresie lokalizacji nowej zabudowy (w tym lokalnie zakazami zabudowy) mogą być ponadto obejmowane obszary zabytkowe, obszary narażone na ryzyko powodzi, obszary cenne przyrodniczo oraz inne obszary, na których wystąpią uzasadnione przesłanki do wprowadzenia tego rodzaju ograniczeń na etapie sporządzania planów miejscowych.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK:

Stan zasobów środowiska przyrodniczego oraz obowiązujące prawne formy ochrony przyrody zostały szczegółowo opisane w części II niniejszego tekstu, rozdziale 3 pt. „Stan

środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego” podrozdział „Walory przyrody ożywionej” oraz rozdziale 10 Pt. „Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych”.

Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody to:

- Rudawski Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie o kodzie PLH020037,
- Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Dobromierz PLH020034,
- Rezerwat Przyrody „Wąwóz Lipy”,
- Rezerwat przyrody „Buki Sudeckie”,
- Pomnik przyrody, kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*) odm. strzępolistna '*Laciniata*',) położony w obrębie posesji nr 8 przy ul. Księcia Bolka w Bolkowie.

Zasady ochrony powyższych obszarów i obiektów regulują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020r., poz. 55 ze zm.) oraz:

- W odniesieniu do Rudawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny - plan ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego zatwierdzony Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr XVI/329/11 z dnia 27 października 2011 roku (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 250, poz. 4507).
- W odniesieniu do obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie - plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 zmieniony Zarządzeniem z 13 września 2017 r.
- W odniesieniu do obszaru Natura 2000 Dobromierz – plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034.

Na rysunku nr 2 oznaczono obszary cenne przyrodniczo, wskazane do ochrony.

Są to:

- Łęgi w Lipie,
- Bukowa Góra w Grudnie,
- Wapniki-Wysoka - zwarty obszar leśny zlokalizowany między Jastrowcem, Grudnem i Nowymi Rochowicami,
- Kamieniołom w Nowych Rochowicach,
- Kamieniołom w Starych Rochowicach,
- Dąbrowa w Świnach,

- Żwirownia na zachód od Mysłowa,
- Wapienne Wzgórza-Mysłów,
- Kamieniołom Sobocin w Mysłowie,
- Ujście Mokrzyny do Kaczawy,
- Łąki i ugory (rejon wzg. Ostnik) między Kaczorowem, Mysłowem a Płoniną,
- Suchy zbiornik zaporowy na Kaczawie poniżej Kaczorowa,
- Jaskinie i las na wzgórzu zamkowym w Płoninie,
- Doliny Rochowickiej Wody i Bytomskiego Potoku,
- Łąki w Płoninie,
- Łąki w dolinie Świdnej k. Twardowic,
- Łąki na południe od Kaczorowa (Nowa Wieś),
- Łąki nad Nysą Małą,
- Wapienne Wzgórza- Lipa,
- Kępa śródpolna w Sadach Dolnych,
- Skala w Sadach Dolnych,
- Przełom dopływu Sadówki w Sadach Dolnych.

Na powyższych obszarach ustala się zakaz przekształceń mogących negatywnie oddziaływać na ich walory przyrodnicze. Dopuszcza się udostępnianie tych obszarów dla celów edukacyjnych i naukowych, a także turystycznych i wypoczynkowych, przy uwzględnieniu priorytetowej roli wymogów ochronnych nad innymi formami zagospodarowania. Za zgodne ze studium uznaje się także prowadzenie przez te obszary elementów liniowej infrastruktury technicznej i drogowej, przy minimalizacji negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony. W rejonie nieczynnego kamieniołomu Sobocin dopuszcza się urządzenie rodzinnego parku rekreacji i wypoczynku pod warunkiem zapewnienia ochrony występującym tu gatunkom chronionym.

Postuluje się objęcie ochroną poprzez nadanie statusu pomnika przyrody n/w obiektów dendrologicznych:

Lp	Gatunek drzewa	Lokalizacja
1	miłorząb dwuklapowy	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
2	buk pospolity	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
3	tulipanowiec amerykański	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
4	sosna żółta, odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
5	platan klonolistny	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
6	Sosna żółta, odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
7	platan klonolistny	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
8	dąb błotny	Bolków, na terenie obecnego ogrodu jordanowskiego przy ul. Mickiewicza

Szczegółowy opis w/w drzew zawiera część II, rozdział 3 niniejszego tekstu pt. „Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego” podrozdział „Walory przyrody ożywionej”.

Ponadto, proponuje się wprowadzenie ochrony indywidualnej, w drodze uznania za pomniki przyrody lub stanowiska dokumentacyjne, pojedynczych obiektów przyrody nieożywionej występujących na terenie opracowania. Są to w szczególności: Góra Ryszarda w Bolkowie, sztolnie i Księży Kamień w Radzimowicach, Karczmisko, Czerwona Skała i Diablak w rejonie Mysłowa, Zbójecki Kamień i Rochowicka Skała w Nowych Rochowicach, Kurzacki Wąwóz na zachód od Sadów Dolnych oraz kamieniołomy wapieni: Nowe Rochowice i Sobocin. Obiekty te proponuje się włączyć do projektu geopark Kraina Wygasłych Wulkanów jako geostanowiska. Lista geostanowisk może ulec rozszerzeniu stosownie do prowadzonych badań dokumentacyjnych.

Ustala się zasady ochrony krajobrazu kulturowego zgodnie z dyspozycjami zawartymi w rozdziale 4.

Na obszarze gminy Bolków nie występują uzdrowiska, ani obszary ochrony uzdrowiskowej. W obrębie Stare Rochowice (część północno – wschodnia) stwierdzono występowanie wód głauberskich o potencjalnych walorach leczniczych. Dopuszcza się zagospodarowania tego rejonu z przeznaczeniem pod funkcje uzdrowiskowe i nadanie mu takiego statusu. Pod lokalizację zagospodarowania związanego z powyższą funkcją wskazuje się teren oznaczony symbolem Uz,ZP.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ:

Zasoby środowiska kulturowego oraz obowiązujące prawne formy ochrony tych zasobów zostały szczegółowo opisane w części II niniejszego tekstu, rozdziale 4 pt. „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”.

Obiekty objęte prawnymi formami ochrony zabytków poprzez wpis do rejestru zabytków to:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków (budynki, zabytkowe parki i założenia pałacowo – parkowe, zamki wraz z otoczeniem, cmentarze oraz zespół staromiejski Bolkowa),
- stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

Powyższe obiekty podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wobec tych obiektów ustala się priorytet wymagań konserwatorskich nad działaniami inwestycyjnymi. W granicach stanowisk

archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz ich sąsiedztwa ustala się zakaz zalesień i zagospodarowania pozostającego w konflikcie z wymogami ochronnymi.

Na obszarze gminy Bolków występują następujące obiekty i obszary zabytkowe nie objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków:

- budynki ujęte w ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków,
- zabytkowe cmentarze i parki ujęte w ewidencji zabytków,
- historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne,
- obszary ochrony archeologicznej,
- obszary nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem.

Ich wykazy zamieszczono w części II niniejszego tekstu.

Obiekty te wskazuje się do objęcia ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Rekomenduje się wprowadzanie następujących restrykcji w odniesieniu do poszczególnych obiektów:

Lp.	Rodzaj obiektu / obszaru	rekomendacje w zakresie ochrony
1.	budynki ujęte w ewidencji zabytków	objęcie ochroną, której winny podlegać: gabaryty, układ dachów, ekspozycja, dekoracja elewacji, rodzaj użytych materiałów i forma stolarki otworowej. Ewentualna rozbudowa lub przebudowa wymaga poszanowania i wyeksponowania ww. walorów historycznych oraz zachowania zasad kompozycji architektonicznej.
2.	stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków	w strefie występowania stanowisk archeologicznych ochronie podlegają nawarstwienia archeologiczne związane z historycznym osadnictwem miejsc lokalizacji stanowisk oraz ich sąsiedztwo uznaje się za obszary, na których występują zabytki archeologiczne i ustala wobec nich postępowanie określone dla takich obszarów w przepisach odrębnych.
3.	zabytkowe cmentarze i parki ujęte w ewidencji zabytków	zachowanie lub odtworzenie historycznego układu przestrzennego i komunikacyjnego zgodnego z zachowanymi materiałami archiwalnymi; zachowanie układu kompozycyjnego, pielęgnacja dendroflory oraz elementów układów wodnych; konserwacja zabytkowych pomników, nagrobków i elementów małej architektury
3.	historyczny układ urbanistyczny miasta Bolków	ustanowienie strefy ochrony konserwatorskiej, w granicach której ustala się: • zachowanie układu przestrzennego, w tym sieci ulic i dróg i układów zieleni; • dostosowanie nowej zabudowy w zakresie gabarytów i rozplanowania do historycznie ukształtowanego układu urbanistycznego; • prowadzenie działań sanacyjnych mających na celu przywrócenie walorów przestrzennych

		obszarom zdegradowanym, w tym odtwarzanie zniszczonych układów zieleni, wprowadzanie zakazów dotyczących lokalizacji obiektów dysharmonijnych względem ukształtowanej tkanki miejskiej oraz obiektów technicznych stanowiących dominanty przestrzenne,
4.	historyczne układy ruralistyczne wsi	ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej, w granicach których ustala się: - zachowanie i kontynuację układów przestrzennych, w tym sieci dróg i układów zieleni; - dostosowanie nowej zabudowy w zakresie gabarytów i rozplanowania do historycznie ukształtowanego układu ruralistycznego; - przewodzenie działań sanacyjnych mających na celu przywrócenie walorów przestrzennych obszarom zdegradowanym, w tym odtwarzanie zniszczonych układów zieleni, - wprowadzanie ograniczeń dotyczących lokalizacji obiektów dysharmonijnych względem ukształtowanej tkanki ruralistycznej oraz obiektów technicznych stanowiących dominanty przestrzenne,
5.	obszary ochrony archeologicznej	uznanie obszary na których występują zabytki archeologiczne i ustalenie wobec nich postępowanie określone dla takich obszarów w przepisach odrębnych
6.	obszary nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej, w granicach której ochronie podlegają nawarstwienia archeologiczne związane z historycznym osadnictwem. Działalność inwestycyjna w granicach strefy wymaga postępowania zgodnego z przepisami odrębnymi.
7.	obszary ochrony krajobrazu kulturowego w Bolkowie, Świnach oraz Płoninie	ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej, w granicach których ustala się: nakaz zachowania wglądów widokowych i ochronę ekspozycji zabytków (zamki i ich otoczenie), zarówno przy kształtowaniu zabudowy jak i układów zieleni, zakaz lokalizacji nowych obiektów technicznych stanowiących dominanty przestrzenne.

Powyższe restrykcje, w planach miejscowych mogą podlegać modyfikacjom wynikającym z indywidualnych uwarunkowań lokalizacyjnych, stanu zabytków oraz potrzeby optymalizacji działań ochronnych.

Zawarte w niniejszym dokumencie wykazy zabytków mogą podlegać korektom stosownie do zmian dokonywanych przez służby konserwatorskie.

W planach miejscowych dopuszcza się korekty granic stref ochrony konserwatorskiej, a także objęcie ochroną dodatkowych obszarów, lub odstąpienie od ochrony, stosownie do stanu wiedzy i postępu prac dokumentacyjnych oraz wskazań służb konserwatorskich. Działania te uznaje się za nie naruszające ustaleń studium.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI:

Gmina Bolków stanowi obszar dokonujących się znaczących zmian w systemach komunikacji. Uwarunkowania związane z tym sektorem zostały opisane w części II, rozdziale 14.

Przyjmuje się następujące kierunki rozwoju systemów komunikacji:

- 1) realizację odcinka drogi ekspresowej S3 na odcinku od węzła Bolków do granicy gminy w kierunku Lubawki,
- 2) realizację powiązania aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3 – w ciągu drogi krajowej nr 3 lub drogi wojewódzkiej nr 366,
- 3) realizację powiązania aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 375,
- 4) przebudowę i modernizację systemu dróg powiatowych i wojewódzkich zmierzającą do poprawy parametrów technicznych i użytkowych, z zachowaniem ich istniejącej sieci,
- 5) rozbudowę systemu dróg gminnych w dostosowaniu do planowanego rozwoju przestrzennego gminy.

W grudniu 2019r. zakończono prace związane z budową obwodnicy Bolkowa stanowiącej ważny, już zmodernizowany element systemu dróg krajowych.

Zamierzenia opisane w pkt 1 – 4 oraz ważniejsze drogi gminne zostały oznaczone na rysunku nr 3.

Rysunek ten uwzględnia wariantowe przebiegi dróg stanowiących powiązanie aglomeracji jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3, odpowiednio do trwających prac studialnych nad tym powiązaniem. Po przesądzeniu ostatecznego przebiegu tych połączeń tereny stanowiące niewykorzystane rezerwy komunikacyjne winny zostać zagospodarowane zgodnie z dyspozycjami zawartymi w rozdziale 2.

Dopuszcza się lokalne korekty przebiegów dróg oznaczonych w części graficznej studium pod warunkiem zachowania wzajemnych powiązań funkcjonalnych.

Rekomenduje się następujące klasy techniczne dla systemów komunikacji oznaczonych na rysunku studium:

droga	Klasa techniczna
droga ekspresowa S3	S (droga ekspresowa) z dopuszczeniem podwyższenia klasy do A (autostrada)
drogi krajowe nr 3 i nr 5	drogi główne przyspieszone (GP) lub drogi główne (G)

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków

drogi wojewódzkie nr 323, 328	drogi główne przyspieszone (GP) lub drogi główne (G)
droga wojewódzka nr 375 - odcinek projektowany, wg wariantu powiązania aglomeracji wałbrzyskiej z drogą S3	droga główna przyspieszona (GP) lub droga główna (G)
drogi powiatowe	drogi zbiorcze (Z) lub drogi lokalne (L)
drogi gminne	drogi zbiorcze (Z), drogi lokalne (L) lub drogi dojazdowe (D), zależnie charakterystyki obsługiwanego terenu

Drogi należy wyposażać, stosownie do ich funkcji, wymogów przepisów odrębnych oraz potrzeb w miejsca obsługi podróżnych i parkingi. Postulowane lokalizacje wskazano na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego. W planach miejscowych dopuszcza się wyznaczenie dodatkowych lokalizacji dla tych funkcji, przy spełnieniu warunków określonych przez przepisy odrębne.

Klasy techniczne dróg gminnych włączanych do dróg krajowych i wojewódzkich należy dostosować do wymogów określonych przez zarządców tych dróg. W takich sytuacjach dopuszczalne jest odstępstwo od zaleceń określonych w powyższej tabeli.

W przypadku braku zgody na włączenie dróg gminnych do dróg wyższych kategorii w sposób określony na rysunku nr 3 dopuszcza się zmianę przebiegu dróg gminnych oraz miejsc ich włączeń stosownie do uzyskanych uzgodnień.

Zgodnie z postulatem zawartym w planie województwa dolnośląskiego, kierowanym do rządu RP, w dalszej perspektywie obszaru gminy Bolków dotyczy także budowa drogi ekspresowej S5 na od węzła Sobótka (S8) – do węzła Bolków (S3). Realizację ww. zamierzenia uznaje się za zgodną ze niniejszym studium.

Linie kolejowe przebiegające przez obszar gminy Bolków tj.:

- linia nr 302: Malczyce – Środa Śl.-Strzegom-Bolków- Marciszów;
- linia nr 312: Marciszów –Złotoryja,

wskazuje się rewitalizacji, a w przypadku ich trwałego wyłączenia z użytkowania tereny te winny zostać wykorzystane pod elementy komunikacji turystycznej (np. szlaki rowerowe, piesze, drezynowe).

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

Zgodnie z art. 3. 1. ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139 ze zm.)

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy.

Art. 3 ust. 3. w/w ustawy ustala ponadto, że *Gmina ustala kierunki rozwoju sieci w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.*

Zasady i warunki zaopatrzenia i użytkowania paliw i energii, w tym ciepła, oraz działalności przedsiębiorstw energetycznych, a także organy właściwe w sprawach gospodarki paliwami i energią określa ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.). Z ustawy tej wynika obowiązek *zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii, (...) uwzględniania wymogów ochrony środowiska, zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych oraz równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.*

Dostarczanie powyższych mediów ma więc charakter komercyjny, pozostaje w gestii operatorów zewnętrznych i podlega procesom rynkowym.

Powyższe okoliczności powodują, że rozwój tych sieci zależy od planów inwestycyjnych poszczególnych operatorów, a wpływ gminy na nie jest ograniczony.

Uwzględniając powyższe okoliczności zakłada się następujące kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej:

systemy zaopatrzenia w wodę:

Zakłada się rozwój gminnego systemu zaopatrzenia a wodę poprzez następujące działania:

1) utrzymanie istniejących ujęć wody:

- a) Wierzchosławice,
- b) Wierzchosławice Dolne,
- c) Lipa,
- d) „Glinianka” w Bolkowie,
- e) Nowe Rochowice,
- f) Gorzanowice,

wraz z prowadzeniem bieżących prac związanych z ich właściwym funkcjonowaniem i podwyższeniem standardów technologicznych,

- #### 2) budowę nowych ujęć wody w Grudnie oraz Bolkowie (tzw. „Wielka Woda”),
- w miejscach oznaczonych w części graficznej studium, wraz z niezbędnymi obiektami towarzyszącymi,

- 3) rozbudowę oraz prowadzenie systematycznych prac modernizacyjnych w obrębie istniejących sieci i urządzeń, mających na celu poprawę pewności i bezpieczeństwa zasilania oraz przyłączenia nowych odbiorców,
- 4) rozbudowę sieci wodociągowej i docelowe objęcie gminnych systemem zaopatrzenia w wodę następujących miejscowości obecnie nie włączonych do tego systemu, tj.:
 - a) Wierzchosławice (część obecnie nie objęta siecią wodociagową),
 - b) Mysłów,
 - c) Lipa (część nie zwodociagowana),
 - d) Kaczorów,
 - e) Stare Rochowice (część obecnie nie objęta siecią wodociagową),

Ze względu na postępujące zmiany klimatyczne oraz wynikające z tego niedobory wody, dopuszcza się rozbudowę systemów zaopatrzenia w wodę o nowe ujęcia, nie oznaczone na rysunku studium i wodociagowanie innych, nie wymienionych powyżej, rejonów gminy. Lokalizacja tych obiektów jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych.

systemy odprowadzania ścieków:

Ustala się utrzymanie obecnego systemu gospodarki ściekowej, bazującego na istniejącej oczyszczalni ścieków w Wolbromku. Zakłada się systematyczną rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, a także modernizację istniejących systemów, w tym pełen rozdział kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Docelowo wyposażenie w sieć kanalizacyjną powinno objąć w całości Bolków, Świny, Wolbromek, Sady Dolne i Sady Górne, Stare Rochowice oraz Wierzchosławice.

Na pozostałych obszarach, na których budowa systemów kanalizacji jest technicznie i ekonomicznie nieuzasadniona przewiduje się stosowanie rozwiązań indywidualnych, zgodnych z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Dopuszcza się także stosowanie rozwiązań grupowych z lokalnymi oczyszczalniami ścieków, nie oznaczonymi na rysunku studium. Lokalizacja tych obiektów jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W odniesieniu do indywidualnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, ustala się wymóg dostosowania ich do wymagań określonych w przepisach ustawy Prawo wodne. Rekomenduje się zbiorniki bezodpływowe zabezpieczone przed zalaniem wodami powodziowymi oraz przedostaniem się ścieków do środowiska gruntowo – wodnego.

systemy zaopatrzenia w energię elektryczną:

W studium wyznacza się nowy przebieg dla elektroenergetycznej linii przesyłowej wysokiego napięcia (400kV) wraz korytarzem technologicznym o szerokości 70 m.

Po zrealizowaniu tego zadania, do demontażu wskazuje się istniejąca linię przesyłową wysokiego napięcia 220kV. W obrębie korytarza technologicznego tej linii, po jej likwidacji dopuszcza się wprowadzenie zagospodarowania analogicznego jak na terenach przyległych.

Zakłada się utrzymanie głównego punktu zasilania zlokalizowanego w Wolbromku oraz rozbudowę elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej stosownie do potrzeb związanych z istniejącym i planowanym zainwestowaniem. Nowe sieci elektroenergetyczne należy realizować jako podziemne, chyba, że z warunków technicznych bądź lokalizacyjnych wynikają inne wymagania.

Dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną za pośrednictwem rozwiązań indywidualnych, bazujących na odnawialnych źródłach (w tym systemy off-grid), realizowanych na warunkach określonych w ust. 6.

systemy zaopatrzenia w gaz:

Na terenie gminy Bolków znajduje się istniejący gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia Dn 100, 6,3 MPa ze stacją redukcyjno – pomiarową 1st. Bolków zlokalizowaną w obrębie Świny. Obiekty te wskazuje się do zachowania z możliwością przebudowy lub zmiany parametrów w celu zwiększenia możliwości zasilania.

Do zachowania wskazuje się także istniejącą sieć gazową rozdzielczą z zaleceniem jej dalszej rozbudowy i udostępnienia możliwie największej liczbie odbiorców. Ponieważ system zaopatrzenia w gaz sieciowy ma charakter komercyjny, gmina nie dysponuje narzędziami, umożliwiającymi zagwarantowanie jego rozbudowy. Dopuszcza się stosowanie systemów indywidualnych bazujących na gazie płynnym.

Lokalizacja nowych obiektów związanych zaopatrzeniem w gaz jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych.

systemy telekomunikacji:

Ustala się rozbudowę systemów telekomunikacyjnych na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Lokalizacja masztów telekomunikacyjnych powinna uwzględniać uwarunkowania krajobrazowe, w tym wymogi dotyczące stref ochrony konserwatorskiej.

systemy odnawialnych źródeł energii:

Na obszarze gminy wskazuje się obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Ustala się granice stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów jako tożsame z granicami w/w obszarów. Na obszarach tych preferuje się lokalizację instalacji fotowoltaicznych i solarnych.

Nie dopuszcza się lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych. Istniejące obiekty wskazuje się do zachowania, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Lokalizacja mikroinstalacji OZE jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych.

gospodarka odpadami:

Wyznacza się 2 rezerwy terenów pod lokalizację obiektów gospodarki odpadami (składowisk, obiektów segregacji, odzyskiwania i przetwarzania odpadów).

- w południowo - wschodniej części miejscowości Wierzchosławice;
- we wschodniej części Sadów Górnych.

Ostateczny wybór lokalizacji uzależnia się od wyników szczegółowych analiz techniczno – ekonomicznych. Po dokonaniu wyboru lokalizacji obszar nie wykorzystany pod ww. funkcję winien pozostać w użytkowaniu rolniczym, a w przypadku terenu w miejscowości Wierzchosławice dopuszcza się także lokalizację instalacji OZE zgodnie z wytycznymi dotyczącymi systemów odnawialnych źródeł energii, określonymi powyżej.

Do czasu realizacji powyższych obiektów, ustala się zachowanie dotychczasowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami w ramach międzygminnego systemu bazującego na składowisku odpadów w Lubawce oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Wierzchosławicach. Rozwiązania w zakresie czasowego gromadzenia odpadów należy dostosować do wymogów przepisów odrębnych.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM:

Pod lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym mogą być wykorzystane, stosownie do potrzeb, tereny wskazane na rysunku nr 3 pod następujące funkcje:

- usługi – U; Uk
- usługi z zielenią towarzyszącą – Uz,
- tereny sportu i rekreacji – US,
- tereny zieleni urządzonej – ZP,
- cmentarze – ZC; Uk
- tereny infrastruktury technicznej,
- tereny dróg.

Ponadto gminne programy mieszkaniowe mogą być realizowane na terenach MU oraz MW.

Dopuszcza się także lokalizację inwestycji celu publicznego na innych terenach w ramach ustaleń zawartych w rozdziale 2.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM:

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja została uwzględniona w planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego oraz w programach zawierających zadania rządowe, służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, obejmują następujące zadania, dotychczas nie zrealizowane lub zrealizowane części:

- 1) budowa drogi ekspresowej S3 od węzła Bolków do Lubawki,
- 2) zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych,
- 3) budowa linii kolejowej dużych prędkości Wrocław/Poznań – Łódź – Warszawa,
- 4) budowa łącznika aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3 wraz z obejściem wsi Kaczorów, w ciągu drogi krajowej nr 3,
- 5) budowa łącznika aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 wraz z nowym przebiegiem drogi wojewódzkiej nr 375,
- 6) budowa drogi ekspresowej S5 na od węzła Sobótka (S8) – do węzła Bolków (S3).

Przebieg projektowanego odcinka drogi ekspresowej S3 został oznaczony na rysunku nr 3. Działania na rzecz przeciwdziałania powodzi i suszy w ekosystemach leśnych mogą być prowadzone na terenach lasów, rolniczych oraz w obrębie wód.

Projektowana linia kolejowa wysokich prędkości nie ma w chwili sporządzenia niniejszego studium przesądzonego przebiegu, stąd wyznaczenie terenów pod tę inwestycję nie jest możliwe. Trasy łączników aglomeracji jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3, z uwzględnieniem rozważanych wariantów zostały oznaczone na rysunku nr 3 i opisane w rozdziale 5.

Budowa drogi ekspresowej S5 jest aktualnie w fazie postulatu. Jej przebieg nie został ostatecznie przesądzony.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ:

Na terenie gminy Bolków nie występują obszary, dla których sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe. Równocześnie należy wskazać iż na całym obszarze gminy obowiązują plany zagospodarowania przestrzennego. Tym samym każda zmiana zagospodarowania, niezależnie od tego czy wg przepisów prawa wymaga sporządzenia planu czy też nie, w obecnym stanie prawnym następować będzie wyłącznie w oparciu o plan miejscowy.

W studium nie wskazuje się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.

Za obszar przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uznaje się:

- zespół staromiejski Bolkowa w granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej,
- wzgórze zamkowe w Bolkowie i Świnach, w granicach murów obronnych.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE:

Realizacja polityki przestrzennej określonej w niniejszym dokumencie wymagać będzie sporządzenia planów zagospodarowania przestrzennego lub zmian w obowiązujących planach na większości obszarów wskazanych pod zainwestowanie. Szczegółowe decyzje co do programów prac planistycznych winny zapadać w oparciu o wykonywaną co najmniej raz w kadencji analizę aktualności obowiązujących dokumentów planistycznych, zgodnie z wymaganiami art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Do obszarów najpilniej wymagających interwencji planistycznych należy zaliczyć tereny aktywności gospodarczej w rejonie wężła Bolków. W następnej kolejności przewiduje się wykonanie planów dla obszarów wiejskich i stopniowe wyeliminowanie z obrotu prawnego najstarszego planu, uchwalonego w roku 2002.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ:

Zakłada się, że rolnictwo stanowić będzie nadal jedną z wiodących funkcji gminy Bolków. Bazą przestrzenną dla jej rozwoju są następujące tereny, oznaczone na rysunku nr 3:

- tereny rolnicze – w szczególności duże, zwarte kompleksy gruntów rolnych wskazane pod uprawy polowe i ogrodnicze, łąki i pastwiska,

- tereny zabudowy zagrodowej – RM – wskazane pod lokalizację obiektów kubaturowych związanych z gospodarstwami rolnymi, w tym także budynków mieszkalnych w gospodarstwach rolnych ,
- tereny zabudowy produkcyjno – usługowej – PU – wskazane pod szeroko rozumiane działalności produkcyjno – usługowe, w tym także obiekty produkcji rolnej, przetwórstwa rolno – spożywczego, oraz obsługi rolnictwa,
- tereny zainwestowania wiejskiego o przewadze zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej – na których dopuszcza się równorzędnie zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zabudowę usługową, zabudowę o charakterze rolniczym oraz działalności gospodarcze, a także zabudowę łączącą w/w funkcje.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się wyodrębnianie z w/w obszarów terenów dedykowanych pojedynczym przeznaczeniom lub mniejszym grupom przeznaczeń, a także wprowadzanie obostrzeń w zakresie oddziaływania na środowisko.

Na obszarach cennych przyrodniczo gospodarka rolna winna być prowadzona w sposób dostosowany do wymogów ochronnych przy zachowaniu cech fizjograficznych tych obszarów, w szczególności warunków gruntowo – wodnych.

Na terenach rolniczych zaleca się zachowanie nasadzeń śródpolnych, zachowanie cieków i oczek wodnych oraz prowadzenie działań pozwalających na dłuższe retencjonowanie wody w środowisku z uwzględnieniem wymogów dotyczących cennych siedlisk przyrodniczych.

Gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzenia lasów. Grunty rolne wskazane do zalesień określa rysunek nr 3 studium. Dopuszcza się zalesianie także innych gruntów rolnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych oraz pod warunkiem nie powodowania negatywnego oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo.

Postuluje się udostępnianie lasów do celów turystycznych i wypoczynkowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH:

W gminie Bolków obszary szczególnego zagrożenia powodzią występują wzdłuż rzeki Kaczawy oraz Nysy Szalonej. Ich zasięg został pokazany na rysunku nr 3 studium.

Składają się na nie:

- obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%).

Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie są równocześnie obszarami, występowania powodzi stuletnich (Q1%).

Na obszarach tych występują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych. System ochrony przeciwpowodziowej obszaru obejmuje także suche zbiorniki przeciwpowodziowe w Bolkowie oraz Kaczorowie.

Dla wzmocnienia ochrony przeciwpowodziowej na całym obszarze gminy dopuszcza się lokalizację obiektów małej retencji, budowę zbiorników oraz budowli zabezpieczających przed powodzią, zgodnie z dyspozycjami funkcjonalnymi określonymi w rozdziale 2.

Ustala się zakaz wprowadzania nowej zabudowy, w szczególności mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (Q10%). Na obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (Q1%), głębokość wody nie przekracza 0,5m, a odległość od koryt rzek i sposób dotychczasowego zagospodarowania uzasadnia zabudowę, należy stosować rozwiązania techniczne minimalizujące ryzyko strat powodziowych takie jak: zakaz budowy kondygnacji podziemnych, obowiązek wyniesienia poziomu parteru ponad poziom wód powodziowych, wymóg zabezpieczenia elementów infrastruktury technicznej oraz stosowania odpowiednich technologii i materiałów. Kształtując rozplanowanie zabudowy i zagospodarowanie terenów należy uwzględniać także obowiązek dostępu do publicznych, śródlądowych wód powierzchniowych wynikający z przepisów odrębnych (zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegowej, zakaz lub uniemożliwianie przejścia i dostępu do wody) i dążyć do pozostawiania wolnego od zabudowy pasa terenu o szerokości 5,00m od granic wód.

Na obszarze gminy Bolków nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY:

Na obszarze gminy Bolków nie występują złoża kopalin wymagające wyznaczenia filara ochronnego.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH:

Na obszarze gminy Bolków nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

W zachodniej części wsi Wolbromek znajduje się teren filii byłego obozu Gross-Rosen, nie objęty w/w ustawą. Obszar ten wskazuje się do zagospodarowania w formie parku z towarzyszącymi usługami, zgodnie z dyspozycjami przestrzennymi określonymi na rysunku nr 3.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI:

W granicach gminy nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji. Obszary, na których występują lokalnie zaniedbania przestrzenne należy systematycznie porządkować i poddawać sanacji na warunkach określonych w planach miejscowych.

15. OBSZARY ZDEGRADOWANE:

Na obszarze gminy Bolków nie występują i nie wskazuje się obszarów zdegradowanych w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1398 ze zm.).

16. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA

Tereny zamknięte w gminie Bolków obejmują nieczynne (zawieszone) linie kolejowe:

- nr 302: Malczyce – Środa Śl.-Strzegom-Bolków- Marciszów;
- nr 312: Marciszów –Złotoryja.

Są to tereny ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Ich granice oznaczono na rysunku nr 3. Strefy ochronne terenów zamkniętych, w tym strefy ochronne wynikające z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa - nie występują.

17. OBSZARY FUNKcjONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE:

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 definiuje obszar funkcjonalny jako „zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów,

charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju”.

Kierując się tą definicją za obszar funkcjonalny uznano tereny aktywności gospodarczej położone w rejonie węzła Bolków w Sadach Dolnych oraz wzdłuż drogi krajowej nr 3,5 w kierunku Bolkowa, oznaczone symbolem PU.

ANEKS: ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY BOLKÓW

I. WPROWADZENIE:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków

1. Przedmiot opracowania:

Niniejsza analiza została wykonana w ramach zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków – edycja 2018r. Celem analizy jest dokonanie oceny stopnia zaspokojenia potrzeb i możliwości rozwoju przestrzennego gminy, a w szczególności ustalenia granicznej wielkości terenów, które mogą być przeznaczone pod nową zabudowę w świetle wymagań wynikających z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Opracowanie bazuje na wymogach wynikających z art. 10 ust. 1 pkt 7 oraz art. 10 ust. 5 do 7 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.). Zgodnie z powyższymi przepisami wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest możliwe wyłącznie o ile z bilansu terenów wynika, że dotychczasowe rezerwy nie są wystarczające. Ustawa pozwala także na tworzenie 30% rezerwy związanej z niepewnością procesów rozwojowych. Postanowienia w/w ustawy są następujące (art. 10 ust. 5-7):

„5. Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, kolejno:

- 1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. a–c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1 oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3,*

a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:

- a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,
- b) przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;

5) określa się:

- a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
 - b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami;
- 6) w przypadku gdy potrzeby inwestycyjne, o których mowa w pkt 5 lit. b, przekraczają możliwości finansowania, o których mowa w pkt 5 lit. a, dokonuje się zmian w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.

6. Działania, o których mowa w ust. 5, mogą wymagać powtórzenia, na zasadzie analizy wariantów lub realizacji procesu iteracyjnego, oraz powtórzenia wszystkich lub części z nich, także w połączeniu z innymi czynnościami przeprowadzanymi w ramach prac nad projektem studium.

7. Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, bierze się pod uwagę:

- 1) perspektywę nie dłuższą niż 30 lat;
- 2) niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%."

Na obszarze gminy Bolków zarówno zabudowa istniejąca jak i wyznaczone w planach miejscowych rezerwy inwestycyjne dotyczą obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych. Nie wyznaczono tu terenów umożliwiających lokalizację nowej zabudowy poza tymi jednostkami. Wyjątkiem są jedynie tereny przemysłowe, których

rezerwy są z kolei w większości położone są poza zwartymi strukturami funkcjonalno – przestrzennymi. W związku z powyższym szacując chłonność terenów kategorii wymienione w art. 10 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ujęto łącznie. Nie wpływa to na nominalny wynik analizy.

II. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD NOWĄ ZABUDOWĘ:

Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne zawarto w rozdziałach 3, 6 i 8, uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Niniejsza analiza stanowi ich uzupełnienie (w części przytacza także w/w dane). Źródłem przedstawionych tu informacji statystycznych są oficjalne dane GUS (Bank Danych Lokalnych) oraz prognoza demograficzna Instytutu Rozwoju Terytorialnego przy Urzędzie Marszałkowskim we Wrocławiu. Prognozy dotyczące aktywizacji turystycznej obszaru oraz rozwoju funkcji gospodarczych związanych z rozbudową systemów komunikacji (droga ekspresowa S3 z węzłem Bolków w Sadach Dolnych) bazują na ocenie własnej władz gminy, uwzględniającej położenie gminy i jej predyspozycje.

Gmina Bolków znajduje się w umiarkowanie dobrej sytuacji ekonomicznej. W pełni wywiązuje się ze swoich zobowiązań w sferze zadań publicznych, realizuje zadania własne z zakresu infrastruktury technicznej oraz drogowej, prowadzi aktywną politykę promocyjną, współpracuje z gminami sąsiednimi, w tym w ramach uczestnictwa a aktywnościach regionalnych. Aktualna kondycja ekonomiczna gminy pozwala na planowanie nowych inwestycji w dostosowaniu do oczekiwań społeczności lokalnej, przy zachowaniu racjonalnej skali tych zadań i rozłożeniu ich w czasie. Potwierdzają to systematycznie podejmowane działania związane z realizacją zadań własnych wynikających z uchwalanych dokumentów planistycznych. Ponieważ możliwość finansowania zadań wynikających z rozwoju przestrzennego nie obejmuje jedynie nakładów na same inwestycje, ale także w przyszłości obciążą gminę kosztami utrzymania posiadanych zasobów, uznano, że przy wyznaczaniu nowych terenów należy zwracać uwagę, aby ich lokalizacja generowała możliwie niewielkie wydatki. Skala zobowiązań finansowych wynikających z decyzji planistycznych nie zależy bowiem wyłącznie od wielkości terenów, ale również od ich rozmieszczenia. W związku z tym wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych powinno przede wszystkim polegać na uzupełnianiu wykształconych struktur przestrzennych i wykraczać poza nie wyłącznie w sytuacjach jednoznacznie uzasadnionych, w których nie pociągnie za sobą nadmiernych wydatków.

I tak, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę, przedstawia się następująco:

1. Bilans terenów wg głównych kategorii funkcjonalnych, z podziałem na obszar miasta Bolków i tereny wiejskie:

Miasto Bolków:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia terenów zainwestowanych (ha)	Powierzchnia rezerw terenowych wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ha)
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	41,74	48,48
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	13,11	4,38
3.	Tereny zabudowy usługowej	24,03 w tym 11,6 to tereny wyłącznie usługowe, a 13,19 to udział usług na terenach mieszkalno - usługowych	7,24 w tym 4,72 to tereny wyłącznie usługowe, a 2,52 to udział usług na terenach mieszkalno - usługowych
4.	Tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych	10,14	0,17
5.	Tereny komunikacyjne (parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe)	2,60	0,42

Tereny wiejskie:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia terenów zainwestowanych (ha)	Powierzchnia rezerw terenowych wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ha)
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	313,04	332,80
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1,45	0
3.	Tereny zabudowy zagrodowej	4,69	8,26

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków

4.	Tereny zabudowy usługowej	16,05	12,36
5.	Tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych	37,55	63,16
5.	Tereny obsługi gospodarki rolnej	4,48	2,27
6.	Tereny usług turystycznych oraz wypoczynku i rekreacji	10,19	36,62
7.	Tereny obsługi komunikacji (parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe)	0,34	6,44

Uwaga:

Tereny przeznaczone w planach miejscowych na cele mieszkalno – usługowe zostały w powyższych tabelach rozdzielone pomiędzy tereny mieszkaniowe i usługowe w proporcjach 50/50%.

ŁĄCZNY BILANS TERENÓW BUDOWLANYCH NA TERENIE MIASTA BOLKÓW I TERENÓW WIEJSKICH, WG GŁÓWNYCH KATEGORII FUNKcjONALNYCH:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia terenów zainwestowanych (ha)	Powierzchnia rezerw terenowych wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ha)
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	354,78	381,28
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	14,56	4,38
3.	Tereny zabudowy zagrodowej	4,69	8,26
4.	Tereny zabudowy usługowej	40,08	19,60
5.	Tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych	47,69	63,33
5.	Tereny obsługi gospodarki rolnej	4,48	2,27
6.	Tereny usług turystycznych oraz wypoczynku i rekreacji	10,19	36,62
7.	Tereny obsługi komunikacji	2,94	6,86

	(parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe)		
--	---	--	--

2. Powierzchnia użytkowa zabudowy z podziałem na funkcje:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy (m ²)	Powierzchnia użytkowa rezerw wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (m ²)
1.	zabudowa mieszkaniowa	273 492	287 532
2.	obiekty usługowe (w tym usługi publiczne)	113 595 w tym 51870 na terenach wyłącznie usługowych i 61 725 na terenach mieszkalno - usługowych	33965 W tym 25500 na terenach wyłącznie usługowych i 22 262 na terenach mieszkalno - usługowych
3.	obiekty turystyczne oraz wypoczynku i rekreacji	7 438 przyjęto intensywność jak dla terenów mieszkaniowych	26 730
4.	obiekty produkcyjne i związane z pokrewnymi działalnościami gospodarczymi	61140	81190

Uwaga:

Powierzchnia użytkowa zabudowy projektowanej została obliczona na podstawie ustaleń planów zagospodarowania oraz w nawiązaniu do charakterystyki zabudowy istniejącej, tj. przy założeniu, że chłonność obszarów stanowiących rezerwy inwestycyjne utrzyma się na poziomie zbliżonym do stanu istniejącego.

3. Analiza demograficzna:

3a. Ludność miasta i gminy Bolków (wg faktycznego stanu zamieszkania):

Lp	rok	kobiety	mężczyźni	razem
1.	2009	5 553	5 430	10 983
2.	2010	5 661	5 530	11 191
3.	2011	5 611	5 474	11 085
4.	2012	5 568	5 430	10 998

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków

5.	2013	5 497	5 375	10 872
6.	2014	5 471	5 352	10 823
7.	2015	5 425	5 291	10 716
8.	2016	5 376	5 255	10 631
9.	2017	5 388	5 223	10 611
10.	2018	5 341	5 162	10 503

3b. Prognoza demograficzna dla gminy Bolków:

Lp.	rok	Prognozowana liczba ludności kobiety:	Prognozowana liczba ludności mężczyźni:	Prognozowana liczba ludności ogółem:
1.	2020	5 255	5 174	10 429
2.	2025	5 044	4 973	10 017
3.	2030	4 818	4 724	9 542
4.	2035	4 565	4 444	9 009

Wnioski:

W ciągu ostatniego dziesięciolecia liczba mieszkańców gminy wykazuje umiarkowaną tendencję spadkową (ubytek 480 osób), przy czym trend ten nie jest równomierny, np. w latach 2009 – 2010 i poprzednio w roku 2008 liczba ludności gminy rosła.

Wg prognozy demograficznej dla gmin województwa dolnośląskiego do roku 2035 liczba ludności gminy będzie nadal spadać. Jednak poza trendami demograficznymi, czynnikiem stymulującym rozwój gminy będzie jej sytuacja gospodarcza, rozwój rynku pracy a także dynamika nowych inwestycji wpływających na możliwości rozwojowe i relacje gospodarcze z otoczeniem. Oczekuje się, że w tej sferze, w najbliższym okresie nastąpią wyraźne zmiany, których istotnym czynnikiem, będzie zakończenie budowy drogi ekspresowej S3 do granicy Państwa oraz obwodnicy miasta Bolkowa, a także w następnej kolejności powiązań aglomeracji wałbrzyskiej i jeleniogórskiej z drogą S3. W systemie tym Bolków stanie się ważnym węzłem komunikacyjnym i znaczącym walorem gminy, sprzyjającym rozwojowi gospodarczemu i zwiększeniu rynku pracy, szczególnie w branżach wymagających dobrego dostępu do systemów komunikacji drogowej. Nie bez znaczenia będą także inwestycje gospodarcze na terenach sąsiednich (np. w pobliskim Jaworze). Dobre połączenie komunikacyjne z ośrodkami, oferującymi wysoko rozwinięty rynek pracy (np. z okręgiem legnickim, Wałbrzychem, Jelenią Górą czy Jaworem) może także zahamować migracje w kierunku tych ośrodków, na rzecz codziennych dojazdów. Dodatkowym czynnikiem, który zasługuje na uwzględnienie przy ocenie potrzeb i możliwości rozwoju obszaru jest jego znacząca atrakcyjność turystyczna, która w powiązaniu z coraz lepszą sytuacją ekonomiczną kraju sprzyja rozwojowi tego

sektora. Trend ten potwierdzają podejmowane już inwestycje (np. w Świnach, Płoninie, Radzimowicach czy Kaczorowie), a także wnioski wpływające do Urzędy Miejskiego. Rosnące znaczenie będzie miał także dobry stan środowiska naturalnego, cechujący gminę Bolków. Czynniki te zyskuje coraz wyższą pozycję przy wyborze miejsca zamieszkania.

Powyższe przesłanki wskazują, że tworzenie właściwych warunków dla rozwoju przestrzennego gminy wymaga zapewnienia rezerw terenowych pod inwestycje w następujących głównych sektorach:

- 1) mieszkalnictwie,
- 2) usługach na rzecz mieszkańców;
- 3) przemyśle i pokrewnych działalnościach gospodarczych;
- 4) usługach turystycznych oraz budownictwie o charakterze rekreacyjno – wypoczynkowym (w tym szczególnie zabudowie rekreacji indywidualnej);

Potrzeby w zakresie nowych terenów mieszkaniowych wynikają między innymi z następujących przesłanek:

- a) podwyższenia standardów zamieszkania obecnych mieszkańców gminy;
- b) zmian w strukturze gospodarstw domowych.

W celu oceny wielkości potrzeb mieszkaniowych wynikających z podwyższania standardów oraz zmian w strukturze gospodarstw domowych, poniżej dokonano analizy tych parametrów.

4. Zasoby mieszkaniowe:

4a. Powierzchnia użytkowa mieszkań:

Lp.	rok	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Liczba mieszkań
1.	2009	258 785	3 561
2.	2010	264 839	3 580
3.	2011	265 625	3 586
4.	2012	266 468	3 591
5.	2013	268 628	3 608
6.	2014	270 958	3 624
7.	2015	272 501	3 634
8.	2016	273 492	3 642
9.	2017	274 173	3 648
10.	2018	bd	bd

4b. Charakterystyczne wskaźniki mieszkaniowe:

Lp.	rok	Przeciętna powierzchnia	Liczba osób
-----	-----	-------------------------	-------------

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków

		użytkowa mieszkania na 1 osobę	przypadających na 1 mieszkanie
1.	2009	23,6	3,08
2.	2010	23,7	3,13
3.	2011	24,0	3,09
4.	2012	24,2	3,06
5.	2013	24,7	3,01
6.	2014	25,0	2,99
7.	2015	25,4	2,95
8.	2016	25,7	2,92
9.	2017	25,8	2,91
10.	2018	bd	bd

III. MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ:

1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową:

Jak wynika z zestawień zawartych w rozdziale II, pomimo spadku liczby mieszkańców gminy na przestrzeni ostatnich 10 lat zwiększała się zarówno liczba mieszkań jak ich powierzchnia użytkowa. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca wzrosła z 23,6m² w roku 2009 do 25,8m² w roku 2017. Równocześnie w tym samym czasie przybyło 87 mieszkań.

Należy założyć, że tendencja ta będzie utrzymywała się do momentu, gdy osiągnięta zostanie średnia z Unii Europejskiej. Obecnie jest to 34,00m²/osobę, ale wartość ta również systematycznie rośnie. Przyjmując horyzont 10 – letni oraz tempo przyrostu analogiczne jak w Polsce, docelowa wielkość to 37,16 m². Dla potrzeb niniejszej analizy przyjęto także, że liczba mieszkańców gminy utrzyma się na poziomie ok. 10 000 osób. W założeniu tym uwzględniono poza stałymi mieszkańcami obszaru także 10% rezerwę związaną z migracjami, działania zmierzające do zahamowania niekorzystnych zmian demograficznych (na poziomie państwa) oraz zwiększenie potencjału rozwojowego gminy wskutek inwestycji komunikacyjnych.

Przy powyższym założeniu, dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych niezbędne będzie zrealizowanie dodatkowo ok. 97 427 m² powierzchni użytkowej w budownictwie mieszkaniowym. W stanie istniejącym na 1m² powierzchni użytkowej mieszkań przypada 13,7 m² terenów mieszkaniowych netto. Przy zachowaniu tej proporcji tereny mieszkaniowe niezbędne dla zaspokojenia zakładanych potrzeb to min. 133,47ha. Należy podkreślić, że powyższe wyliczenie obejmuje m.in. zwartą zabudowę śródmiejską oraz

osiedla domów wielorodzinnych o wysokiej intensywności zabudowy. Natomiast nowe inwestycje mieszkaniowe w ostatnich latach dotyczą głównie budownictwa jednorodzinnego i nic nie wskazuje na to aby trend ten miał się odwrócić. Ponadto większa część gminy to obszary wiejskie, gdzie zabudowa jest tradycyjnie ekstensywna (z towarzyszącymi ogrodami przydomowymi i funkcjami gospodarczymi) i ta cecha jest także kontynuowana w ramach nowych inwestycji. W związku z powyższym zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe należy adekwatnie skorygować. Dla obliczenia faktycznych potrzeb, wartość uzyskaną w oparciu o stan istniejący zwiększono o 30%, co daje zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe netto na poziomie 174 ha. Zatem dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wg powyższych kryteriów niezbędne jest zarezerwowanie terenów o powierzchni netto min. **174** ha ponad tereny obecnie zainwestowane. Wielkość ta nie uwzględnia:

- utrudnień związanych z topografią terenów i dostępem komunikacyjnym – co lokalnie uzasadnia konieczność wydzielania większych działek, lub eliminuje część terenów wskazanych w planach miejscowych spod możliwości faktycznej zabudowy (15%);
- infrastruktury towarzyszącej - dróg dojazdowych i parkingów, ogólnodostępnych terenów zieleni (20%);
- lokalnych ograniczeń inwestycyjnych wynikających z przepisów odrębnych takich jak korytarze infrastruktury technicznej odległości od dróg, obszary zagrożone powodzią, tereny podmokłe itp. (10%);
- nieuregulowanej sytuacji prawnej uniemożliwiającej wykorzystanie części terenów obecnie wskazanych pod zabudowę (5%);
- uwarunkowań funkcjonalnych i własnościowych – w szczególności na terenach wiejskich, gdzie większość terenów wskazanych pod zabudowę leży w granicach funkcjonujących gospodarstw rolnych i wyłączenie ich z tych gospodarstw nie jest możliwe (50% rezerw na terenach wiejskich);
- konieczności wyłączenia z użytkowania zdekapitalizowanej zabudowy istniejącej lub zabudowy położonej na terenach wskazanych na inne cele (5%);
- zmiany struktury gospodarstw domowych: osiągnięcie wartości analogicznej jak w Unii Europejskiej tj. ok. 2,4 os/1 gospodarstwo domowe (obecnie w gminie Bolków jest to 2,91) będzie wiązało się z zapotrzebowaniem na większą liczbę mieszkań. Ich powierzchnia została uwzględniona w wyliczeniach powyżej. Natomiast korekta struktury mieszkań (powierzchni i liczby) będzie następowała w ramach procesów rynkowych. W niniejszej analizie założono, że procesy te mogą korygować zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe w zakresie 10%;
- tereny zajęte pod rozpoczęte inwestycje, jeszcze nie ujawnione w ewidencji gruntów i budynków (0,1%).

Powyższe uwarunkowania przemawiają za zwiększeniem rezerwy terenów wskazanych pod zabudowę mieszkaniową do **374,78 ha**.

Obecne rezerwy wynikające z zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynoszą **381,28**, a więc w pełni zaspokajają wyliczone powyżej potrzeby, a nawet przekraczają je o 6,5 ha.

Reasumując:

Zapotrzebowanie na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wyniesie łącznie min. 729,56 ha, w tym 354,78 ha terenów obecnie zabudowanych + 374,78 ha terenów stanowiących rezerwę pod nowe zainwestowanie. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dopuszcza zwiększenie rezerw inwestycyjnych w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb o 30% z tytułu niepewności procesów rozwojowych. W analizowanej sytuacji daje to dodatkowo 112,43 ha. Tym samym maksymalna powierzchnia rezerw terenowych na rzecz zabudowy mieszkaniowej, jaką można wyznaczyć w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków (po uwzględnieniu dopuszczalnego zwiększenia) to 487,21 ha.

Tereny wyznaczone pod nowoprojektowaną zabudowę mieszkaniową w obecnie obowiązujących planach to 381,28 ha. Zatem zgodnie z zapisami zawartymi w art. 10 ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym maksymalna powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (przy założeniu, że studium uwzględni wszystkie dyspozycje obecnie obowiązujących planów miejscowych) może zostać zwiększona o maksimum **105,93 ha**.

2. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową (bez usług turystyki):

Gmina Bolków dysponuje umiarkowanymi rezerwami jednofunkcyjnych terenów usługowych – 19,60 ha. Charakterystyczny jest także ich nierównomierny rozkład. Największy obszar zurbanizowany, tj. miasto Bolków charakteryzuje się niewielką rezerwą – 4,72ha, a w przeliczeniu na powierzchnię użytkową zabudowy ok. 13 100m². Nominalnie znacznie korzystniejsza jest sytuacja na obszarach wiejskich, gdzie powierzchnia terenów rezerw to 12,36 ha. W niniejszej analizie oceniono, że pozwala ona na zrealizowanie zabudowy o powierzchni użytkowej, ok. 13 865m², przyjmując, że zainwestowanie wiejskie charakteryzuje się znacznie niższą intensywnością i większość usług występuje w powiązaniu z rozległymi terenami zielonymi. Do powyższych wartości należy dodać rezerwy występujące w mieście na terenach o funkcjach mieszanych, tj. mieszkalno – usługowych. Przy założonym 50% udziale funkcji usługowej stanowi to rezerwę na poziomie 2,52 ha w odniesieniu do powierzchni terenów oraz 7000m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Łącznie rezerwy te pozwalają na zwiększenie powierzchni użytkowej zabudowy usługowej o 33 965m², tj. o maksimum 30%. Wartość ta nie pozwala na osiągnięcie zadowalającego poziomu, odpowiadającego oczekiwaniom i potrzebom społeczności lokalnej.

Ustalając maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nowe tereny usługowe należy wziąć pod uwagę następujące uwarunkowania:

- potrzebę zwiększenia istniejącego poziomu wyposażenia gminy w usługi w celu poprawy jakości życia mieszkańców, (35%);
- budowę węzła na drodze S3 w Sadach Dolnych oraz specjalnej strefy ekonomicznej, co poprawi sytuację gospodarczą gminy i zwiększy także popyt w sektorze usług (20%);
- zwiększenie zapotrzebowania na usługi wynikające ze zmian społecznych, stylu, życia i poprawy sytuacji materialnej mieszkańców (20%);
- zwiększenie liczby odbiorców usług wskutek rozwoju sektora turystycznego (20%)

Zatem zaspokojenie potrzeb może zostać osiągnięte przy zwiększeniu istniejącej puli o 95%, tj:

- powierzchni użytkowej zabudowy z 113 595 m² do 221 510 m², tj. o 107 915m²;
- powierzchni terenów przeznaczonych pod usługi z 40,08 ha do 78,16 ha, tj. o 38,08 ha.

Wartości te pomniejszone o rezerwy obecnie wyznaczone w planach miejscowych wskazują na deficyt:

- powierzchni użytkowej zabudowy – 73 950 m²;
- powierzchni terenów – 18,48 ha.

Reasumując:

Gmina Bolków dysponuje deficytem rezerw terenów usługowych. Osiągnięcie poziomu adekwatnego do potrzeb stałych mieszkańców gminy wymaga wyznaczenia dodatkowych terenów o łącznej powierzchni min. ok. 18,48 ha. Powyższe wyliczenia nie uwzględniają niepewności procesów rozwojowych. Dodatkowe zwiększenie rezerw z tego tytułu o ustawowe maksimum (30%), tj. o 5,54, co daje łączną możliwość wskazania w studium dodatkowych terenów usługowych o łącznej powierzchni **24,02 ha**. Wartość ta nie uwzględnia terenów pod usługi wykraczające poza bezpośrednie potrzeby mieszkańców, mające charakter ponadgminny. Obiekty o takim charakterze to przede wszystkim placówki opiekuńcze i edukacyjne. Obecnie zajmują one tereny o łącznej powierzchni ok. 3,8 ha i o taką wielkość należy zwiększyć pulę rezerw. Daje to łącznie **27,82 ha**.

3. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na tereny przeznaczone pod usługi turystyczne oraz zabudowę rekreacyjną i wypoczynkową:

Oszacowanie zapotrzebowania na tereny związane z tymi funkcjami jest bardzo ryzykowne. O zapotrzebowaniu decydują tu bowiem procesy lub cechy obszaru pozostające poza związkiem z procesami demograficznymi, takie jak predyspozycje terenu ze względu na położenie, atrakcyjność przyrodniczą i kulturową, stan i zasoby środowiska naturalnego, istniejąca infrastruktura turystyczna, odległość od dużych ośrodków miejskich, lokalna tradycja czy działania promocyjne (np. imprezy cykliczne).

Gmina Bolków charakteryzuje się ponadprzeciętnymi walorami sprzyjającymi rozwojowi turystyki, jednak jest także narażona na znaczną konkurencję ze strony blisko położonych Karkonoszy i związanych z nimi najsilniejszych w skali kraju centrów turystycznych. W tej sytuacji, oferując bardzo wysokie walory przy stosunkowo niższych cenach gruntów i ich większej dostępności, stanowi teren doskonale dostosowany do rozwoju ekstensywnych form turystyki, w tym wypoczynku o charakterze letniskowym. Przyjęcie właściwych wielkości terenów dla tych funkcji jest niezwykle trudne, ponieważ zależy od wielu czynników zewnętrznych. Określenie potrzeb terenowych w oparciu o liczbę mieszkańców gminy jest tu całkowicie nieuzasadnione. Jedynym kryterium pozostaje indywidualna ocena władz gminy, bazująca na składanych zapytaniach i wnioskach, danych z rynku nieruchomości a także informacja podatkowa. Przydatne mogą być także dane z innych gmin o podobnej charakterystyce. Powyższe dane nie są jednak wystarczające do arbitralnego rozstrzygnięcia co do granicznej wielkości zapotrzebowania na tego rodzaju tereny. Również analiza planów miejscowych nie jest w tej mierze szczególnie pomocna. W obowiązujących planach, za wyjątkiem planu obejmującego sołectwo Radzimowice, nie wyznaczono bowiem terenów dedykowanych wyłącznie zabudowie rekreacyjnej i ewentualna zabudowa letniskowa powstaje na terenach mieszkaniowych.

Jedynym miarodajnym obszarem jest więc w/w sołectwo Radzimowice. Na tym obszarze do sporządzanego w roku 2016 planu miejscowego wpłynęła duża ilość wniosków o zabudowę rekreacyjną, i w efekcie funkcja ta okazała się dominująca wśród nowych przeznaczeń. Jest to jednak sytuacja, której nie można uznać za wzorcową dla całego obszaru gminy. Radzimowice są szczególnie atrakcyjnie położone i równocześnie umiarkowanie predysponowane do rozwoju gospodarki rolnej (za wyjątkiem form ekstensywnych). Nie mogą być więc wyznacznikiem kierunku rozwoju innych terenów. Stanowią natomiast przykład na dobre wykorzystanie indywidualnych cech miejscowości i jej zrównoważonego rozwoju.

W pozostałych planach miejscowych wskazano jedynie tereny pod funkcje turystyczne, bez wyodrębniania zabudowy rekreacji indywidualnej. W stanie istniejącym zabudowa o tym przeznaczeniu zajmuje 10,19ha, a rezerwy terenowe wynoszą 36,62ha. Szacunkowa powierzchnia użytkowa istniejących obiektów turystycznych to 7 438m², a rezerwa w tym obszarze w przeliczeniu na powierzchnię użytkową to 26 730m².

Reasumując:

W obecnie obowiązujących planach miejscowych istnieją rezerwy terenów przeznaczonych jednoznacznie pod usługi turystyczne, pozwalające na ponad trzykrotne powiększenie istniejącej bazy. Równocześnie nominalna wielkość tych terenów, szczególnie zważywszy wielkość gminy, nie jest zbyt duża. Wg oceny bazującej na konsultacjach z władzami gminy łączna powierzchnia terenów pod tego rodzaju zabudowę powinna umożliwić zrealizowanie co najmniej 200 domów, co wymaga zarezerwowania terenów o łącznej powierzchni brutto na poziomie **50,00 ha** (przy wskaźniku 2500m² brutto/1 dom). Wielkość ta powinna zostać rozłożona pomiędzy miejscowości posiadające predyspozycje funkcjonalne (tj. Płonina, Jastrowiec, Grudno, Sady Górne i Figłów, Świny, Gorzanowice, Półwie, Nowe Rochowice i Kaczorów), tj. w rejonach o szczególnych walorach przyrodniczych i kulturowych.

Uwaga:

W analizie dotyczącej terenów przeznaczonych pod usługi, w tym turystykę i rekreację nie wzięto pod uwagę terenów samodzielnych boisk i placów zabaw. W obrębie tych obiektów nie występuje na ogół zabudowa, więc ustalenie zapotrzebowania na nowe tereny tego rodzaju wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy, tj. w oparciu o przepisy art. 10 ust. 5, jest bezzasadne. Kryterium podstawowym w tym przypadku powinna być ocena możliwości finansowych gminy oraz potrzeb społecznych.

Są to obiekty, które powinny być zlokalizowane w obrębie wszystkich wsi oraz na terenie miasta – stosownie do potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców.

4. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych:

Działalności z tego katalogu nie są związane bezpośrednio z obsługą mieszkańców i ich liczbą. Decydują tu głównie procesy lub cechy obszaru, takie jak położenie, wyposażenie techniczne i komunikacyjne oraz powiązania zewnętrzne, lokalna tradycja, kompetencje społeczności lokalnej, promocja czy kondycja ekonomiczna.

Dlatego też rezerwy terenów pod powyższe funkcje powinny być szacowane indywidualnie. W przypadku terenów wskazanych pod działalność gospodarczą należy zwrócić uwagę na ugruntowaną tradycję gminy i istotną rolę, jaką odgrywa ta branża w gospodarce.

Funkcję tę wzmacniają specjalne strefy ekonomiczne. Bardzo istotnym czynnikiem, który w najbliższych latach może zadecydować o skali rozwoju funkcji produkcyjnych i pokrewnych będzie zakończenie budowy drogi ekspresowej nr 3, z węzłem w Sadach

Dolnych. Inwestycja ta tworzy nowe warunki dla rozwoju gospodarczego gminy związane bardzo dobrą dostępnością komunikacyjną.

Równocześnie obecne rezerwy w tym sektorze są umiarkowane – np. na terenie miasta wynoszą jedynie ok. 0,17 ha. Na obszarach wiejskich z kolei większość terenów przemysłowo – usługowych wykorzystano pod obsługę rolnictwa, a ich rozmieszczenie i trudny dostęp komunikacyjny często powoduje, że nie są one przedmiotem zainteresowania inwestorów z branż pozarolniczych. Ostatecznie jedyne większe rezerwy usytuowane są w Sadach Dolnych oraz Wolbromku. Łączna powierzchnia tych rezerw to ok. 63,16ha, przy czym dobry dostęp komunikacyjny posiada tylko około 30ha.

Biorąc pod uwagę nową inwestycję drogową, za zasadne uznaje się zwiększenie powyższych rezerw o **65 ha**. Obszarami koncentrującym funkcje przemysłowe powinny być tereny przyległe do głównych ciągów komunikacyjnych, szczególnie rejon węzła „Bolków” oraz tereny sąsiadujące z istniejącymi terenami o funkcjach gospodarczych.

5. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na tereny przeznaczone pod zabudowę gospodarczo – inwentarską w gospodarstwach rolnych:

Ta funkcja może być lokalizowana na terenach produkcyjno – usługowych, ale także może występować w ramach zabudowy zagrodowej. Wyznaczenie odrębnych terenów (ze względu na przepisy o ochronie gruntów rolnych i leśnych) wiąże się przede wszystkim z tą drugą kategorią. Równocześnie zapotrzebowanie na tereny o takim profilu nie może być ustalone na podstawie powierzchni użytkowej zabudowy, ponieważ wymagałoby to podjęcia szczegółowych decyzji co do profilu gospodarstw rolnych. Decyzja taka wykraczałaby znacząco poza przedmiot studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym, wielkość tę ustalono indywidualnie, biorąc pod uwagę rolniczy charakter gminy, analizując predyspozycje terenów i zakładając, że inwestycje w branży rolniczej powinny osiągnąć do 70% inwestycji w sektorze produkcyjnym innych branż, czyli maksimum **45 ha**.

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy:

Jak wskazano na wstępie, na obszarze gminy Bolków zarówno zabudowa istniejąca jak i wyznaczone w planach miejscowych rezerwy inwestycyjne (poza obszarami funkcjonalnymi związanymi produkcją i pokrewnymi formami działalności gospodarczej) dotyczą obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych. Sprzyja

to obniżeniu kosztów związanych z realizacją zadań własnych. Wypełnianie wolnych przestrzeni w istniejących układach urbanistycznych nie wymaga budowy nowych dróg. Bazuje na istniejących systemach infrastruktury technicznej lub na systemach, które powinny być zrealizowane na rzecz obecnego zainwestowania, a zwiększona liczba odbiorców podnosi opłacalność inwestycji infrastrukturalnych.

Gmina Bolków posiada możliwości finansowania zobowiązań przyjętych w obecnie obowiązujących w planach miejscowych. Bieżąca realizacja tych planów nie napotyka na bariery z tego tytułu.

W ostatnich latach zrealizowane zostały duże inwestycje publiczne, tym m.in.:

- budowa sali sportowej dla Gimnazjum w Bolkowie (obecnie Szkoła Podstawowa w Bolkowie),
- budowa budynku mieszkalnego z 20 lokalami socjalnymi w Bolkowie,
- budowa świetlicy wiejskiej w Kaczorowie,
- remonty kapitalne i wyposażenie świetlic w Lipie, Wolbromku, Wierzchosławicach, Świnach, Starych Rochowicach, Mysłowie, Sadach Górnych, Sadach Dolnych,
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Świnach,
- budowa kanalizacji sanitarnej w Sadach Dolnych i Sadach Górnych,
- remonty dróg i obiektów mostowych na terenie gminy,
- przebudowa nawierzchni i aranżacja przestrzeni publicznej zabytkowego rynku w Bolkowie,
- odbudowa i zmiana sposobu użytkowania d. kościoła ewangelickiego na obiekt pn.: Bolkowska Galeria Historyczno-Artystyczna ARS ET HISTORIA,

Gmina bardzo dobrze wypada w sferze absorpcji środków z programów i projektów unijnych. Zajmuje 2 miejsce w powiecie i 35 w województwie (na 169 gmin).

W planach na najbliższe lata jest budowa ujęć wody na „Rochowickiej Wodzie” w Bolkowie. Poprawi to pewność zasilania mieszkańców oraz pozwoli na zwiększenie liczby odbiorców.

Reasumując, oceniono, że przyjęcie przedstawionych w niniejszej analizie wielkości terenów wskazanych pod nowe zainwestowanie, mieści się w możliwościach finansowania przez gminę niezbędnych zadań własnych.

Nowe inwestycje powinny być racjonalnie rozłożone w czasie. Odpowiednim narzędziem jest tu polityka sporządzania planów miejscowych i stopniowe udostępnianie nowych terenów.

Dla zachowania równowagi w procesach urbanizacyjnych, określając kierunki zagospodarowania przestrzennego, należy przestrzegać zasady lokalizowania zabudowy przede wszystkim w zasięgu istniejących systemów komunikacyjnych i technicznych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji (Dz.U. Nr 283, poz. 2841) w roku 2009 na terenie gminy wyznaczona została „Aglomeracja Bolków”.

Jej obszar wyznaczono z uwzględnieniem zasięgu istniejących i projektowanych sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych zakończonych oczyszczalnią ścieków i objęto nim miasto Bolków, Stare Rochowice, Wierzchosławice, Wolbromek, Sady Dolne, Sady Górne i Świny. Zakładany program wyposażenia gminy w sieci wod. – kan. został w dużej mierze już zrealizowany (wykaz powyżej).

Na obszarach wiejskich, położonych poza aglomeracją Bolków należy bazować na rozwiązaniach indywidualnych w zakresie gospodarki wodnościekowej.

INFORMACJA NT. STOPNIA WYKORZYSTANIA REZERW INWESTYCYJNYCH WYNIKAJĄCYCH Z BILANSU TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W RAMACH ZMIANY STUDIUM – EDYCJA 2018R.:

Poniższe zestawienia obrazują w jakim stopniu zmiana studium (edycja 2018r.) wykorzystuje rezerwy terenów przeznaczonych pod nową zabudowę wynikające z bilansu terenów wykonanego w ramach analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

Lp.	Kategoria funkcjonalna terenu (wg bilansu)	Powierzchnia wykorzystana, wg projektu zmiany studium (ha)	Limit wg analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy Bolków (ha)
1.	MN	69,65	105,25
2.	U (bez usług turystyki)	25,38	27,69
3.	Uz, ML	17,74	50,00
4.	P	5,98	64,87
5.	RM (zab. gospodarcza)	38,78	44,74

W powyższym zestawieniu przyjęto, iż udział poszczególnych funkcji wg kategorii przyjętych w bilansie terenów, przyjmie następujące proporcje na obszarach wyznaczonych w studium:

Oznaczenie terenu wg	zabudowa mieszkaniowa	Zabudowa usługowa	Zabudowa turystyczna i	Zabudowa produkcyjna	Zabudowa gospodarcza	Zieleń urządzona
----------------------	-----------------------	-------------------	------------------------	----------------------	----------------------	------------------

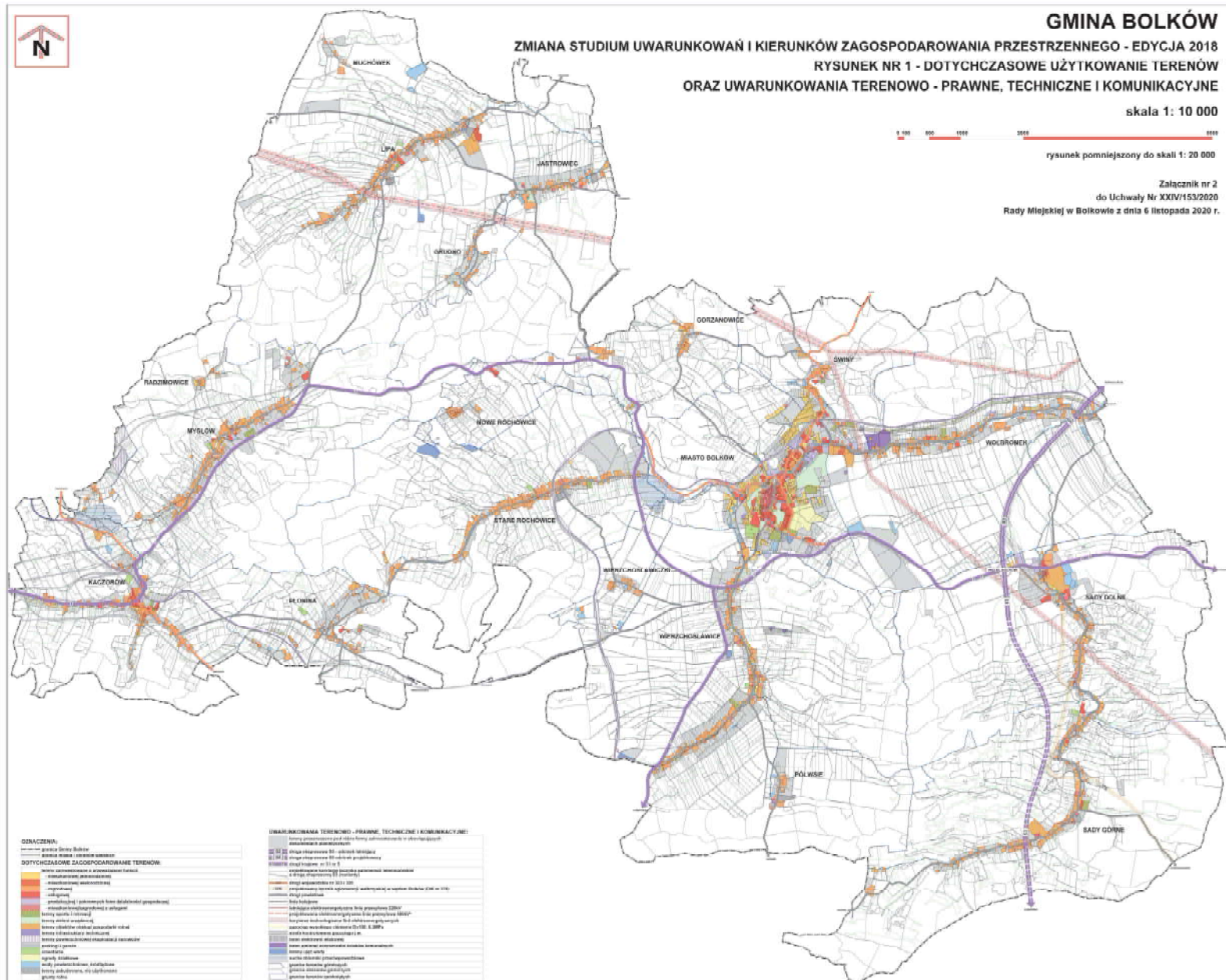
koncepcji			rekreacyjna			
M,RM	60%	10%	-	10%	20%	-
MU	50%	50%	-	-	-	-
Uz	-	50%	-	-	-	50%
PU	-	30%	-	70%	-	-
RM	40%	-	-	-	60%	-
ML	50%	-	-	-	-	50%
MN	100%					
MW	100%	-	-	-	-	-
U	-	100%	-	-	-	-
strefa zabudowy rozprosz- onej	15%	-	15%	-	-	70%

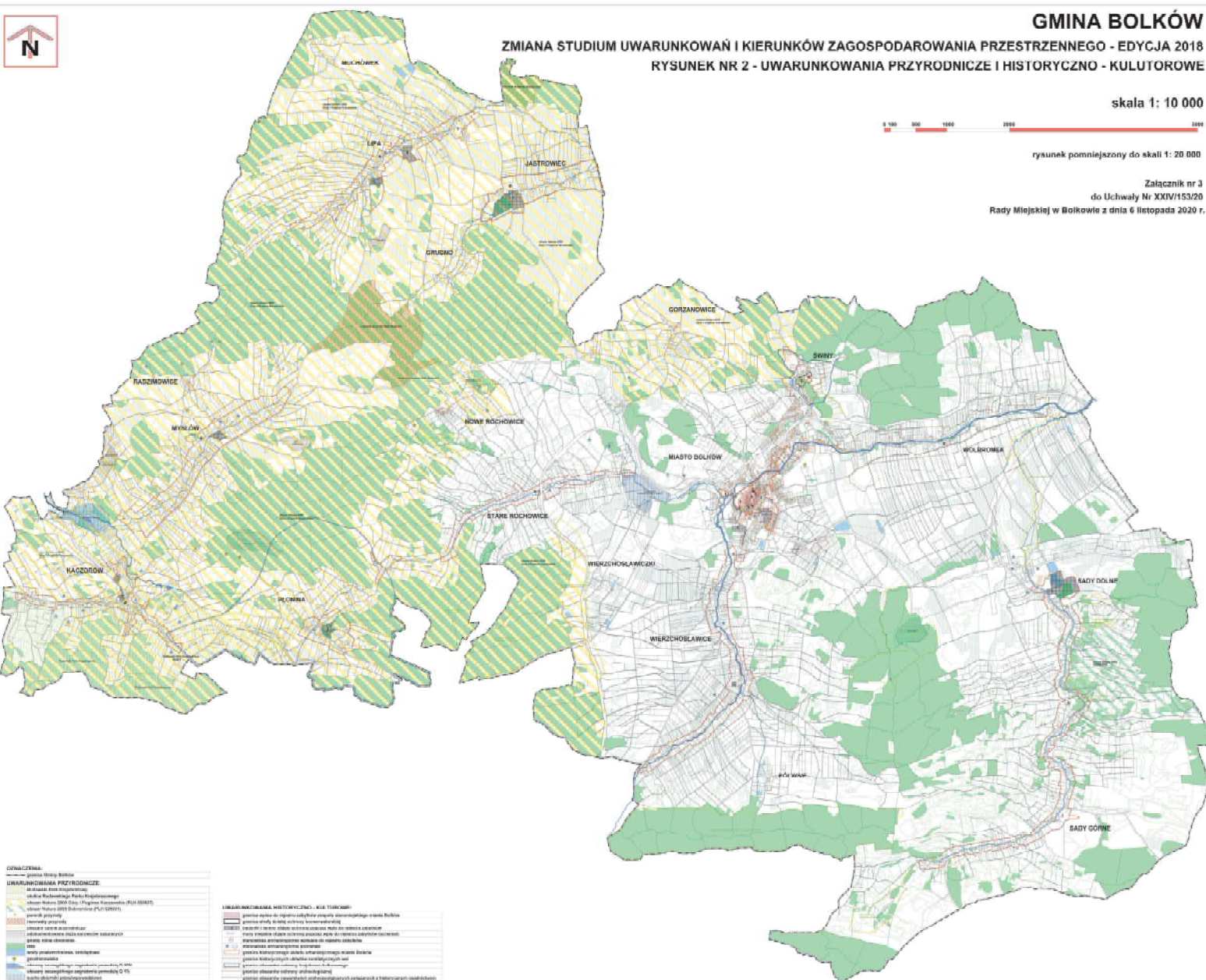
Przedstawione powyżej wyliczenie ma charakter zagregowany, przyjmuje wielkości brutto, tj. łącznie z elementami technicznego wyposażenia terenów, układem drogowym, parkingami i zielenią. W ramach realizacji studium na terenach jednofunkcyjnych dopuszczono funkcje uzupełniające, które mogą wpłynąć na ostateczny bilans. Oszacowanie, w sposób wiarygodny, skali tych procesów na etapie studium nie jest możliwe. Problem ten dotyczy głównie funkcji mieszkaniowej i usług. Funkcje te mogą ulegać częściowej wymianie w wyniku lokalizacji usług na terenach mieszkaniowych i/lub mieszkań towarzyszących funkcji usługowej. Na potrzeby niniejszego dokumentu uznano, że proces ten zachodzić będzie w obie strony i w konsekwencji nie wpłynie istotnie na sumaryczne wielkości.

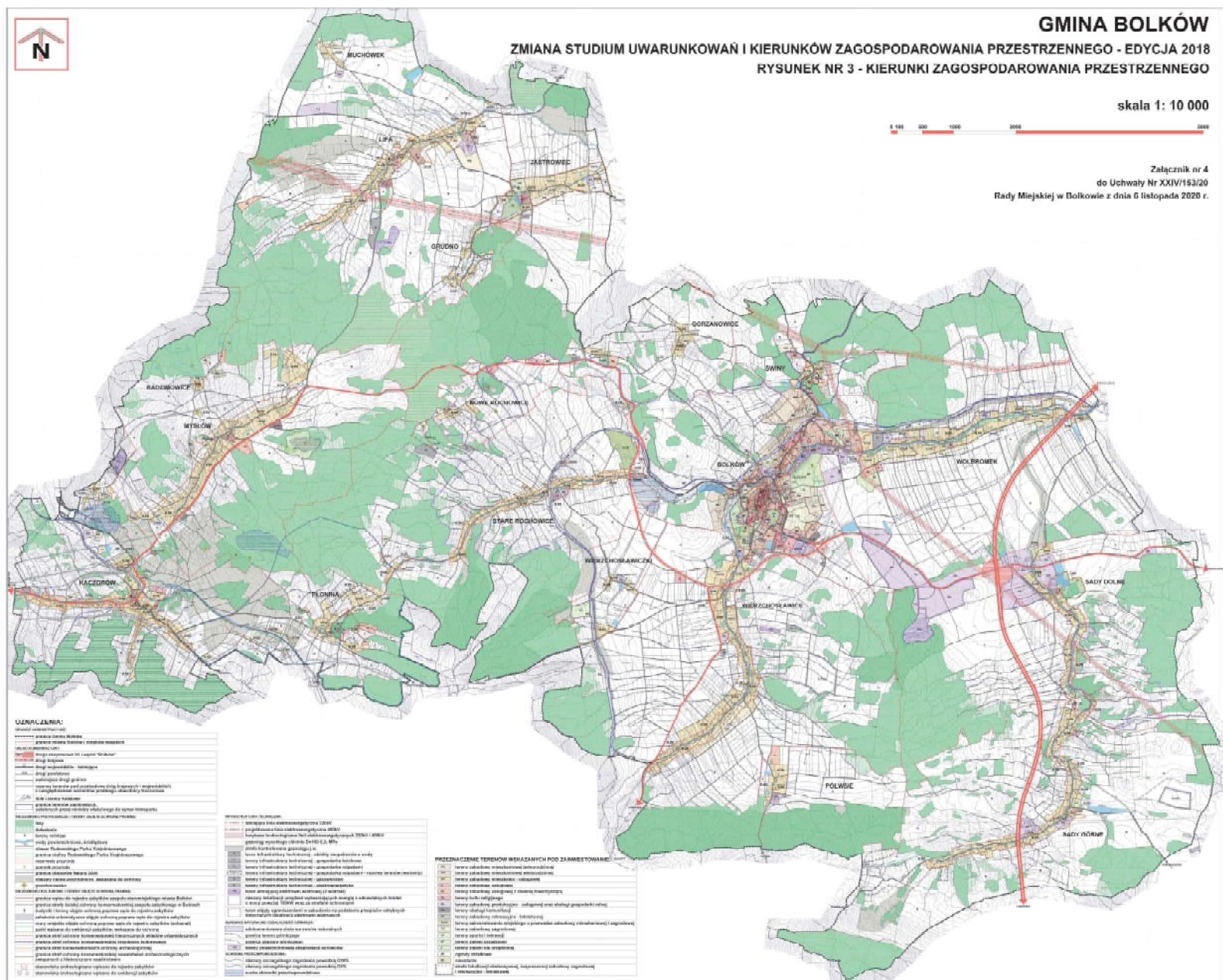
Źródła danych wykorzystanych w opracowaniu:

1. wnioski instytucji złożone do projektu zmiany studium zgodnie z art. 11 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz źródła danych wskazane w tych wnioskach,
2. informacje uzyskane drogą korespondencyjną od instytucji i organów innych niż wymienione w art. 11 pkt 2 w/w ustawy (zarządcy dróg i mediów);
3. opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Bolków (2019r., A. Kurpiewski z zespołem),
4. dane Instytutu Rozwoju Terytorialnego przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego (m.in. dane studialne dot. rozwoju sieci drogowej, prognoza demograficzna, plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego),
5. dane pozyskane w ramach roboczych kontaktów z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegaturą w Legnicy,
6. Bank Danych Lokalnych GUS,
7. Geoserwis GDOŚ,
8. serwis MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego;
9. dokumenty własne Gminy Bolków:
 - strategia rozwoju turystyki gminy,
 - gminny program ochrony środowiska,
 - program rozwoju gminy na lata 2015 – 2020,
 - wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 – 2027,
 - lokalny program rewitalizacji dla Gminy Bolków na lata 2015 – 2020,
 - raport o stanie gminy (2018),
 - gmina Bolków, projekt granicy rolno – leśnej,
 - plany odnowy wsi: Wolbromek, Radzimowice, Kaczorów, Lipa, Mysłów,
 - gminny plan gospodarki niskoemisyjnej,
 - oraz robocze kontakty z Zamawiającym.
10. Inwentaryzacja urbanistyczna (prace terenowe).

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XXIV/153/2020
Rady Miejskiej w Bojkowie z dnia 6 listopada 2020 r.

Załącznik nr 5
do Uchwały nr XXIV/153/20
Rady Miejskiej w Bolkowie
z dnia 6 listopada 2020 r.

**ROZSTRZYGNIĘCIE W SPRAWIE ROZPATRZENIA UWAG,
wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków – edycja 2018 r.,**

**Rozstrzygnięcie dotyczy uwag, o których mowa w art. 11 pkt 9 ustawy z dnia 27
marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:**

Lp.	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi przez Radę Miejską w Bolkowie	uwagi
1.	przeznaczenie działki pod zabudowę mieszkaniową z częściową wycinką drzewostanu	dz. nr 131 obr. Bolków 2	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> za wyjątkiem południowo – wschodniego fragmentu działki.	Część działki, w odniesieniu do której nie uwzględniono uwagi, została przeznaczona pod zieleni urządzoną. Na terenach zieleni urządzonej dopuszcza się przeznaczenie uzupełniające - usługi o powierzchni zabudowy do 10% powierzchni działki (w tym przypadku to ok. 1 800m ²). Kwestia wycinki drzew podlega odrębnym przepisom.
2.	przeznaczenie działki pod działalność hotelarsko gastronomiczną;	działka nr 81/4 obr. Stare Rochowice	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> w odniesieniu do południowo zachodniej części działki.	Południowo zachodnia część działki nr 81/4 obr. Stare Rochowice nie może być zainwestowana ze względu bezpośrednie zbliżenie do terenu kolejowego i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych.
3.	przeznaczenie działki pod zabudowę usługową (hotelarską, gastronomiczną, kultury i handlu)	działka nr 254/1 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> w odniesieniu do części działki stanowiącej zalesione wzgórze zamkowe.	Wzgórze zamkowe, w części stanowiącej las to obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków), w którym chroniony jest m.in. istniejący układ zieleni.
4.	przeznaczenie działek pod zabudowę usługową (hotelarską, gastronomiczną, kultury i handlu)	działki nr 321/1, 319, 320 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> w odniesieniu do części działek oddalonych od drogi (część wschodnia)	Część działek nr 321/1, 319, 320 w pasie przyległym do drogi została przeznaczona pod zabudowę.

5.	przeznaczenie terenu pod funkcje oznaczoną w studium symbolem M,RM	część działki nr 195/1 obr. Lipa	<u>Uwaga nie uwzględniona</u>	Wskazany w uwadze teren leży w granicach siedliska 6510 objętego ochroną w ramach obszaru Natura 2000
6.	przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową	działka nr 306 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u>	Działka jest znacznie oddalona od terenów zainwestowania wiejskiego wsi Płonina. Ze względu na ochronę konserwatorską obszaru, takie rozpraszanie zabudowy jest nieuzasadnione.
7.	przeznaczenie części działki pod zainwestowanie (M,RM)	działka nr 14/1 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u>	W pierwszej wersji studium teren objęty uwagą wskazany był pod zabudowę. Ustalenie to spotkało się ze sprzeciwem RDOŚ, ze względu na występujące na działce siedlisko 6510, objęte ochroną w ramach obszaru Natura 2000

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XXIV/153/20
Rady Miejskiej w Bolkowie
z dnia 6 listopada 2020 r.

BURMISTRZ BOLKOWA

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BOLKÓW – EDYCJA 2018 r.

TEKST STUDIUM

SPIS TREŚCI:**Część tekstowa:**

CZĘŚĆ I – INFORMACJE WSTĘPNE		
1.	Podstawy prawne opracowania	str. 5
2.	Podstawowe informacje o gminie	str. 5
3.	Przedmiot studium i jego funkcja w systemie planowania	str. 6
4.	Synteza ustaleń studium	str. 7
CZĘŚĆ II - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:		
1.	Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu	str. 10
2.	Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	str. 11
3.	Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego	str. 12
4.	Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	str. 34
5.	Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	str. 60
6.	Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	str. 60
7.	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	str. 73
8.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	str. 73
9.	Stan prawny gruntów	str. 73
10.	Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	str. 74
11.	Występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	str. 77
12.	Występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych Kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla	str. 77
13.	Występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	str. 79
14.	Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	str. 79
15.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	str. 85
16.	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	str. 86
CZĘŚĆ III - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO:		
1.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego	str. 89
2.	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy	str. 91
3.	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	str. 97
4.	Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	str. 100
5.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej	str. 103
6.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu	str. 108

	publicznego o znaczeniu lokalnym	
7.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	str. 109
8.	Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej	str. 109
9.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne	str. 110
10.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	str. 110
11.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych	str. 111
12.	Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	str. 112
13.	Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	str. 112
14.	Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	str. 113
15.	Obszary zdegradowane	str. 113
16.	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych, w tym stref ochronnych wynikających z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa	str. 113
17.	Obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie	str. 113

Część graficzna:

I. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego:

1. Rysunek nr 1 w skali 1:10 000 – Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotychczasowe użytkowanie terenów, oraz uwarunkowania prawne, techniczne i komunikacyjne;
2. Rysunek nr 2 w skali 1:10 000 – Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwarunkowania przyrodnicze i historyczno – kulturowe.

II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego:

1. Rysunek nr 3 w skali 1: 10 000 – Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Aneks:

Analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy Bolków

CZĘŚĆ I

INFORMACJE WSTĘPNE

1. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA:

Niniejszy dokument stanowi realizację Uchwały Nr XLVII/307/18 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 31 sierpnia 2018r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bolków – edycja 2018r. Obejmuje ona kompleksową nowelizację dokumentu, odpowiadającą pełnej problematyce wynikającej z dyspozycji art. 10 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wraz z opracowaniem ekofizjograficznym wykonanym w oparciu o art. 72 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019, poz. 1396 ze zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. nr 155, poz. 1298).

Niniejszy dokument realizuje ponadto postanowienia Uchwały Nr XLV/290/18 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 22 czerwca 2018r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków oraz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z przyjętym tą uchwałą programem prac planistycznych sporządzenie zmiany studium stanowi priorytetowe zadanie z zakresu planowania przestrzennego, przewidziane na lata 2018 – 2022.

Projekt zmiany studium został wykonany na podstawie umowy Nr 47/2019 z dnia 27 maja 2019r. zawartej pomiędzy Gminą Bolków a firmą „DOM” Pracownia Urbanistyczna F.H.U, z siedzibą w Jeleniej Górze, przy ul. Krótkiej 1a/2.

2. PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE:

Nazwa: Gmina Bolków

Rodzaj jednostki terytorialnej: gmina miejsko – wiejska,

Położenie: makroregion południowo-zachodni / region dolnośląskie / podregion jeleniogórski / powiat jaworski.

TERYT: 0205023

Powierzchnia gminy: 152,6 km², w tym miasto Bolków 7,68km².

Miejscowości:

miasto Bolków oraz wsie: Gorzanowice, Grudno, Jastrowiec, Kaczorów, Lipa, Mysłów, Nowe Rochowice, Półwsie, Płonina, Radzimowice, Sady Dolne, Sady Górne, Stare Rochowice, Świny, Wierzchosławice, Wierzchosławiczki, Wolbromek.

Liczba ludności (31.12.2018r., GUS):

ogółem: 10 503,

w tym:

- miasto Bolków: 4 988

- obszar wiejski: 5 604

Położenie: województwo dolnośląskie, powiat jaworski (część południowa). Gmina zajmuje 23,6% powierzchni powiatu.

Sąsiednie jednostki terytorialne:

- Miasto Wojcieszów,
- Gmina Janowice Wielkie,
- Gmina Marciszów,
- Gmina Dobromierz,
- Gmina Świerzawa,
- Gmina Męcinka,
- Gmina Paszowice,
- Gmina Stare Bogaczowice.

3. PRZEDMIOT STUDIUM I JEGO FUNKCJA W SYSTEMIE PLANOWANIA:

Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

„1. W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”.

2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.”

Jak wynika z powyższych regulacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy stanowi, obok strategii rozwoju gminy, główny dokument polityki przestrzennej na poziomie lokalnym. Dokument ten sporządzany jest w korelacji z strategiami i politykami wojewódzkimi i krajowymi.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie stanowi aktu prawa miejscowego, jednak wskutek regulacji art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych”. Tak więc polityka przestrzenna ustalona w tym

dokumencie w sposób zasadniczy rzutuje na zawartość merytoryczną planów zagospodarowania przestrzennego i kształtuje tym samym akty prawa miejscowego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy może być także przydatne przy opracowywaniu branżowych programów czy strategii rozwojowych a także podejmowaniu decyzji w zakresie realizacji zadań własnych i promocji gminy.

Bezpośrednim nadrzędnym dokumentem planistycznym wobec niniejszego studium jest plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego. Wytyczne z tego dokumentu dotyczą przede wszystkim uwzględnienia w gminnych dokumentach planistycznych zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Zagadnienia te zostały szczegółowo omówione w części II niniejszego dokumentu, w rozdziale 15.

4. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM:

Niniejszy dokument składa się z 2 głównych części:

- 1) uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego;
- 2) kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Uwarunkowania to zbiór informacji o stanie istniejącym oraz predyspozycjach i barierach rozwoju przestrzennego gminy Bolków, usystematyzowanych wg wymogów art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Kierunki zagospodarowania przestrzennego to dyspozycje co do zasad zagospodarowania przestrzeni, sformułowane na podstawie w/w materiałów diagnostycznych, a także złożonych wniosków.

I tak, główne uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków to:

- wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru,
- dobry stan środowiska naturalnego;
- bogate zasoby środowiska kulturowego, w tym zabytków i historycznie ukształtowanej struktury osadniczej;
- dynamiczne zmiany w zakresie układu komunikacyjnego (w części na etapie wielowariantowych projektów koncepcyjnych);
- umiarkowanie korzystna sytuacja gospodarcza przy sprzyjających warunkach przestrzennych dla rozwoju tego sektora;
- korzystne warunki dla rozwoju usług z zakresu turystyki i wypoczynku, przy równoczesnej bardzo silnej konkurencji ze strony zlokalizowanych w pobliżu dużych centrów turystycznych w Karkonoszach;
- umiarkowane niedobory w sferze mieszkalnictwa i usług;
- umiarkowane niedobory w sferze infrastruktury technicznej – szczególnie w zakresie zaopatrzenia w wodę.

Na podstawie powyższej diagnozy przyjęto następujące priorytety w kierunkach zagospodarowania przestrzennego, uwzględnione w podjętych decyzjach planistycznych:

- zachowanie najcenniejszych walorów środowiska przyrodniczego poprzez uwzględnienie istniejących form ochrony przyrody oraz wskazanie obszarów cennych przyrodniczo wyłączonych spod zabudowy; wskazanie pod zainwestowanie obszarów najmniej konfliktowych dla środowiska, w oparciu o opracowanie ekofizjograficzne;
- wskazanie najcenniejszych obiektów i obszarów zabytkowych oraz określenie zasad ich ochrony, w tym granic postulowanych stref ochrony konserwatorskiej i archeologicznej, o różnych poziomach restrykcji;
- określenie podstawowych zasad kształtowania zabudowy w zgodzie z wymogami ochrony krajobrazu kulturowego;
- wyznaczenie rezerw komunikacyjnych pod nowe drogi wg dostępnych materiałów zarządców tych dróg, przy uwzględnieniu rozpatrywanych wariantów przebiegu wraz z określeniem sposobu zagospodarowania rezerw, które docelowo nie zostaną wykorzystane;
- wyznaczenie strefy aktywności gospodarczej w przestrzeni pomiędzy Bolkowem i Sadami Dolnymi (rejon węzła Bolków na drodze S3) dedykowanej nowym inwestycjom o charakterze przemysłowym i usługowym;
- wskazanie terenów pod nową zabudowę – głównie mieszkaniową, usługową i rekreacyjną w wielkościach wynikających z przeprowadzonej analizy możliwości i potrzeb rozwoju gminy, w miarę możliwości w zgodzie ze złożonymi wnioskami;
- wyznaczenie terenów pod nowe ujęcia wody, a także obiekty energetyczne (linię elektroenergetyczną 400kV oraz urządzenia wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych).

Rozmieszczenie przestrzenne elementów zagospodarowania opisanych powyżej określa rysunek nr 3 w skali 1: 10 000 pt. „Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Celem studium jest określenie polityki gminy w zakresie gospodarki przestrzennej w taki sposób aby zapewnić jej zrównoważony rozwój przy wykorzystaniu istniejących uwarunkowań, dążąc do zachowania najcenniejszych walorów i poprawy jakości życia mieszkańców.

CZĘŚĆ II

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Niniejszą część dokumentu usystematyzowano zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Poszczególne zagadnienia zostały przedstawione w formie tekstowej lub graficznej z uwzględnieniem ich przedmiotu oraz specyfiki.

W sytuacjach gdy ze względu na tematykę bardziej czytelną formę przekazu stanowi rysunek, w tekście wprowadzono jedynie krótki komentarz oraz odesłanie do rysunku.

1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU:

W zagospodarowaniu gminy Bolków wyraźnie wyróżnia się 2 typu struktur przestrzennych: obszar miasta oraz wiejskie układy osadnicze. Miasto stanowi centrum administracyjne, usługowe oraz gospodarcze, skupia funkcje związane z zarządzaniem gminą i zaspokajaniem głównych potrzeb mieszkańców. Zajmuje obszar ok. 7,68km², zamieszkiwany przez blisko połowę mieszkańców gminy. Stąd też obszar ten jest zagospodarowany z najwyższą intensywnością i ma w pełni miejski charakter.

Jednostki wiejskie to tereny zagospodarowane znacznie bardziej ekstensywnie, z dominującą zabudową zagrodową oraz funkcjami związanymi z obsługą gospodarki rolnej. Funkcjom tym towarzyszą występujące w znacznie mniejszej skali usługi i drobne działalności rzemieślnicze.

Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie terenów obrazuje rysunek nr 1 pt. *„Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dotychczasowe użytkowanie terenów, oraz uwarunkowania prawne, techniczne i komunikacyjne”*. Pokazuje on rozmieszczenie przestrzenne tkanki osadniczej oraz główne funkcje terenów zainwestowanych. Na rysunku pokazano także układ drogowy oraz linie kolejowe. Pozostałe tereny to rolnicza przestrzeń produkcyjna oraz obszary lasów (wyodrębnione graficznie).

Wg danych statystycznych struktura użytkowania terenów przedstawia się następująco:

- lasy – 46,08 km², tj. 30,2% ;
- grunty rolne – 91,84 km², tj. ok. 60,3% powierzchni gminy;
- tereny pozostałe – 14,68 km², tj. ok. 9,5% powierzchni gminy.

Najwyższy stopień uzbrojenia reprezentują obszary położone w granicach miasta. Powszechny jest tu dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej a także gazu przewodowego. Natomiast na terenach wiejskich dostęp do sieci wodociągowej mają mieszkańcy wsi: Sady Dolne, Sady Górne, Wolbromek, Świny oraz część mieszkańców wsi Wierzchosławice i Stare Rochowice. Sieć kanalizacji sanitarnej obejmuje, poza miastem, jedynie Sady Dolne, Sady Górne, Wolbromek i Świny. Infrastruktura elektroenergetyczna oraz telekomunikacyjna jest dostępna powszechnie na całym obszarze gminy. Szczegółowe informacje nt. obiektów infrastruktury technicznej zawarto w dalszej części niniejszego dokumentu.

Zmiany klimatyczne i coraz częściej powtarzające się długie okresy suszy pociągają za sobą kłopoty z zaopatrzeniem w wodę. Dotyczą one całej gminy. Stąd pilnym zadaniem jest rozbudowa systemu ujęć wody, zwiększenie dostaw i poprawa stabilności systemu, a także dalsza rozbudowa sieci wodociągowej.

2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY:

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 293 r. ze zm.) przez ład przestrzenny należy rozumieć:

„takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne”

Gmina Bolków reprezentuje wysoki stopień uporządkowania przestrzeni w rozumieniu przytoczonej powyżej definicji .

Jednostki osadnicze charakteryzują czytelne układy osadnicze, a obiekty bądź tereny zagospodarowane w sposób dysharmonijny występują sporadycznie i w niewielkiej skali. Na stan ładu przestrzennego znaczący wpływ mają walory historyczne obszaru – zamki w Świnach, Bolkowie oraz Płoninie, dobrze zachowany układ staromiejski Bolkowa oraz utrzymane w ryzach przestrzennych ciągi osadnicze wsi.

Ochronę ładu przestrzennego zapewniają:

- miejscowe plany zagospodarowania, które obejmują swoim zasięgiem cały obszar gminy. Plany te są zróżnicowane pod względem aktualności i lokalnie nie przystają do obecnych potrzeb i oczekiwań społeczności lokalnej, jednak zawierają niezbędne regulacje w zakresie ochrony ładu przestrzennego i tym samym chronią gminę przed rozpraszaniem się zabudowy. Pozwalają utrzymać czytelny podział funkcjonalny obszaru. Dzięki temu nie są wydawane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i nie powstają ryzyka wynikające z prowadzenia działalności inwestycyjnej w oparciu o tę ścieżkę.
- system ochrony zabytków pozwalający na sprawowanie właściwej pieczy nad najcenniejszymi zasobami historycznymi, w tym także układami urbanistycznymi; liczne i cenne obiekty i obszary objęte ochroną poprzez wpis do rejestru oraz ewidencji zabytków wiążą się z udziałem służb konserwatorskich w zmianach zagospodarowania przestrzennego i kontrolą tych procesów pod kątem zachowania walorów kulturowych.
- ustanowione formy ochrony przyrody; obejmują one znaczne obszary gminy (głównie w części zachodniej i północnej), tworząc warunki dla kontroli nowych form zagospodarowania i zachowania równowagi.

Poszczególne zagadnienia branżowe zostały omówione w dalszych rozdziałach nin. tekstu.

3. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO:

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU:

Północna część obszaru gminy leży w obrębie Pogórza Wojcieszowskiego - jednego z mikroregionów Pogórza Kaczawskiego. Pod względem morfologicznym jest to płaska wysoczyzna z twardzielcowymi pagórkami bazaltowymi, rozcięta przez niewielkie dopływy Nysy Szalonej. Wysokości względne mieszczą się w granicach 320 do 430 m n.p.m. Występuje tu także fragment Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich. Niewielką część obrębu Kaczorów, położoną na zachód od górnego biegu Kaczawy obejmuje także Grzbiet Zachodni z Górami Ołowianymi. Najwyższym szczytem jest znajdujący się w Górach Ołowianych Turzec (684 m n.p.m.), a zaraz potem zlokalizowana na południe od Mysłowa Lubrza (669 m n.p.m.).

Pozostała część gminy (wraz z miastem Bolków) znajduje się w granicach Pogórza Bolkowskiego. Jest to rozległa powierzchnia zrównania urozmaicona łagodnymi grzbietami. Wysokości względne mieszczą się w granicach 330 do 400 m n.p.m. Pogórze Bolkowskie rozcięte jest przez dolinę Nysy Szalonej, która w rejonie Bolkowa ma charakter przełomowy. Dolina Nysy w obrębie Wolbromka, aż do ujścia Sadówki rozszerza się znacznie tworząc wyodrębniony mikroregion: Obniżenie Wolbromka. Tutaj też znajdują się najniżej na terenie gminy położone tereny (ok. 265 m n.p.m. w dolinie Nysy Szalonej).

Pogórze Wojcieszowskie, obejmuje obręby: Lipa, Gorzanowice, Świny i północna część obrębu Jastrowiec (z wyłączeniem Grudna), położone na północnych stokach Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich. Jest to płaska wysoczyzna z pagórkami z wapieni. Północną granicę tej jednostki stanowi malowniczy przełom Nysy Małej, objęty ochroną rezerwatową jako Wąwóz Lipa. Wysokości względne mieszczą się w granicach od 308 m n.p.m. w rejonie ujścia Świątki do Nysy Małej (obr. Jastrowiec) do 430 m n.p.m. w zachodniej części obrębu Lipa.

Grudno, Mysłów, Nowe Rochowice, Stare Rochowice, Płonina oraz prawie cały Kaczorów znajdują się w granicach Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich. Południowa i zachodnia część Kaczorowa położona jest w obrębie mikroregionu **Grzbietu Zachodniego** Gór Kaczawskich z Górami Ołowianymi (Różanka- 615 m n.p.m, Urwista- 651 m n.p.m i Ołowiana – 658 m n.p.m). Ołowiana, której nazwa utożsamiana jest z nazwą całego pasma, stanowi rozległą chociaż słabo zaznaczoną kulminację zbudowaną z łupków zieleńcowych z soczewami kambryjskich łupków albitowo- serycytowych z grafitem i wstawkami wapieni. Zbocza są silnie rozczłonkowane krótkimi, na ogół suchymi dolinkami, ale w dolinie między Ołowianą a Turzcem znajduje się źródło Kaczawy. Grzbiet Zachodni obejmuje ponadto

górującą nad Przełęczą Radomierską (523 m n.p.m.) kulminację Gaik (562 m n.p.m) oraz Górę Bandurskiego (653 m n.p.m) w samym centrum wsi.

Grzbiet Wschodni ciągnie się na długości ok.15 km, od doliny Kaczawy na północnym-zachodzie po dolinę Nysy Szalonej na wschodzie. W rejonie Radzimowic, wyraźnie wyodrębnia się grzbiet Żeleźniaka (664 m n.p.m.) z bocznym, wschodnim ramieniem zakończonym Bukowinką (621 m n.p.m.). W porfirach i łupkach zwanych radzimowickimi, które budują ten masyw, występuje szereg minerałów i rud będących niegdyś podstawą do rozwoju górnictwa. Od XV w. działały tutaj kopalnie, z których wydobywano galenę, arsen, piryt, a także srebro i złoto. Do dziś pozostały stare, zarośnięte już hałdy pokopalniane, które nie są już dobrze czytelne w morfologii terenu.

Na północno- wschodnim skraju Grzbietu Wschodniego, między zabudową Grudna i Jastrowca wyrasta strome wzniesienie Bukowa (429 m n.p.m.). Wzgórze zbudowane jest z kambryjskich wapieni otoczonych czwartorzędowymi glinami zwałowymi i deluwiami. Na wierzchołku oraz na zboczach widoczne są niewielkie wychodnie skalne i urwiska oraz wyrobiska starych kamieniołomów. Bukowa jest zakończeniem niewielkiego pasma Wapniki z kilkoma kulminacjami, z których najwyższe są: Wapniki (509 m n.p.m.) i Wysoka (471 m n.p.m.). Cały masyw zbudowany jest z marmurów kalcytowych i dolomitycznych, które eksploatowano w kilku wyrobiskach. Cały ten obszar jest bardzo atrakcyjny pod względem przyrodniczym – występują tutaj liczne stanowiska chronionych gatunków roślin kalcyfilnych, w tym storczyków.

Na południe od Mysłowa dominuje rozległy, rozczłonkowany masyw Lubrzy (669 m n.p.m.). W jego północnej znajduje się Grodzik (615 m n.p.m.), na południowy zachód ciągnie się grzbiet ze ryolitowymi skałkami: Diablak, Czerwona Skała i Karczmisko, a na południowy wschód – grzbiet Niedźwiedzie Skałki (657mn.p.m.). Południowa kulminacje tego masywu, to jest Ostnik (546 m n.p.m.) sięga do Przełęczy Rochowickiej (504 m n.p.m), za którą wznosi się Wilcza Góra (665 m n.p.m) z zamkiem Niesytno w Płoninie na jej zachodnim ramieniu oraz Góra Popiel (670 m n.p.m) zbudowana z łupków zieleńcowych. Lubrza zbudowana jest ze staropaleozoicznych ryolitów otoczonych przez ordowickie fyllity z kwarcytami. Najniższe partie zboczy budują z kolei łupki zieleńcowe. U podnóża rozpościerają się pola i łąki, z których otwierają się widoki na Przełęcz Mysłowską i Masyw Żeleźniaka.

Pogórze Bolkowskie obejmuje obręb wschodniej części gminy: Bolków, Wierzchosławiczki, Wierzchosławice, Półwsie, Sady Dolne, Sady Górne. Zbudowane z metamorficznych skał paleozoicznych i osadowych skał permskich ciągnie się na północ od Gór Wałbrzyskich do doliny Nysy Szalonej. Większymi wzniesieniami Pogórza Bolkowskiego są: Góra Ryszarda (359 m n.p.m.) w Bolkowie, Wolbromka (385 m n.p.m.) i Miejska Góra (385 m n.p.m.) w Wierzchosławicach, zbudowany z paleozoicznych łupków zieleńcowych, Kaczorek (426 m n.p.m.) z ciekawymi formami skalnymi, urwiskami opadającymi ku

Kurzackiemu Wąwozowi, Palica (453 m n.p.m.). Im dalej na wschód tym wzniesienia są mniej wyraźne. Tworzą one atrakcyjny, urozmaicony morfologicznie krajobraz łąkowo-rolno-leśny. Z reguły spadki terenu nie przekraczają tutaj 10%, ale niekiedy wzgórza podcięte są urwistymi, skalnymi zboczami (kambryjskie łupki chlorytowo-serycytowe, łupki zieleńcowe i zieleńce, dolnokarbońskie zlepienie i piaskowce czerwonego spągowca).

Obniżenie Wolbromka przylega bezpośrednio do Pogórza Bolkowskiego od strony północnej. Jest to powierzchnia płaska, wzniesiona ok. 270- 300 m n.p.m.) i spadkach poniżej 5%, rozcięta centralnie doliną Nysy Szalonej.

Doliny omawianego obszaru są różnie rozwinięte. Są to erozyjne dolinki wcięte oraz erozyjno- akumulacyjne dolinki płaskodenne i nieckowate. Szerokości dolin głównych wahają się od 100 do 300 m. Dla dolin większych cieków tworzy się terasa zalewowa, a lokalnie można obserwować fragmenty terasy nadzalewowej. Te ostatnie występują głównie w dolinach: Nysy Szalonej, Rochowickiego Potoku i Sadówki.

WALORY PRZYRODY NIEOŻYWIONEJ:

Wśród osobliwości przyrody nieożywionej (będących poza obszarami chronionymi) wymienić należy przede wszystkim:

Kamieniołom wapieni „Nowe Rochowice”

Kamieniołom położony na niewielkim wzniesieniu w lesie, na południe od widocznych z drogi krajowej nr 3 starych wapienników. Występują tu wapienie i dolomity krystaliczne reprezentujące "wapienie wojcieszowskie górne". Są to przeważnie masywne, grube ławice (0,5 m) barwy białej, jasnopopielatej, beżowej lub różowej, zdeponowane w środowisku płytkowodnym. W kamieniołomie, wśród jasnych wapieni występują wkładki kambryjskich fyllitów, które w literaturze opisywane są jako "czerwone łupki".

Kamieniołom wapieni „Sobocin”

Kamieniołom zlokalizowany jest w obrębie bezimiennego wzgórza na zachód od Mysłowa. W kamieniołomie odsłaniają się wapienie krystaliczne, tzw. wapienie wojcieszowskie o barwie białej do jasnoszarej, miejscami różowej. W ścianach wyrobiska obserwować można przejawy krasowienia: małe jaskinie z szatą naciekową, druzy kalcytowe. Dodatkowo jako wkładki w obrębie wapieni krystalicznych występują jasne, zielonkawe fyllity o jedwabistym połysku, które są przeobrażonymi wkładkami ilastymi sedymentującymi w obrębie wapieni.

Czerwona Skała

Forma skalna zlokalizowana jest przy leśnej drodze trawersującej zachodni stok Lubrzy. Skała ma postać muru o wysokości ok. 18 m. Tworzy ją słabo zmetamorfizowana wylewna skała magmowa, tzw. keratofir złożony głównie z kwarcu i skalenia. Skała ma barwę brunatno-szaro-fioletową.

Karczmisko

Forma skalna znajduje się na południowo- zachodnim stoku Grodzika, w masywie Lubrzy, przy żółtym szlaku turystycznym. Obiekt składa się z dwóch okazałych murów skalnych zbudowanych z ordowickich trachyandezytów, zwanych keratofirami. Skałka ma brunatno-szaro-fioletową barwę. Mur skalny ma długość 35 metrów i wysokość około 23 metrów. Karczmisko posiada wysoką wartość naukową.

Księży Kamień

Forma skalna zlokalizowana jest przy drodze z Mysłowa do Radzimowic, w odległości ok. 750 m od skrzyżowania w centrum Mysłowa. Forma skalna reprezentuje przykład ostańca wietrzeniowego rozwiniętego w łupkach radzimowickich wieku ordowickiego. Na formę skalną składa się kilka masywnych bloków.

Żwirownia w Mysłowie

Obiekt znajduje się około 1,3 km na północny-zachód od drogi krajowej nr 3 w Mysłowie, pomiędzy dwoma wzniesieniami Miłek i Osełka.

Osady klastyczne odsłaniające się na ścianach żwirowni w Mysłowie reprezentują procesy sedymentacji w zbiorniku glacialimnicznym, gdzie formowały się strome, głębokowodne delty typu Gilberta. Dzięki dobrze zachowanym seriom klastycznym obszar ten stanowi unikatowy w skali kraju teren do rozważań geologicznych nad rekonstrukcją środowisk sedymentacji glacialnej.

Wzgórze Zamkowe w Bolkowie

Odsłonięcie geologiczne law poduszkowych na zachodnim stoku Wzgórza Zamkowego, przy ścieżce prowadzącej wokół murów zamku. Odsłonięcia znajdują się na wychodniach skalnych na zboczu przełomowej doliny Nysy Szalonej. Skałki mają postać asymetrycznych wychodni do kilku metrów wysokości. Są one zbudowane z zieleńców wykazujących charakterystyczną poduszkową teksturę. Wystąpienie to należy do najlepiej wykształconych law puklistych w zieleńcowym kompleksie Gór i Pogórza Kaczawskiego. Wartość obiektu podnoszą walory widokowe oraz sąsiedztwo ruin średniowiecznego zamku.

Wąwóz Lipa (Rezerwat)

Elementem abiotycznym chronionym w tym rezerwacie są zieleńce o słabo widocznej teksturze poduszkowej, odsłaniające się w głęboko wciętym wąwozie, długości 800 m, bezmiennego dopływu Rogoziny (dopływ Nysy Małej). Wąwóz jest przykładem erozji rzecznej rozwijającej się na krawędzi bloku wypiętrzonego tektonicznie.

Kurzacki Wąwóz

Wąwóz, którym płynie lewy dopływ Sadówki. Wcina się on w północną krawędź Pogórza Bolkowskiego, na granicy Obniżenia Wolbromka. Ciągnie się 1.0 km u północno-wschodniego podnóża góry Kaczorek. Wypreparowany jest w staropaleozoicznych łupkach zieleńcowych i zieleńcach. Zbocza tej góry opadają stromymi, miejscami urwistymi stokami ku dolinie potoku.

Wzgórze Ryszarda (Parkowa Góra)

Rozległe wzgórze (383 m.n.p.m.) w Bolkowie przy prawym brzegu Nysy Szalonej, stanowiące najdalej na północ wysunięte wzniesienie Pogórza Bolkowski. Ku północy opada ono ku rzece dość stromym zboczem. Zbudowane jest ze staropaleozoicznych zieleńców, które odsłaniają się tutaj w wielu miejscach. Obiekt godny uwagi ze względu na wykute w skale połączone korytarzami hale produkcyjne, które w czasie II Wojny Światowej służyły jako fabryka zbrojeniowa. Prace wykonywali więźniowie z filii obozu Gross-Rosen.

WALORY PRZYRODY OŻYWIONEJ:

Gmina Bolków stanowi obszar bogaty przyrodniczo. Stąd znaczna część jej powierzchni została objęta prawnymi formami ochrony przyrody. Szczegółowa informacja w tym zakresie została podana w rozdziale 10 „Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych”.

Poza obszarami, których ochronę gwarantuje obecny status prawny, na obszarze opracowania występują tereny wyróżniające się pod względem przyrodniczym, zasługujące na ochronę w ramach polityki przestrzennej gminy, wymienione poniżej:

- Dolina potoku Sadówka między Sadami Dolnymi a Wolbromkiem,
- Wzgórze zamkowe w Świnach,
- Góra Ryszarda w Bolkowie,
- Nasyp kolejowy i przylegające łąki w okolicach Wierzchosławiczek,
- Kompleks leśny na Młynarce i Bukowej w Masywie Turkolasu,
- Łęgi wraz z przylegającymi wilgotnymi łąkami na południe od zabudowań Figłowa,
- Wzgórze Kaczorek.

Opracowanie fizjograficzne wskazuje na terenie gminy Bolków występowanie następujących cennych gatunków zwierząt :

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
Owady	
Modraszek telejus	Łąki na zachód od bud. Okrajnik 12 w Kaczorowie Łąka na południe od drogi 2789D w pobliżu Witomina (poza obszarem opracowania) Łąki w Płoninie Kaczorów. Łąki na południe od Karczmiska Kaczorów. Łąki w dolinie Kaczawy oraz po przeciwnej stronie drogi 328 do Wojcieszowa, aż do linii kolejowej
Modraczek nausitos	Łąki na zachód od Lipy Łąki na południowy-wschód od Radzimowic Na północ od węzła S3 i DK 5, po obu stronach drogi ekspresowej Przy drodze 2789D na południe od Wierzchosławiczek Łąki w Płoninie

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
	Łąki na północ od Karczmiska w Kaczorowie Kaczorów na wschód od DK3 i na północ od łuku linii kolejowej (plac sportowy) Kaczorów. Łąki w dolinie Kaczawy oraz po przeciwnej stronie drogi 328 do Wojcieszowa, aż do linii kolejowej
Czerwończyk nieparek	Południowo-zachodnie stoki Koziej Skałki w Lipie Na południowy- zachód od skrajnej zabudowy Lipy, przy drodze w kierunku Czarciego Zagajnika Na wschód od Skiby i na północ od G. Lisianki , obr. Stare Rochowice Pastwiska nad Rochowickim Potokiem w jego górnym biegu Łąki na wschód od skałki Karczmisko w Kaczorowie Łąki na północ od DK3 w Kaczorowie aż po p. Radomierską
Pachnica dębowa	Park w Jastrowcu. Aleja prowadząca do parku od strony południowej Świny, na północ od zamku
Płazy	
Salamandra plamista	Wąwóz Lipa
Traszka grzebieniasta	Łąki i wyrobisko na wschód od drogi 2814D do Lipy, na południe od ruin zamku
Ssaki	
Popielica	Rejon wyrobiska na wschód od drogi 2814D do Lipy, północ od Owczej
Wydra	Nysa Mała w Lipie i na pn. od Jastrowca (7 stanowisk); Świętkotka w Jastrowcu Staw przy drodze 2814D do Lipy Lipnica, powyżej Grudna Mokrzyna w Mysłowie Nysa Szalona w Wolbromku (bud nr 53) Nysa Szalona w Wierzchosławicach Rochowicki Potok u podnóża G. Lisianki w Starych Rochowicach Prawy dopływ Kaczawy, na wschód od DK3 i na północ od łuku linii kolejowej (plac sportowy) Kaczawa w Kaczorowie w pobliżu skrzyżowania dróg DK3 i nr 328 do Wojcieszowa
Nietoperze	
Mopek	Zamek Niesytno w Płoninie Północno-zach. stoki G. Bandurskiego
Nocek łydkowłosy	Staw przy drodze 2814D do Lipy
Nocek Bechsteina	W lesie między Nowymi Rochowicami a Grudnem Sztolnie na Żelaźniaku
Nocek duży	Lipa (2 stanowiska) Sztolnie na Żelaźniaku Północno-wschodnie stoki Bukowinki

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
	Radzimowice, Mysłów, Zamek Niesytno w Płoninie Kaczorów, na południowo-wsch. zboczu G. Bandurskiego
Ptaki	
Bocian biały	Komin na terenie byłego PGR w Lipie (własne obs.)
Bocian czarny	Rezerwat Buki Sudeckie, na wschód od drogi 2814D: Mysłów - Lipa
Czajka	Muliste dno niewielkiego stawu (zastoina wodna) w widłach DK5 i drogi 2796D w Sadach Dolnych (obs. własne) Wierzchosławice, na wschód od Miejskiej Góry (obs. własne)
Czernica	Muchówek. Na stawie Olszowym (obs. własna)
Derkacz	Przy węźle S=3 i DK 5, na zachód od drogi ekspresowej Na wschód oraz na zachód od Radzimowic (obs. własna) Między Kurzackim Wąwozem a Sadami Dolnymi Figłów, zarastające łąki na południe od osady Łąki na południe od Sadów Górnych Łąki na zachód i na północ od Sadów Górnych oraz na wschód od G. Kaczorek
Dzięcioł czarny	Przy zamku Świny (obs. własna)
Dzięcioł zielonosiwy	Przy granicy gminy, na wschód od Lipy
Dziwonia	Na zboczu Osełki w Mysłowie (inf. własna)
Gąsiorek	Figłów, zarastające łąki (czyżnie) na południe od osady Lipa. Na północ od starych wapników Muchówek (obs. własna) Zakrzaczenia przy linii kolejowej, przy jej skrzyżowaniu z drogą 2789D z Kaczorowa do Płoniny (obs. własna)
Lerka	Kamieniołom Sobocin (obs. własne)
Pliszka górska	Nysa Mała przy ujściu Muchówki w Lipie (obs. własna)
Przepiórka	Na północ od Księżego Kamienia w Radzimowicach (inf. własna) Lipa. Na północ od starych wapników Muchówek, nieużytki przy PGR (obs. własna)
Rokitniczka	Zarastający staw na prawym dopływie Sadówki, na łuku drogi 2796D (skrzyż. z drogą do Figłowa) w Sadach Górnych
Strumykówka	Lipa. Południowy skraj zabudowy (obs. własna) Lipa. Na północ od starych wapników Muchówek przy stawie Olszowym (obs. własna) Jastrowiec, nad Nysą Małą (obs. własna) W dolinie potoku na południe od os. Figłów (obs. własna) Kaczorów. Łąki w dolinie Kaczawy powyżej suchego zbiornika – 3 stanowiska (obs. własna)
Trzmiełojad	Figłów, zarastające łąki (czyżnie) na południe od osady
Turkawka	Na zboczach Różanki w Kaczorowie Na zboczu Osełki w Mysłowie (obs. własna)

Nazwa gatunku	Opisy stanowisk
	Lipa. Południowy skraj zabudowy (obs. własna) Zadrzewienia na wzg. 508, na południe od Nowych Rochowic, w pobliżu Rochowickiej Skały (obs. własna) Wzgórze 390 na wschód i na północ od drogi 2796D w Sadach Górnych. U podnóża zbiornik wodny (obs. własna)
Zimorodek	Dolina Sadówki powyżej ujścia

Szczegółowe położenie stanowisk wymienionych gatunków wskazano na mapie ekofizjografii.

Na obszarze gminy Bolków zlokalizowany jest 1 pomnik przyrody, ustanowiony Uchwałą Nr XX/140/20 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 30 czerwca 2020r. jest to kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*) odm. Strzępolistna 'Laciniata', o obwodzie pnia 188cm, położony w obrębie posesji nr 8 przy ul. Księcia Bolka w Bolkowie.

Ponadto kilka obiektów dendrologicznych, położonych na obszarze miasta, zasługuje na nadanie statusu pomnika przyrody. Są to:

Lp	Gatunek drzewa	Lokalizacja	Obwód pnia	Uzasadnienie
1	Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	217	Wymiary pomnikowe
2	Buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i>) „Asplenifolia”	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	316	Rzadka w Polsce strzępolistna forma buka. Wymiary pomnikowe
3	Tulipanowiec amerykański (<i>Liliodendron tulipifera</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	227	Wymiary pomnikowe
4	Sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i>) odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	219	Gatunek rzadki na Dolnym Śląsku
5	Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	488	Wymiary pomnikowe
6	Sosna żółta (<i>Pinus ponderosa</i>) odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	219	Gatunek rzadki na Dolnym Śląsku
7	Platan klonolistny (<i>Platanus x acerifolia</i>)	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej	488	Wymiary pomnikowe

Lp	Gatunek drzewa	Lokalizacja	Obwód pnia	Uzasadnienie
8	Dąb błotny (<i>Quercus palustris</i>)	Bolków, na terenie obecnego ogrodu jordanowskiego przy ul. Mickiewicza	251, 243, 207	Godna uwagi grupa rzadkich na Dolnym Śląsku drzew

Ponadto, proponuje się wprowadzenie ochrony indywidualnej w drodze uznania za pomniki przyrody pojedynczych obiektów przyrody nieożywionej występujących na terenie opracowania, a w szczególności formy skalne: Księży Kamień w Radzimowicach oraz Karczmisko, Czerwona Skała, Diablak i Zbójecki Kamień w rejonie Mysłowa, Kurzacki Wąwóz na zachód od Sadów Dolnych oraz kamieniołomy wapieni: Nowe Rochowice i Sobocin.

ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA:

Struktura użytkowania gruntów w gminie Bolków przedstawia się następująco:

- lasy – 46,08 km², tj. 30,2% ;
- grunty rolne – 91,84 km², tj. ok. 60,3% powierzchni gminy;
- tereny pozostałe – 14,68 km², tj. ok. 9,5% powierzchni gminy;

Z kolei grunty rolne użytkowane są w następujący sposób:

- grunty orne – ok. 65 %,
- łąki i pastwiska – ok. 34%,
- sady – ok. 0,6%.

Jakość środowiska glebowego przedstawia się następująco:

- Na terenie miasta **Bolków** stwierdzono głównie gleby brunatne. Wzdłuż Nysy Szalonej, w jej zabudowanej dolinie wzdłuż drogi nr 2883D prowadzącej przez **Wolbromek** zalegają mady rzeczne oraz duże płyty gleb torfowych ze żwirami piaszczystymi.
- W obrębie **Gorzanowice** – gleby brunatne właściwe na całym obszarze.
- W obrębie **Jastrowiec** dominują gleby brunatne właściwe z płatami gleb bielcowych i płowych.
- W obrębie **Kaczorów**: w ponad 90% są tu gleby brunatne właściwe wytworzone ze skał magmowych i metamorficznych.
- W północnej części obrębu **Lipa** stwierdzono wąski pas gleb wykształconych z osadów rzecznych (mady). Poza tym występują tutaj gleby brunatne i bielcowe wytworzone ze skał magmowych i metamorficznych oraz z osadów deluwialnych.
- W obrębie **Mysłów**: dominują gleby brunatne właściwe, rzadziej bielcowe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych.

- Obręb **Nowe Rochowice** prawie w całości budują gleby bielicowe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych. Stosunkowo duże obszary powierzchni ziemi są tutaj na mapie wykazane jako nieużytki (stare kamieniołomy wapienia oraz wychodnie skalne).
- Wzdłuż potoku Świdna w **Płoninie** rozciąga się pas mad. Obejmuje on także pas terenów położonych po przeciwnej stronie linii kolejowej. Wyżej, aż do drogi powiatowej występują gleby bielicowe i płowe wykształcone z utworów deluwialnych. Dalej na północ przechodzą one w gleby brunatne wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych.
- W obrębie **Półwsie** występują gleby bielicowe (właściwe i wylugowane) wytworzenie z utworów deluwialnych. W wyższych położeniach występują gleby wytworzone ze skał magmowych i metamorficznych. W dolinie Ochodnika i jego prawego dopływu występuje pas madów.
- **Sady Dolne:** w części północnej, w widłach drogi krajowej i drogi powiatowej 2796D (rejon stawu) występuje duży płat mad rzecznych, a wśród nich soczewy gruntów torfiastych ze żwirem piaszczystym. Układ taki ciągnie się także w dolinie Sadówki. Na pozostałych terenach występują przeważnie gleby brunatne wylugowane oraz gleby bielicowe i płowe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych.
- W obrębie **Sady Górne** przeważają gleby brunatne wylugowane. Na północ od potoku Sadówka występują gleby bielicowe i płowe. Są tu też gleby brunatne wylugowane, a w dolinie Sadówki – mady z płatami zatorfionych żwirów piaszczystych.
- W obrębie **Stare Rochowice** występują wyłącznie gleby brunatne wylugowane.
- Typologia gleb występujących w obrębie **Świny** jest dość zróżnicowana. W jego centralnej części mamy gleby brunatne właściwe wytworzone z deluwii oraz ze skał osadowych na spoiwie niewapiennym. W Dolince występują mady rzeczne.
- W **Wierzchosławicach:** w części południowej obrębu – gleby bielicowe wytworzenie z utworów deluwialnych. Na pozostałym obszarze – gleby brunatne właściwe wykształcone ze skał magmowych i metamorficznych. Pas terenu wzdłuż Nysy Szalonej zajmują mady rzeczne.
- W obrębie **Wolbromek** występują wzdłuż Nysy Szalonej opisane wcześniej kompleksy mad z glebami torfiastymi. Na obszarach poza dolinnych dominują gleby bielicowe i brunatne wykształcone z osadów deluwialnych.

Na terenie gminy dominują gleby średnie, zaliczane do **IV** klasy bonitacyjnej (63,1% użytków rolnych), oraz gleby dobre - **III** klasy (18,3%). Gleby zaliczane do bardzo dobrej **II** klasy bonitacyjnej zajmują zaledwie 4 ha. Nie występują tu gleby najlepsze, I klasy bonitacyjnej. Gleby klasy **V** i słabsze zajmują 18,6% użytkowanych rolniczo gleb.

Najwyższą przydatność rolniczą gleb stwierdza się w obrębie Jastrowiec, gdzie gleby III klasy bonitacyjnej zajmują 75% powierzchni rolniczej tego obrębu. W obrębach: Gorzanowice,

Lipa, Świny i Wolbromek gleby dobrej klasy zajmują 20-30% użytków rolnych, natomiast w Mysłowie, Kaczorowie, Nowych i Starych Rochowicach, Półwsi i Sadach Górnych udział gleb najlepszych jest już poniżej 15%. Dlatego tutaj, w odróżnieniu od innych obrębów, są one głównie zajęte pod użytki zielone.

Lasy i grunty leśne zajmują na terenie opracowania 4608,1 ha, a ewidencyjne zadrzewienia i zakrzaczenia – 176,3 ha. Stopień lesistości wynosi 31,4% i jest on istotnie wyższy od przeciętnej dla obszarów wiejskich województwa dolnośląskiego (21,2%) i powiatu jaworskiego (24,1%). Najwyższym stopniem lesistości charakteryzuje się obręb Jastrowiec (51,5%), najmniejszym – Wierzchosławiczki (2,7%). W mieście lasy zajmują 107,6 ha (14,0% powierzchni).

Większe, zwarte obszary zbiorowisk leśnych znajdują się głównie w zachodniej części obszaru opracowania, między Mysłowem a Lipą i Grudnem.

Lasy będące własnością Skarbu Państwa zarządzane są przez nadleśnictwa:

- Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Jawor;
- Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Złotoryja;
- Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe Nadleśnictwo Wałbrzych.

Dominującymi typami siedliskowymi lasu w obrębie Bolków Nadleśnictwa Jawor są: las wyżynny świeży -LWyżśw (22%) i las mieszany wyżynny świeży -LMWyżśw (28%), które zajmują łącznie połowę powierzchni leśnej. Duży udział (ok. 46% powierzchni) ma także siedlisko lasu górskiego świeżego -LGśw (22%) oraz lasu mieszanego górskiego świeżego -LMGśw (24%). Siedliska wyżynne zajmują na obszarze opracowania około 52% powierzchni, górskie 48% powierzchni. Siedliska nizinne tutaj nie występują. Zdecydowanie przeważają siedliska świeże (ok. 93%).

Drzewostany w przeważającej większości (75%) są jednopiętrowe. Udział drzewostanów dwupiętrowych jest niewielki 0,2%. Drzewostany będące w klasie odnowienia i klasie do odnowienia w obrębie Bolków stanowią 26% powierzchni zalesionej.

Wśród lasów Skarbu Państwa szczególną ochroną, jako tzw. "lasy ochronne", zgodnie z Ustawą o lasach z dnia 28 września 1991 r. uznano 78% wszystkich lasów, w tym, jako: lasy wodochronne, które chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów – 68,0%,

- lasy glebochronne, które chronią glebę przed zmywaniem lub wyjałowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin – 17,2%,
- lasy trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu – 8,6%,
- lasy, które stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej – 1,5%,
- lasy położone w granicach administracyjnych miast i wokół miast,

Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa zajmują na terenie opracowania powierzchnię 28,16 ha. Osoby fizyczne są właścicielami 20,97 ha, natomiast osoby prawne (gmina Bolków) – 7,19 ha lasów. Lasy gminne występują np. w Jastrowcu (park przypałacowy, oddz.2a o pow. 5,72 ha) oraz w Mysłowie (oddz. 4a, 4b i 5a). Nadzór nad gospodarką leśną w wymienionych lasach sprawuje Starosta Jaworski.

W roku 2006, na zlecenie Zarządu Województwa Dolnośląskiego przy współudziale Gminy Bolków został opracowany projekt granicy rolno – leśnej (Dolnośląskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu). Opracowanie to zawiera m. in. wytyczne w zakresie gruntów wskazanych do zalesienia i przewiduje włączenie do kompleksów leśnych 739,31 ha gruntów rolnych i nieużytków.

ZASOBY WODNE:

Wody podziemne

Według Mapy Hydrogeologicznej Polski gmina Bolków mieści się w regionie XVI-sudeckim. W północnej części gminy (podregion lwówecki) oraz w rejonie Wierzchosławic występują naporowe wody szczelinowe w utworach permu dolnego (czerwony spągowiec) na głębokości od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów. Wodonośność wynosi 2 – 5 m na godzinę. Na pozostałej części gminy (podregion izersko – karkonoski) na głębokości do kilkudziesięciu metrów w utworach krystalicznych paleozoiku występują wody szczelinowe. Ich płytsze zwierciadło jest swobodne, a głębsze naporowe. Wodonośność 2 – 5 m na godzinę. W dolinach rzek pierwszy poziom wód użytkowych wykształcony jest w utworach czwartorzędu i występuje na głębokości do 10 m. zawierając wody o zwierciadle swobodnym.

W regionie sudeckim rozpoznanie hydrogeologiczne skał krystalicznych jest bardzo słabe. Występuje tam poziom wód w spękanych i szczelinowych utworach krystalicznych oraz zasilający je okresowo przypowierzchniowy poziom rumoszowy. Oba te poziomy różnią się zasadniczo rodzajem krążenia: w pierwszym przypadku jest to przepływ szczelinowy (sporadycznie zintensyfikowany procesami krasowymi), a w drugim – przepływ porowy. Wodonośce szczelinowe krystaliniku sudeckiego zaliczyć należy do skał słabo przepuszczalnych z zaznaczającymi się lokalnie strefami średnio- i dobrze przepuszczalnymi. Zwierciadło wód podziemnych w wodonościach krystalicznych regionu sudeckiego ma charakter swobodny, co wiąże się z mechanizmem zasilania.

W rejonie Starych Rochowic występują wody mineralne. Należą one do wód leczniczych zaliczonych do kopalin podstawowych zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 roku.

Na terenie opracowania, we wsi Grudno zlokalizowana jest rozlewnia niskozmineralizowanej wody. Woda jest pobierana na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Starostę Jaworskiego z ujęcia zlokalizowanego na dz.533/2 obręb Lipa powyżej rozlewni, składającego z trzech studni o łącznej wydajności $Q_{max}=9,0 \text{ m}^3/\text{godzinę}$, $Q_{max}= 180$

m³/dziennie. Pod względem chemicznym woda ta jest bogata w jony wapnia i magnezu (Ca 71,76 mg; Mg 31.20 mg).

W ramach monitoringu operacyjnego w 2017 roku wrocławski WIOŚ badał wody podziemne. 2 punkty pomiarowe zlokalizowano w gminie Bolków. Wody I klasy stwierdzono w Gorzanowicach, III klasy w Wierzchosławicach Dolnych. Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości wód podziemnych. Klasy jakości wód podziemnych I, II, III wskazują dobry stan chemiczny.

Wg danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej teren gminy Bolków nie leży w granicach żadnego ze zbiorników wód podziemnych.

Wody powierzchniowe:

Sieć hydrograficzna gminy Bolków jest dobrze rozwinięta. Grunty pod wodami zajmują 163,4ha co stanowi 1,1% ogólnego obszaru gminy. Największy udział w tej powierzchni mają rowy (55%). Udział wód płynących to 27% i wód stojących 18%.

Prawie cały obszar gminy należy do dorzecza Kaczawy, za obszaru położonego na południowy – zachód od obrębu Sady Górne stanowiącego dorzecze Bystrzycy oraz obszaru wsi Płonina należącego do dorzecza Bobru. Ciek gminy mają charakter cieków górskich i podgórskich, charakteryzujących się dużą zmiennością przepływów i krótkotrwałymi, nagłymi wezbraniami.

Środkowa i wschodnia część gminy drenowana jest przez Nysę Szaloną i jej dopływy: Świętkę (wg. innych źródeł Świątkę) i Rogozinę, Sadówkę, Rochowicki Potok oraz Ochotnik.

Nysa Szalona stanowi dopływ Kaczawy. Ma swoje źródła ma w Sudetach Środkowych, w rejonie Przełęczy Domanowskiej. Całkowita długość rzeki wynosi 51 km. Na rzece tej poniżej Jawora usytuowany jest zbiornik retencyjny „Słup”, stanowiący podstawowy element systemu zaopatrzenia miasta Legnicy w wodę do picia. Nysa Szalona jest odbiornikiem zanieczyszczeń obszarowych z okolicznych terenów wiejskich i miejscowości o nie w pełni uregulowanej gospodarce wodno- ściekowej.

Rochowicki Potok odwadnia część Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich, gdzie znajdują się jego źródła. Długość potoku wynosi 7,5 km. Wpada do Nysy Szalonej w rejonie Wzgórza Zamkowego w Bolkowie. Na Rochowickim Potoku utworzono suchy zbiornik przeciwpowodziowy z kamienną zaporą o długości około 100 m.

Potok **Sadówka** odwadnia dużą część Pogórza Bolkowskiego. Wypływa z północnych zboczy Łysicy w masywie Kraglaka. W części źródłiskowej składa się z wielu drobnych cieków, z których kilka płynie przez Figlów. Niżej łączą się tworząc potok, który płynie przez Sady Górne i Sady Dolne. Długość potoku – 11,2 km.

Potok **Nysa Mała** wypływa powyżej Lipy, ze zboczy Marcińca i Bukowinki w masywie Żeleźniaka. Na jej źródłiska składają się liczne małe potoczki – uważany za główny bierze

swój początek w pobliżu uroczyska „Czarci Zagajnik”. Potok po przepłynięciu przez Lipę tworzy niewielki przełom objęty ochroną prawną, jako rezerwat przyrody „Wąwóz Lipa”. Do Nysy Szalonej wpada w rejonie wsi Czernica, po przepłynięciu 20,8 km.

Potok **Świątkatka** to dopływ Nysy Małej. Płynie przez Grudno i Jastrowiec. Wypływa w rejonie Przełęczy Mysłowskiej i ma długość 6,8 km.

Część gminy z Radzimowicami i Mysłowem leży w zlewni potoku **Mokrzyna**. Potok ten jest dopływem Kaczawy. Za Mysłowem, przez który płynie częściowo obmurowanym korytem płynie przez łąki w kierunku południowym, na zachód od Lubrzy. Uchodzi do Kaczawy (Jeziora Kaczorowskiego). Długość potoku – 3,4 km.

Potok **Olszynka**, zwany też Białym Potokiem, to dopływ Kaczawy, którego źródłiska znajdują się na wschód od Radzimowic. Potok uchodzi do Kaczawy w obrębie Wojcieszowa. Odwadnia ona zachodnie zbocza Żeleźniaka i północne stoki Osełki.

Płonina i Twardowice odwadniane są przez potok **Świdna**, który jest prawym dopływem Bobru. Wypływa on z północnego zbocza Urwistej w Górach Ołowianych. Potok spływa głęboką doliną, w której znajdują się zabudowa przysiółka Kaczorowa – ul. Nowa Wieś. Dalej, wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 328 oraz południowym skrajem Płoniny dopływa do Twardowic, przepływa przez Świdnik.

Koryta większych cieków na znacznej ich długości utraciły naturalny charakter. Brzegi cieków przebiegających przez tereny osadnicze zostały umocnione kamieniami, rzadziej betonem. W każdym przypadku pozostawiono jednak naturalne dno zbudowane z aluwii.

W gminie Bolków nie występują naturalne zbiorniki wód stojących. Zbiorniki sztuczne to najczęściej zbiorniki przeciwpowodziowe, stawy rybne oraz niezagospodarowane wyrobiska żwirowni. Większe tego typu zbiorniki to zbiorniki przeciwpowodziowe w Kaczorowie i Bolkowie (wypełnione wodą epizodycznie) oraz stawy: pomiędzy Lipą a Muchówkiem (Olszowy i Łozowy), na terenie założenia parkowego w Jastrowcu, w Kaczorowie, przy pałacu w Sadach Dolnych oraz na terenie żwirowni w Bolkowie.

Zbiornik Kaczorów stanowi przeciwpowodziowe zabezpieczenie położonego poza terenem gminy Bolków Wojcieszowa. Integralną częścią sieci hydrograficznej gminy są tereny stale lub sezonowo podmokłe w obniżeniach w obrębie działu wodnego Kaczawy i Świdnej (okolice Kaczorowa i Płoniny).

Ocena jakości wód powierzchniowych:

Według aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry z dn. 18 października 2016 r, obszar opracowania położony jest w granicach jednostek planistycznych gospodarowania wodami wymienionych w tabeli poniżej:

nazwa	zlewnia	ocena stanu wg. planu gospodarowania wodami	ocena zagrożenia nieosiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej
-------	---------	---	--

nazwa	zlewnia	ocena stanu wg. planu gospodarowania wodami	ocena zagrożenia nieosiągnięcia celów ramowej dyrektywy wodnej
Nysa Szalona od źródła do Sadówki	Kaczawa	poniżej dobrego	zagrożona
Rochowicka Woda	Nysa Szalona	poniżej dobrego	zagrożona
Nysa Mała	Kaczawa	dobry	niezagrożona
Kaczawa od źródła do Kamiennika	Kaczawa	zły	zagrożona
Świdna	Bóbr	poniżej dobrego	zagrożona

STAN CZYSTOŚCI POWIETRZA:

Głównym problemem zanieczyszczenia powietrza w gminie Bolków jest tzw. niska emisja związana z ogrzewaniem budynków, głównie przestarzałymi piecami oraz palenie złej jakości węglem, a nawet odpadami. Uciążliwość niskiej emisji wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Problem ten widoczny jest zwłaszcza w okresie grzewczym. Na niską emisję składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego. W ostatnich latach nastąpił dynamiczny wzrost liczby pojazdów poruszających się na drogach. Z uwagi na niewielką liczbę zakładów przemysłowych, zanieczyszczenie powietrza ze źródeł tego typu ma charakter lokalny.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu corocznie sporządza ocenę jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w oparciu o ustawę "Prawo ochrony środowiska" oraz akty wykonawcze do ww. ustawy. Kryteriami oceny i klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celu długoterminowego (dla ozonu). Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Oceny i wynikające z nich działania odnoszone są do jednostek terytorialnych nazywanych strefami. Województwo dolnośląskie zostało podzielone na 4 strefy. Gmina Bolków znajduje się w tzw. strefie dolnośląskiej.

Poniższa tabela określa wynikowe klasy stref dla strefy dolnośląskiej w roku 2017 dla poszczególnych substancji dla celu ochrony zdrowia.

Strefa dolnośląska PL0204	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy dolnośląskiej											
substancja	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM2.5
klasa	A	A	C	A	C	A	C/D2	C	A	A	C	A/ C1

Gmina Bolków, wraz z innymi gminami strefy dolnośląskiej, znajduje się na liście gmin zakwalifikowanych do klasy D2 z uwagi na przekroczenia normatywnych stężeń zanieczyszczeń (poziomów celów długoterminowych) ozonu wg kryterium dla ochrony zdrowia ludzi. Na terenie gminy nie stwierdzono jednak obszarów przekroczeń ozonu

w odniesieniu do poziomu docelowego w 2018 r. Stężenia godzinne tlenków azotu na terenie gminy mieściły się w przedziale 51-100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy poziomie dopuszczalnym 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. (wartość średnio roczna mieści się w przedziale 6-20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ przy normie 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) Na terenie całej gminy stwierdzono natomiast przekroczenie wartości dopuszczalnej dla rocznego stężenia benzo(a)pirenu (B α P). Ponadto, nie odnotowano tu przekroczeń innych zanieczyszczeń.

KLIMAT AKUSTYCZNY:

Aktualnie obowiązującym aktem prawnym normującym dopuszczalne wartości wskaźników hałasu w zależności od przeznaczenia terenu i rodzaju źródeł hałasu jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wartości dopuszczalne są zależne od funkcji urbanistycznej, jaką spełnia dany teren. Ich zakres podzielono na 4 klasy. Tereny usługowe, przemysłowe, komunikacyjne, a także tereny leśne oraz upraw rolnych nie podlegają ochronie akustycznej. Klimat akustyczny na podlegających ochronie akustycznej obszarach zurbanizowanych gminy jest kształtowany przez oddziaływanie obiektów przemysłowych, oraz przez linie komunikacyjne związane z ruchem samochodów. Hałas przemysłowy nie jest znaczący. Oddziaływanie hałasów instalacyjnych (przemysłowych) ma znaczenie lokalne i jest ściśle nadzorowane przez służby ochrony środowiska. Klimat akustyczny w gminie w największym stopniu kształtują źródła komunikacyjne - główne trasy ruchu samochodowego. Największe oddziaływania powodują drogi krajowe (DK3, DK5, S3). Trwające obecnie intensywne prace budowlane dotyczące tych dróg i związane z nimi czasowe lokalne zamknięcie ich odcinków nie pozwala na dokładne oszacowanie oddziaływania akustycznego (będzie to możliwe po zakończeniu prac i przywróceniu ruchu kołowego). Oprócz wymienionych dróg krajowych, na terenie gminy Bolków nie ma innych tras komunikacyjnych, które mogą być uciążliwe dla mieszkańców w sposób znaczący.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE:

Źródłami pola elektromagnetycznego powodującego przekroczenie wartości dopuszczalnych mogą być linie przesyłowe oraz stacje elektroenergetyczne dla napięć 110 kV i wyższych. Na obszarze gminy Bolków do tej kategorii należy dwutorowa linia elektroenergetyczna o D-203 napięciu 220 kV relacji Mikułowa – Świebodzice. Linia przebiega przez obręby Lipa, Jastrowiec oraz Świny, Wolbromek i Sady Dolne. Zbliżenia do terenów zainwestowanych występują w miejscach przecięcia z ciągami osadniczymi w Lipie, Wolbromku i Sadach Dolnych, a także w Świnach, na odcinku stycznym do terenów zabudowanych. Obecny przebieg linii jest niekolizyjny w stosunku do terenów mieszkaniowych.

Zagrożenia promieniowaniem niejonizującym mogą być także powodowane przez urządzenia radiokomunikacyjne, które wytwarzają pola elektromagnetyczne w zakresie częstotliwości od 0,003 do 300 000 MHz. Do urządzeń takich należą między innymi stacje bazowe telefonii komórkowej. W granicach terenu objętego opracowaniem znajdują się następujące stacje bazowe telefonii komórkowej: w Kaczorowie na zboczu G. Bandurskiego oraz, w Bolkowie w bliskiej odległości stacji paliw przy ul. Jeleniogórskiej i na wieży zamkowej, w Gorzanowicach, w Nowych Rochowicach na południowym stoku Rakarni (3 obiekty), w Sadach Dolnych (dz. nr 30/2), w Sadach Górnych (dz. nr 139/12). Stacje te, jak wynika z brzmienia przepisu art. 76 ustawy „Prawo ochrony środowiska”, nie mogą być oddane do użytkowania, jeśli nie spełniają wymagań ochrony środowiska, takich jak m.in. uzyskanie ustawowo wymaganych decyzji określających zakres i warunki korzystania ze środowiska. Jednym z podstawowych warunków oddania inwestycji w postaci nowego nadajnika telefonii komórkowej było wykonanie pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w miejscach przebywania ludzi i w środowisku. Z tej przyczyny nie traktuje się ich jako obiektów powodujących zagrożenie dla ludzi w środowisku.

RYZIKO POWSTANIA POWAŻNYCH AWARII:

Wg prowadzonej przez WIOŚ bazy potencjalnych sprawców poważnych awarii w rejonie Bolkowa nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Na terenie opracowania oraz w jego bliskim otoczeniu nie ma też obiektów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej.

Przyczyną potencjalnej awarii, której skutki mogą spowodować zagrożenie dla ludzi i środowiska mogą być następujące obiekty zlokalizowane na terenie opracowania oraz w jego bliskim otoczeniu:

Drogi krajowe nr 3, nr 5 oraz S-3, którymi prowadzą ważne krajowe i międzynarodowe szlaki komunikacyjne. Drogami tymi przewożone mogą być materiały niebezpieczne dla ludzi i środowiska. W przypadku wystąpienia kolizji drogowej może tu nastąpić poważne zanieczyszczenie środowiska niebezpiecznymi substancjami ciekłymi lub gazowymi.

W obrębie obszaru opracowania znajdują się także dwie stacje paliw płynnych w Bolkowie. Z uwagi na dużą ilość zgromadzonych paliw płynnych oraz ich dystrybucję mogą stanowić potencjalną przyczynę wystąpienia nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Stacje paliw są zawsze wyposażone w urządzenia zabezpieczające środowisko przed zanieczyszczeniem. Zabezpieczenia te oraz opracowane instrukcje postępowania załogi na wypadek awarii z udziałem paliw dają możliwość przeciwdziałania powstawania i rozprzestrzeniania się zagrożeń.

WALORY KRAJOBRAZOWE:

Krajobraz gminy Bolków cechuje wysoka atrakcyjność. Składa się na nią znaczne urozmaicenie ukształtowania terenu, otwartość widokowa, wysokie walory estetyczne, harmonia i ład przestrzenny.

Piękno krajobrazu Gór Kaczawskich, polega na występujących tu na przemian łagodnych grzbietach i dolinach oraz widokach na Sudety Zachodnie i Środkowe rozciągających się ze szczytów. Krajobraz podgórskiej części gminy stanowi mozaikę wielu zróżnicowanych elementów związanych zarówno z ukształtowaniem terenu jak i jego pokryciem, często z kameralnymi wnętrzami zamkniętymi ścianami lasów i zadrzewień, a także elementami kulturowymi.

Na terenie opracowania znajduje się 17 wiejskich jednostek osadniczych, z których każda posiada pewne indywidualne cechy. Generalnie jednak są to w większości wsie o w miarę zwartym układzie, najczęściej łańcuchowym o wydłużonej, liniowej postaci (Sady Dolne i Górne, Rochowice Stare, Mysłów, Lipa, Jastrowiec), o cechach owalnicy (Radzimowice) lub jako luźno rozlokowane zespoły zabudowy (Grudno, przysiółek Figlów, Płonina, przysiółek Twardowice, przysiółek Muchówek).

Zabudowa na terenie wsi jest z reguły niska, Pod względem funkcjonalnym dominuje zabudowa zagrodowa i mieszkaniowa jednorodzinna. Lokalnie pojawiają się obiekty usługowe oraz związane z innymi formami działalności gospodarczej, głównie stanowią one adaptację d. budynków rolniczych.

Wyraźnymi pozytywnymi dominantami w krajobrazie wiejskim są wieże kościołów. Poniżej scharakteryzowano pod względem krajobrazowym poszczególne miejscowości gminy:

Gorzanowice

Niewielka wieś położona na wschodnim krańcu Pogórza Wojcieszowskiego. Zajmuje wyrównaną wierzchovinę pomiędzy Młynniczną i Skałą. Do Gorzanowic należy też skupisko kilku domków położonych w pobliżu skrzyżowania drogi krajowej nr 3 z drogą powiatową nr 2816D do Pogwizdowa, tzw. osada „Sześć Domków”. Z dróg powiatowych prowadzących tutaj z Bolkowa i ze Świn roztaczają się jedne z najpiękniejszych panoram sudeckich obejmujące rozległe fragmenty Sudetów Środkowych z Górami i Pogórzem Wałbrzyskim, Górami Kamiennymi, Grzbietem Wschodnim Gór Kaczawskich, a w głębi Rudawy Janowickie i Karkonosze ze Śnieżką. W drugą stronę widoczne są wzgórza Pogórza Kaczawskiego aż po Przedgórze Sudeckie. Na terenie wsi zachowały się stare budynki mieszkalne i gospodarcze, w tym dwa dwory z XIX w. Pośród zabudowy stoi wysoki maszt telekomunikacyjny psujący walory krajobrazowe rejonu.

Jastrowiec

Wieś Jastrowiec położona jest na skraju Pogórza Wojcieszowskiego, nad potokiem Świątką (wg. innych źródeł: Świekotka). Zabudowa wsi koncentruje wzdłuż drogi powiatowej nr 2815D prowadzącej z Lipy. Sporą część obszaru wsi zajmuje zespół pałacowo-parkowy pochodzący z ok. 1650 roku. Okazały budynek pałacu oraz bryła otoczonego zabytkowym cmentarzem kościoła stanowią główne dominanty w panoramie wsi. Wieś otaczają tereny rolne.

Kaczorów

Duża wieś położona w centrum Gór Kaczawskich, w obniżeniu u spływu źródłiskowych potoków Kaczawy. Zabudowania wsi rozciągają się od Mysłowa aż po Przełęcz Radomierską oraz wzdłuż drogi do Marciszowa, a na południe (Nowa Wieś) podchodzą pod płytkie siodło rozdzielające Urwistą od Ołowianej. Jest to bardzo malownicza część Kaczorowa, gdzie pojedyncze domki zlokalizowane są w głębokiej dolinie źródłiskowej partii potoku Świdna. Część podchodząca pod Przełęcz Radomierską zachowała układ wsi łańcuchowej natomiast centrum ma charakter małomiasteczkowy. Pośród zabytków architektury zwracają uwagę 2 kościoły oraz pałac (ob. szkoła) z XVI w. z parkiem (XIX w.)

Lipa

Lipa to duża wieś rolnicza. Zabudowa zajmuje górną część doliny Nysy Małej. Wieś zachowała w pełni układ łańcuchowy, wzbogacony zabytkowym kościołem, założeniem pałacowo-parkowym oraz ruinami starego zamku. W północnej części wsi historyczny układ przestrzenny zakłóca zespół współczesnej zabudowy o większej skali – rolniczej oraz mieszkaniowej wielorodzinnej. W Lipie od dawna były wydobywane wapienie w miejscowych kamieniołomach i wypalane w wapiennikach.

przysiółek Muchówek

Przysiółek Lipy, leży w płytkiej dolinie Rogoziny. Jest to mała osada rolnicza złożona z zaledwie kilku gospodarstw. Osadę otaczają użytki rolne, często zaniechane. Na południowy wschód od wsi znajdują się dwa stawy: niewielki Staw Łożny i blisko 4-hektarowy Staw Olszowy. Północną i zachodnią część jednostki zajmują fragmenty kompleksu leśnego. Od północy jednostka graniczy z utworzonym w dolnym biegu Rogoźnicy i Nysy Małej Rezerwatem „Wąwóz Lipy”. Wzdłuż północnej granicy prowadzi także granica Parku Krajobrazowego „Chelmy”.

Grudno

Wieś położona na pograniczu Pogórza Kaczawskiego i Grzbietu Wschodniego Gór Kaczawskich, w dolinie potoku Świątką (Świekotka). Wraz z Muchówkiem leży w obrębie ewidencyjnym Lipa. Wieś otaczają głównie użytki rolne z dużym udziałem łąk wyróżniających

się występowaniem licznych gatunków roślin chronionych. Duży kompleks lasów znajduje się na południe od Grudna. Lasy te porastają góry masywu Wapniki i w dużej części objęte są ochroną rezerwatową (Buki Sudeckie).

Mysłów

Mysłów jest jedną z większych wsi w Górach Kaczawskich. Zabudowa rozciąga się w dolinie Mokrzy (Mokrzyńki), wzdłuż drogi powiatowej nr 2826D, biegnącej równolegle do drogi krajowej nr 3. Dolne zabudowania Mysłowa sąsiadują prawie bezpośrednio z domami Kaczorowa, natomiast zabudowania górnej części wspinają się na zbocze Bukowinki, powyżej Przełęczy Mysłowskiej. Wieś w pełni zachowała pierwotny układ łańcuchowy z kościołem i założeniem pałacowo-folwarcznym w centrum, oraz z dużą ilością starych budynków mieszkalnych. Ciekawą ekspozycję widokową ma też cmentarz z zabytkową dzwonnica. Aktualnie w Mysłowie eksploatuje się leżące tuż przy zachodniej granicy jednostki złoża żwiru „Mysłów”. Wieś otaczają użytki rolne (głównie łąki). W bezpośrednim sąsiedztwie wsi nie występują większe kompleksy leśne. Lasy świerkowe i świerkowo-bukowe porastają wzniesienia masywu Lubrzy.

Radzimowice

Miejscowość (sołectwo) położone jest na Grzbiecie Wschodnim Gór Kaczawskich, pomiędzy Żeleźniakiem na północnym wschodzie a Osełką na zachodzie. Układ miejscowości Radzimowice ma cechy charakterystyczne dla owalnicy z niewielkim placikiem w centrum. W miejscowości znajduje się jedynie 10 budynków mieszkalnych, a większość z nich pochodzi sprzed 1945 roku. Zabudowa Radzimowic szczególnie atrakcyjnie wygląda z drogi krajowej nr 3 oraz z północnych stoków (przeciwstoków) Lubrzy.

Nowe Rochowice

Mała wioska w Grzbiecie Wschodnim Gór Kaczawskich. Wieś składa się z kilkunastu rozproszonych budynków przy granicy rezerwatu „Buki Sudeckie”. Z okolic wsi roztaczają się rozległe widoki na Pogórze Bolkowskie oraz Góry Wałbrzyskie. Walory widokowe z rejonu Nowych Rochowic obniżają trzy wieże teletransmisyjne. Soczewy krystalicznych wapieni pośród kambryjskich zieleńców i ordowickich łupków szarych z kwarcytami były od dawna przedmiotem eksploatacji, w wyniku której w rejonie wsi, w jednym z łomów po eksploatacji wapieni krystalicznych udokumentowano jaskinię „Imieninową”, która rozwinęła się w ciasnych szczelinach o łącznej długości 170 m. Pod względem głębokości (58 m) jest trzecią w Sudetach.

Płonina

Niewielka wieś, której dominantę stanowi strome wzgórze ze skalistymi zboczami i skałkami. Szczytową skałkę wieńczy ruiny XIV w. zamku „Niesytno”. U jego podnóża

ulożowała się luźna zabudowa mieszkalno- gospodarcza. Wieś zajmuje lewą część doliny potoku Świdna. Po jego prawej stronie położona jest przysiółek Twardowice (ob. część Płoniny) z nielicznymi zabudowaniami rozproszonymi w szerokim obniżeniu pomiędzy Górami Ołowianymi i Grzbietem Wschodnim. Przez Płonię prowadzi atrakcyjna krajobrazowo linia kolejowa ze Złotoryi do Marciszowa.

Półwsie

Mała wieś na zachodniej granicy Gór Wałbrzyskich (Masyw Turkolasu i Kraglaka) i Pogórza Bolkowskiego. Leży nad potokiem Ochotnik. We wsi jest tylko kilka starych budynków gospodarczo –mieszkalnych luźno rozlokowanych pośród pól uprawnych urozmaiconych zalesionymi wzgórzami. Od strony południowej wewnątrz krajobrazowe zamykają zalesione stoki Bukowej.

Sady Dolne

Wieś położona w dolinie Sadowki, tworząca urbanistyczną całość z Sadami Górnymi aż po przysiółek Figlów. Zabudowa wsi ma charakter łańcuchowy, który uległ przeobrażeniu w rejonie węzła drogi ekspresowej S3. Droga ta jest w trakcie realizacji i docelowo będzie biegła na zachód od zabudowy wsi.

Wieś otaczają rozległe pola użytków rolnych. Interesujące pod względem krajobrazowym są przewężenia doliny Sadowki. W północnej części wsi znajduje się duże założenie pałacowo - folwarczne z parkiem i pałacem. W otoczeniu założenia znajdują się także współczesne zabudowania zakładu rolnego.

Sady Górne

Sady Górne mają podobny charakter jak wcześniej opisane Sady Dolne, z którymi tworzą urbanistyczną całość – najdłuższą wieś łańcuchową (ok. 8,0 km) w Sudetach. Położone w środkowej, bardziej rozległej części doliny Sadowki, otoczone są użytkami rolnymi na malowniczo pofalowanych wzgórzach. Zachowało się tutaj sporo zabytkowej zabudowy, między innymi kościół i zespół pałacowy z ruiną barokowego pałacu i rozległymi zabudowaniami folwarcznymi w sąsiedztwie.

przysiółek Figlów

Południowy kraniec Sadow Górnich, osada położona w szerokim obniżeniu pomiędzy masywami Turkolasu i Kraglaka (kolonia Sadow Górnich), bardzo dobrze wkomponowywana w naturalne otoczenie zalesionych pasm górskich, łąk i śródpolnych zadrzewień. Zabudowa jest rozproszona, pozbawiona dominant. Interesujące są tu powiązania zespołów zabudowy z dalekimi wglądami widokowymi. Osada o wyrazistym charakterze i kameralnym klimacie. Poszczególne posesje nie są grodzone.

Stare Rochowice

Długa wieś łańcuchowa nad Rochowickim Potokiem (Rochowicką Wodą). Ciągnie się przez ok. 5,0 km od drogi krajowej nr 3 po Przełęcz Rochowicką, gdzie łączą się z zabudową

Płoniny. Dolna część Starych Rochowic nosiła też nazwę „Bolków Zdrój” z uwagi na udokumentowane tutaj zasoby wód leczniczych. Kiedyś znajdowało się tutaj niewielkie uzdrowisko „Hedwigsbad”. Stare Rochowice tworzą interesujący zespół krajobrazowo-architektoniczny z zachowaną cenną zabudową wiejską. W panoramie wsi zwraca uwagę wieża kościoła. Nowym elementem krajobrazu jest obwodnica Bolkowa, która przecina zabudowę wschodniej części wsi biegnąc na wysokiej estakadzie.

Świny

Wzgórze zamkowe wraz z ruinami zamku Świny to jeden z najbardziej charakterystycznych elementów krajobrazu gminy Bolków, stanowiący wyraźną dominantę przestrzenną. Jest też doskonałym punktem widokowym na Pogórze Bolkowskie oraz Góry i Pogórze Kaczawskie. U stóp zabytkowego zamku Świny zlokalizowana jest zabudowa wsi, która przestrzennie łączy się z Bolkowem i stopniowo nabiera też miejskiego charakteru. Do wsi należy też „Dolinka” położona w dolinie Nysy Szalonej, między Bolkowem a Wolbromkiem. Cenną oś krajobrazową stanowi droga prowadząca do zamku, obsadzona lipami. Ukształtował się tutaj wgląd na zamek, zakończony portalem wejściowym i „obramowany” zielenią alei. Świny należą do najstarszych wsi w regionie.

Wierzchosławice

Wierzchosławice to duża typowo rolnicza wieś łańcuchowa, ciągnąca się ponad 3,5 km na obu brzegach Nysy Szalonej. Od północy graniczy ona z miastem Bolków. Wieś położona jest w szerokiej w tym miejscu dolinie Nysy Szalonej. Od zachodu zamyka ją Wschodni Grzbiet Gór Kaczawskich, od południa zaś Góry Wałbrzyskie. Północną część wsi rozcina obwodnica Bolkowa. Wieś nie ma cenniejszych zabytków. Zachował się tu zespół starej zabudowy z klasycystycznym kościołem oraz wiele założeń zagrodowych. W zachodniej części wsi znajduje się elektrownia wiatrowa (2 wiatraki) stanowiąca wyraźną dominantę widokową.

Wierzchosławiczki

Niewielka osada położona pośród pól uprawnych u podnóża Wilkonia w Górach Kaczawskich, pomiędzy Wierzchosławicami i Starymi Rochowicami. Wierzchosławiczki mają charakter typowo rolniczy.

Wolbromek

Wieś łańcuchowa rozciągnięta wzdłuż Nysy Szalonej na długości ok. 3,9 km pomiędzy Dolinką (Świny) a Kłaczyną granicząc bezpośrednio z zabudową obu tych miejscowości. Stanowi ogniwo w długim łańcuchu zabudowy wzdłuż Nysy Szalonej. Wieś otaczają użytki rolne z większymi płacami lasów dębowo-świerkowych. Wieś w części wschodniej przecina droga ekspresowa S-3, która w rejonie istniejącej zabudowy prowadzi na estakadzie.

Miasto Bolków

Miasto charakteryzuje się zwartą zabudową niską i średnią oraz płacami zieleni urządzonej (parki, cmentarz). Najbardziej charakterystycznym elementem krajobrazu

Bolkowa i jego okolic jest wzgórze ze staromiejską zabudową zwieńczone średniowiecznym zamkiem. Od zachodu wzgórze opada stromo ku dolinie Nysy Szalonej, która w tym rejonie ma charakter przełomowy. Na wschodnim, łagodniejszym stoku położona jest centralna część miasta z pochyłym, prostokątnym rynkiem. Dominują tutaj wnętrza urbanistyczne z wyraźnym osiowym układem. W centrum rynku znajduje się ratusz z charakterystyczną wieżą, stanowiącą wyraźną dominantę krajobrazową.

Miasto posiada układ urbanistyczny o wysokim stopniu uporządkowania, na który składa się, poza zabytkowym centrum, kilka ładnie rozplanowanych i utrzymanych osiedli mieszkaniowych oraz zabudowa przemysłowa. Część zabudowań przemysłowych zasługuje na rewaloryzację lub adaptację do innych funkcji np. d. młyn, tartak czy zabudowa cegielni. W granicach Bolkowa znajduje się także stare założenie pałacowo – folwarczne. Szczegółowe informacje nt. obiektów zabytkowych zamieszczono w rozdziale 4 „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”. Atrakcyjnym krajobrazowo obszarem jest Góra Ryszarda – wzniesienie położone w północnej części miasta stanowiące zaplecze rekreacyjno – wypoczynkowe.

Współczesna zabudowa to przede wszystkim osiedla budynków wielo- i jednorodzinnych, szkoła i obiekty handlowe (markety), stacje paliw. W krajobrazie miasta nie występują znaczące elementy dysharmonijne.

4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ:

Na zasoby dziedzictwa kulturowego i zabytków na terenie gminy Bolków składają się:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków (obiekty i obszary),
- stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków,
- zabytki ujęte w wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków, nie wpisane do rejestru zabytków,
- stanowiska archeologiczne udokumentowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, w tym stanowiska wpisane do rejestru zabytków,
- historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne ujęte w wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- obszary ochrony archeologicznej ujęte w wykazie zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- obszary nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem.

Rejestr zabytków obejmuje 60 obiektów.

Położenie zabytków objętych rejestrem oraz obszarów wpisanych do ewidencji zabytków zawiera rysunek nr 2 – „Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwarunkowania przyrodnicze i historyczno – kulturowe”.

Na obszarze gminy Bolków nie występują dobra kultury współczesnej wymagające ochrony.

Poniżej przedstawiono zasoby dziedzictwa kulturowego objęte ochroną lub zasługujące na ochronę, wg kategorii jakościowych i w rozbiciu na poszczególne miejscowości.

MIASTO BOLKÓW:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Ośrodek historyczny miasta	Obszar obejmujący zespół staromiejski	A/1817/362 25.11.1956r.
2.	Kościół parafialny pw. Św. Jadwigi	Pl. Jana Pawła II	A/1421/76 29.03.1949r.
3.	Cmentarz przykościelny	Pl. Jana Pawła II	155/A/03 6.05.2003r.
4.	Plebania	Pl. Jana Pawła II	155/A/03 6.05.2003r.
5.	Cmentarz komunalny	ul. J. Bema	A/2736/688/J 6.07.1981r.
6.	Kościół poewangelicki	ul. Niepodległości / ul. Kamiennogórska	A/5915 27.03.2014r.
7.	kapliczka	ul. Bolka	A/2763/1376 03.09.1965r.
8.	zamek: - wieża (donżon), - budynek mieszkalno – gospodarczy skrzydła południowego zamku, - budynek mieszkalno – gospodarczy skrzydła wschodniego zamku, - dom kobiet, - domek straży (ob. budynek administracyjny muzeum), - brama dolna, - brama górna, - brama na dziedzińcu zamku górnego, - cysterna na dziedzińcu wewnętrznym zamku	ul. Bolka	A/2764/80 25.11.1949r.
9.	mury miejskie	zachodnie obrzeża zespołu staromiejskiego	A/26740/1075 27.02.1964r.
10.	ratusz	Rynek 1	A/2728/1377 03.09.1965r.
11.	park miejski	ul. Jagiellońska, d. Wzgórze Wilhelma	A/1210 04.05.2009r.
12.	pałac (ob. bud. mieszkalny)	ul. Kopernika 1	A/2727/916/J 28.12.1988r.
13.	dom mieszkalny	ul. Farbiarska 9	A/2729/1378

			04.09.1965
14.	magazyn (ob. sklep)	ul. Jaworska 10	A/2733/2058 06.06.1972
15.	dom mieszkalny	ul. Robotnicza 6	A/2722/1000/J 19.12.1989r.
16.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 2	A/2730/1379 04.09.1965r.
17.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 3	A/2731/1380 04.09.1965r.
18.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 4,5,6	A/2732/1381 03.09.1965r.
19.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 21,22	A/2735/2059 06.06.1972
20.	dom mieszkalny	Rynek 24	A/2734/2060 06.06.1972
19.	dom mieszkalny z apteką	Rycerska 19	A/2723/1261/J 13.05.1996r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	kaplica cmentarna	cmentarz komunalny, ul. J. Bema
2.	Kaplica d. szpitala Szarytek	ul. Kamiennogórska 3
3.	park, d. cmentarz ewangelicki	Pomiędzy ul. Szpitalną i Rycerską
4.	zespół pałacowy z folwarkiem: - budynek mieszkalny z dawną oborą, - stajnia, ob. magazyn, - stodoła I	ul. Kopernika 1
5.	budynek mieszkalny d. szkoła	ul. Księcia Bolka 8
6.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 9
7.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 11
8.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 12
9.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 13
10.	budynek mieszkalny	ul. Księcia Bolka 15
11.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Farbiarska 1
12.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 2
13.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 3
14.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 4
15.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 5
16.	budynek mieszkalny	ul. Farbiarska 6
17.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 4
18.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 6
19.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 8
20.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 12
21.	budynek przemysłowy	ul. Jaworska 14
22.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 19
23.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 20
24.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 23
25.	budynek mieszkalny	ul. Jaworska 24
26.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 4
27.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 6
28.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 7
29.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 13
30.	dom pomocy społecznej	ul. Kamiennogórska 1- 3
31.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 4

32.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 11
33.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 15
34.	pocztą	ul. Kamiennogórska 17
35.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 19
36.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 21
37.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 23
38.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 24
39.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 25
40.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 26
41.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 27
42.	zespół dworca kolejowego: - budynek dworca ob. mieszkalny, - budynek ekspedycji kolejowej, - szalec dworcowy, - wodociągowa wieża ciśnień	ul. Kolejowa 2 ul. Kościuszki (wieża ciśnień)
43.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 8
44.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 9
45.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 10
46.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 11
47.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 13
48.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 17
49.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 18
50.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 20
51.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 22
52.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 26
53.	budynek mieszkalny	ul. Kraszewskiego 8
54.	budynek mieszkalny	ul. Kraszewskiego 12
55.	internat	ul. Mickiewicza 2
56.	zespół dawnego młyna wodnego: - budynek produkcyjny I, - budynek produkcyjny II, - budynek socjalno – biurowy,	ul. Młynarska 6
57.	most drogowy na rzece Nysa Szalona	w ciągu ul. Młynarskiej
58.	budynek mieszkalny	ul. Młynarska 9
59.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 1
60.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Niepodległości 2
61.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 4
62.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 5
63.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 6
64.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Niepodległości 8
65.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 12
66.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 14
67.	budynek mieszkalny	ul. Niepodległości 16
68.	Zespół Szkół Agrobiznesu	ul. Niepodległości 17
69.	budynek mieszkalny	ul. Polna 1
70.	budynek mieszkalny	ul. Polna 2
71.	budynek mieszkalny	ul. Polna 18
72.	budynek mieszkalny	ul. Polna 20
73.	budynek mieszkalny	ul. Polna 22
74.	budynek mieszkalny	ul. Poprzeczna 1
75.	budynek mieszkalny z kaplicą (ob. hotel)	ul. Poprzeczna 2
76.	budynek administracyjno – mieszkalny d. gazowni miejskiej (ob. budynek mieszkalny)	ul. Republikańska 37

77.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 1-1a
78.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 2
79.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 2a
80.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 4
81.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 6
82.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 7
83.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 8
84.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 9
85.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 10
86.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 11
87.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 12
88.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 14
89.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 15
90.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 18
91.	budynek mieszkalny	ul. Reymonta 19
92.	budynek mieszkalny	ul. Robotnicza 22
93.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 4
94.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 6
95.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 9
96.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 11
97.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 12
98.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 13
99.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 15
100.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 16
101.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 17
102.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 18
103.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 22
104.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 23
105.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 24
106.	budynek mieszkalny	ul. Rycerska 25
107.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 7
108.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 8
109.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 19
110.	budynek mieszkalny	Rynek 19a
111.	budynek mieszkalno - usługowy	Rynek 20
112.	budynek mieszkalny	Rynek 25
113.	budynek mieszkalny	Rynek 26
114.	budynek mieszkalny	Rynek 27
115.	budynek mieszkalny	Rynek 28
116.	budynek mieszkalny	Rynek 31
117.	budynek mieszkalny	Rynek 32
118.	budynek mieszkalny	Rynek 33
119.	budynek mieszkalny	Rynek 34
120.	budynek mieszkalny	Rynek 36
121.	budynek mieszkalny z kaplicą ob. dom sióstr zakonnych ze zgromadzenia Św. Józefa	Rynek 37
122.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 1
123.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 3
124.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 5
125.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 9
126.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 11
127.	budynek usługowy d. kino (obecnie nie użytkowany)	ul. Sienkiewicza 15

128.	hotel	ul. Sienkiewicza 17
129.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 18
130.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 19/19a
131.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 20
132.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 21
133.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 22
134.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 23
135.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 24
136.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 25
137.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 29
138.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Sienkiewicza 35
139.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 37
140.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 43
141.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 65
142.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 66
143.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 67
144.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 68
145.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 69
146.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 70
147.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 71
148.	budynek mieszkalny	ul. Sienkiewicza 72
149.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 1
150.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 3
151.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 4
152.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 5
153.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 5a
154.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 6
155.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 7
156.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 8
157.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 9
158.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 10
159.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 12
160.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 14
161.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 16
162.	budynek mieszkalny	ul. Słowackiego 18
163.	szpital (ob. zakład opiekuńczo - leczniczy)	ul. Słowackiego 19
164.	budynek mieszkalny	ul. Szpitalna 1
165.	budynek mieszkalny	ul. Szpitalna 2
166.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Szpitalna 5
167.	budynek mieszkalno - usługowy	ul. Szpitalna 6
168.	budynek usługowy (samodzielny Publiczny zakład Opieki Zdrowotnej)	ul. Wysokogórska 6

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ urbanistyczny	obszar wokół zespołu staromiejskiego, zespół zabudowy w rejonie ul. Wysokogórskiej, Sienkiewicza oraz Kolejowej; obszar d. założenia pałacowo - folwarcznego przy ul. Kopernika
2.	obszary ochrony archeologicznej	granice obszarów są tożsame z granicami wpisu do rejestru zabytków kościoła parafialnego pw. Św. Jadwigi z cmentarzem i plebanią oraz zamku

3.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granica obszaru jest tożsama z granicą historycznego układu urbanistycznego
4.	obszar ochrony krajobrazu kulturowego	obszar położony poniżej murów miejskich, pomiędzy szkołą a ul. Robotniczą

Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	stanowisko	nr stanowiska	nr i data wpisu do rejestru
1.	osada, późne średniowiecze	5/17/83-20	82/1051/arch/83 03.02.1983r.
2.	stara basteja	3/3/83-20	Arch/462/69 10.08.1969r.
3.	osada, późne średniowiecze	4/16/83-20	81/1051/Arch/83 03.02.1983r.

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	osada, późne średniowiecze	1/1/83-20
2.	nieokreślona osada, późne średniowiecze	2/2/83-20
3.	śląd osadnictwa, neolit	4/8/83-19
4.	śląd osadnictwa, mezolit	5/6/83-19
5.	znalezisko luźne - neolit	6/7/83-19

WIEŚ GORZANOWICE:

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	cmentarz ewangelicki	na północnym zachodzie od zabudowy wsi
2.	zespół folwarczny: - 2 budynki mieszkalne, - stajnia, - budynek gospodarczy, kurnik, - obora, - stodoła z częścią gospodarczą,	Gorzanowice nr 16 - 17
3.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 3
4.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Gorzanowice nr 4
5.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 8
6.	budynek gospodarczy	Gorzanowice nr 8
7.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 12
8.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 14
9.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 17
10.	budynek mieszkalny	Gorzanowice nr 18
11.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Gorzanowice nr 31

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	znalezisko luźne st. okres epoki brązu	1/2/83-19

WIEŚ GRUDNO (OBRĘB LIPA):

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek mieszkalny (dawna szkoła)	Grudno 3
2.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Grudno 2
3.	budynek mieszkalny i dawna stodoła	Grudno 4
4.	budynek mieszkalny	Grudno 6
5.	budynek mieszkalny	Grudno 8
6.	budynek mieszkalny	Grudno 16

WIEŚ JASTROWIEC:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół filialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP	w zachodniej części wsi	A/1897/901 27.07.1961r.
2.	cmentarz przykościelny	j.w.	A/1898/994/J 08.12.1989r.
3.	Pałac i oficyną mieszkalno – gospodarczą	w zachodniej części wsi, nr 3	A/2932/2067 06.06.1972r.
4.	Zespół budynków folwarcznych: • budynek mieszkalny z wozownią – budynek bramny, zachodni, • oficyna mieszkalna w zachodniej pierzei, przy bramie głównej, • budynek mieszkalny, budynek bramny wschodni, • budynek mieszkalno – gospodarczy, we wschodniej pierzei, przy bramie, • budynek gospodarczy, we wschodniej pierzei, przy bramie, • wozownia, ob. magazyn, w zachodniej pierzei czworoboku folwarcznego, • budynek mieszkalny – dwojak, w zachodniej pierzei czworoboku folwarcznego, • budynek gospodarczy z dwiema skrajnymi oficynami mieszkalnymi, w północnej pierzei czworoboku folwarcznego, • stodoła, we wschodniej pierzei czworoboku folwarcznego, • obora, później wytwórnia wód mineralnych (ob. nie funkcjonująca) , w południowej pierzei czworoboku folwarcznego, • oficyna mieszkalna, w południowej pierzei czworoboku folwarcznego, • mury okalające założenie	j.w.	A/2933/1214/J 23.06.1995r.
5.	park	j.w.	A/2934/629/J 02.04.1980r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: • budynek gospodarczy, d. spichlerz, • budynek gospodarczy, d. obora, • budynek d. stajni (ruina), • budynek mieszkalny, • 2 budynki gospodarcze, d. stodoły, • budynek d. chlewni, ob. magazyn	we wschodniej części wsi, nr 28
2.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 5
3.	budynek d. tzw. Domu Ludowego	obok budynku nr 5
4.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 7
5.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 9
6.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 10
7.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 14
8.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 15
9.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 16
10.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 17
11.	budynek mieszkalny	Jastrowiec nr 20

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	Historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

WIEŚ KACZORÓW:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół pomocniczy pw. Bł. Karoliny Kózkówny, d. pw. Św. Mikołaja	w centralnej części wsi	A/1965/902 27.07.1961r.
2.	cmentarz przykościelny przy kościele j.w.	j.w.	A/1967/1012/J 30.01.1990r.
3.	cmentarz ewangelicki	na północnym skraju wsi, na stoku wzniesienia	A/1966/1011/J 30.01.1990r.
4.	pałac, ob. szkoła podstawowa	Pl. Pollaka 14	A/2980/1060/J 3.12.1990r.
5.	park przy pałacu	Pl. Pollaka	A/2979/525/J 15.06.79

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	Kościół poewangelicki, ob. parafialny pw. Św. Mikołaja	w centralnej części wsi
2.	mur ogrodzeniowy cmentarza przykościelnego przy kościele pw. Bł. Karoliny Kózkówny	j.w.

3.	plebania	pl. Pollaka 9
4.	Zespół pałacowo – parkowy z folwarkiem: • budynek mieszkalno – gospodarczy, d. spichlerz, • budynek gospodarczy, d. kurnik, • budynek mieszkalny z częścią gospodarczą (obora, chlewnia), • stodoła I, • stodoła II (ob. obora), • obora I (ob. chlewnia), • obora II (ruina), • stajnia (ruina), • wozownia (ob. remiza strażacka), • budynek mieszkalny	pl. Pollaka 12 – 13, ul. Jeleniogórska 1
5.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 3
6.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 5
7.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 8
8.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 11
9.	budynek mieszkalny	ul. Bolkowska 12
10.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 2
11.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 4
12.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 5
13.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 11
14.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 13
15.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 15
16.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 17
17.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 18
18.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 21
19.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 22
20.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 23
21.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 24
22.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 26
23.	budynek mieszkalny	ul. Jeleniogórska 28
24.	stodoła	ul. Jeleniogórska 33
25.	stodoła	ul. Jeleniogórska 36
26.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 3
27.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 4
28.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 5
29.	Dom Dziecka	ul. Kamiennogórska 9
30.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 10
31.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 11
32.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 20
33.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 22
34.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 23
35.	budynek mieszkalno – gospodarczy	ul. Kamiennogórska 24
36.	budynek mieszkalno – gospodarczy	ul. Kamiennogórska 26
37.	budynek mieszkalny	ul. Kamiennogórska 28
38.	budynek mieszkalny	ul. Kolejowa 5
39.	dworzec kolejowy	ul. Kolejowa 7
40.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 1
41.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 2
42.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 4
43.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 6

44.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 10
45.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 11
46.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 18
47.	budynek mieszkalny	pl. Pollaka 20

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	Ślad osadnictwa, neolit	1/8/84-18
2.	znalezisko luźne, neolit	2/40/84-18
3.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	3/41/84-18
4.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	4/42/84-18
5.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	5/43/84-18
6.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	6/44/84-18
7.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	7/45/84-18
8.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	8/46/84-18
9.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	9/47/84-18
10.	osada p. średniowiecze XIV-XV w.	10/48/84-18

WIEŚ LIPA:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół parafialny pw. Św. Piotra i Pawła	w centralnej części wsi	A/2004/821 19.12.1960r.
2.	cmentarz przykościelny przy kościele j.w.	j.w.	A/2005/993/J 8.12.1989r.
3.	zamek (ruina)	Lipa tzw. Górna	A/3053/751 26.09.1960r.
4.	budynek podzamcza (ruina)	j.w.	A/3054/778 7.10.1960r.
5.	park	j.w.	A/3055/630/J 02.04.1980r.
6.	dwór	Lipa tzw. Dolna, nr 10	A/3057/918/J 18.07.1988r.
7.	park	Lipa tzw. Średnia	A/3056/631/J 4.04.1980r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzeniowy cmentarza przykościelnego przy kościele pw. Św. Piotra i Pawła	w centralnej części wsi
2.	plebania	Lipa 74
3.	cmentarz parafialny	na północ od zabudowy wsi

4.	budynek gospodarczy na cmentarzu parafialnym	j.w.
5.	zespół zamkowy z folwarkiem: • rządcówka, ob. budynek mieszkalny wielorodzinny, • budynek mieszkalny, dwójak, • chlewik, ob. budynek gospodarczy, • chlewnia, ob. bud. gospodarczy, • stodoła, ob. chlewnia w ruinie	Lipa tzw. Górna
6.	zespół dworski z folwarkiem oraz pozostałości ogrodu dworskiego (za dworem)	Lipa tzw. Dolna
7.	zespół pałacowo – parkowy: • baszta na terenie zespołu, • pawilon ogrodowy, później willa, wraz otoczeniem, • kamienny mur ogrodzenia parku,	Lipa tzw. Średnia
8.	budynek mieszkalny	Lipa nr 9
9.	budynek mieszkalny	Lipa nr 13
10.	budynek mieszkalny	Lipa nr 24
11.	budynek mieszkalny	Lipa nr 28
12.	budynek mieszkalny	Lipa nr 29
13.	budynek mieszkalny	Lipa nr 30
14.	budynek mieszkalny	Lipa nr 31
15.	budynek gospodarczy	Lipa nr 31
16.	budynek mieszkalny	Lipa nr 32
17.	budynek mieszkalny	Lipa nr 33
18.	budynek mieszkalny	Lipa nr 36
19.	budynek mieszkalny	Lipa nr 41
20.	budynek mieszkalny	Lipa nr 45
21.	budynek mieszkalny	Lipa nr 47
22.	budynek mieszkalny	Lipa nr 52
23.	budynek mieszkalny	Lipa nr 53
24.	budynek mieszkalny	Lipa nr 57
25.	budynek mieszkalny	Lipa nr 59
26.	budynek mieszkalny	Lipa nr 60
27.	budynek mieszkalny	Lipa nr 68
28.	szkoła podstawowa	Lipa nr 69
29.	budynek mieszkalny z zabudowaniami gospodarczymi	Lipa nr 73
30.	budynek mieszkalny	Lipa nr 75
31.	budynek mieszkalny	Lipa nr 80
32.	budynek mieszkalny	Lipa nr 90
33.	budynek mieszkalny	Lipa nr 91
34.	budynek mieszkalny	Lipa nr 102
35.	budynek mieszkalny	Lipa nr 106
36.	budynek mieszkalny	Lipa nr 113
37.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Lipa nr 113
38.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Lipa nr 117
39.	budynek mieszkalny	Lipa nr 119
40.	budynek mieszkalny	Lipa nr 123
41.	budynek mieszkalny	Lipa nr 127
42.	szubienica (ruina)	na południe od zabudowań wsi, przy drodze do Jastrowca

43.	wapienniki (ruiny)	przy drodze z Lipy do Mysłowa
-----	--------------------	-------------------------------

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo a także cmentarz na działce nr 40
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	zamek XIII-XVIIIw.	1/8/82-19
2.	osada późne średniowiecze; osada nowożytna	2/8/82-19
3.	ślad osadnictwa późne średniowiecze; nowożytny	3/10/82-19

PRZYSIÓŁEK MUCHÓWEK (OBRĘB LIPA):

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: - budynek mieszkalno – gospodarczy, - stodoła, - obora	Muchówek nr 10
2.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 3
3.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 4
4.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 5
5.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 6
6.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 7
7.	budynek mieszkalny	Muchówek nr 8

WIEŚ MYŚLÓW:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela	w centralnej części wsi	A/2059/908 27.07.1961r.
2.	cmentarz przykościelny przy kościele j.w. (zlikwidowany)	j.w.	A/2060/995/J 8.12.1989r.
3.	pałac	Mysłów nr 51	A/3114/1098/J 31.01.1992r.
4.	park	przy pałacu	A/3113/864/J 4.02.1985r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzenia dawnego cmentarza przykościelnego	przy kościele pw. Św. Jana Chrzciciela
2.	cmentarz parafialny	na stoku wzniesienia, na północ od zabudowy wsi

3.	dzwonnica cmentarna	u wylotu alei cmentarza j.w.
4.	zespół pałacowo – parkowy z folwarkiem: • budynek mieszkalno – gospodarczy nr 43, • oficyna mieszkalna z oborą ob. budynek mieszkalny nr 48, • oficyna mieszkalna ob. budynek mieszkalny nr 49, • oficyna pałacowa ob. budynek mieszkalny nr 50, • obora, ob. stajnia, • stodoła ze spichlerzem, • budynek gospodarczy	w centralnej części wsi
5.	budynek mieszkalny, d. szkoła podstawowa	Mysłów nr 61
6.	d. karczma sądowa z salą zabaw (ob. budynek mieści świetlicę wiejską i funkcję mieszkaniową)	Mysłów 44
7.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 2
8.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 14
9.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 16
10.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 20
11.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 25
12.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 33
13.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 35
14.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 41
15.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 42
16.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 46
17.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 47
18.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 52
19.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 53
20.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 54
21.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 58
22.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 65
23.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 67
24.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 75
25.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 78
26.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 81
27.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 82
28.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 89
29.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 91
30.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 93
31.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 94
32.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 95
33.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 114
34.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 115
35.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 116
36.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 117
37.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 118
38.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 119
39.	budynek mieszkalny	Mysłów nr 120
40.	ruiny wiatraka/wapiennika	na zboczu wzgórza Grodzik, na południe od wsi

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	osada późne średniowiecze; osada nowożytna	1/2/83-18
2.	osada późne średniowiecze; osada nowożytna	2/3/83-18

WIEŚ PŁONINA:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	zamek i wieża (ruina)	w centralnej części wsi	A/3231/962 13.11.1961r.
2.	budynek bramny wraz z przepustem	na północny wschód od zamku	A/5938 16.09.2014r.
3.	pałac na podzamczu	w centralnej części wsi	A/3232/2079 6.06.1972r.
4.	park	j.w.	A/3233/632/J 4.04.1980r.
5.	kaplica cmentarna	na cmentarzu ewangelickim w północnej części wsi	A/6028 25.11.2016
6.	cmentarz ewangelicki	w północnej części wsi, dz. nr 21 i 19/5	A/6028 25.11.2016

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek gospodarczy, d. stodoła	Płonina, nr 7
2.	budynek mieszkalny, d. Klub Rolnika	Płonina nr 15
3.	budynek mieszkalny	Płonina nr 18
4.	budynek mieszkalny	Płonina nr 26
5.	budynek mieszkalny	Płonina nr 32
6.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Płonina nr 33
7.	budynek mieszkalny	Płonina nr 35
8.	budynek mieszkalny	Płonina nr 36
9.	budynek mieszkalny	Płonina nr 39
10.	budynek mieszkalny	Płonina nr 44

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

3.	obszar ochrony krajobrazu kulturowego	obszar obejmuje całą strefę osadniczą wsi oraz jej otoczenie, sięgające do granicy gminy i drogi wojewódzkiej nr 328
----	---------------------------------------	--

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	zamek XIV-XVw., pałac XVI-XVIIw.	1/13/84-19
2.	śląd osadnictwa późne średniowiecze; nowożytny	2/14/84-19
3.	grób/ofiara; szkielet człowieka, narzędzia przedmioty żelazne	1/39/84-18

WIEŚ PÓŁWSIE:

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: - budynek mieszkalny, - stajnia z częścią stodoły, - obora,	w północnej części wsi
2.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 1
3.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 3
4.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 4
5.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 5
6.	budynek mieszkalny	Półwsie nr 13

OSADA RADZIMOWICE (OBRĘB MYŚLÓW):

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 1
2.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Radzimowice nr 4
3.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 5
4.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 6
5.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 7
6.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Radzimowice nr 8
7.	budynek mieszkalny	Radzimowice nr 9

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	3/11/83-18
2.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	4/12/83-18
3.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	5/13/83-18

4.	kopalnia / późne średniowiecze – okres nowożytny (XV-XX w.)	6/14/83-18
5.	osada / późne średniowiecze – okres nowożytny	8/16/83-18

WIEŚ SADY DOLNE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	pałac	Sady Dolne nr 25a	A/3382/905/J 13.08.1987r.
2.	park	rejon pałacu oraz obszar przyległy od strony północno - wschodniej	A/3383/861/J 4.02.1985r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół pałacowy z folwarkiem: - willa zarządcy folwarku (nr 16), - budynek mieszkalny (nr 17), - budynek mieszkalny (nr 18), - budynek gospodarczy I (dobudowany do willi zarządcy), - budynek gospodarczy II (dobudowany do budynku nr 17), - budynek gospodarczy III (dobudowany do budynku nr 18), - wozownia, ob. warsztat, - spichlerz	w północnej części wsi
2.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 2
3.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 3
4.	stodoła	Sady Dolne nr 3
5.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 4
6.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 5
7.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 6
8.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 10
9.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 14
10.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 22
11.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 24
12.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 29
13.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 30
14.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 31
15.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 33
16.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 34
17.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 39
18.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 40
19.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 41
20.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 42
21.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 43
22.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 47
23.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 48
24.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 49
25.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 50

26.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 51
27.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 53
28.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 56
29.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 57
30.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 60
31.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 62
32.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 64
33.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 65
34.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 65
35.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 66
36.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 68
37.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 69
38.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 70
39.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 72
40.	budynek mieszkalny	Sady Dolne nr 73

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo, z wyłączeniem najbardziej na północ wysuniętego fragmentu w sąsiedztwie węzła Bolków
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	nieokreślony obiekt, neolit	1/1/84-20
2.	nieokreślony obiekt, neolit	2/2/84-20
3.	nieokreślony obiekt, neolit	3/3/84-20
4.	nieokreślony obiekt, mezolit	4/4/84-20
5.	nieokreślony obiekt, mezolit	5/5/84-20
6.	nieokreślony obiekt, neolit	6/6/84-20
7.	nieokreślony obiekt, mezolit	7/7/84-20
8.	nieokreślony obiekt, mezolit	8/8/84-20
9.	ślady osadnictwa późne średniowiecze; nowożytny	9/9/84-20

WIEŚ SADY GÓRNE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Kościół parafialny pw. Narodzenia Najśw. Marii Panny, d. pw. Św. Mikołaja	w północnej części wsi	A/2122/1952 14.03.1969r.
2.	cmentarz przykościelny	j.w.	A/2123/992/J 8.12.1989r.
3.	pałac	Sady Górne 116	A/3384/660/J 3.10.1980r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	Mur ogrodzeniowy cmentarza przy kościele parafialnym pw. Narodzenia Najśw. Marii Panny	w północnej części wsi
2.	cmentarz ewangelicki	na południowy zachód od kościoła parafialnego
3.	zespół pałacowo parkowy: - budynek mieszkalny (nr 113), - budynek mieszkalny (nr 114), - budynek mieszkalny (nr 115) - obora ze spichlerzem, - obora ze stodołą, - stajnia z wozownią, - most kamienny na potoku Sadówka, - park	w północnej części wsi
4.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 8
5.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 12
6.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 14
7.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 17
8.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 18
9.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 20
10.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 21
11.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 24
12.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 27
13.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 28
14.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 32
15.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 33
16.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 38
17.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 40
18.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 46
19.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 47
20.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 50
21.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 51
22.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 52
23.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 58
24.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 60
25.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 63
26.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 64
27.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 65
28.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 66
29.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 68
30.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 70
31.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 72
32.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 74
33.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 77
34.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 80
35.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 82
36.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 85
37.	budynek szkoły podstawowej	Sady Górne nr 94
38.	budynek szkoły podstawowej	Sady Górne nr 95
39.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 96
40.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 97
41.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 98

42.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 99
43.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Sady Górne nr 104
44.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 105
45.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 108
46.	budynek mieszkalny	Sady Górne nr 111

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo, z wyłączeniem najbardziej na północ wysuniętego fragmentu w sąsiedztwie węzła Bolków
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

WIEŚ STARE ROCHOWICE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Kościół filialny pw. Św. Jana Chrzciciela	w centralnej części wsi, w sąsiedztwie linii kolejowej	A/1972/826 23.12.1960r.
2.	cmentarz przykościelny	j.w.	A/1973/996/J 8.12.1989r.
3.	plebania, ob. budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 44	A/3385/2086 6.06.1972r.
4.	dwór	Stare Rochowice nr 36	A/3386/781 8.10.1960r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzeniowy cmentarza przy kościele filialnym pw. Św. Jana Chrzciciela	w centralnej części wsi, w sąsiedztwie linii kolejowej
2.	cmentarz parafialny	na łagodnym stoku wzniesienia, na południowy zachód od zabudowy wsi
3.	Kaplica cmentarna	j.w.
4.	zespół dworsko – parkowy z folwarkiem: - oficyna mieszkalno – gospodarcza, - budynek gospodarczy - park	w centralnej części wsi
5.	zespół folwarczny: - budynek mieszkalny, - obora ob. budynek gospodarczy, - stodoła, - mur ogrodzeniowy folwarku	w zachodniej części wsi (nr 108)
6.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Stare Rochowice nr 7
7.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 10
8.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 11
9.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 15
10.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 16
11.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 18
12.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 20

13.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 22
14.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 26
15.	budynek mieszkalny, d. młyn	Stare Rochowice nr 30
16.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 31
17.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 33
18.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 42
19.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 44
20.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 46
21.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 53
22.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 54
23.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 58
24.	budynek mieszkalny, d. szkoła	Stare Rochowice nr 59
25.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 72
26.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 78
27.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 80
28.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 85
29.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 89
30.	budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 96
31.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Stare Rochowice nr 105
32.	dworzec kolejowy, ob. budynek mieszkalny	Stare Rochowice nr 117

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo, z wyłączeniem najbardziej na północ wysuniętego fragmentu w sąsiedztwie węzła Bolków
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	znalezisko luźne neolit	1/1/83-19
2.	znalezisko luźne neolit	2/7/83-19
3.	znalezisko luźne wczesne średniowiecze	3/7/83-19
4.	znalezisko nieokreślone, średniowiecze	4/3/83-19
5.	ślady osadnicze: pradzieje, wczesne średniowiecze, późne średniowiecze	5/9/83-19
6.	ślad osadniczy - epoka kamienia, punkt osadniczy - pradzieje, osada - nowożytność	6/10/83-19
7.	ślad osadniczy – epoka kamienia, ślad osadniczy - nowożytność	7/11/83-19
8.	punkt osadniczy - nowożytność	8/12/83-19
9.	wieś – średniowiecze, ślad osadniczy – średniowiecze xii – xiii w., osada - nowożytność	9/13/83-19
10.	punkt osadniczy - nowożytność	10/14/83-19
11.	punkt osadniczy - nowożytność	11/15/83-19

WIEŚ ŚWINY:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	Kościół filialny pw. Św. Mikołaja	w centralnej części wsi, na wschód od ciągu osadniczego	A/1974/825 23.12.1960r.
2.	cmentarz przykościelny (ob. teren nie pełni funkcji cmentarza)	j.w.	A/1975/990/J 8.12.1989r.
3.	zespół zamkowy: - wieża mieszkalna zamku górnego, - klatka schodowa do wieży mieszkalnej zamku górnego, - budynek mieszkalny zamku górnego, - pałac zamku dolnego, - mury obronne zamku, - przedzamcze, - pozostałości fosy	w centralnej części wsi	A/3387/345 13.11.1956r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	budynek mieszkalny	Świny nr 1
2.	budynek mieszkalny	Świny nr 3
3.	budynek mieszkalny	Świny nr 5
4.	budynek mieszkalny	Świny nr 6
5.	budynek mieszkalny	Świny nr 9
6.	budynek mieszkalny	Świny nr 10
7.	budynek mieszkalny	Świny nr 11
8.	budynek mieszkalny wraz z dawną piekarnią	Świny nr 13
9.	budynek mieszkalny	Świny nr 16
10.	budynek mieszkalny	Świny nr 21
11.	budynek mieszkalny	Świny nr 30
12.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Świny nr 42
13.	budynek mieszkalny	Świny nr 46

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ urbanistyczny	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo oraz otoczenie zamku Świny
2.	obszar ścisłej ochrony konserwatorskiej	rejon zamku Świny oraz kościoła filialnego pw. Św. Mikołaja
3.	obszar ochrony krajobrazu kulturowego	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi, wzgórze zamkowe oraz otwarte tereny położone na północ i wschód od istniejącego zainwestowania
4.	obszary ochrony archeologicznej	granice obszarów są tożsame z granicami wpisu do rejestru zabytków kościoła filialnego pw. Św. Mikołaja z cmentarzem oraz zamku; ochroną objęta jest także działka nr 101 obr. Świny
5.	obszar nawarstwień archeozoologicznych	granica obszaru jest tożsama z historycznym układem urbanistycznym

	gicznych związanych z historycznym osadnictwem	
--	--	--

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska	numer, data wpisu do rejestru zabytków
1.	grodzisko, osada - wczesne średniowiecze	1/4/83-20	Arch/460/69 10.08.1969r.
2.	osada, późne średniowiecze	2/11/83-20	79/1048/Arch/83 03.02.1983
3.	osada, późne średniowiecze	3/12/83-20	80/1049/Arch/83 03.02.1983

WIEŚ WIERZCHOSŁAWICE:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	cmentarz parafialny	za kościołem, w centralnej części wsi	A/2153/991/J 8.12.1989r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	kościół parafialny pw. Św. Józefa	w centralnej części wsi
2.	mur ogrodzeniowy cmentarza	j.w.
3.	zespół folwarczny: - oficyna mieszkalna, - obora i spichlerz, ob. stajnia, - budynek gospodarczy	Wierzchosławice nr 159
4.	zespół folwarczny: - dwór, - budynek inwentarski, ob. magazyn, - stodoła, ob. garaż maszyn rolniczych, - obora z budynkiem mieszkalnym, ob. kuźnia i magazyn,	Wierzchosławice nr 5
5.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 2
6.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 9
7.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 10
8.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 12
9.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 13
10.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 14
11.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 17
12.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 24
13.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 26
14.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 28
15.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 30
16.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 31
17.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 32
18.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 35
19.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 37
20.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 40
21.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 41

22.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 43
23.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 45
24.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 46
25.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 49
26.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 53
27.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 60
28.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 63
29.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 71
30.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 76
31.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 79
32.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 82
33.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 84
34.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 86
35.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 89
36.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 96
37.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 97
38.	budynek mieszkalny, d. szkoła	Wierzchosławice nr 98
39.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 102
40.	budynek mieszkalny, tzw. Dom Ludowy	Wierzchosławice nr 105
41.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 106
42.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 108
43.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 109
44.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 112
45.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 119
46.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 121
47.	stodoła	Wierzchosławice nr 121
48.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 122
49.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 132
50.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 138
51.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wierzchosławice nr 141
52.	budynek mieszkalny, d. młyn	Wierzchosławice nr 142
53.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 145
54.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 152
55.	budynek mieszkalny	Wierzchosławice nr 161

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	historyczny układ ruralistyczny wsi	obszar obejmuje istniejący układ osadniczy wsi oraz jego najbliższe sąsiedztwo
2.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	znalezisko niekreślone neolit	1/1/84-19
2.	znalezisko nieokreślone mezolit	2/2/84-19
3.	znalezisko niekreślone neolit	3/3/84-19 do 6/6/84-19
4.	ślad osadnictwa późne średniowiecze; osada nowożytna	7/7/84-19
5.	znalezisko niekreślone epoka kamienia	8/8/84-19
6.	ślad osadniczy, osada, epoka kamienia, późne	9/15/84-19

	średniowiecze (XIII-XV); punkt osadniczy, nowożytność	
7.	ślady osadnictwa, nowożytność	11/9/84-19
8.	ślady osadnictwa, nowożytność	12/10/84-19
9.	wieś XII-XIII w.	13/11/84-19

WIEŚ WIERZCHOSŁAWICZKI:

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	zespół folwarczny: - oficyna, ob. budynek mieszkalny nr 2, - budynek gospodarczy I, - budynek gospodarczy II, - budynek gospodarczy III, - budynek mieszkalno – gospodarczy, - obora, ob. budynek mieszkalny nr 3, - stajnia i spichlerz, - obora ze stodołą, - wozownia	Wierzchosławiczki nr 2,3
2.	Budynek mieszkalny	Wierzchosławiczki 1

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska
1.	Ślad osadniczy, późne średniowiecze, nowożytność	12/16/83-19

WIEŚ WOLBROMEK:

Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

Lp.	obiekt	położenie	nr i data wpisu do rejestru
1.	kościół filialny pw. Św. Barbary	w centralnej części wsi	A/2096/1473 13.01.1966r.
2.	cmentarz parafialny	za kościołem, w centralnej części wsi	A/2097/997/J 8.12.1989r.

Wykaz obiektów ujętych w ewidencji zabytków i nie wpisanych do rejestru zabytków:

L.p	obiekt	położenie
1.	mur ogrodzeniowy cmentarza	w centralnej części wsi
2.	zespół dworski z folwarkiem: - dwór nr 105, - budynek mieszkalny nr 106, - stajnia I dobudowana do budynku nr 106, - stajnia II, dobudowana do stodoły I, - obora I, ob. warsztat, - obora II, - stodoła I, - stodoła II	Wolbromek nr 105 i 106
3.	d. szkoła i klub sportowy	Wolbromek 46
4.	remiza OSP	Wolbromek 43A

5.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 1
6.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 3
7.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 5
8.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 7
9.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 9
10.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 10
11.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 12
12.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 13
13.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 14
14.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 18
15.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 21
16.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 25
17.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 27
18.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 30
19.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 32
20.	budynek mieszkalno – gospodarczy	Wolbromek nr 33
21.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 39
22.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 41
23.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 42
24.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 43
25.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 44
26.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 45
27.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 61
28.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 62
29.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 67
30.	budynek mieszkalno - gospodarczy	Wolbromek nr 68
31.	budynek mieszkalny	Wolbromek nr 81

Wykaz stanowisk archeologicznych ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	Opis stanowiska	nr stanowiska	numer wpisu do rejestru zabytków
1.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	1/5/83-20	72/1041/Arch/82
2.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	2/6/83-20	73/1043/Arch/82
3.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	3/7/83-20	74/1043/Arch/82
4.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	4/8/83-20	75/1044/Arch/82
5.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	5/18/83-20	76/1045/Arch/82
6.	osada, późne średniowiecze, XIII-XVw.	6/19/83-20	77/1046/Arch/82
7.	osada, późne średniowiecze, XIV-XVw.	7/20/83-20	78/1047/Arch/82

Wykaz obszarów ujętych w ewidencji zabytków:

Lp.	obszar	położenie
1.	obszar nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	granice obszaru są tożsame z historycznym układem ruralistycznym

5. REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIE PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH:

W związku z nie sporządzeniem przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego audytu krajobrazowego, nie ustalono rekomendacji i wniosków wynikających z tego audytu oraz granic krajobrazów priorytetowych.

6. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA:

Do najważniejszych czynników decydujących o jakości życia mieszkańców należą:

- sytuacja demograficzna,
- sytuacja mieszkaniowa,
- jakość i dostępność do rynku pracy oraz sytuacja budżetowa gminy,
- jakość i dostępność usług publicznych z zakresu edukacji, oświaty i kultury, opieki społecznej, ochrony zdrowia, usług komunalnych i bezpieczeństwa publicznego i usług komercyjnych,
- stan środowiska naturalnego,
- dostęp do infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- estetyka przestrzeni,
- więzi społeczne.

Poniżej przedstawiono główne uwarunkowania decydujące o jakości życia mieszkańców gminy Bolków pogrupowane wg powyższego schematu.

DEMOGRAFIA:

Wg danych GUS (31.12.2018r.) gmina Bolków liczy ogółem: 10 503 mieszkańców, w tym 5341 kobiet i 5162 mężczyzn.

Miasto Bolków zamieszkują 47,49% ogółu ludności gminy tj. 4 988 osób a obszar wiejski 5 604 osób.

Średnia gęstość zaludnienia (GUS, 2017r.) wynosi 69 osób na 1km², w tym na obszarze miasta to 649,5 osoby na 1 km², a na obszarach wiejskich zaledwie 38,7 osoby na 1 km². Dla porównania wskaźnik ten dla powiatu jaworskiego to 88 osób na 1 km².

W strukturze płci mieszkańców gminy dominują kobiety. Na 100 mężczyzn przypada ich ponad 103. Dla porównania powiecie jaworskim liczba kobiet przypadających na 100 mężczyzn wynosi ok. 104.

Charakterystyczne dane demograficzne za rok 2018:

Struktura wiekowa wg płci:

	kobiety	mężczyźni
wiek przedprodukcyjny	728	775
wiek produkcyjny	3 007	3 637
wiek poprodukcyjny	1 606	750

Struktura wiekowa wg miejsca zamieszkania:

	miasto Bolków	obszar wiejski	ogółem
wiek przedprodukcyjny	701	1087	1 788
wiek produkcyjny	3 008	3 351	6 359
wiek poprodukcyjny	1 292	1 064	2 356

Ruch naturalny:

	Urodzenia żywe		zgony	
	ogółem	na 1000 mieszkańców	ogółem	na 1000 mieszkańców
kobiety	43	8,32	49	12,10
mężczyźni	45		79	
łącznie	88		128	

Przyrost naturalny:

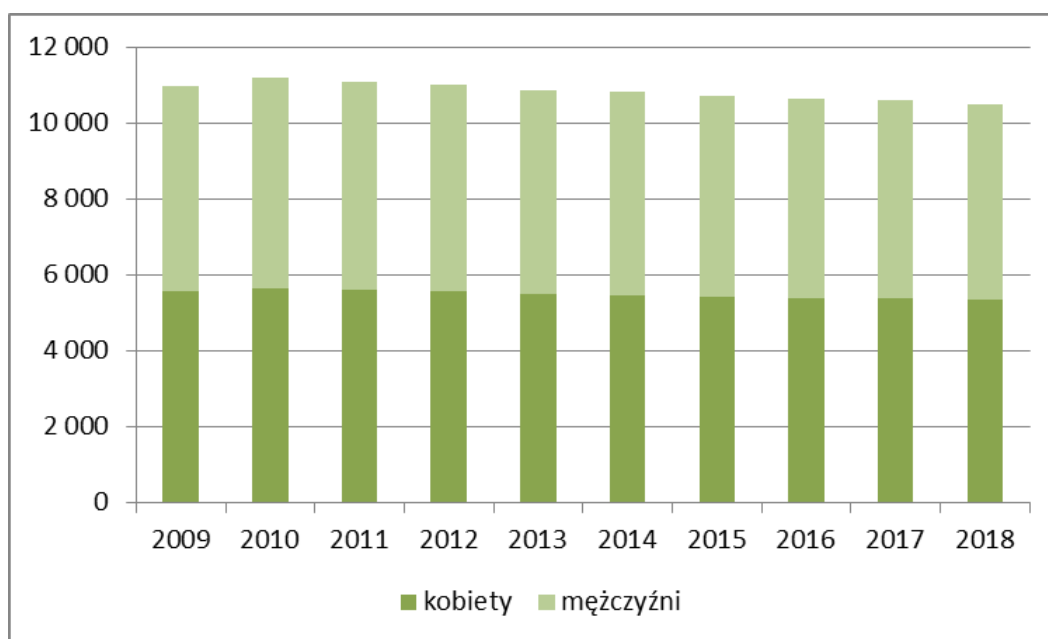
	ogółem	na 1000 mieszkańców
mężczyźni	-34	- 3,78
kobiety	-6	
ogółem	-40	

Charakterystyczne dane demograficzne w przekroju 10-letnim:

Ludność miasta i gminy Bolków (wg faktycznego stanu zamieszkania):

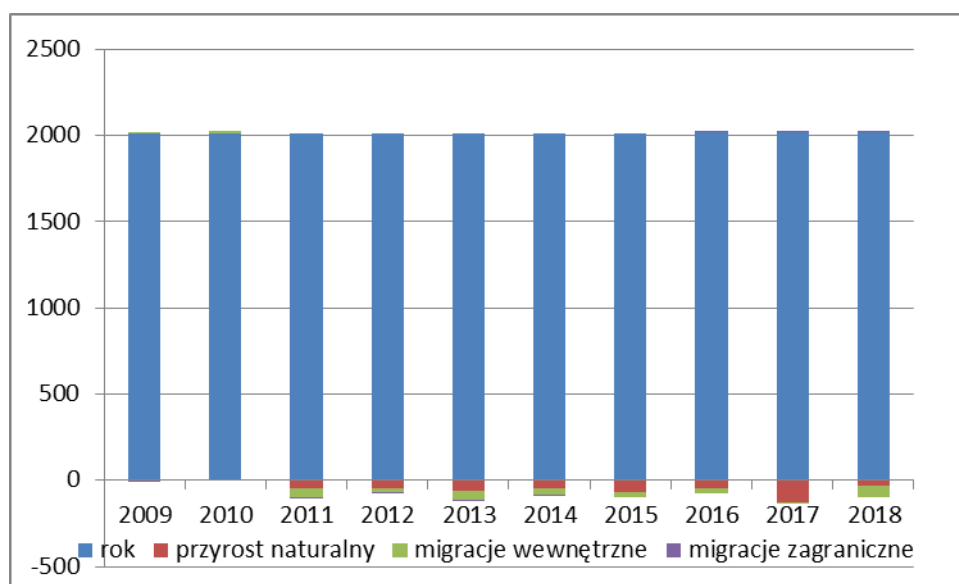
Lp	rok	kobiety	mężczyźni	razem
1.	2009	5 553	5 430	10 983
2.	2010	5 661	5 530	11 191
3.	2011	5 611	5 474	11 085
4.	2012	5 568	5 430	10 998
5.	2013	5 497	5 375	10 872
6.	2014	5 471	5 352	10 823
7.	2015	5 425	5 291	10 716
8.	2016	5 376	5 255	10 631
9.	2017	5 388	5 223	10 611

10.	2018	5 341	5 162	10 503
-----	------	-------	-------	--------

Przyrost naturalny i saldo migracji:

Lp.	rok	przyrost naturalny	migracje wewnętrzne	migracje zagraniczne
1.	2009	-3	6	-5
2.	2010	2	14	0
3.	2011	-46	-51	-9
4.	2012	-47	-25	-3
5.	2013	-58	-54	-1
6.	2014	-45	-42	-2
7.	2015	-69	-29	0
8.	2016	-45	-30	2
9.	2017	-131	-5	5
10.	2018	-34	-63	3

Prognoza demograficzna dla gminy Bolków:

Lp.	rok	Prognozowana liczba ludności kobiety:	Prognozowana liczba ludności mężczyźni:	Prognozowana liczba ludności ogółem:
1.	2020	5 255	5 174	10 429
2.	2025	5 044	4 973	10 017
3.	2030	4 818	4 724	9 542
4.	2035	4 565	4 444	9 009

Źródło: „prognoza demograficzna dla gmin województwa dolnośląskiego do 2035 roku” (Instytut Rozwoju Terytorialnego, ul. Świdnicka 12/16, 50-068 Wrocław w ramach projektu: „DOLNOŚLĄSKIE OBSERWATORIUM ROZWOJU TERYTORIALNEGO”, Wrocław 2015r.)

Podsumowanie:

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że liczba ludności gminy systematycznie spada. Przyczyniają się do tego zarówno ujemny przyrost naturalny jak i ujemne saldo migracji. Procesy te utrzymują się na przestrzeni ostatnich 10 lat, a prognoza demograficzna zakłada ich dalsze utrwalenie.

Dodatkowo na terenie gminy przybywa osób w wieku senioralnym, a przyrost naturalny jest ujemny.

Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców zwiększył się w latach 2009 – 2018 z 17,16% do 22,43%.

Niepokojącym zjawiskiem jest także utrzymujące się ujemne saldo migracji. Na przestrzeni ostatnich 10 lat z terenu gminy wyemigrowało 333 osób a tylko 24 napłynęły z zewnątrz. Intensywność migracji nie jest stała, ale analizy demograficzne nie wskazują też na wyhamowanie tych procesów.

Powyższe trendy są charakterystyczne dla całego regionu, a także Polski i gmina Bolków wpisuje się w nie bez istotnych różnic.

Sytuacja mieszkaniowa:

Powierzchnia użytkowa mieszkań:

Lp.	rok	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Liczba mieszkań
1.	2008	257 670	3 555
2.	2009	258 785	3 561
3.	2010	264 839	3 580
4.	2011	265 625	3 586
5.	2012	266 468	3 591
6.	2013	268 628	3 608
7.	2014	270 958	3 624
8.	2015	272 501	3 634
9.	2016	273 492	3 642
10.	2017	274 173	3 648
11.	2018	bd	bd

Charakterystyczne wskaźniki mieszkaniowe:

Lp.	rok	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	Liczba osób przypadających na 1 mieszkanie
1.	2009	23,6	3,08
2.	2010	23,7	3,13
3.	2011	24,0	3,09
4.	2012	24,2	3,06
5.	2013	24,7	3,01
6.	2014	25,0	2,99
7.	2015	25,4	2,95
8.	2016	25,7	2,92
9.	2017	25,8	2,91

10.	2018	bd	bd
-----	------	----	----

Standard mieszkań – wyposażenie w instalacje techniczne (2017r.):

budynki wyposażone w sieć wodociagową (%)		budynki wyposażone w kanalizację sanitarną(%)	
miasto	obszar wiejski	miasto	obszar wiejski
97,1	45,4	74,2	10,8

ludność (%) korzystająca z sieci wodociagowej	ludność (%) korzystająca z sieci kanalizacji sanitarnej
69,9	42,6

Na terenach wiejskich tylko w Sadach Dolnych, Sadach Górnych, Świnach i Wolbromku funkcjonuje infrastruktura wodno - kanalizacyjna. Ponadto z wodociągów korzysta oraz część mieszkańców wsi Wierzchosławice i Stare Rochowice. W pozostałych miejscowościach brak jest systemów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków.

Podsumowanie:

Jak wynika z zestawień przedstawionych powyżej, pomimo spadku liczby mieszkańców gminy na przestrzeni ostatnich 10 lat zwiększała się zarówno liczba mieszkań jak ich powierzchnia użytkowa. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca wzrosła z 23,6m² w roku 2009 do 25,8m² w roku 2017. Równocześnie w tym samym czasie przybyły 93 mieszkania. Nadal jednak średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca jest znacznie poniżej średniej z Unii Europejskiej tj. 34,00m²/osobę i taką lub zbliżoną wielkość należy zakładać jako docelową przy ustalaniu potrzeb rozwojowych gminy.

Nadal znaczna liczba budynków, szczególnie na terenach wiejskich w zachodniej części gminy nie jest przyłączona do sieci wodociagowej i kanalizacyjnej. Wynika to zarówno z nie wystarczająco rozbudowanego gminnego systemu zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków, jak i rozproszenia zabudowy.

RYNEK PRACY ORAZ DOCHODY I WYDATKI Z BUDŻETU GMINY:

Wg danych GUS za rok 2017 (późniejszych danych nie ma), w gminie Bolków liczba osób pracujących wynosiła 993, w tym 589 kobiet i 404 mężczyzn.

Na przestrzeni ostatnich 10 lat sytuacja w tej sferze przedstawiała się następująco:

rok	pracujący ogółem	kobiety	mężczyźni
2009	1 030	555	475
2010	1 126	604	522
2011	1 144	614	530
2012	1 173	593	580
2013	1 175	608	567

2014	1 173	646	527
2015	1 041	610	431
2016	1 039	608	431
2017	993	589	404
2018	bd	bd	bd

Głównymi sferami działalności gospodarczej na terenie gminy są:

- przemysł;
- sektor rolniczy;
- usługi;
- sektor publiczny.

W rejestrze REGON w 2017 r. zarejestrowanych było 978 podmiotów, w tym:

- w sektorze rolniczym – 36,
- w sektorze przemysłowym i budowlanym – 223.

Na terenie gminy na koniec roku 2018 w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej zarejestrowanych było 451 podmiotów gospodarczych, głównie w branży budowlanej i handlu detalicznym.

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wyniosła 560, tj. 534 osoby/10 000 mieszkańców. Dla porównania w powiecie jaworskim wskaźnik ten osiągnął poziom 700/10 000.

Dochody budżetu gminy Bolków ogółem na 1 mieszkańca (GUS 2017 r.) wynosiły 3 847,00zł i była to wartość plasująca gminę na 6 miejscu w powiecie. Średnia dla powiatu jaworskiego wyniosła w tym czasie 3 994,00zł.

Wydatki na 1 mieszkańca wyniosły 3 829 zł i dały gminie 5 pozycję w powiecie, gdzie średnia osiągnęła 4 115,00zł.

Wśród wydatków z budżetu gminy najwyższe pozycje zajmują:

- oświata i wychowanie – 29%,
- rodzina – 24,8%,
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 13,6%.

Ważniejsze inwestycje gminne z ostatnich lat to:

- budowa sali sportowej dla Gimnazjum w Bolkowie (obecnie Szkoła Podstawowa w Bolkowie),
- budowa budynku mieszkalnego z 20 lokalami socjalnymi w Bolkowie,
- budowa świetlicy wiejskiej w Kaczorowie,
- remonty kapitalne i wyposażenie świetlic w Lipie, Wolbromku, Wierzchosławicach, Świnach, Starych Rochowicach, Mysłowie, Sadach Górnych, Sadach Dolnych,
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Świnach,

- budowa kanalizacji sanitarnej w Sadach Dolnych i Sadach Górnych,
- remonty dróg i obiektów mostowych na terenie gminy,
- przebudowa nawierzchni i aranżacja przestrzeni publicznej zabytkowego rynku w Bolkowie,
- odbudowa i zmiana sposobu użytkowania d. kościoła ewangelickiego na obiekt pn.: Bolkowska Galeria Historyczno-Artystyczna ARS ET HISTORIA,
- uruchomienie Kina Za Rogiem „Ziemowit” w Bolkowie.

Powyższe zadania w znacznej mierze były współfinansowane ze środków pozabudżetowych. Gmina Bolków bardzo dobrze wypada w sferze absorpcji środków z programów i projektów unijnych. Zajmuje 2 miejsce w powiecie i 35 w województwie (na 169 gmin).

Równocześnie niepokojące są zmiany w strukturze wydatków, a w szczególności spadek wydatków na pomoc społeczną, oświatę i wychowanie oraz kulturę.

Bezrobocie:

	Bezrobotni ogółem	kobiety	mężczyźni	Stopa bezrobocia
2009	1 298	610	688	18,4
2010	1 266	608	658	17,7
2011	1 329	647	682	18,7
2012	1 392	656	736	19,8
2013	1 392	663	720	20,2
2014	941	465	476	13,8
2015	901	417	484	13,4
2016	822	398	424	12,5
2017	689	361	328	10,6
2018	682	376	306	10,7

Podsumowanie:

Gminę Bolków charakteryzuje dość niekorzystna sytuacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia sięgająca w 2017 r. 10,7% wyraźnie odbiegała in minus od średniej krajowej tj. 3,8%.

W gminie zarejestrowanych jest stosunkowo mniej podmiotów gospodarczych niż na terenach ościennych, co wskazuje na mniejszą aktywność gospodarczą lokalnej społeczności i mniejsze zainteresowanie inwestorów zewnętrznych. Systematycznie spada liczba osób zatrudnionych. Również dochody budżetu gminy, a co za tym idzie wydatki w przeliczeniu na mieszkańca są mniejsze niż u sąsiadów.

Mimo to gmina zrealizowała bądź realizuje wiele zadań własnych, w tym duże projekty inwestycyjne mające znaczący pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców.

Dane przedstawione w tym rozdziale nie uwzględniają jeszcze zmian gospodarczych jakie przypuszczalnie nastąpią w związku z realizacją drogi krajowej S3 z węzłem Bolków w Sadach Dolnych. Nowy układ komunikacyjny, w tym także inne znaczące inwestycje

(powiązania aglomeracji wałbrzyskiej i jeleniogórskiej) istotnie zwiększą dostępność komunikacyjną gminy i jej atrakcyjność jako przestrzeni dla inwestycji gospodarczych.

JAKOŚĆ I DOSTĘPNOŚĆ USŁUG PUBLICZNYCH I KOMERCYJNYCH:

Na terenie gminy znajduje się 7 placówek szkolno – wychowawczych. Są to:

- Szkoła Podstawowa im. II Armii Wojska Polskiego w Bolkowie,
- Szkoła Podstawowa w Kaczorowie,
- Szkoła Podstawowa w Lipie,
- Szkoła Podstawowa w Sadach Górnych,
- Przedszkole Samorządowe w Bolkowie,
- Zespół Szkół i Placówek im. W.Witosa w Bolkowie (Technikum Żywnienia i Usług Gastronomicznych, Technikum Urządzeń i Systemów Energii Odnawialnej, technikum Hotelarstwa, Liceum Ogólnokształcące, Zasadnicza Szkoła Zawodowa)

Do placówek wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2017/2018 uczęszczało łącznie 336 dzieci, a do szkół podstawowych i gimnazjum 841 dzieci.

Dodatkowo na terenie Bolkowa funkcjonuje Niepubliczny Punkt Przedszkolny.

Obiekty kultury w gminie to:

- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Bolkowie;
- Filie Biblioteki Publicznej w Kaczorowie, Lipie i Wierzchosławicach;
- Punkty biblioteczne w Wolbromku, Sadach Dolnych, Starych Rochowice,
- Gminno-Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Bolkowie,
- świetlice wiejskie - Grudno, Kaczorów, Lipa, Mysłów, Płonina, Sady Górne, Stare Rochowice, Świny, Wierzchosławice, Wolbromek,
- Ośrodek Wypoczynku Świątecznego w Bolkowie,
- Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy „Piaś” Bolków,
- Akademia Bolko Bolków,
- Muzeum Karkonoskie w Jeleniej Górze Oddział Zamek Bolków,
- Bolkowska Galeria Historyczno-Artystyczna ARS ET HISTORIA.

Obiekty ochrony zdrowia reprezentowane są przez:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bolkowie,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Kaczorowie,
- Punkt Lekarski w Lipie,
- Pogotowie Ratunkowe w Legnicy Stacja Bolków
- Gminno – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie,

- Dom Pomocy Społecznej w Bolkowie,
- Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Gruźlicy i Chorób Płuc w Kowarach Zakład Opiekuńczo – Leczniczy w Bolkowie.

Na jedną przychodnię w gminie przypadało w 2017 r. 2653 osoby co stanowi znacznie wyższy wskaźnik niż w powiecie (2 426 osób) i świadczy o nie wystarczającym zaspokojeniu potrzeb. Średnio na 1 mieszkańca udzielono 5,5 porady lekarskiej (w powiecie jaworskim – 5,3).

8,2 % mieszkańców skorzystało w roku 2017 ze środowiskowej pomocy społecznej, co stanowi wysoki wskaźnik. Dla porównania w powiecie jaworskim wynosi on 6,2% a w województwie dolnośląskim 4,1%.

W roku 2018 beneficjentami świadczeń socjalnych w różnych formach było 811 osób co stanowi 7,7% ogólnej liczby mieszkańców.

Liczba osób, którym udzielana jest pomoc społeczna systematycznie spada – w ciągu ostatnich 5-ciu lat o ok. 3%.

Na rzecz bezpieczeństwa ludności i mienia działa:

Komenda Powiatowa Policji w Jaworze Komisariat Policji w Bolkowie,

Straż pożarna posiada wyłącznie jednostki ochotnicze. Są to:

- Ochotnicza Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza w Bolkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kaczorowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Lipie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Mysłowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Starych Rochowicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sadach Dolnych,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sadach Górnych,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wierzchosławicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wolbromku,

Urzędy i placówki administracji rządowej/samorządowej reprezentują:

- Urząd Miejski w Bolkowie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze Filia w Bolkowie,
- Poczta Polska Urząd Pocztowy Bolków,
- Punkt Pocztowy w Kaczorowie.

Usługi komercyjne skoncentrowane są w obszarze miasta.

Głównie obejmują handel, gastronomię, rzemiosło i usługi turystyczne. Jest to sektor regulowany poprzez rynek, co decyduje o wielkości i rozmieszczeniu obiektów usługowych.

Obszarami całkowicie pozbawionymi usług są wsie:

- Gorzanowice,
- Grudno,
- Jastrowiec,
- Nowe Rochowice,
- Półwie,
- Radzimowice,
- Wierzchosławiczki.

W pozostałych wsiach funkcjonują pojedyncze obiekty handlowe i gastronomiczne, nielicznie prowadzona jest działalność usługowa i rzemieślnicza. Ponadto we wsiach Kaczorów, Płonina, Radzimowice, Świny, Jastrowiec i Wierzchosławice działają gospodarstwa agroturystyczne. W Płonie funkcjonuje stacja konna.

STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO:

Szczegółowe dane o stanie środowiska naturalnego przedstawiono w rozdziale 3 pt. „Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego”.

DOSTĘP DO INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ:

W systemy sieci wodno – kanalizacyjnej wyposażone jest miasto Bolków oraz wsie: Sady Dolne, Sady Górne, Świny i Wolbromek. Część mieszkańców Wierzchosławic oraz Starych Rochowic korzysta z sieci wodociągowej.

W pozostałych miejscowościach gminy nie ma systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków.

Na terenie gminy znajdują się następujące obiekty zaopatrzenia w wodę:

1. Ujęcie wody Wierzchosławice – ujęcie powierzchniowe w górnej części wsi,
2. Ujęcie wody Wierzchosławice Dolne – ujęcie podziemne,
3. Lipa - ujęcie powierzchniowe,
4. Ujęcie wody „Glinianka” w Bolkowie – ujęcie podziemne (ob. nie eksploatowane),
5. Ujęcie wody Gorzanowice – ujęcie podziemne, położone w Pogwizdowie, poza granicami gminy Bolków,
6. Ujęcie wody Nowe Rochowice – ujęcie podziemne, położone w części w Starych Rochowicach.

W gminie funkcjonuje zbiorcza oczyszczalnia ścieków w Wolbromku.

Wszystkie odpady komunalne z terenu gminy Bolków dostarczane są do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, prowadzonej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sanikom, ul. Nadbrzeżna 5a, 58-420 Lubawka, wskazanej

uchwałą nr XXVIII/803/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 08 listopada 2012 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIV/617/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie wykonania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego 2012.

W Wierzchosławicach zlokalizowany jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów.

Usługi w zakresie przewozu osób świadczą przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej oraz prywatni przewoźnicy. Pomiędzy Bolkowem a Jaworem (siedzibą powiatu) transport wykonywany jest tylko przez przewoźnika prywatnego. Przewoźnicy zapewniają dojazd między innymi do Kamiennej Góry, Legnicy, Wrocławia, Jeleniej Góry i połączenia między wybranymi miejscowościami w obrębie gminy. Komunikacja na krótkich trasach oparta jest na mikrobusach i stanowi podstawowy środek transportu na terenie gminy. Zbiorowej komunikacji publicznej nie posiadają miejscowości: Gorzanowie, Grudno, Nowe Rochowice, Płonina, Półwie, Radzimowice, Stare Rochowice i Wierzchosławiczki.

ESTETYKA PRZESTRZENI:

Estetyka przestrzeni stanowi bezsporny walor miasta i gminy Bolków. Jest to obszar charakteryzujący się wysokim stopniem uporządkowania, dużymi zasobami kulturowymi i zabytkami wysokiej klasy a także niskim ryzykiem konfliktów przestrzennych. Ze względu na nie najlepszą kondycję ekonomiczną gminy i jej mieszkańców, część zasobów jest zaniedbana i wymaga interwencji. Jednak systematycznie sytuacja ta ulega poprawie. Wyraźnie wzrasta także dbałość o przestrzeń publiczną. Gmina posiada także wyjątkowe walory krajobrazowe. Zatem jakość życia mieszkańców z tej perspektywy jest bezspornie wysoka.

WIĘZI SPOŁECZNE:

Działania gminy na rzecz więzi społecznych realizuje się głównie poprzez instytucje oświatowe i kultury. Działania te przybrały formę wielu większych imprez cyklicznych, takich jak:

- Dni Bolkowa „Święto miodu i produktu regionalnego” w Bolkowie,
- „Czaty Zamkowe” Festiwal poezji śpiewanej im. Jacka Kaczmareckiego w Bolkowie,
- „Castle Party” Dark Independent Festiwal w Bolkowie,
- XVII wieczny Piknik historyczny w Bolkowie,
- Festiwal „Świat Kultur” w Radzimowicach,
- Koncerty organowe w Kaczorowie i Bolkowie,
- Kiermasz Wielkanocny,
- Kiermasz Bożonarodzeniowy,

- Diecezjalny Festiwal Kolęd i Pastoralek.

Istotne dla sfery więzi społecznych są także podjęte w ostatnim czasie inwestycje – remont przestrzeni publicznej w obrębie Rynku w Bolkowie a także adaptacja kościoła ewangelickiego na Bolkowską Galerię Historyczno-Artystyczną ARS ET HISTORIA oraz bieżąca działalność instytucji kultury.

Na terenie gminy działa blisko 30 organizacji pozarządowych. Są to m.in.:

- Towarzystwo Miłośników Bolkowa,
- Bractwo Rycerskie Zamku Bolków,
- Towarzystwo Przyjaciół Wiejskiego Ogrodu Botanicznego "Arboretum" w Lipie,
- Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Osób Niepełnosprawnych „Niezapominajka” w Bolkowie,
- Stowarzyszenie Wspierające Osoby Niepełnosprawne "Integracja" w Bolkowie,
- Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy dla Domu Dziecka im. H. Jordana w Kaczorowie,
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich,
- Miejsko-Gminny Oddział Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Bolkowie, Ochotnicza Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza w Bolkowie, Ochotnicze Straże Pożarne w Kaczorowie, Lipie, Mysłowie, Kaczorowie, Sadach Dolnych, Sadach Górnych, Starych Rochowicach Wierzchosławicach i Wolbromku,
- Polski Związek Kombatantów Rzeczypospolitej i Byłych Więźniów Politycznych Koło Bolków,
- Związek Sybiraków Koło Bolków,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło Bolków,
- Gminny Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych w Bolkowie,
- Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych,
- Polski Związek Wędkarski Koło Bolków,
- Świetlica Socjoterapeutyczna im. Św. Księdza Zygmunta Gorazdowskiego prowadzona przez Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa,
- Miejsko-Gminne Koło Pszczelarzy,
- Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy PIAST Bolków,
- Ludowy Zespół Sportowy w Lipie,
- Ludowy Zespół Sportowy Kaczorów.

Ilość zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 100 osób wynosi 0,30.

W poszczególnych miejscowościach gminy w ciągu roku organizowane są m.in. spotkania i zabawy taneczne z różnych okazji (karnawałowe, walentynkowe, z okazji dnia kobiet i mężczyzn, andrzejkowe, charytatywne), zawody sportowe, zawody wędkarskie, konkursy recytatorskie, festyny rodzinne itp.

7. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA:

Na terenie gminy Bolków za bezpieczeństwo ludności i mienia odpowiada 9 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, Komisariat Policji w Bolkowie z czterema rejonami dzielnicowymi oraz służby obrony cywilnej Urzędu Miejskiego, działające w oparciu o Plan Obrony Cywilnej Gminy Bolków wprowadzony do stosowania Zarządzeniem Nr 48/2013 BURMISTRZA BOLKOWA z dnia 03. 04. 2013 r.

W roku 2018 na terenie gminy Bolków miały miejsce 174 interwencje straży pożarnej związane z zagrożeniem ludzi i mienia i dotyczyły:

silnych wiatrów	51
opadów deszczu (podtopień)	9
Interwencji w zdarzeniach komunikacyjnych	55
Interwencji medycznych	21

Wg danych Komendy Powiatowej Policji w roku 2018 na terenie gminy odnotowano 51 przestępstw w tym:

- 16 przestępstw narkotykowych,
- 25 kradzieży w tym kradzieży z włamaniem,
- 6 bójek, pobić (w tym z uszczerbkiem na zdrowiu),
- 4 uszkodzenia mienia.

Policja interweniowała 2065 razy.

Gmina Bolków jest w niewielkim stopniu narażona na ryzyko powodzi. Obszary szczególnego zagrożenia występują lokalnie wzdłuż rzek Kaczawa i Nysa Szalona i zostały oznaczone na rysunku nr 2.

8. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY:

Szczegółowa analiza potrzeb i możliwości rozwoju gminy sporządzona wg wytycznych zawartych w art. 10 ust. 1 pkt 7 stanowi załącznik do niniejszego tekstu.

9. STAN PRAWNY GRUNTÓW:

Gmina Bolków to obszar o powierzchni 152,6km², z czego 7,68km² zajmuje miasto Bolków a pozostałe 144,92 ha to obszary wiejskie.

Struktura użytkowania gruntów (czerwiec 2019 r.) przedstawia się następująco:

- lasy – 46,08 km², tj. 30,2% ;

- grunty rolne – 91,84 km², tj. ok. 60,3% powierzchni gminy;
- tereny pozostałe – 14,68 km², tj. ok. 9,5% powierzchni gminy;

Z kolei grunty rolne użytkowane są w następujący sposób:

- grunty orne – ok. 65 %,
- łąki i pastwiska – ok. 34%,
- sady – ok. 0,6%.

Od strony własnościowej udział poszczególnych grup właścicieli to:

- gmina Bolków – 4,20% (6,38km²)
- lasy Państwowe – 27,95% (42,63km²)
- KOWR – 17,85% (27,24km²)
- skarb państwa (bez lasów państwowych i KOWR) – 2,48% (3,76km²)
- właściciele pozostali – 47,52% (72,59km²).

Na całej powierzchni gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które określają przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania terenów.

Wg tych planów 995 ha gruntów posiada prawo zabudowy, w tym:

- pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - 736 ha,
- pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną – 19 ha,
- pod zabudowę zagrodową 13 ha,
- na cele usługowe 59,5 ha,
- na cele produkcyjne i gospodarcze 111 ha,
- pod usługi turystyczne oraz sport wypoczynek i rekreację – 46,5 ha,
- pod obiekty obsługi komunikacji (parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe) – 10 ha.

Powyższe przeznaczenia należy traktować jako prawa nabyte, wymagające uwzględnienia w nowo powstających dokumentach planistycznych pod rygorem przepisów art. 36 i 37 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W związku z objęciem planami całej gminy, na jej obszarze nie są wydawane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, stąd nie występują także zobowiązania wynikające z tych decyzji.

10. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH:

Na obszarze gminy Bolków występują bardzo liczne obiekty i tereny objęte ochroną prawną. Poniżej przedstawiono ich zestawienie w rozbiciu na przepisy stanowiące podstawę ustanowionej ochrony:

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.):

Lp.	Obiekt lub teren objęty ochroną	Dokument ustanawiający	położenie	powierzchnia obszaru /powierzchnia części obszaru położonej w granicach gminy Bolków
1.	Rudawski Park Krajobrazowy		południowo – zachodni fragment gminy, obręb Kaczorów	15705/184ha
2.	Otulina Rudawskiego Parku Krajobrazowego		j.w., na północ od granic parku	6600/374ha
3.	Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie (kod PLH020037).	Decyzją Komisji UE z dnia 12 grudnia 2008 r.	zachodnia i północna część gminy	35005,3/6837,9 ha
4.	Specjalnego Obszar Ochrony siedlisk Natura 2000 Dobromierz (kod PLH020034)	Decyzją Komisji UE z dnia 12 grudnia 2008 r.	na zachód od ciągu zabudowy Sadów Dolnych	1514,58 /191,1ha
5.	Rezerwat Przyrody „Wąwóz Lipy”	Zarządzenie MOŚZNiL z dn.12.11.1996r.	Niewielki obszar na północ od lipy	101/27ha
6.	Rezerwat przyrody „Buki Sudeckie	Zarządzenie MOŚZNiL z dn. 31.12.1993 r.	Zachodnia część gminy, pomiędzy Mysłowem, Jastrowcem i Nowymi Rochowicami	174,4/174,4 ha

W obrębie obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie, ochronie podlegają wymienione poniżej ważniejsze siedliska stwierdzone na podstawie planu zadań ochronnych oraz badań terenowych w ramach opracowania ekofizjograficznego gminy Bolków (2019r. A. Kurpiewski z zespołem):

- Łęgi w Lipie,

- Bukowa Góra w Grudnie,
- Wapniki-Wysoka - zwarty obszar leśny zlokalizowany między Jastrowcem, Grudnem i Nowymi Rochowicami,
- Kamieniołom w Nowych Rochowicach,
- Kamieniołom w Starych Rochowicach,
- Dąbrowa w Świnach,
- Żwirownia na zachód od Mysłowa,
- Wapienne Wzgórza-Mysłów,
- Kamieniołom Sobocin w Mysłowie,
- Ujście Mokrzyny do Kaczawy,
- Łąki i ugory (rejon wzg. Ostnik) między Kaczorowem, Mysłowem a Płoniną,
- Suchy zbiornik zaporowy na Kaczawie poniżej Kaczorowa,
- Jaskinie i las na wzgórzu zamkowym w Płoninie,
- Doliny Rochowickiej Wody i Bytomskiego Potoku,
- Łąki w Płoninie,
- Łąki w dolinie Świdnej k. Twardowic,
- Łąki na południe od Kaczorowa (Nowa Wieś),
- Łąki nad Nysą Małą,
- Wapienne Wzgórza- Lipa,
- Kępa śródpolna w Sadach Dolnych,
- Skała w Sadach Dolnych,
- Przełom dopływu Sadówki w Sadach Dolnych.

Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie zabytków (Dz. U. z 2020 r. poz. 282):

Wykaz obiektów zawiera rozdział 4 „STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ” a ich położenie przedstawia rysunek nr 2 i nr 3.

Tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.):

- ujęcia wody wraz ze strefami ochrony (informację o położeniu i szczegółowy opis ujęć zawiera rozdział 14, podrozdział 14.2; ujęcia zostały także oznaczone na rysunku nr 1.
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią – zasięg obszarów oznaczono na rysunku nr 2.

Tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1161): Ustawa ta ustanawia ochronę gruntów rolnych

kl. I-III oraz gruntów rolnych pochodzenia organicznego, a także gruntów leśnych przed zagospodarowaniem nierolniczym i nieleśnym. Za wyjątkiem ściśle określonych sytuacji opisanych w art. 7 ust. 2a w/w ustawy, przeznaczenie takie wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (w odniesieniu do gruntów rolnych) oraz Ministra Środowiska (w odniesieniu do gruntów leśnych). W/w zgody wyrażane są w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i dość restrykcyjnie reglamentowane. Grunty leśne oraz większe kompleksy chronionych gruntów rolnych przedstawia rysunek nr 2.

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 868 ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 ze zm.) ochronie podlegają także udokumentowane złoża kopalin (w zakresie wynikającym z regulacji w/w ustaw). Szczegółowa informacja nt. złóż występujących na obszarze gminy została podana w rozdziale 12. „Występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla”.

11. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH:

W gminie Bolków nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

12. WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA:

Na obszarze gminy znajdują się następujące udokumentowane złoża kopalin:

L.p	Nazwa złoża	Położenie	Kopalina	Pow. [ha]	Stan zagospodarowania złoża	Obszar górniczy
1	Bolków I	Bolków	gliny i surowce ilaste ceramiki budowlanej	1,21	złoże eksploatowane okresowo	zniesiony
2	Lipa	Lipa	złoża krystalicznych wapieni ciosowych łącznie z marmurami	6,11	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	brak
3	Lubrza	Kaczorów	kamienie drogowe i budowlane - porfir (ordowik górny)	21,20	złoże o zasobach rozpoznanych szczegółowo	brak

L.p	Nazwa złoża	Położenie	Kopalina	Pow. [ha]	Stan zagospoda- rowania złoża	Obszar górnictwa
4	Mysłów II	Mysłów (dz. nr 85/1, 86/1, 90, 94-97, 98/1, 103)	kruszywa naturalne - piasek ze żwirem (czwartorzęd - plejstocen)	5,14	złożo eksploatowane okresowo od 1968 r.	Mysłów IIA
5	Mysłów III	Mysłów	kruszywa naturalne - piasek ze żwirem (czwartorzęd - plejstocen)	0,99	złożo zagospodarowane	zniesiony
6	Mysłów Mały	Mysłów	wapień i margle przem. wapienniczego - wapień	-	złożo skreślone z bilansu zasobów (31.07.1990 r.)	brak
7	Rochowice Nowe	Nowe Rochowice	złoża kopalin wapniowych	1,00	eksploatacja złoża zaniechana	zniesiony
8	Sady I	Sady Dolne	Złoża osadowych kamieni drogowych i budowlanych, diabazy	13,80	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	brak
9	Sobocin	Mysłów	wapień i margle przem. wapienniczego - wapień	6,68	eksploatacja złoża zaniechana	zniesiony
10	Stare Rochowice	Stare Rochowice	Wody mineralne – węglowodanowe szczawy	-	-	zniesiony

Złoża perspektywiczne:

Według udostępnionego przez Wydział Geologii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego „Bilansu perspektywicznych zasobów kopalin Polski” na stan 31.12.2009 r. perspektywy surowcowe w granicach opracowania ograniczają się do rud metali – rud złota. W Górach Kaczawskich istnieją możliwości odkrycia niewielkich orogenicznych wystąpień żyłowych złota związanych ze zmetamorfizowanymi osadami osadowo-wulkanicznymi i formacjami paleozoicznymi. W południowej części struktury kaczawskiej obiecujący jest obszar o szerokości ok. 10 km i długości ok. 50 km na odcinku od Ubocza koło Gryfowa po Mysłów. Podobnie w rejonie opuszczonego złoża w Radzimowicach istnieją możliwości wystąpień żył kwarcowo-siarczkowych ze złotem. Zasoby hipotetyczne rejonu (Radzimowice–Lipa–Grudno) można ocenić na 5–10 ton Au. Jako złożo perspektywiczne uznano również złoto antropogeniczne z rejonu Radzimowic, którego wystąpienia związane są z dawnymi kopalniami metali kolorowych. Szacuje się, że w obszarze Złoty Stok, Czarnów, Miedzianka, Klecza–Radomice, Radzimowice i Muchów–Myślubórz złoża złota wynoszą 100-150 kg.

13. WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH:

Na terenie gminy Bolków wg danych na październik 2020 r. występuje obszar i teren górniczy Mysłów IIA - ustanowiony dla złoża Mysłów II. Złoże położone jest na zachód od Mysłowa, około 1,3 km od drogi krajowej nr 3. Złoże zagospodarowane (udokumentowane w kategorii C1), eksploatowane od 1968 roku. Złoże tworzą plejstocénskie piaski ze żwirem o miąższości od 2,0 do 23,0 m. Kopalnia w Mysłowie uzyskała koncesję na eksploatację do 31 grudnia 2028 roku (decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 6/2009 [DM-G/JW/7412-152/08/09] z 21.01.2009 r.). Zakład posiada wyznaczony teren górniczy o powierzchni 37 263 m² i obszar górniczy o powierzchni 37 263 m² (decyzja Wojewody Jeleniogórskiego nr 3/E/96 z dnia 08 listopada 1996 roku). Na rysunku nr 3 studium wskazano tereny powierzchniowej eksploatacji surowców (symbol PG), w obrębie których możliwe jest podjęcie działalności górniczej. Dla terenów tych w przyszłości mogą być ustanowione tereny i obszary górnicze. Decyzję taką uznaje się za zgodną z niniejszym dokumentem.

14. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI:

14.1. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI:

Przez obszar gminy Bolków prowadzą dwie drogi krajowe:

- droga krajowa nr 3 i międzynarodowa E65: Jakuszcze – Bolków – Sady Dolne i dalej jako droga ekspresowa S-3 do Legnicy i Świnoujścia,
- droga krajowa nr 5 (Lubawka – Bolków – Wrocław – Poznań),

oraz 2 drogi wojewódzkie:

- nr 328: Złotoryja - Kaczorów – Marciszów (D.K.5);
- nr 323: Leszno (DK5) – Bolków (DK3).

Sieć dróg krajowych i wojewódzkich uzupełniają następujące drogi powiatowe:

- 2600D: Lipa – Dobków
- 2787D: Sady Dolne od drogi nr 2796 – Sady Górne (Figłów)
- 2788D: Wierzchosławice – Półwie – Nagórniki
- 2789D: Kaczorów – Płonina - Wierzchosławice
- 2796D: Sady Dolne – Sady Górne – Stare Bogaczowice
- 2814D: Mysłów – Lipa – Paszowice
- 2815D: Lipa – Jastrowiec - Pogwizdów – Kwietniki – D.K.3
- 2816D: Jeżów - Pogwizdów

- 2817D: Pogwizdów – Świny
- 2825D: Kaczorów, dojazd do stacji PKP
- 2826D: Mysłów (przez wieś)
- 2827D: Jastrowiec – Grudno – D.K.3
- 2828D: Jastrowiec – dr. nr 2816D
- 2829D: Bolków – Gorzanowice - Świny
- 2830D: D.K.3 – Stare Rochowice – Płonina
- 2831D: Wierzchosławiczki – Stare Rochowice
- 2832D: Wolbromek – Sady Dolne
- 2833D: Wierzchosławice (przez wieś)
- 2844D – ul. Kamiennogórska w Bolkowie
- 2845D – ul. Niepodległości w Bolkowie
- 2883D: Kłaczyna – Wolbromek – Świny – Bolków.

Obecnie trwają lub są planowane intensywne prace związane z rozbudową i przebudową układu dróg krajowych i wojewódzkich.

Dotyczą one:

- budowy odcinka drogi ekspresowej S3 od węzła Bolków do Lubawki;
- budowy łącznika aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3;
- budowy łącznika aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3.

W grudniu 2019 r. oddano do użytkowania obwodnicę Bolkowa.

Łączniki aglomeracji wałbrzyskiej i jeleniogórskiej są na etapie studium korytarzowego. W chwili obecnej rozważane są jeszcze warianty ich przebiegu, przy czym w odniesieniu do łącznika „wałbrzyskiego” jeden z wariantów został już oceniony jako najkorzystniejszy (jego trasa została pokazana na rysunku nr 4 pt. „UWARUNKOWANIA KOMUNIKACYJNE I TECHNICZNE”. Zakłada on przebudowę drogi wojewódzkiej nr 375 z wpięciem do węzła Bolków. Nowa trasa drogi w obrębie gminy Bolków wykorzystuje na 2 odcinkach ślad drogi powiatowej nr 2796D. Drugi rozważany przebieg (uznany za mniej korzystny) na terenie gminy Bolków prowadzi drogą nr 5.

W przypadku łącznika aglomeracji jeleniogórskiej decyzja o ostatecznym przebiegu korytarza drogi, w tym obejścia Kaczorowa zostanie przesądzona po wykonaniu niezbędnych analiz projektowych, środowiskowych i ekonomicznych. Obecnie rozważanych jest 7 wariantów, których trasy zostały oznaczone na rysunku nr 1.

Przez obszar gminy przebiegają dwie linie kolejowe:

- nr 302: Małczyce – Środa Śl.-Strzegom-Bolków- Marciszów;
- nr 312: Marciszów –Złotoryja.

Linie te aktualnie nie są eksploatowane (o ruchu zawieszonym).

14.2. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI:

Gospodarka wodna:

Gospodarkę wodno – ściekową terenu opracowania scharakteryzowano na podstawie „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 – 2027” [Uchwała nr XI/78/19 z dn. 30 września 2019 r.].

W systemy zbiorowego zaopatrzenia w wodę wyposażone jest miasto Bolków oraz wsie: Sady Dolne, Sady Górne, Świny i Wolbromek a także część Wierzchosławic i Starych Rochowic. W mieście Bolków funkcjonuje powojenny system wodno – kanalizacyjny, który z uwagi na okres eksploatacji wymaga przebudowy. W pozostałych jednostkach osadniczych brak jest systemów do zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

System zaopatrzenia w wodę Miasta i Gminy Bolków oparty jest o następujące ujęcia wód podziemnych:

Ujęcie Wierzchosławice (ujęcie powierzchniowe). Pobór wody następuje z ujęcia na potoku Kamionka przy zastosowaniu drenażu przykorytowego. Ilość pobieranej wody powierzchniowej zgodnie z pozwoleniem może wynosić $Q_{\max}=6,5 \text{ m}^3/\text{h}$ ($153\text{m}^3/\text{d}$), natomiast wody podziemnej z drenażu – $Q_{\max}=0,36 \text{ m}^3/\text{h}$. Warunki eksploatacji określa decyzja wodnoprawna IE.6223/21/2006 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 22 stycznia 2007 r. i ważna do 30 czerwca 2025 roku. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej. Z przedmiotowego ujęcia zaopatrywana jest tylko część mieszkańców Wierzchosławic. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej w granicach istniejącego ogrodzenia strefę ochrony pośredniej w odległości 100m wokół strefy bezpośredniej.

Ujęcie Wierzchosławice Dolne (ujęcie podziemne) Ujęcie składa się z trzech studni kopanych ujmujących wodę z utworów kambryjskich (w kategorii „B”) oraz ze studni zbiorczej. Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne ujęcia wynoszą $65,0 \text{ m}^3/\text{d}$ przy depresji 1,43 m. Ilość faktycznie pobieranej wody zgodnie wynosi: $Q_{\text{śrd}} = 250,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Decyzja wodnoprawna O.Ś. 6223/5/2000 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 4 lipca 2000 r. obowiązuje do końca 2020 roku. Dla ujęcia ustanowiono strefy: ochrony bezpośredniej w granicach istniejącego ogrodzenia oraz ochrony pośredniej w odległości 100 m od granicy strefy ochrony bezpośredniej.

Ujęcie Lipa (ujęcie powierzchniowe) powstało przed 1945 rokiem, zaopatruje osiedle po byłym PGR w Lipie. Woda pobierana jest przy pomocy perforowanej rury stalowej ułożonej na dnie rowu (koryta ujęciowego) o długości 2 m i kierowana do zespołu dwóch studni ujęciowych w ilości $Q_{\text{śrd}} = 49,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Warunki eksploatacji określa decyzja wodnoprawna IE.6223/1/2006 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 7 czerwca 2006 r. i ważna do końca 2023 roku. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej.

Ujęcie „Glinianka” w Bolkowie (ujęcie wód podziemnych). Studnia kopano-wiercona zlokalizowana jest na działce nr 736 posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne z utworów czwartorzędowych w ilości 21,29 m³/d. Decyzja wodnoprawna O.Ś. 6341.49.2013 wydana przez Starostę Jaworskiego dnia 15 stycznia 2014 r. zezwala na eksploatację wody w ilości Q_{śrd} = 300,0 m³/d. obowiązuje do końca 2033 roku. Dla ujęcia nie ustanowiono stref ochronnych. Eksploatacja wody z tego ujęcia jest aktualnie wstrzymana do czasu wybudowania stacji uzdatniania wody.

Ujęcie Nowe Rochowice (w części położone w Starych Rochowicach). Ujęcie podziemne. Ujęcie składa się z dwóch pól eksploatacyjnych zlokalizowanych na działkach nr 315, 311, 578/86, 309/66 i 308/3 obr. Stare Rochowice oraz nr 5 obr. Nowe Rochowice. Górne pole obejmuje około 200 m drenażu kamionkowego spiętego 10 studniami szybowymi, zlokalizowanych na działkach nr 315 i nr 5. Dolne pole eksploatacyjne, w skład którego wchodzi około 100 m drenażu spiętego 5 studniami szybowymi zlokalizowanych na działce nr 311. Studnia zbiorcza zlokalizowana na działce nr 578/86 odbiera wodę z pola górnego. Ponadto, na działce nr 309/86 znajduje się studnia przepływowa (rewizyjna) odbierająca wodę z pola dolnego, a na działce nr 308/3 – studnia zbiorcza, w której następuje mieszanie się wód z pola górnego i dolnego. Wydajność ujęcia Q_{śrd} = 300,0 m³/d została określona decyzją wodnoprawną O.Ś. 6223-21/10 wydaną przez Starostę Jaworskiego dnia 24 września 2010 r. obowiązuje do końca 2029 roku. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej w granicach istniejącego ogrodzenia pola górnego oraz przez trwałe ogrodzenie poszczególnych studni i drenażów na pola dolnym.

Ujęcie Gorzanowice (zlokalizowane w Pogwizdowie, poza granicami gminy Bolków) składa się z czterech studni kopanych ujmujących wodę z utworów kambryjskich oraz studni zbiorczej o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w ilości Q=11,7 m³/h. Decyzja wodnoprawna O.Ś. 6223/6/2000 wydana dnia 2 sierpnia 2000 roku przez Starostę Jaworskiego zezwala na eksploatację wody z tego ujęcia dla potrzeb komunalnych miasta Bolkowa w ilości Q_{śrd} = 110,0 m³/d. Pozwolenie jest ważne do 31 grudnia 2020 r. Dla ujęcia ustanowiono tylko strefę ochrony bezpośredniej.

Gmina Bolków w roku 2014 zrealizowała zadanie pn. „ Spięcie sieci wodociągowej w miejscowości Sady Dolne z siecią wodociagową w mieście Bolków, gmina Bolków”. Celem przedsięwzięcia było zapewnienie poprawy warunków zaopatrzenia w wodę mieszkańców Bolkowa oraz miejscowości Świny i Wolbromek w przypadku wystąpienia awarii na rurociągu przesyłowym pomiędzy miejscowościami Wierzchosławice - Bolków, Stare Rochowice - Bolków, Gorzanowice – Bolków oraz uzupełnienie potencjalnych niedoborów w okresach szczytowego poboru wody występujących w czasie imprez masowych.

Wszystkie istniejące ujęcia tworzą wspólny system zaopatrzenia w wodę. Na system dystrybucji wody w mieście i gminie Bolków składa się 113,74 [km] wodociagowych przewodów magistralnych i rozdzielczych. W roku 2012 wybudowano nową sieć

wodociągową w miejscowości Świny o długości 2,70 [km] Stopień zaopatrzenia w wodę terenu gminy uznaje się za dostateczny. Z wodociągów korzysta obecnie ok. 100% mieszkańców miasta oraz mieszkańcy miejscowości Świny, Wolbromek, Sady Górne i Sady Dolne częściowo mieszkańcy wsi Wierzchosławice, Stare Rochowice. Modernizacji wymagają sieci na terenie miasta Bolków z uwagi na okres ich eksploatacji oraz stan techniczny.

Z uwagi na długotrwałą suszę występującą na terenie Gminy Bolków, wydajność wszystkich ujęć wodnych w chwili obecnej osiąga poziom ok. 350 - 400 m³/d, a minimalne dobowe zapotrzebowanie mieszkańców wynosi 550 m³/d. Powstające niedobory są uzupełniane wodą zakupywaną z WZWiK w Wałbrzychu. Planuje się też wykonanie badań hydrogeologicznych w celu poszukiwania alternatywnych terenów wodonośnych na terenie Gminy Bolków pod budowę nowych ujęć wody. Rozważane jest wykorzystanie na ten cel tzw. „Wielkiej wody”, tj. zbiornika położonego na działkach nr 28/4 i 28/5 obr.2 miasta Bolków.

Gospodarka ściekowa

Gmina Bolków charakteryzuje się niewielkim stopniem skanalizowania. Na terenie miasta Bolków funkcjonuje kanalizacja ogólnospławna, która wymaga rozdziału na sieć sanitarną i sieć deszczową. Zbiornicza sieć kanalizacyjna funkcjonuje również na terenie miejscowości Wolbromek, Świny, Sady Dolne, Sady Górne. Pozostałe jednostki osadnicze nie posiadają zbiorowego systemu odprowadzenia ścieków komunalnych.

Miasto Bolków posiada system kanalizacji sanitarnej ogólnospławnej obejmujący około 80% ulic. W latach 2012 - 2013 wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Kościuszki i ul. Żeromskiego oraz miejscowość Świny. W latach 2017 - 2018 zrealizowano sieć kanalizacyjną w Sadach Dolnych oraz Sadach Górnych. Łączna długość eksploatowanych sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 81,14 [km], w tym: sieć kanalizacji ogólnospławnej 46,01 [km] sieć kanalizacji sanitarnej 28,39 [km] sieć kanalizacji tłocznej 6,74 [km].

Bieżący plan inwestycyjny z zakresu gospodarki ściekowej zawarto w „Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 - 2027” [Uchwała nr XIV/95/19 z dn. 23 grudnia 2019 r.].

W latach 2011-2012 wykonana została modernizacja istniejącej mechaniczno - biologicznej oczyszczalni ścieków w miejscowości Wolbromek, która obsługuje 5758 mieszkańców. Ścieki oczyszczone, odprowadzane są do rzeki Nysa Szalona (km 41+890) w ilości Q_{sr}=2100 m³/d, zgodnie z obowiązującym pozwoleniem wodnoprawnym OŚ.6341.1.2013 wydanym przez Starostę Jaworskiego dnia 4 kwietnia 2013 r. Przepustowość istniejącej oczyszczalni to 4 500 [m³/d].

Usługi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków świadczone są przez Gminno - Miejski Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bolkowie.

Gospodarka odpadami

Gmina Bolków należy do międzygminnego związku pod nazwą System Gospodarki Odpadami Eko-Sudety Spółka operatorska Sanikom Sp. z o.o. w Lubawce. Gminy związkowe obsługuje składowisko odpadów w Lubawce.

Gmina posiada aktualną umowę na zagospodarowanie odpadów komunalnych podpisaną 23 grudnia 2016 r. z Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej „SANIKOM” Sp. z o.o. w Lubawce. Sposób i częstotliwość odbioru odpadów komunalnych reguluje Uchwała Nr V/41/19 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Bolków oraz Uchwała Nr V/40/19 Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.

Na terenie gminy istnieje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) utworzony w 2013 r. PSZOK zlokalizowany jest na terenie byłego wysypiska śmieci w Wierzchosławicach.

Zasady gospodarki odpadami na terenie gminy są zgodne z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 stanowiącym Załącznik do uchwały Nr XLIII/1450/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2017 r.

Elektroenergetyka:

Cała Gmina Bolków jest zelektryfikowana. Obsługują ją dwa posterunki energetyczne (w Bolkowie i Wojcieszowie). Na terenie gminy nie istnieją jakiegokolwiek ograniczenia w dostawie energii. Rozwój sieci niskiego i średniego napięcia podąża za rozwojem przestrzennym obszaru.

Przez gminę przebiega sieć przesyłowa 220kV relacji Mikułowa - Świebodzice, przewidziana do przebudowy na sieć 400kV. Sieć ta wiąże się z ograniczeniami w zabudowie w pasie terenu o szerokości 70,00m (po 35,00m od osi linii). Wiaże się ona ze zmianą trasy. Obecnie inwestycja jest na etapie decyzji środowiskowej. Przebieg linii zostanie wskazany w części graficznej po przekazaniu materiałów przez Inwestora.

W obrębie Wierzchosławic znajduje się elektrownia wiatrowa (2 wiatraki).

Gazownictwo:

Sieć rozdzielcza gazu ziemnego występuje jedynie na terenie miasta. Gaz sieciowy dostępny jest dla ponad 90% mieszkańców Bolkowa.

Przez teren gminy przebiega odcinek sieci gazowej wysokiego ciśnienia Dn 100, 6,3 MPa relacji Tomkowice – stacja red. pom. gazu 1⁰ Bolków. Łączna długość sieci gazowej na

terenie gminy wynosi ok. 20 km, przy czym 3,6 km to sieć przesyłowa, a pozostałe 16,4 km to sieć rozdzielcza w Bolkowie.

Poza terenem miasta do sieci podłączonych jest jedynie kilka budynków w Wierzchosławicach i Świnach. Pozostali mieszkańcy terenów wiejskich korzystają z gazu butlowego. Rozproszenie zabudowy na terenach wiejskich i stosunkowo niewielka liczba odbiorców nie sprzyjają rozbudowie sieci gazu przewodowego na tych obszarach.

Gospodarka ciepła:

Na terenie gminy nie występuje sieć ciepłownicza. Wszystkie istniejące kotłownie mają charakter lokalny i zaopatrują pojedyncze budynki lub ich niewielkie zespoły zabudowy osiedlowej.

Rozwiązania grupowe bazują na następujących obiektach:

- Kotłowni osiedlowej Spółdzielni Mieszkaniowej przy ul. Wysokogórskiej w Bolkowie
- Kotłowni osiedlowej wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Polnej w Bolkowie
- Kotłowni przy Szkole Podstawowej w Bolkowie.

Kotłownie te zasilane są gazem ziemnym lub paliwem stałym.

Telekomunikacja:

Usługi telekomunikacyjne świadczone są na warunkach komercyjnych przez operatorów

działających w branży telekomunikacyjnej. Dostępna jest zarówno sieć przewodowa jak komórkowa. Podłączenie nowych abonamentów do sieci przewodowej nie stwarza trudności.

15. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH:

Zestawienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim:

Inwestycje ujęte z planie zagospodarowania województwa dolnośląskiego:

Lp.	nazwa zadania	uwagi, informacje dodatkowe
1.	Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych Przeciwdziałanie skutkom odpływu wód opadowych na terenach górskich oraz zwiększenie retencji i utrzymanie potoków i związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie	Jednostka realizująca inwestycję: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych Inwestycja realizowana
2.	Budowa drogi ekspresowej S3, odcinek Bolków – Lubawka	Jednostka realizująca inwestycję: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Inwestycja zrealizowana w części, tj. od Legnicy do węzła Bolków
3.	Budowa w Polsce sieci linii dużych prędkości	Jednostka realizująca

	obejmującej zmodernizowaną Centralną Magistralę Kolejową oraz całkowicie nową linię Wrocław/Poznań – Łódź – Warszawa. Uzupełnieniem tej sieci będzie sieć linii konwencjonalnych zmodernizowanych do prędkości 160-200 km/h	inwestycję: PKP PLK S.A.
4.	Budowa łącznika aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3 wraz z obejściem wsi Kaczorów, w ciągu drogi krajowej nr 3	Jednostka realizująca inwestycję: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Inwestycja planowana – etap studium korytarzowego
5.	Budowa łącznika aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 wraz z nowym przebiegiem drogi wojewódzkiej nr 375	Jednostka realizująca inwestycję: Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląska Służba Dróg i Kolei Inwestycja planowana – etap studium korytarzowego
6.	Budowa drogi ekspresowej S5 na od węzła Sobótka (S8) – do węzła Bolków (S3)	Inwestycja na etapie postulatu kierowanego do rządu RP

16. WYMAGANIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ:

Jak wynika z map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego przekazanych przez Regionalnego Dyrektora Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, na obszarze Gminy Bolków nie występuje wysokie ryzyko powodziowe.

Tereny szczególnego zagrożenia powodzią występują lokalnie wzdłuż Kaczawy oraz Nysy Szalonej. Na rysunku nr 2 oznaczono:

- obszary, na których wystąpienie powodzi jest średnie i wynosi 1%;
- obszary, na których ryzyko powodzi jest wysokie i wynosi 10% (obszary te stanowią równocześnie obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wynosi 1%).

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych, tj. ustawy z dnia Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.) oraz przepisów wykonawczych.

Do zakazów tych należą:

- gromadzenie ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowanie,
- lokalizowania nowych cmentarzy.

Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wymaga uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenów położonych na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy Prawo wodne uzgodnienia odmawia się, jeżeli planowana zabudowa lub planowane zagospodarowanie terenu położonego na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią:

- „1) naruszają ustalenia planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;*
- 2) naruszają ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym;*
- 3) stanowią zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi, środowiska i dóbr kultury wpisanych do rejestru zabytków;*
- 4) naruszają funkcjonowanie infrastruktury krytycznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;*
- 5) utrudniają zarządzanie ryzykiem powodziowym.”*

Szczegółowe wytyczne w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią określono w części III, rozdziałach 2, 5 oraz 11.

CZĘŚĆ III

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Niniejszą część dokumentu usystematyzowano zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków składają się ustalenia niniejszego rozdziału oraz rysunek nr 3 pt. Gmina Bolków, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego.

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW, W TYM WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO:

Niniejsza edycja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w dominującej większości zachowuje zasady kształtowania struktury przestrzennej gminy ustalone w dotychczas obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wprowadzając nowe ustalenia w zakresie mającym na celu:

- lepsze wykorzystanie predyspozycji terenów,
- właściwą ochronę najcenniejszych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- uwzględnienie, w miarę możliwości wniosków i postulatów wspólnoty lokalnej,
- stworzenie warunków przestrzennych do aktywizacji gospodarczej obszaru,
- uwzględnienie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadgminnym,
- rozwój systemów infrastruktury technicznej oraz i komunalnej, stosownie do potrzeb gminy przy uwzględnieniu zakładanego rozwoju przestrzennego i społeczno - gospodarczego.

Powyższe cele zostały uwzględnione poprzez następujące zapisy studium:

- zachowany został ukształtowany historycznie układ osadniczy, a nowe tereny budowlane wyznaczono na obszarach przyległych do istniejącej zabudowy lub blisko z nią sąsiadujących. Rozproszona zabudowa została dopuszczona w rejonach, które w stanie istniejącym charakteryzuje tego rodzaju układ przestrzenny (np. Płonina, osada Figlów) i gdzie intencją studium było tu utrzymanie tej specyfiki. Przyjęcie powyższych zasad pozwoliło na uwzględnienie większości złożonych wniosków i dostosowanie przyjętych rozwiązań do wyniku analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- tereny otwarte objęto zakazem zabudowy kubaturowej. Odstępstwa od tej zasady dotyczą wyłącznie sytuacji jednoznacznie opisanych w niniejszym tekście,
- układy urbanistyczne, przedstawiające wartość historyczną i kulturową zostały wskazane do ochrony poprzez ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej o restrykcjach adekwatnych do przedmiotu ochrony,
- wyznaczono obszary cenne przyrodniczo oraz ustalono restrykcje co do podejmowanych w ich obrębie działań,
- na obszarach położonych w granicach ustanowionych form ochrony przyrody ograniczono nowe zainwestowanie do funkcji nie powodujących znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Wielkość i rozmieszczenie terenów wskazanych pod nową zabudowę zostały dostosowane do występujących tu ograniczeń przyrodniczych i prawnych, w tym wynikających z obowiązujących

dokumentów planistycznych. W granicach oznaczonych na rysunku nr 3 stref lokalizacji ekstensywnej, rozproszonej zabudowy zagrodowej i rekreacyjno – letniskowej, rozmieszczenie zabudowy winno być podporządkowane uwarunkowaniom przyrodniczym i krajobrazowym ocenionym na etapie sporządzania planów miejscowych,

- w obszarze pomiędzy Bolkowem a Sadami Dolnymi, wzdłuż drogi krajowej nr 5 wyznaczono tereny aktywności gospodarczej, które mają stanowić główny rejon rozwoju działalności produkcyjno – usługowych. Rozwiązanie to wykorzystuje dostępność komunikacyjną tych terenów, a w szczególności sąsiedztwo drogi ekspresowej S3 z węzłem w Sadach Dolnych, oraz dróg krajowych klasy głównej przyspieszonej. Jest to obszar, który charakteryzuje dogodny dojazd z całego obszaru gminy i jej otoczenia, co sprzyja koncentracji nowych miejsc pracy. Za przyjętymi ustaleniami przemawiają wskazania opracowania ekofizjograficznego. Strefa aktywności gospodarczej obejmuje w znacznej mierze tereny przeznaczone na analogiczny cel w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obszar sąsiaduje także z projektowaną kopalnią diabazu. Koncentracja powyższych funkcji w jednym rejonie stanowi racjonalne wykorzystanie walorów ekonomicznych przestrzeni oraz optymalizuje nakłady na wyposażenie tych terenów w niezbędną infrastrukturę techniczną i komunikacyjną,
- kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków respektują planowane inwestycje drogowe o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. Dokument uwzględnia przebieg drogi ekspresowej S3 – odcinka istniejącego oraz projektowanego (od węzła Bolków do Lubawki), a także powiązania korytarzowe aglomeracji Jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą S3. Powiązania te w chwili sporządzania projektu studium nie miały przesądzonych przebiegów, stąd na rysunku pokazano ich rozważane warianty. W dalszej części niniejszego tekstu zamieszczono postanowienia co do zagospodarowania nie wykorzystanych rezerw terenów, po ostatecznym przesądzeniu korytarzy dróg.
- studium uwzględnia projektowaną linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia 400kV, wskazując jej przebieg oraz korytarz technologiczny,
- na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego określono obszary na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. Zajmują one tereny otwarte, w miejscach niekonfliktowych dla środowiska przyrodniczego i kulturowego a także tereny wskazane pod obiekty gospodarki komunalnej i działalności gospodarcze, na których instalacje OZE mogą być realizowane równolegle lub zamiennie z zagospodarowaniem gospodarczym. Ze względu na predyspozycje gminy na obszarach tych

wykluczono możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych. Za najbardziej pożądane uznano instalacje fotowoltaiczne i solarne,

- w studium wskazano rezerwy terenów pod gminne składowisko odpadów komunalnych. Lokalizacje te stanowią alternatywę do obecnego systemu gospodarki odpadami. Przesądzenie o realizacji inwestycji oraz ewentualny wybór wariantu lokalizacji nastąpi po sporządzeniu szczegółowej, branżowej analizy techniczno – ekonomicznej.

Dla województwa dolnośląskiego nie został wykonany audyt krajobrazowy. Stąd niniejsze opracowanie nie zawiera wytycznych z tego audytu.

Wielkości terenów wskazanych pod nową zabudowę zostały dostosowane do wyniku analizy możliwości i potrzeb rozwoju gminy, sporządzonej zgodnie z wymaganiami art. 10 ust. 1 pkt 7 oraz art. 10 ust. 5 - 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza ta stanowi aneks do niniejszego tekstu. Zawiera także informację nt. stopnia wykorzystania rezerw inwestycyjnych wynikających z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ ORAZ TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY:

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW:

Na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego (nr 3) tereny wskazane pod zainwestowanie zostały opisane symbolami literowymi i objaśnione w legendzie. Opis ten odnosi się do zaproponowanego dominującego przeznaczenia terenów. Poniższa tabela przedstawia pełny opis zastosowanych oznaczeń funkcjonalnych:

symbol terenu na rysunku	przeznaczenie podstawowe	przeznaczenia uzupełniające i dopuszczalne
MN	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	• zabudowa wielorodzinna niskiej intensywności, o cechach przestrzennych zbliżonych do zabudowy jednorodzinnej, tj. mieszcząca do 4 lokali mieszkalnych, • usługi o charakterze nieuciążliwym, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
MW	tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	• usługi o charakterze nieuciążliwym, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
ML	tereny zabudowy rekreacyjno - letniskowej	• zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, • usługi turystyczne, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku

M,RM	tereny zainwestowania wiejskiego o przewadze zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej, obejmujące: zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zabudowę usługową, zabudowę o charakterze rolniczym oraz działalności gospodarcze o uciążliwości ograniczonej do granic zajmowanego terenu, a także zabudowę łączącą w/w funkcje	• tereny sportu, rekreacji i wypoczynku;
RM	tereny zabudowy zagrodowej	• zagospodarowanie służące produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu, • usługi agroturystyczne, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku w zakresie nie naruszającym przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych
MU	tereny zabudowy mieszkalno – usługowej obejmujące zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zabudowę usługową oraz zabudowę łączącą w/w funkcje	• działalności gospodarcze o charakterze nieuciążliwym; • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
U	tereny zabudowy usługowej	• zabudowa mieszkaniowa o charakterze towarzyszącym usługom, • działalności gospodarcze o charakterze nieuciążliwym, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
Uz	tereny zabudowy usługowej z zielenią towarzyszącą	• zabudowa mieszkaniowa o charakterze towarzyszącym usługom, • tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
Uk	tereny kultu religijnego (kościół oraz założenia kościelno – cmentarne)	-
US	tereny sportu i rekreacji	zabudowa usługowa o charakterze towarzyszącym funkcjom sportowym i rekreacyjnym,
PU	tereny zabudowy produkcyjno – usługowej oraz obsługi	w przypadku wykorzystania terenu wyłącznie pod usługi dopuszcza się przeznaczenie uzupełniające i

	gospodarki rolnej, obejmuje zabudowę przemysłową, bazy, składy, magazyny, obiekty gospodarki komunalnej, rzemiosło, obsługę komunikacji, zabudowę produkcyjną w gospodarstwach rolnych, zabudowę usługową	dopuszczalne jak dla terenów U
KS	tereny obsługi komunikacji	zabudowa usługowa
PG	tereny powierzchniowej eksploatacji surowców	• zagospodarowanie związane z działalnością pomocniczą i przetwórczą; • zabudowa produkcyjno – usługowa; • zagospodarowanie określone w planach rekultywacji złożeń
Pe	teren istniejącej elektrowni wiatrowej	-
ZP	tereny zieleni urządzonej	• tereny sportu i rekreacji; • zabudowa usługowa <i>lokalizowane poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią</i>
ZC	cmentarze	tereny zieleni urządzonej
ZD	ogrody działkowe	tereny sportu, rekreacji i wypoczynku wraz z towarzyszącą zabudową usługową
Z	tereny zieleni nie urządzonej	• zagospodarowanie analogiczne jak na terenach ZP; • tereny rolnicze; • dolesienia; • infrastruktura techniczna i drogowa
W	tereny infrastruktury technicznej - wodociągi	wody powierzchniowe, śródlądowe
K	tereny infrastruktury technicznej - kanalizacja	-
E	tereny infrastruktury technicznej - elektroenergetyka	-
O	tereny infrastruktury technicznej – gospodarka odpadami	-
oznaczenie graficzne na rysunku	strefy lokalizacji ekstensywnej, rozproszonej zabudowy zagrodowej i	• usługi z zielenią towarzyszącą, • zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna

nr 3	rekreacyjno – letniskowej (tereny projektowanej zabudowy nie powinny zajmować więcej niż 30% powierzchni strefy)	
KK	tereny kolei	• zabudowa usługowa i składowo – magazynowa, • istniejąca zabudowa mieszkaniowa
oznaczenie graficzne na rysunku nr 3	las i dolesienia	zagospodarowanie dopuszczone w lasach zgodnie z przepisami odrębnymi
R	tereny rolnicze	• istniejąca zabudowa i zagospodarowanie terenów; • wiaty dla zwierząt; • dolesienia wprowadzane wg kryteriów określonych w przepisach odrębnych; • obiekty infrastruktury technicznej i drogowej w zakresie nie naruszającym przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych; • szlaki turystyczne, miejsca biwakowe, wieże i punkty widokowe w zakresie j.w.; • na terenach rolniczych ustala się zakaz zabudowy dotyczący zagospodarowania innego niż wymienione w niniejszej rubryce. <i>Miejsca biwakowe, wieże widokowe oraz wiaty dla zwierząt mogą być lokalizowane wyłącznie poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią</i>
oznaczenie graficzne na rysunku nr 3	obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW	• funkcje wg oznaczeń zawartych na rysunku studium, • obiekty infrastruktury technicznej i drogowej w zakresie nie naruszającym przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Przeznaczenia określone w powyższej tabeli należy rozumieć jako:

- katalog przeznaczeń, które mogą być w planach miejscowych wprowadzane łącznie lub odrębnie, a także ograniczane do wybranych funkcji mieszczących się w tym katalogu;
- kompleksowe zagospodarowanie terenów obejmujące także elementy towarzyszące właściwe dla poszczególnych funkcji.

Na wszystkich terenach, poza przeznaczeniami opisanymi w powyższej tabeli, akceptuje się także:

- zachowanie istniejącego przeznaczenia i sposobu zagospodarowania;
- obiekty infrastruktury technicznej oraz instalacje OZE o mocy nie przekraczającej 100kW;
- elementy układu komunikacyjnego (drogi, parkingi);
- szlaki turystyczne i drogi rowerowe;
- zieleń (w dowolnych formach), w tym dolesienia realizowane na warunkach określonych w przepisach odrębnych;
- wody powierzchniowe śródlądowe;
- obiekty służące ochronie i monitoringowi środowiska;
- obiekty służące ochronie przed powodzią;
- inne funkcje nie wymienione w tabeli i niniejszym zestawieniu, zajmujące do 20% powierzchni jednostki urbanistycznej, jednak pod warunkiem, że nie będą one powodować konfliktów sąsiedztwa z podstawowym przeznaczeniem terenu.

Ponadto dopuszcza się:

- przeznaczenie nie wykorzystanych rezerw korytarzowych łączników aglomeracji jeleniogórskiej oraz aglomeracji wałbrzyskiej z drogą S3 pod zagospodarowanie analogiczne jak ustalone dla terenów przyległych;
- przesunięcie zasięgu funkcji przyległych do pasów drogowych w zakresie wynikającym z korekty przebiegu projektowanych dróg
- w przypadku decyzji o trwałym wyłączeniu z ruchu linii kolejowych – wykorzystanie terenów zajętych przez te linie pod szlaki turystyczne;
- lokalne korekty (zmiany) przebiegów dróg publicznych pod warunkiem zachowania połączeń z innymi elementami układu drogowego i zapewnienia obsługi przyległych terenów.

Oznaczone rysunku nr 3 zasięgi poszczególnych funkcji mogą w planach zagospodarowania przestrzennego podlegać lokalnym korektom, w zakresie maksimum 50m oraz pod warunkiem, że:

- cały wyodrębniony teren nie ulegnie zwiększeniu o więcej niż 20%;
- wprowadzona korekta zasięgu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Zagospodarowanie poszczególnych terenów może podlegać ograniczeniom wynikającym z lokalnych uwarunkowań funkcjonalno – przestrzennych i technicznych a także z przepisów odrębnych, w szczególności w związku potrzebami właściwej ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ochrony przeciwpowodziowej oraz ochrony środowiska i przyrody.

WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW:

Ustala się wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenów zgodnie z wartościami ustalonymi w poniższej tabeli:

symbol terenu	maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy w stosunku do powierzchni działki budowlanej	minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej	maksymalna wysokość zabudowy
MN	0,40	30%	12,00
MW	0,50	25%	16,00
ML	0,15	50%	12,00
M,RM	0,50	20%	14,00
RM	0,50	20%	14,00
MU	0,60	20%	16,00
U	0,50	20%	16,00
Uz	0,25	50%	16,00
Uk	-	-	-
US	0,15	20%	10,00
PU	0,70	10%	16,00
KS	0,60	10%	12,00
PG	0,60	10%	14,00
Pe	-	-	-
ZP	0,10	70%	12,00
Z	0,10	70%	12,00
ZC	-	-	-
ZD	-	80%	-
W	-	-	-
K	-	-	-
E	-	-	-
O	-	-	-
strefy lokalizacji ekstensywnej, rozproszonej zabudowy zagrodowej i rekreacyjno – letniskowej	0,15	75%	12,00
KK	-	-	12,00
lasy i dolesienia	-	-	-
tereny rolnicze	-	-	-
obszary, na których	-	-	-

rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW			
--	--	--	--

Przez zabudowę należy rozumieć budynki i zespoły budynków oraz wiaty.

Powyższe ustalenia dotyczą zabudowy nowoprojektowanej, lokalizowanej na terenach dotychczas nie zabudowanych. Zabudowę lokalizowaną w granicach terenów zainwestowanych, pomiędzy istniejącą zabudową i stycznie do niej, należy dostosować w zakresie wskaźników urbanistycznych i wysokości do istniejącego, ukształtowanego przestrzennie otoczenia.

ZAKAZ ZABUDOWY:

Zakazem zabudowy obejmuje się grunty rolne i leśne. Zakaz ten nie dotyczy:

- wiat gospodarczych dla zwierząt lokalizowanych w obrębie pastwisk,
- zabudowy związanej z przeznaczeniem uzupełniającym i dopuszczalnym na terenach rolniczych oraz w obrębie lasów i dolesień,
- zagospodarowania, którego realizacja wynika z innych przepisów niniejszego tekstu.

Ponadto czasowym zakazem zabudowy obejmuje się wariantowe rezerwy korytarzowe wyznaczone dla połączenia aglomeracji jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 (pokazane na rysunku nr 3). Zakaz zabudowy obowiązuje tu do czasu przesądzenia przebiegu dróg.

Ograniczeniami w zakresie lokalizacji nowej zabudowy (w tym lokalnie zakazami zabudowy) mogą być ponadto obejmowane obszary zabytkowe, obszary narażone na ryzyko powodzi, obszary cenne przyrodniczo oraz inne obszary, na których wystąpią uzasadnione przesłanki do wprowadzenia tego rodzaju ograniczeń na etapie sporządzania planów miejscowych.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK:

Stan zasobów środowiska przyrodniczego oraz obowiązujące prawne formy ochrony przyrody zostały szczegółowo opisane w części II niniejszego tekstu, rozdziale 3 pt. „Stan

środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego” podrozdział „Walory przyrody ożywionej” oraz rozdziale 10 Pt. „Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych”.

Obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody to:

- Rudawski Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie o kodzie PLH020037,
- Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Dobromierz PLH020034,
- Rezerwat Przyrody „Wąwóz Lipy”,
- Rezerwat przyrody „Buki Sudeckie”,
- Pomnik przyrody, kasztanowiec pospolity (*Aesculus hippocastanum*) odm. strzępolistna '*Laciniata*',) położony w obrębie posesji nr 8 przy ul. Księcia Bolka w Bolkowie.

Zasady ochrony powyższych obszarów i obiektów regulują przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020r., poz. 55 ze zm.) oraz:

- W odniesieniu do Rudawskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny - plan ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego zatwierdzony Uchwałą Sejmiku Województwa Dolnośląskiego nr XVI/329/11 z dnia 27 października 2011 roku (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 250, poz. 4507).
- W odniesieniu do obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie - plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 29 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie PLH020037 zmieniony Zarządzeniem z 13 września 2017 r.
- W odniesieniu do obszaru Natura 2000 Dobromierz – plan zadań ochronnych przyjęty Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 9 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dobromierz PLH020034.

Na rysunku nr 2 oznaczono obszary cenne przyrodniczo, wskazane do ochrony.

Są to:

- Łęgi w Lipie,
- Bukowa Góra w Grudnie,
- Wapniki-Wysoka - zwarty obszar leśny zlokalizowany między Jastrowcem, Grudnem i Nowymi Rochowicami,
- Kamieniołom w Nowych Rochowicach,
- Kamieniołom w Starych Rochowicach,
- Dąbrowa w Świnach,

- Żwirownia na zachód od Mysłowa,
- Wapienne Wzgórza-Mysłów,
- Kamieniołom Sobocin w Mysłowie,
- Ujście Mokrzyny do Kaczawy,
- Łąki i ugory (rejon wzg. Ostnik) między Kaczorowem, Mysłowem a Płoniną,
- Suchy zbiornik zaporowy na Kaczawie poniżej Kaczorowa,
- Jaskinie i las na wzgórzu zamkowym w Płoninie,
- Doliny Rochowickiej Wody i Bytomskiego Potoku,
- Łąki w Płoninie,
- Łąki w dolinie Świdnej k. Twardowic,
- Łąki na południe od Kaczorowa (Nowa Wieś),
- Łąki nad Nysą Małą,
- Wapienne Wzgórza- Lipa,
- Kępa śródpolna w Sadach Dolnych,
- Skała w Sadach Dolnych,
- Przełom dopływu Sadówki w Sadach Dolnych.

Na powyższych obszarach ustala się zakaz przekształceń mogących negatywnie oddziaływać na ich walory przyrodnicze. Dopuszcza się udostępnianie tych obszarów dla celów edukacyjnych i naukowych, a także turystycznych i wypoczynkowych, przy uwzględnieniu priorytetowej roli wymogów ochronnych nad innymi formami zagospodarowania. Za zgodne ze studium uznaje się także prowadzenie przez te obszary elementów liniowej infrastruktury technicznej i drogowej, przy minimalizacji negatywnego oddziaływania na przedmiot ochrony. W rejonie nieczynnego kamieniołomu Sobocin dopuszcza się urządzenie rodzinnego parku rekreacji i wypoczynku pod warunkiem zapewnienia ochrony występującym tu gatunkom chronionym.

Postuluje się objęcie ochroną poprzez nadanie statusu pomnika przyrody n/w obiektów dendrologicznych:

Lp	Gatunek drzewa	Lokalizacja
1	miłorząb dwuklapowy	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
2	buk pospolity	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
3	tulipanowiec amerykański	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
4	sosna żółta, odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
5	platan klonolistny	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
6	Sosna żółta, odm. skalna	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
7	platan klonolistny	Bolków, ul. Kamiennogórska, przy domu opieki społecznej
8	dąb błotny	Bolków, na terenie obecnego ogrodu jordanowskiego przy ul. Mickiewicza

Szczegółowy opis w/w drzew zawiera część II, rozdział 3 niniejszego tekstu pt. „Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego” podrozdział „Walory przyrody ożywionej”.

Ponadto, proponuje się wprowadzenie ochrony indywidualnej, w drodze uznania za pomniki przyrody lub stanowiska dokumentacyjne, pojedynczych obiektów przyrody nieożywionej występujących na terenie opracowania. Są to w szczególności: Góra Ryszarda w Bolkowie, sztolnie i Księży Kamień w Radzimowicach, Karczmisko, Czerwona Skała i Diablak w rejonie Mysłowa, Zbójecki Kamień i Rochowicka Skała w Nowych Rochowicach, Kurzacki Wąwóz na zachód od Sadów Dolnych oraz kamieniołomy wapieni: Nowe Rochowice i Sobocin. Obiekty te proponuje się włączyć do projektu geopark Kraina Wygasłych Wulkanów jako geostanowiska. Lista geostanowisk może ulec rozszerzeniu stosownie do prowadzonych badań dokumentacyjnych.

Ustala się zasady ochrony krajobrazu kulturowego zgodnie z dyspozycjami zawartymi w rozdziale 4.

Na obszarze gminy Bolków nie występują uzdrowiska, ani obszary ochrony uzdrowiskowej. W obrębie Stare Rochowice (część północno – wschodnia) stwierdzono występowanie wód głauberskich o potencjalnych walorach leczniczych. Dopuszcza się zagospodarowania tego rejonu z przeznaczeniem pod funkcje uzdrowiskowe i nadanie mu takiego statusu. Pod lokalizację zagospodarowania związanego z powyższą funkcją wskazuje się teren oznaczony symbolem Uz,ZP.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ:

Zasoby środowiska kulturowego oraz obowiązujące prawne formy ochrony tych zasobów zostały szczegółowo opisane w części II niniejszego tekstu, rozdziale 4 pt. „Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”.

Obiekty objęte prawnymi formami ochrony zabytków poprzez wpis do rejestru zabytków to:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków (budynki, zabytkowe parki i założenia pałacowo – parkowe, zamki wraz z otoczeniem, cmentarze oraz zespół staromiejski Bolkowa),
- stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków.

Powyższe obiekty podlegają ochronie prawnej na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wobec tych obiektów ustala się priorytet wymagań konserwatorskich nad działaniami inwestycyjnymi. W granicach stanowisk

archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz ich sąsiedztwa ustala się zakaz zalesień i zagospodarowania pozostającego w konflikcie z wymogami ochronnymi.

Na obszarze gminy Bolków występują następujące obiekty i obszary zabytkowe nie objęte ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków:

- budynki ujęte w ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków,
- zabytkowe cmentarze i parki ujęte w ewidencji zabytków,
- historyczne układy urbanistyczne i ruralistyczne,
- obszary ochrony archeologicznej,
- obszary nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem.

Ich wykazy zamieszczono w części II niniejszego tekstu.

Obiekty te wskazuje się do objęcia ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Rekomenduje się wprowadzanie następujących restrykcji w odniesieniu do poszczególnych obiektów:

Lp.	Rodzaj obiektu / obszaru	rekomendacje w zakresie ochrony
1.	budynki ujęte w ewidencji zabytków	objęcie ochroną, której winny podlegać: gabaryty, układ dachów, ekspozycja, dekoracja elewacji, rodzaj użytych materiałów i forma stolarki otworowej. Ewentualna rozbudowa lub przebudowa wymaga poszanowania i wyeksponowania ww. walorów historycznych oraz zachowania zasad kompozycji architektonicznej.
2.	stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków	w strefie występowania stanowisk archeologicznych ochronie podlegają nawarstwienia archeologiczne związane z historycznym osadnictwem miejsc lokalizacji stanowisk oraz ich sąsiedztwo uznaje się za obszary, na których występują zabytki archeologiczne i ustala wobec nich postępowanie określone dla takich obszarów w przepisach odrębnych.
3.	zabytkowe cmentarze i parki ujęte w ewidencji zabytków	zachowanie lub odtworzenie historycznego układu przestrzennego i komunikacyjnego zgodnego z zachowanymi materiałami archiwalnymi; zachowanie układu kompozycyjnego, pielęgnacja dendroflory oraz elementów układów wodnych; konserwacja zabytkowych pomników, nagrobków i elementów małej architektury
3.	historyczny układ urbanistyczny miasta Bolków	ustanowienie strefy ochrony konserwatorskiej, w granicach której ustala się: • zachowanie układu przestrzennego, w tym sieci ulic i dróg i układów zieleni; • dostosowanie nowej zabudowy w zakresie gabarytów i rozplanowania do historycznie ukształtowanego układu urbanistycznego; • prowadzenie działań sanacyjnych mających na celu przywrócenie walorów przestrzennych

		obszarom zdegradowanym, w tym odtwarzanie zniszczonych układów zieleni, • wprowadzanie zakazów dotyczących lokalizacji obiektów dysharmonijnych względem ukształtowanej tkanki miejskiej oraz obiektów technicznych stanowiących dominanty przestrzenne,
4.	historyczne układy ruralistyczne wsi	ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej, w granicach których ustala się: • zachowanie i kontynuację układów przestrzennych, w tym sieci dróg i układów zieleni; • dostosowanie nowej zabudowy w zakresie gabarytów i rozplanowania do historycznie ukształtowanego układu ruralistycznego; • prowadzenie działań sanacyjnych mających na celu przywrócenie walorów przestrzennych obszarom zdegradowanym, w tym odtwarzanie zniszczonych układów zieleni, • wprowadzanie ograniczeń dotyczących lokalizacji obiektów dysharmonijnych względem ukształtowanej tkanki ruralistycznej oraz obiektów technicznych stanowiących dominanty przestrzenne,
5.	obszary ochrony archeologicznej	uznanie obszary na których występują zabytki archeologiczne i ustalenie wobec nich postępowanie określone dla takich obszarów w przepisach odrębnych
6.	obszary nawarstwień archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem	ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej, w granicach której ochronie podlegają nawarstwienia archeologiczne związane z historycznym osadnictwem. Działalność inwestycyjna w granicach strefy wymaga postępowania zgodnego z przepisami odrębnymi.
7.	obszary ochrony krajobrazu kulturowego w Bolkowie, Świnach oraz Płoninie	ustanowienie stref ochrony konserwatorskiej, w granicach których ustala się: nakaz zachowania wglądów widokowych i ochronę ekspozycji zabytków (zamki i ich otoczenie), zarówno przy kształtowaniu zabudowy jak i układów zieleni, zakaz lokalizacji nowych obiektów technicznych stanowiących dominanty przestrzenne.

Powyższe restrykcje, w planach miejscowych mogą podlegać modyfikacjom wynikającym z indywidualnych uwarunkowań lokalizacyjnych, stanu zabytków oraz potrzeby optymalizacji działań ochronnych.

Zawarte w niniejszym dokumencie wykazy zabytków mogą podlegać korektom stosownie do zmian dokonywanych przez służby konserwatorskie.

W planach miejscowych dopuszcza się korekty granic stref ochrony konserwatorskiej, a także objęcie ochroną dodatkowych obszarów, lub odstąpienie od ochrony, stosownie do stanu wiedzy i postępu prac dokumentacyjnych oraz wskazań służb konserwatorskich. Działania te uznaje się za nie naruszające ustaleń studium.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI:

Gmina Bolków stanowi obszar dokonujących się znaczących zmian w systemach komunikacji. Uwarunkowania związane z tym sektorem zostały opisane w części II, rozdziale 14.

Przyjmuje się następujące kierunki rozwoju systemów komunikacji:

- 1) realizację odcinka drogi ekspresowej S3 na odcinku od węzła Bolków do granicy gminy w kierunku Lubawki,
- 2) realizację powiązania aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3 – w ciągu drogi krajowej nr 3 lub drogi wojewódzkiej nr 366,
- 3) realizację powiązania aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 375,
- 4) przebudowę i modernizację systemu dróg powiatowych i wojewódzkich zmierzającą do poprawy parametrów technicznych i użytkowych, z zachowaniem ich istniejącej sieci,
- 5) rozbudowę systemu dróg gminnych w dostosowaniu do planowanego rozwoju przestrzennego gminy.

W grudniu 2019r. zakończono prace związane z budową obwodnicy Bolkowa stanowiącej ważny, już zmodernizowany element systemu dróg krajowych.

Zamierzenia opisane w pkt 1 – 4 oraz ważniejsze drogi gminne zostały oznaczone na rysunku nr 3.

Rysunek ten uwzględnia wariantowe przebiegi dróg stanowiących powiązanie aglomeracji jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3, odpowiednio do trwających prac studialnych nad tym powiązaniem. Po przesądzeniu ostatecznego przebiegu tych połączeń tereny stanowiące niewykorzystane rezerwy komunikacyjne winny zostać zagospodarowane zgodnie z dyspozycjami zawartymi w rozdziale 2.

Dopuszcza się lokalne korekty przebiegów dróg oznaczonych w części graficznej studium pod warunkiem zachowania wzajemnych powiązań funkcjonalnych.

Rekomenduje się następujące klasy techniczne dla systemów komunikacji oznaczonych na rysunku studium:

droga	Klasa techniczna
droga ekspresowa S3	S (droga ekspresowa) z dopuszczeniem podwyższenia klasy do A (autostrada)
drogi krajowe nr 3 i nr 5	drogi główne przyspieszone (GP) lub drogi główne (G)

drogi wojewódzkie nr 323, 328	drogi główne przyspieszone (GP) lub drogi główne (G)
droga wojewódzka nr 375 - odcinek projektowany, wg wariantu powiązania aglomeracji wałbrzyskiej z drogą S3	droga główna przyspieszona (GP) lub droga główna (G)
drogi powiatowe	drogi zbiorcze (Z) lub drogi lokalne (L)
drogi gminne	drogi zbiorcze (Z), drogi lokalne (L) lub drogi dojazdowe (D), zależnie charakterystyki obsługiwanego terenu

Drogi należy wyposażać, stosownie do ich funkcji, wymogów przepisów odrębnych oraz potrzeb w miejsca obsługi podróżnych i parkingi. Postulowane lokalizacje wskazano na rysunku kierunków zagospodarowania przestrzennego. W planach miejscowych dopuszcza się wyznaczenie dodatkowych lokalizacji dla tych funkcji, przy spełnieniu warunków określonych przez przepisy odrębne.

Klasy techniczne dróg gminnych włączanych do dróg krajowych i wojewódzkich należy dostosować do wymogów określonych przez zarządców tych dróg. W takich sytuacjach dopuszczalne jest odstępstwo od zaleceń określonych w powyższej tabeli.

W przypadku braku zgody na włączenie dróg gminnych do dróg wyższych kategorii w sposób określony na rysunku nr 3 dopuszcza się zmianę przebiegu dróg gminnych oraz miejsc ich włączeń stosownie do uzyskanych uzgodnień.

Zgodnie z postulatem zawartym w planie województwa dolnośląskiego, kierowanym do rządu RP, w dalszej perspektywie obszaru gminy Bolków dotyczy także budowa drogi ekspresowej S5 na od węzła Sobótka (S8) – do węzła Bolków (S3). Realizację ww. zamierzenia uznaje się za zgodną ze niniejszym studium.

Linie kolejowe przebiegające przez obszar gminy Bolków tj.:

- linia nr 302: Malczyce – Środa Śl.-Strzegom-Bolków- Marciszów;
- linia nr 312: Marciszów –Złotoryja,

wskazuje się rewitalizacji, a w przypadku ich trwałego wyłączenia z użytkowania tereny te winny zostać wykorzystane pod elementy komunikacji turystycznej (np. szlaki rowerowe, piesze, drezynowe).

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ:

Zgodnie z art. 3. 1. ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2015 r. poz. 139 ze zm.)

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy.

Art. 3 ust. 3. w/w ustawy ustala ponadto, że *Gmina ustala kierunki rozwoju sieci w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.*

Zasady i warunki zaopatrzenia i użytkowania paliw i energii, w tym ciepła, oraz działalności przedsiębiorstw energetycznych, a także organy właściwe w sprawach gospodarki paliwami i energią określa ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755 ze zm.). Z ustawy tej wynika obowiązek *zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, oszczędnego i racjonalnego użytkowania paliw i energii, (...) uwzględniania wymogów ochrony środowiska, zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych oraz równoważenia interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców paliw i energii.*

Dostarczanie powyższych mediów ma więc charakter komercyjny, pozostaje w gestii operatorów zewnętrznych i podlega procesom rynkowym.

Powyższe okoliczności powodują, że rozwój tych sieci zależy od planów inwestycyjnych poszczególnych operatorów, a wpływ gminy na nie jest ograniczony.

Uwzględniając powyższe okoliczności zakłada się następujące kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej:

systemy zaopatrzenia w wodę:

Zakłada się rozwój gminnego systemu zaopatrzenia a wodę poprzez następujące działania:

1) utrzymanie istniejących ujęć wody:

- a) Wierzchosławice,
- b) Wierzchosławice Dolne,
- c) Lipa,
- d) „Glinianka” w Bolkowie,
- e) Nowe Rochowice,
- f) Gorzanowice,

wraz z prowadzeniem bieżących prac związanych z ich właściwym funkcjonowaniem i podwyższeniem standardów technologicznych,

- 2) budowę nowych ujęć wody w Grudnie oraz Bolkowie (tzw. „Wielka Woda”), w miejscach oznaczonych w części graficznej studium, wraz z niezbędnymi obiektami towarzyszącymi,

- 3) rozbudowę oraz prowadzenie systematycznych prac modernizacyjnych w obrębie istniejących sieci i urządzeń, mających na celu poprawę pewności i bezpieczeństwa zasilania oraz przyłączenia nowych odbiorców,
- 4) rozbudowę sieci wodociągowej i docelowe objęcie gminnych systemem zaopatrzenia w wodę następujących miejscowości obecnie nie włączonych do tego systemu, tj.:
 - a) Wierzchosławice (część obecnie nie objęta siecią wodociagową),
 - b) Mysłów,
 - c) Lipa (część nie zwodociagowana),
 - d) Kaczorów,
 - e) Stare Rochowice (część obecnie nie objęta siecią wodociagową),

Ze względu na postępujące zmiany klimatyczne oraz wynikające z tego niedobory wody, dopuszcza się rozbudowę systemów zaopatrzenia w wodę o nowe ujęcia, nie oznaczone na rysunku studium i wodociagowanie innych, nie wymienionych powyżej, rejonów gminy. Lokalizacja tych obiektów jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych.

systemy odprowadzania ścieków:

Ustala się utrzymanie obecnego systemu gospodarki ściekowej, bazującego na istniejącej oczyszczalni ścieków w Wolbromku. Zakłada się systematyczną rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, a także modernizację istniejących systemów, w tym pełen rozdział kanalizacji sanitarnej i deszczowej. Docelowo wyposażenie w sieć kanalizacyjną powinno objąć w całości Bolków, Świny, Wolbromek, Sady Dolne i Sady Górne, Stare Rochowice oraz Wierzchosławice.

Na pozostałych obszarach, na których budowa systemów kanalizacji jest technicznie i ekonomicznie nieuzasadniona przewiduje się stosowanie rozwiązań indywidualnych, zgodnych z obowiązującymi przepisami odrębnymi. Dopuszcza się także stosowanie rozwiązań grupowych z lokalnymi oczyszczalniami ścieków, nie oznaczonymi na rysunku studium. Lokalizacja tych obiektów jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych, zgodnie z przepisami odrębnymi. W odniesieniu do indywidualnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, ustala się wymóg dostosowania ich do wymagań określonych w przepisach ustawy Prawo wodne. Rekomenduje się zbiorniki bezodpływowe zabezpieczone przed zalaniem wodami powodziowymi oraz przedostaniem się ścieków do środowiska gruntowo – wodnego.

systemy zaopatrzenia w energię elektryczną:

W studium wyznacza się nowy przebieg dla elektroenergetycznej linii przesyłowej wysokiego napięcia (400kV) wraz korytarzem technologicznym o szerokości 70 m.

Po zrealizowaniu tego zadania, do demontażu wskazuje się istniejąca linię przesyłową wysokiego napięcia 220kV. W obrębie korytarza technologicznego tej linii, po jej likwidacji dopuszcza się wprowadzenie zagospodarowania analogicznego jak na terenach przyległych.

Zakłada się utrzymanie głównego punktu zasilania zlokalizowanego w Wolbromku oraz rozbudowę elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej stosownie do potrzeb związanych z istniejącym i planowanym zainwestowaniem. Nowe sieci elektroenergetyczne należy realizować jako podziemne, chyba, że z warunków technicznych bądź lokalizacyjnych wynikają inne wymagania.

Dopuszcza się zaopatrzenie w energię elektryczną za pośrednictwem rozwiązań indywidualnych, bazujących na odnawialnych źródłach (w tym systemy off-grid), realizowanych na warunkach określonych w ust. 6.

systemy zaopatrzenia w gaz:

Na terenie gminy Bolków znajduje się istniejący gazociąg podwyższonego średniego ciśnienia Dn 100, 6,3 MPa ze stacją redukcyjno – pomiarową 1st. Bolków zlokalizowaną w obrębie Świny. Obiekty te wskazuje się do zachowania z możliwością przebudowy lub zmiany parametrów w celu zwiększenia możliwości zasilania.

Do zachowania wskazuje się także istniejącą sieć gazową rozdzielczą z zaleceniem jej dalszej rozbudowy i udostępnienia możliwie największej liczbie odbiorców. Ponieważ system zaopatrzenia w gaz sieciowy ma charakter komercyjny, gmina nie dysponuje narzędziami, umożliwiającymi zagwarantowanie jego rozbudowy. Dopuszcza się stosowanie systemów indywidualnych bazujących na gazie płynnym.

Lokalizacja nowych obiektów związanych zaopatrzeniem w gaz jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych.

systemy telekomunikacji:

Ustala się rozbudowę systemów telekomunikacyjnych na warunkach określonych w przepisach odrębnych. Lokalizacja masztów telekomunikacyjnych powinna uwzględniać uwarunkowania krajobrazowe, w tym wymogi dotyczące stref ochrony konserwatorskiej.

systemy odnawialnych źródeł energii:

Na obszarze gminy wskazuje się obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW. Ustala się granice stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów jako tożsame z granicami w/w obszarów. Na obszarach tych preferuje się lokalizację instalacji fotowoltaicznych i solarnych.

Nie dopuszcza się lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych. Istniejące obiekty wskazuje się do zachowania, na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Lokalizacja mikroinstalacji OZE jest dopuszczalna w oparciu o ustalenia zawarte w rozdziale 2 i na warunkach tam określonych.

gospodarka odpadami:

Wyznacza się 2 rezerwy terenów pod lokalizację obiektów gospodarki odpadami (składowisk, obiektów segregacji, odzyskiwania i przetwarzania odpadów).

- w południowo - wschodniej części miejscowości Wierzchosławice;
- we wschodniej części Sadów Górnych.

Ostateczny wybór lokalizacji uzależnia się od wyników szczegółowych analiz techniczno – ekonomicznych. Po dokonaniu wyboru lokalizacji obszar nie wykorzystany pod ww. funkcję winien pozostać w użytkowaniu rolniczym, a w przypadku terenu w miejscowości Wierzchosławice dopuszcza się także lokalizację instalacji OZE zgodnie z wytycznymi dotyczącymi systemów odnawialnych źródeł energii, określonymi powyżej.

Do czasu realizacji powyższych obiektów, ustala się zachowanie dotychczasowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami w ramach międzygminnego systemu bazującego na składowisku odpadów w Lubawce oraz Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Wierzchosławicach. Rozwiązania w zakresie czasowego gromadzenia odpadów należy dostosować do wymogów przepisów odrębnych.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM:

Pod lokalizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym mogą być wykorzystane, stosownie do potrzeb, tereny wskazane na rysunku nr 3 pod następujące funkcje:

- usługi – U; Uk
- usługi z zielenią towarzyszącą – Uz,
- tereny sportu i rekreacji – US,
- tereny zieleni urządzonej – ZP,
- cmentarze – ZC; Uk
- tereny infrastruktury technicznej,
- tereny dróg.

Ponadto gminne programy mieszkaniowe mogą być realizowane na terenach MU oraz MW.

Dopuszcza się także lokalizację inwestycji celu publicznego na innych terenach w ramach ustaleń zawartych w rozdziale 2.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM:

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, których realizacja została uwzględniona w planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego oraz w programach zawierających zadania rządowe, służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, obejmują następujące zadania, dotychczas nie zrealizowane lub zrealizowane części:

- 1) budowa drogi ekspresowej S3 od węzła Bolków do Lubawki,
- 2) zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych,
- 3) budowa linii kolejowej dużych prędkości Wrocław/Poznań – Łódź – Warszawa,
- 4) budowa łącznika aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3 wraz z obejściem wsi Kaczorów, w ciągu drogi krajowej nr 3,
- 5) budowa łącznika aglomeracji wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3 wraz z nowym przebiegiem drogi wojewódzkiej nr 375,
- 6) budowa drogi ekspresowej S5 na od węzła Sobótka (S8) – do węzła Bolków (S3).

Przebieg projektowanego odcinka drogi ekspresowej S3 został oznaczony na rysunku nr 3. Działania na rzecz przeciwdziałania powodzi i suszy w ekosystemach leśnych mogą być prowadzone na terenach lasów, rolniczych oraz w obrębie wód.

Projektowana linia kolejowa wysokich prędkości nie ma w chwili sporządzenia niniejszego studium przesądzonego przebiegu, stąd wyznaczenie terenów pod tę inwestycję nie jest możliwe. Trasy łączników aglomeracji jeleniogórskiej i wałbrzyskiej z drogą ekspresową S3, z uwzględnieniem rozważanych wariantów zostały oznaczone na rysunku nr 3 i opisane w rozdziale 5.

Budowa drogi ekspresowej S5 jest aktualnie w fazie postulatu. Jej przebieg nie został ostatecznie przesądzony.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ:

Na terenie gminy Bolków nie występują obszary, dla których sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe. Równocześnie należy wskazać iż na całym obszarze gminy obowiązują plany zagospodarowania przestrzennego. Tym samym każda zmiana zagospodarowania, niezależnie od tego czy wg przepisów prawa wymaga sporządzenia planu czy też nie, w obecnym stanie prawnym następować będzie wyłącznie w oparciu o plan miejscowy.

W studium nie wskazuje się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości.

Za obszar przestrzeni publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uznaje się:

- zespół staromiejski Bolkowa w granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej,
- wzgórze zamkowe w Bolkowie i Świnach, w granicach murów obronnych.

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE:

Realizacja polityki przestrzennej określonej w niniejszym dokumencie wymagać będzie sporządzenia planów zagospodarowania przestrzennego lub zmian w obowiązujących planach na większości obszarów wskazanych pod zainwestowanie. Szczegółowe decyzje co do programów prac planistycznych winny zapadać w oparciu o wykonywaną co najmniej raz w kadencji analizę aktualności obowiązujących dokumentów planistycznych, zgodnie z wymaganiami art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Do obszarów najpilniej wymagających interwencji planistycznych należy zaliczyć tereny aktywności gospodarczej w rejonie wężła Bolków. W następnej kolejności przewiduje się wykonanie planów dla obszarów wiejskich i stopniowe wyeliminowanie z obrotu prawnego najstarszego planu, uchwalonego w roku 2002.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ:

Zakłada się, że rolnictwo stanowić będzie nadal jedną z wiodących funkcji gminy Bolków. Bazą przestrzenną dla jej rozwoju są następujące tereny, oznaczone na rysunku nr 3:

- tereny rolnicze – w szczególności duże, zwarte kompleksy gruntów rolnych wskazane pod uprawy polowe i ogrodnicze, łąki i pastwiska,

- tereny zabudowy zagrodowej – RM – wskazane pod lokalizację obiektów kubaturowych związanych z gospodarstwami rolnymi, w tym także budynków mieszkalnych w gospodarstwach rolnych ,
- tereny zabudowy produkcyjno – usługowej – PU – wskazane pod szeroko rozumiane działalności produkcyjno – usługowe, w tym także obiekty produkcji rolnej, przetwórstwa rolno – spożywczego, oraz obsługi rolnictwa,
- tereny zainwestowania wiejskiego o przewadze zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej – na których dopuszcza się równorzędnie zabudowę mieszkaniową jedno- i wielorodzinną, zabudowę usługową, zabudowę o charakterze rolniczym oraz działalności gospodarcze, a także zabudowę łączącą w/w funkcje.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się wyodrębnianie z w/w obszarów terenów dedykowanych pojedynczym przeznaczeniom lub mniejszym grupom przeznaczeń, a także wprowadzanie obostrzeń w zakresie oddziaływania na środowisko.

Na obszarach cennych przyrodniczo gospodarka rolna winna być prowadzona w sposób dostosowany do wymogów ochronnych przy zachowaniu cech fizjograficznych tych obszarów, w szczególności warunków gruntowo – wodnych.

Na terenach rolniczych zaleca się zachowanie nasadzeń śródpolnych, zachowanie cieków i oczek wodnych oraz prowadzenie działań pozwalających na dłuższe retencjonowanie wody w środowisku z uwzględnieniem wymogów dotyczących cennych siedlisk przyrodniczych.

Gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzenia lasów. Grunty rolne wskazane do zalesień określa rysunek nr 3 studium. Dopuszcza się zalesianie także innych gruntów rolnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach odrębnych oraz pod warunkiem nie powodowania negatywnego oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo.

Postuluje się udostępnianie lasów do celów turystycznych i wypoczynkowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH:

W gminie Bolków obszary szczególnego zagrożenia powodzią występują wzdłuż rzeki Kaczawy oraz Nysy Szalonej. Ich zasięg został pokazany na rysunku nr 3 studium.

Składają się na nie:

- obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%),
- obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%).

Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie są równocześnie obszarami, występowania powodzi stuletnich (Q1%).

Na obszarach tych występują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z przepisów odrębnych. System ochrony przeciwpowodziowej obszaru obejmuje także suche zbiorniki przeciwpowodziowe w Bolkowie oraz Kaczorowie.

Dla wzmocnienia ochrony przeciwpowodziowej na całym obszarze gminy dopuszcza się lokalizację obiektów małej retencji, budowę zbiorników oraz budowli zabezpieczających przed powodzią, zgodnie z dyspozycjami funkcjonalnymi określonymi w rozdziale 2.

Ustala się zakaz wprowadzania nowej zabudowy, w szczególności mieszkaniowej, usługowej oraz produkcyjnej, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie (Q10%). Na obszarach, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (Q1%), głębokość wody nie przekracza 0,5m, a odległość od koryt rzek i sposób dotychczasowego zagospodarowania uzasadnia zabudowę, należy stosować rozwiązania techniczne minimalizujące ryzyko strat powodziowych takie jak: zakaz budowy kondygnacji podziemnych, obowiązek wyniesienia poziomu parteru ponad poziom wód powodziowych, wymóg zabezpieczenia elementów infrastruktury technicznej oraz stosowania odpowiednich technologii i materiałów. Kształtując rozplanowanie zabudowy i zagospodarowanie terenów należy uwzględniać także obowiązek dostępu do publicznych, śródlądowych wód powierzchniowych wynikający z przepisów odrębnych (zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegowej, zakaz lub uniemożliwianie przejścia i dostępu do wody) i dążyć do pozostawiania wolnego od zabudowy pasa terenu o szerokości 5,00m od granic wód.

Na obszarze gminy Bolków nie występują obszary osuwania się mas ziemnych.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY:

Na obszarze gminy Bolków nie występują złoża kopalin wymagające wyznaczenia filara ochronnego.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH:

Na obszarze gminy Bolków nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

W zachodniej części wsi Wolbromek znajduje się teren filii byłego obozu Gross-Rosen, nie objęty w/w ustawą. Obszar ten wskazuje się do zagospodarowania w formie parku z towarzyszącymi usługami, zgodnie z dyspozycjami przestrzennymi określonymi na rysunku nr 3.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI:

W granicach gminy nie wskazuje się obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji. Obszary, na których występują lokalnie zaniedbania przestrzenne należy systematycznie porządkować i poddawać sanacji na warunkach określonych w planach miejscowych.

15. OBSZARY ZDEGRADOWANE:

Na obszarze gminy Bolków nie występują i nie wskazuje się obszarów zdegradowanych w rozumieniu ustawy z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1398 ze zm.).

16. GRANICE TERENU ZAMKNIĘTEGO I JEGO STREFY OCHRONNEJ, W TYM STREF OCHRONNYCH WYNIKAJĄCYCH Z DECYZJI LOKALIZACYJNYCH WYDANYCH PRZEZ KOMISJĘ PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA

Tereny zamknięte w gminie Bolków obejmują nieczynne (zawieszone) linie kolejowe:

- nr 302: Malczyce – Środa Śl.-Strzegom-Bolków- Marciszów;
- nr 312: Marciszów –Złotoryja.

Są to tereny ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Ich granice oznaczono na rysunku nr 3. Strefy ochronne terenów zamkniętych, w tym strefy ochronne wynikające z decyzji lokalizacyjnych wydanych przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów w związku z realizacją inwestycji w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa - nie występują.

17. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM, W ZALEŻNOŚCI OD UWARUNKOWAŃ I POTRZEB ZAGOSPODAROWANIA WYSTĘPUJĄCYCH W GMINIE:

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 definiuje obszar funkcjonalny jako „zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów,

charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju”.

Kierując się tą definicją za obszar funkcjonalny uznano tereny aktywności gospodarczej położone w rejonie węzła Bolków w Sadach Dolnych oraz wzdłuż drogi krajowej nr 3,5 w kierunku Bolkowa, oznaczone symbolem PU.

ANEKS: ANALIZA POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY BOLKÓW

I. WPROWADZENIE:

1. Przedmiot opracowania:

Niniejsza analiza została wykonana w ramach zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków – edycja 2018r. Celem analizy jest dokonanie oceny stopnia zaspokojenia potrzeb i możliwości rozwoju przestrzennego gminy, a w szczególności ustalenia granicznej wielkości terenów, które mogą być przeznaczone pod nową zabudowę w świetle wymagań wynikających z bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Opracowanie bazuje na wymogach wynikających z art. 10 ust. 1 pkt 7 oraz art. 10 ust. 5 do 7 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.). Zgodnie z powyższymi przepisami wyznaczanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest możliwe wyłącznie o ile z bilansu terenów wynika, że dotychczasowe rezerwy nie są wystarczające. Ustawa pozwala także na tworzenie 30% rezerwy związanej z niepewnością procesów rozwojowych. Postanowienia w/w ustawy są następujące (art. 10 ust. 5-7):

„5. Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, kolejno:

- 1) formułuje się, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. a–c, maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 2) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 3) szacuje się chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, innych niż wymienione w pkt 2, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy;*
- 4) porównuje się maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1 oraz sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, o której mowa w pkt 2 i 3,*

a następnie, gdy maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w pkt 1:

- a) nie przekracza sumy powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – nie przewiduje się lokalizacji nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3,
- b) przekracza sumę powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy – bilans terenów pod zabudowę uzupełnia się o różnicę tych wielkości wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy, i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 2 i 3, maksymalnie w ilości wynikającej z uzupełnionego bilansu;

5) określa się:

- a) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
 - b) potrzeby inwestycyjne gminy wynikające z konieczności realizacji zadań własnych, związane z lokalizacją nowej zabudowy na obszarach, o których mowa w pkt 2 i 3, oraz w przypadku, o którym mowa w pkt 4 lit. a, poza tymi obszarami;
- 6) w przypadku gdy potrzeby inwestycyjne, o których mowa w pkt 5 lit. b, przekraczają możliwości finansowania, o których mowa w pkt 5 lit. a, dokonuje się zmian w celu dostosowania zapotrzebowania na nową zabudowę do możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz społecznej.

6. Działania, o których mowa w ust. 5, mogą wymagać powtórzenia, na zasadzie analizy wariantów lub realizacji procesu iteracyjnego, oraz powtórzenia wszystkich lub części z nich, także w połączeniu z innymi czynnościami przeprowadzanymi w ramach prac nad projektem studium.

7. Określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, bierze się pod uwagę:

- 1) perspektywę nie dłuższą niż 30 lat;
- 2) niepewność procesów rozwojowych wyrażającą się możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż o 30%."

Na obszarze gminy Bolków zarówno zabudowa istniejąca jak i wyznaczone w planach miejscowych rezerwy inwestycyjne dotyczą obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych. Nie wyznaczono tu terenów umożliwiających lokalizację nowej zabudowy poza tymi jednostkami. Wyjątkiem są jedynie tereny przemysłowe, których

rezerwy są z kolei w większości położone są poza zwartymi strukturami funkcjonalno – przestrzennymi. W związku z powyższym szacując chłonność terenów kategorii wymienione w art. 10 ust. 5 pkt 2 i 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ujęto łącznie. Nie wpływa to na nominalny wynik analizy.

II. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD NOWĄ ZABUDOWĘ:

Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne zawarto w rozdziałach 3, 6 i 8, uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. Niniejsza analiza stanowi ich uzupełnienie (w części przytacza także w/w dane). Źródłem przedstawionych tu informacji statystycznych są oficjalne dane GUS (Bank Danych Lokalnych) oraz prognoza demograficzna Instytutu Rozwoju Terytorialnego przy Urzędzie Marszałkowskim we Wrocławiu. Prognozy dotyczące aktywizacji turystycznej obszaru oraz rozwoju funkcji gospodarczych związanych z rozbudową systemów komunikacji (droga ekspresowa S3 z węzłem Bolków w Sadach Dolnych) bazują na ocenie własnej władz gminy, uwzględniającej położenie gminy i jej predyspozycje.

Gmina Bolków znajduje się w umiarkowanie dobrej sytuacji ekonomicznej. W pełni wywiązuje się ze swoich zobowiązań w sferze zadań publicznych, realizuje zadania własne z zakresu infrastruktury technicznej oraz drogowej, prowadzi aktywną politykę promocyjną, współpracuje z gminami sąsiednimi, w tym w ramach uczestnictwa a aktywnościach regionalnych. Aktualna kondycja ekonomiczna gminy pozwala na planowanie nowych inwestycji w dostosowaniu do oczekiwań społeczności lokalnej, przy zachowaniu racjonalnej skali tych zadań i rozłożeniu ich w czasie. Potwierdzają to systematycznie podejmowane działania związane z realizacją zadań własnych wynikających z uchwalanych dokumentów planistycznych. Ponieważ możliwość finansowania zadań wynikających z rozwoju przestrzennego nie obejmuje jedynie nakładów na same inwestycje, ale także w przyszłości obciążą gminę kosztami utrzymania posiadanych zasobów, uznano, że przy wyznaczaniu nowych terenów należy zwracać uwagę, aby ich lokalizacja generowała możliwie niewielkie wydatki. Skala zobowiązań finansowych wynikających z decyzji planistycznych nie zależy bowiem wyłącznie od wielkości terenów, ale również od ich rozmieszczenia. W związku z tym wyznaczanie nowych terenów inwestycyjnych powinno przede wszystkim polegać na uzupełnianiu wykształconych struktur przestrzennych i wykraczać poza nie wyłącznie w sytuacjach jednoznacznie uzasadnionych, w których nie pociągnie za sobą nadmiernych wydatków.

I tak, na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę, przedstawia się następująco:

1. Bilans terenów wg głównych kategorii funkcjonalnych, z podziałem na obszar miasta Bolków i tereny wiejskie:

Miasto Bolków:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia terenów zainwestowanych (ha)	Powierzchnia rezerw terenowych wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ha)
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	41,74	48,48
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	13,11	4,38
3.	Tereny zabudowy usługowej	24,03 w tym 11,6 to tereny wyłącznie usługowe, a 13,19 to udział usług na terenach mieszkalno - usługowych	7,24 w tym 4,72 to tereny wyłącznie usługowe, a 2,52 to udział usług na terenach mieszkalno - usługowych
4.	Tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych	10,14	0,17
5.	Tereny komunikacyjne (parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe)	2,60	0,42

Tereny wiejskie:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia terenów zainwestowanych (ha)	Powierzchnia rezerw terenowych wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ha)
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	313,04	332,80
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	1,45	0
3.	Tereny zabudowy zagrodowej	4,69	8,26

4.	Tereny zabudowy usługowej	16,05	12,36
5.	Tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych	37,55	63,16
5.	Tereny obsługi gospodarki rolnej	4,48	2,27
6.	Tereny usług turystycznych oraz wypoczynku i rekreacji	10,19	36,62
7.	Tereny obsługi komunikacji (parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe)	0,34	6,44

Uwaga:

Tereny przeznaczone w planach miejscowych na cele mieszkalno – usługowe zostały w powyższych tabelach rozdzielone pomiędzy tereny mieszkaniowe i usługowe w proporcjach 50/50%.

ŁĄCZNY BILANS TERENÓW BUDOWLANYCH NA TERENIE MIASTA BOLKÓW I TERENÓW WIEJSKICH, WG GŁÓWNYCH KATEGORII FUNKCJONALNYCH:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia terenów zainwestowanych (ha)	Powierzchnia rezerw terenowych wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ha)
1.	Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	354,78	381,28
2.	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej	14,56	4,38
3.	Tereny zabudowy zagrodowej	4,69	8,26
4.	Tereny zabudowy usługowej	40,08	19,60
5.	Tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych	47,69	63,33
5.	Tereny obsługi gospodarki rolnej	4,48	2,27
6.	Tereny usług turystycznych oraz wypoczynku i rekreacji	10,19	36,62
7.	Tereny obsługi komunikacji	2,94	6,86

	(parkingi, garaże, stacje paliw, bazy transportowe)		
--	--	--	--

2. Powierzchnia użytkowa zabudowy z podziałem na funkcje:

Lp.	Funkcja	Powierzchnia użytkowa istniejącej zabudowy (m ²)	Powierzchnia użytkowa rezerw wg miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (m ²)
1.	zabudowa mieszkaniowa	273 492	287 532
2.	obiekty usługowe (w tym usługi publiczne)	113 595 w tym 51870 na terenach wyłącznie usługowych i 61 725 na terenach mieszkalno - usługowych	33965 W tym 25500 na terenach wyłącznie usługowych i 22 262 na terenach mieszkalno - usługowych
3.	obiekty turystyczne oraz wypoczynku i rekreacji	7 438 przyjęto intensywność jak dla terenów mieszkaniowych	26 730
4.	obiekty produkcyjne i związane z pokrewnymi działalnościami gospodarczymi	61140	81190

Uwaga:

Powierzchnia użytkowa zabudowy projektowanej została obliczona na podstawie ustaleń planów zagospodarowania oraz w nawiązaniu do charakterystyki zabudowy istniejącej, tj. przy założeniu, że chłonność obszarów stanowiących rezerwy inwestycyjne utrzyma się na poziomie zbliżonym do stanu istniejącego.

3. Analiza demograficzna:

3a. Ludność miasta i gminy Bolków (wg faktycznego stanu zamieszkania):

Lp	rok	kobiety	mężczyźni	razem
1.	2009	5 553	5 430	10 983
2.	2010	5 661	5 530	11 191
3.	2011	5 611	5 474	11 085
4.	2012	5 568	5 430	10 998

5.	2013	5 497	5 375	10 872
6.	2014	5 471	5 352	10 823
7.	2015	5 425	5 291	10 716
8.	2016	5 376	5 255	10 631
9.	2017	5 388	5 223	10 611
10.	2018	5 341	5 162	10 503

3b. Prognoza demograficzna dla gminy Bolków:

Lp.	rok	Prognozowana liczba ludności kobiety:	Prognozowana liczba ludności mężczyźni:	Prognozowana liczba ludności ogółem:
1.	2020	5 255	5 174	10 429
2.	2025	5 044	4 973	10 017
3.	2030	4 818	4 724	9 542
4.	2035	4 565	4 444	9 009

Wnioski:

W ciągu ostatniego dziesięciolecia liczba mieszkańców gminy wykazuje umiarkowaną tendencję spadkową (ubytek 480 osób), przy czym trend ten nie jest równomierny, np. w latach 2009 – 2010 i poprzednio w roku 2008 liczba ludności gminy rosła.

Wg prognozy demograficznej dla gmin województwa dolnośląskiego do roku 2035 liczba ludności gminy będzie nadal spadać. Jednak poza trendami demograficznymi, czynnikiem stymulującym rozwój gminy będzie jej sytuacja gospodarcza, rozwój rynku pracy a także dynamika nowych inwestycji wpływających na możliwości rozwojowe i relacje gospodarcze z otoczeniem. Oczekuje się, że w tej sferze, w najbliższym okresie nastąpią wyraźne zmiany, których istotnym czynnikiem, będzie zakończenie budowy drogi ekspresowej S3 do granicy Państwa oraz obwodnicy miasta Bolkowa, a także w następnej kolejności powiązań aglomeracji wałbrzyskiej i jeleniogórskiej z drogą S3. W systemie tym Bolków stanie się ważnym węzłem komunikacyjnym i znaczącym walorem gminy, sprzyjającym rozwojowi gospodarczemu i zwiększeniu rynku pracy, szczególnie w branżach wymagających dobrego dostępu do systemów komunikacji drogowej. Nie bez znaczenia będą także inwestycje gospodarcze na terenach sąsiednich (np. w pobliskim Jaworze). Dobre połączenie komunikacyjne z ośrodkami, oferującymi wysoko rozwinięty rynek pracy (np. z okręgiem legnickim, Wałbrzychem, Jelenią Górą czy Jaworem) może także zahamować migracje w kierunku tych ośrodków, na rzecz codziennych dojazdów. Dodatkowym czynnikiem, który zasługuje na uwzględnienie przy ocenie potrzeb i możliwości rozwoju obszaru jest jego znacząca atrakcyjność turystyczna, która w powiązaniu z coraz lepszą sytuacją ekonomiczną kraju sprzyja rozwojowi tego

sektora. Trend ten potwierdzają podejmowane już inwestycje (np. w Świnach, Płoninie, Radzimowicach czy Kaczorowie), a także wnioski wpływające do Urzędu Miejskiego.

Rosnące znaczenie będzie miał także dobry stan środowiska naturalnego, cechujący gminę Bolków. Czynniki te zyskuje coraz wyższą pozycję przy wyborze miejsca zamieszkania.

Powyższe przesłanki wskazują, że tworzenie właściwych warunków dla rozwoju przestrzennego gminy wymaga zapewnienia rezerw terenowych pod inwestycje w następujących głównych sektorach:

- 1) mieszkalnictwie,
- 2) usługach na rzecz mieszkańców;
- 3) przemyśle i pokrewnych działalnościach gospodarczych;
- 4) usługach turystycznych oraz budownictwie o charakterze rekreacyjno – wypoczynkowym (w tym szczególnie zabudowie rekreacji indywidualnej);

Potrzeby w zakresie nowych terenów mieszkaniowych wynikają między innymi z następujących przesłanek:

- a) podwyższenia standardów zamieszkania obecnych mieszkańców gminy;
- b) zmian w strukturze gospodarstw domowych.

W celu oceny wielkości potrzeb mieszkaniowych wynikających z podwyższania standardów oraz zmian w strukturze gospodarstw domowych, poniżej dokonano analizy tych parametrów.

4. Zasoby mieszkaniowe:

4a. Powierzchnia użytkowa mieszkań:

Lp.	rok	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Liczba mieszkań
1.	2009	258 785	3 561
2.	2010	264 839	3 580
3.	2011	265 625	3 586
4.	2012	266 468	3 591
5.	2013	268 628	3 608
6.	2014	270 958	3 624
7.	2015	272 501	3 634
8.	2016	273 492	3 642
9.	2017	274 173	3 648
10.	2018	bd	bd

4b. Charakterystyczne wskaźniki mieszkaniowe:

Lp.	rok	Przeciętna powierzchnia	Liczba osób
-----	-----	-------------------------	-------------

		użytkowa mieszkania na 1 osobę	przypadających na 1 mieszkanie
1.	2009	23,6	3,08
2.	2010	23,7	3,13
3.	2011	24,0	3,09
4.	2012	24,2	3,06
5.	2013	24,7	3,01
6.	2014	25,0	2,99
7.	2015	25,4	2,95
8.	2016	25,7	2,92
9.	2017	25,8	2,91
10.	2018	bd	bd

III. MAKSYMALNE W SKALI GMINY ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ:

1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową:

Jak wynika z zestawień zawartych w rozdziale II, pomimo spadku liczby mieszkańców gminy na przestrzeni ostatnich 10 lat zwiększała się zarówno liczba mieszkań jak ich powierzchnia użytkowa. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca wzrosła z 23,6m² w roku 2009 do 25,8m² w roku 2017. Równocześnie w tym samym czasie przybyło 87 mieszkań.

Należy założyć, że tendencja ta będzie utrzymywała się do momentu, gdy osiągnięta zostanie średnia z Unii Europejskiej. Obecnie jest to 34,00m²/osobę, ale wartość ta również systematycznie rośnie. Przyjmując horyzont 10 – letni oraz tempo przyrostu analogiczne jak w Polsce, docelowa wielkość to 37,16 m². Dla potrzeb niniejszej analizy przyjęto także, że liczba mieszkańców gminy utrzyma się na poziomie ok. 10 000 osób. W założeniu tym uwzględniono poza stałymi mieszkańcami obszaru także 10% rezerwę związaną z migracjami, działania zmierzające do zahamowania niekorzystnych zmian demograficznych (na poziomie państwa) oraz zwiększenie potencjału rozwojowego gminy wskutek inwestycji komunikacyjnych.

Przy powyższym założeniu, dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych niezbędne będzie zrealizowanie dodatkowo ok. 97 427 m² powierzchni użytkowej w budownictwie mieszkaniowym. W stanie istniejącym na 1m² powierzchni użytkowej mieszkań przypada 13,7 m² terenów mieszkaniowych netto. Przy zachowaniu tej proporcji tereny mieszkaniowe niezbędne dla zaspokojenia zakładanych potrzeb to min. 133,47ha. Należy podkreślić, że powyższe wyliczenie obejmuje m.in. zwartą zabudowę śródmiejską oraz

osiedla domów wielorodzinnych o wysokiej intensywności zabudowy. Natomiast nowe inwestycje mieszkaniowe w ostatnich latach dotyczą głównie budownictwa jednorodzinnego i nic nie wskazuje na to aby trend ten miał się odwrócić. Ponadto większa część gminy to obszary wiejskie, gdzie zabudowa jest tradycyjnie ekstensywna (z towarzyszącymi ogrodami przydomowymi i funkcjami gospodarczymi) i ta cecha jest także kontynuowana w ramach nowych inwestycji. W związku z powyższym zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe należy adekwatnie skorygować. Dla obliczenia faktycznych potrzeb, wartość uzyskaną w oparciu o stan istniejący zwiększono o 30%, co daje zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe netto na poziomie 174 ha. Zatem dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wg powyższych kryteriów niezbędne jest zarezerwowanie terenów o powierzchni netto min. **174** ha ponad tereny obecnie zainwestowane. Wielkość ta nie uwzględnia:

- utrudnień związanych z topografią terenów i dostępem komunikacyjnym – co lokalnie uzasadnia konieczność wydzielania większych działek, lub eliminuje część terenów wskazanych w planach miejscowych spod możliwości faktycznej zabudowy (15%);
- infrastruktury towarzyszącej - dróg dojazdowych i parkingów, ogólnodostępnych terenów zieleni (20%);
- lokalnych ograniczeń inwestycyjnych wynikających z przepisów odrębnych takich jak korytarze infrastruktury technicznej odległości od dróg, obszary zagrożone powodzią, tereny podmokłe itp. (10%);
- nieuregulowanej sytuacji prawnej uniemożliwiającej wykorzystanie części terenów obecnie wskazanych pod zabudowę (5%);
- uwarunkowań funkcjonalnych i własnościowych – w szczególności na terenach wiejskich, gdzie większość terenów wskazanych pod zabudowę leży w granicach funkcjonujących gospodarstw rolnych i wyłączenie ich z tych gospodarstw nie jest możliwe (50% rezerw na terenach wiejskich);
- konieczności wyłączenia z użytkowania zdekapitalizowanej zabudowy istniejącej lub zabudowy położonej na terenach wskazanych na inne cele (5%);
- zmiany struktury gospodarstw domowych: osiągnięcie wartości analogicznej jak w Unii Europejskiej tj. ok. 2,4 os/1 gospodarstwo domowe (obecnie w gminie Bolków jest to 2,91) będzie wiązało się z zapotrzebowaniem na większą liczbę mieszkań. Ich powierzchnia została uwzględniona w wyliczeniach powyżej. Natomiast korekta struktury mieszkań (powierzchni i liczby) będzie następowała w ramach procesów rynkowych. W niniejszej analizie założono, że procesy te mogą korygować zapotrzebowanie na tereny mieszkaniowe w zakresie 10%;
- tereny zajęte pod rozpoczęte inwestycje, jeszcze nie ujawnione w ewidencji gruntów i budynków (0,1%).

Powyższe uwarunkowania przemawiają za zwiększeniem rezerwy terenów wskazanych pod zabudowę mieszkaniową do **374,78** ha.

Obecne rezerwy wynikające z zapisów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wynoszą **381,28**, a więc w pełni zaspokajają wyliczone powyżej potrzeby, a nawet przekraczają je o 6,5 ha.

Reasumując:

Zapotrzebowanie na tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wyniesie łącznie min. 729,56 ha, w tym 354,78 ha terenów obecnie zabudowanych + 374,78 ha terenów stanowiących rezerwę pod nowe zainwestowanie. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dopuszcza zwiększenie rezerw inwestycyjnych w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb o 30% z tytułu niepewności procesów rozwojowych. W analizowanej sytuacji daje to dodatkowo 112,43 ha. Tym samym maksymalna powierzchnia rezerw terenowych na rzecz zabudowy mieszkaniowej, jaką można wyznaczyć w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków (po uwzględnieniu dopuszczalnego zwiększenia) to 487,21 ha.

Tereny wyznaczone pod nowoprojektowaną zabudowę mieszkaniową w obecnie obowiązujących planach to 381,28 ha. Zatem zgodnie z zapisami zawartymi w art. 10 ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym maksymalna powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (przy założeniu, że studium uwzględni wszystkie dyspozycje obecnie obowiązujących planów miejscowych) może zostać zwiększona o maksimum **105,93** ha.

2. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową (bez usług turystyki):

Gmina Bolków dysponuje umiarkowanymi rezerwami jednofunkcyjnych terenów usługowych – 19,60 ha. Charakterystyczny jest także ich nierównomierny rozkład. Największy obszar zurbanizowany, tj. miasto Bolków charakteryzuje się niewielką rezerwą – 4,72ha, a w przeliczeniu na powierzchnię użytkową zabudowy ok. 13 100m². Nominalnie znacznie korzystniejsza jest sytuacja na obszarach wiejskich, gdzie powierzchnia terenów rezerw to 12,36 ha. W niniejszej analizie oceniono, że pozwala ona na zrealizowanie zabudowy o powierzchni użytkowej, ok. 13 865m², przyjmując, że zainwestowanie wiejskie charakteryzuje się znacznie niższą intensywnością i większość usług występuje w powiązaniu z rozległymi terenami zielonymi. Do powyższych wartości należy dodać rezerwy występujące w mieście na terenach o funkcjach mieszanych, tj. mieszkalno – usługowych. Przy założonym 50% udziale funkcji usługowej stanowi to rezerwę na poziomie 2,52 ha w odniesieniu do powierzchni terenów oraz 7000m² powierzchni użytkowej zabudowy.

Łącznie rezerwy te pozwalają na zwiększenie powierzchni użytkowej zabudowy usługowej o 33 965m², tj. o maksimum 30%. Wartość ta nie pozwala na osiągnięcie zadowalającego poziomu, odpowiadającego oczekiwaniom i potrzebom społeczności lokalnej.

Ustalając maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nowe tereny usługowe należy wziąć pod uwagę następujące uwarunkowania:

- potrzebę zwiększenia istniejącego poziomu wyposażenia gminy w usługi w celu poprawy jakości życia mieszkańców, (35%);
- budowę węzła na drodze S3 w Sadach Dolnych oraz specjalnej strefy ekonomicznej, co poprawi sytuację gospodarczą gminy i zwiększy także popyt w sektorze usług (20%);
- zwiększenie zapotrzebowania na usługi wynikające ze zmian społecznych, stylu, życia i poprawy sytuacji materialnej mieszkańców (20%);
- zwiększenie liczby odbiorców usług wskutek rozwoju sektora turystycznego (20%)

Zatem zaspokojenie potrzeb może zostać osiągnięte przy zwiększeniu istniejącej puli o 95%, tj:

- powierzchni użytkowej zabudowy z 113 595 m² do 221 510 m², tj. o 107 915m²;
- powierzchni terenów przeznaczonych pod usługi z 40,08 ha do 78,16 ha, tj. o 38,08 ha.

Wartości te pomniejszone o rezerwy obecnie wyznaczone w planach miejscowych wskazują na deficyt:

- powierzchni użytkowej zabudowy – 73 950 m²;
- powierzchni terenów – 18,48 ha.

Reasumując:

Gmina Bolków dysponuje deficytem rezerw terenów usługowych. Osiągnięcie poziomu adekwatnego do potrzeb stałych mieszkańców gminy wymaga wyznaczenia dodatkowych terenów o łącznej powierzchni min. ok. 18,48 ha. Powyższe wyliczenia nie uwzględniają niepewności procesów rozwojowych. Dodatkowe zwiększenie rezerw z tego tytułu o ustawowe maksimum (30%), tj. o 5,54, co daje łączną możliwość wskazania w studium dodatkowych terenów usługowych o łącznej powierzchni **24,02 ha**. Wartość ta nie uwzględnia terenów pod usługi wykraczające poza bezpośrednie potrzeby mieszkańców, mające charakter ponadgminny. Obiekty o takim charakterze to przede wszystkim placówki opiekuńcze i edukacyjne. Obecnie zajmują one tereny o łącznej powierzchni ok. 3,8 ha i o taką wielkość należy zwiększyć pulę rezerw. Daje to łącznie **27,82 ha**.

3. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na tereny przeznaczone pod usługi turystyczne oraz zabudowę rekreacyjną i wypoczynkową:

Oszacowanie zapotrzebowania na tereny związane z tymi funkcjami jest bardzo ryzykowne. O zapotrzebowaniu decydują tu bowiem procesy lub cechy obszaru pozostające poza związkiem z procesami demograficznymi, takie jak predyspozycje terenu ze względu na położenie, atrakcyjność przyrodniczą i kulturową, stan i zasoby środowiska naturalnego, istniejąca infrastruktura turystyczna, odległość od dużych ośrodków miejskich, lokalna tradycja czy działania promocyjne (np. imprezy cykliczne).

Gmina Bolków charakteryzuje się ponadprzeciętnymi walorami sprzyjającymi rozwojowi turystyki, jednak jest także narażona na znaczną konkurencję ze strony blisko położonych Karkonoszy i związanych z nimi najsilniejszych w skali kraju centrów turystycznych. W tej sytuacji, oferując bardzo wysokie walory przy stosunkowo niższych cenach gruntów i ich większej dostępności, stanowi teren doskonale dostosowany do rozwoju ekstensywnych form turystyki, w tym wypoczynku o charakterze letniskowym. Przyjęcie właściwych wielkości terenów dla tych funkcji jest niezwykle trudne, ponieważ zależy od wielu czynników zewnętrznych. Określenie potrzeb terenowych w oparciu o liczbę mieszkańców gminy jest tu całkowicie nieuzasadnione. Jedynym kryterium pozostaje indywidualna ocena władz gminy, bazująca na składanych zapytaniach i wnioskach, danych z rynku nieruchomości a także informacja podatkowa. Przydatne mogą być także dane z innych gmin o podobnej charakterystyce. Powyższe dane nie są jednak wystarczające do arbitralnego rozstrzygnięcia co do granicznej wielkości zapotrzebowania na tego rodzaju tereny. Również analiza planów miejscowych nie jest w tej mierze szczególnie pomocna. W obowiązujących planach, za wyjątkiem planu obejmującego sołectwo Radzimowice, nie wyznaczono bowiem terenów dedykowanych wyłącznie zabudowie rekreacyjnej i ewentualna zabudowa letniskowa powstaje na terenach mieszkaniowych.

Jedynym miarodajnym obszarem jest więc w/w sołectwo Radzimowice. Na tym obszarze do sporządzanego w roku 2016 planu miejscowego wpłynęła duża ilość wniosków o zabudowę rekreacyjną, i w efekcie funkcja ta okazała się dominująca wśród nowych przeznaczeń. Jest to jednak sytuacja, której nie można uznać za wzorcową dla całego obszaru gminy. Radzimowice są szczególnie atrakcyjnie położone i równocześnie umiarkowanie predysponowane do rozwoju gospodarki rolnej (za wyjątkiem form ekstensywnych). Nie mogą być więc wyznacznikiem kierunku rozwoju innych terenów. Stanowią natomiast przykład na dobre wykorzystanie indywidualnych cech miejscowości i jej zrównoważonego rozwoju.

W pozostałych planach miejscowych wskazano jedynie tereny pod funkcje turystyczne, bez wyodrębniania zabudowy rekreacji indywidualnej. W stanie istniejącym zabudowa o tym przeznaczeniu zajmuje 10,19ha, a rezerwy terenowe wynoszą 36,62ha. Szacunkowa powierzchnia użytkowa istniejących obiektów turystycznych to 7 438m², a rezerwa w tym obszarze w przeliczeniu na powierzchnię użytkową to 26 730m².

Reasumując:

W obecnie obowiązujących planach miejscowych istnieją rezerwy terenów przeznaczonych jednoznacznie pod usługi turystyczne, pozwalające na ponad trzykrotne powiększenie istniejącej bazy. Równocześnie nominalna wielkość tych terenów, szczególnie zważywszy wielkość gminy, nie jest zbyt duża. Wg oceny bazującej na konsultacjach z władzami gminy łączna powierzchnia terenów pod tego rodzaju zabudowę powinna umożliwić zrealizowanie co najmniej 200 domów, co wymaga zarezerwowania terenów o łącznej powierzchni brutto na poziomie **50,00 ha** (przy wskaźniku 2500m² brutto/1 dom). Wielkość ta powinna zostać rozłożona pomiędzy miejscowości posiadające predyspozycje funkcjonalne (tj. Płonina, Jastrowiec, Grudno, Sady Górne i Figłów, Świny, Gorzanowice, Półwie, Nowe Rochowice i Kaczorów), tj. w rejonach o szczególnych walorach przyrodniczych i kulturowych.

Uwaga:

W analizie dotyczącej terenów przeznaczonych pod usługi, w tym turystykę i rekreację nie wzięto pod uwagę terenów samodzielnych boisk i placów zabaw. W obrębie tych obiektów nie występuje na ogół zabudowa, więc ustalenie zapotrzebowania na nowe tereny tego rodzaju wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy, tj. w oparciu o przepisy art. 10 ust. 5, jest bezzasadne. Kryterium podstawowym w tym przypadku powinna być ocena możliwości finansowych gminy oraz potrzeb społecznych.

Są to obiekty, które powinny być zlokalizowane w obrębie wszystkich wsi oraz na terenie miasta – stosownie do potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców.

4. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na tereny produkcyjne i pokrewnych działalności gospodarczych:

Działalności z tego katalogu nie są związane bezpośrednio z obsługą mieszkańców i ich liczbą. Decydują tu głównie procesy lub cechy obszaru, takie jak położenie, wyposażenie techniczne i komunikacyjne oraz powiązania zewnętrzne, lokalna tradycja, kompetencje społeczności lokalnej, promocja czy kondycja ekonomiczna.

Dlatego też rezerwy terenów pod powyższe funkcje powinny być szacowane indywidualnie. W przypadku terenów wskazanych pod działalność gospodarczą należy zwrócić uwagę na ugruntowaną tradycję gminy i istotną rolę, jaką odgrywa ta branża w gospodarce.

Funkcję tę wzmacniają specjalne strefy ekonomiczne. Bardzo istotnym czynnikiem, który w najbliższych latach może zadecydować o skali rozwoju funkcji produkcyjnych i pokrewnych będzie zakończenie budowy drogi ekspresowej nr 3, z węzłem w Sadach

Dolnych. Inwestycja ta tworzy nowe warunki dla rozwoju gospodarczego gminy związane bardzo dobrą dostępnością komunikacyjną.

Równocześnie obecne rezerwy w tym sektorze są umiarkowane – np. na terenie miasta wynoszą jedynie ok. 0,17 ha. Na obszarach wiejskich z kolei większość terenów przemysłowo – usługowych wykorzystano pod obsługę rolnictwa, a ich rozmieszczenie i trudny dostęp komunikacyjny często powoduje, że nie są one przedmiotem zainteresowania inwestorów z branż pozarolniczych. Ostatecznie jedyne większe rezerwy usytuowane są w Sadach Dolnych oraz Wolbromku. Łączna powierzchnia tych rezerw to ok. 63,16ha, przy czym dobry dostęp komunikacyjny posiada tylko około 30ha.

Biorąc pod uwagę nową inwestycję drogową, za zasadne uznaje się zwiększenie powyższych rezerw o **65 ha**. Obszarami koncentrującym funkcje przemysłowe powinny być tereny przyległe do głównych ciągów komunikacyjnych, szczególnie rejon węzła „Bolków” oraz tereny sąsiadujące z istniejącymi terenami o funkcjach gospodarczych.

5. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na tereny przeznaczone pod zabudowę gospodarczo – inwentarską w gospodarstwach rolnych:

Ta funkcja może być lokalizowana na terenach produkcyjno – usługowych, ale także może występować w ramach zabudowy zagrodowej. Wyznaczenie odrębnych terenów (ze względu na przepisy o ochronie gruntów rolnych i leśnych) wiąże się przede wszystkim z tą drugą kategorią. Równocześnie zapotrzebowanie na tereny o takim profilu nie może być ustalone na podstawie powierzchni użytkowej zabudowy, ponieważ wymagałoby to podjęcia szczegółowych decyzji co do profilu gospodarstw rolnych. Decyzja taka wykraczałaby znacząco poza przedmiot studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym, wielkość tę ustalono indywidualnie, biorąc pod uwagę rolniczy charakter gminy, analizując predyspozycje terenów i zakładając, że inwestycje w branży rolniczej powinny osiągnąć do 70% inwestycji w sektorze produkcyjnym innych branż, czyli maksimum **45 ha**.

Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy:

Jak wskazano na wstępie, na obszarze gminy Bolków zarówno zabudowa istniejąca jak i wyznaczone w planach miejscowych rezerwy inwestycyjne (poza obszarami funkcjonalnymi związanymi produkcją i pokrewnymi formami działalności gospodarczej) dotyczą obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych. Sprzyja

to obniżeniu kosztów związanych z realizacją zadań własnych. Wypełnianie wolnych przestrzeni w istniejących układach urbanistycznych nie wymaga budowy nowych dróg. Bazuje na istniejących systemach infrastruktury technicznej lub na systemach, które powinny być zrealizowane na rzecz obecnego zainwestowania, a zwiększona liczba odbiorców podnosi opłacalność inwestycji infrastrukturalnych.

Gmina Bolków posiada możliwości finansowania zobowiązań przyjętych w obecnie obowiązujących w planach miejscowych. Bieżąca realizacja tych planów nie napotyka na bariery z tego tytułu.

W ostatnich latach zrealizowane zostały duże inwestycje publiczne, tym m.in.:

- budowa sali sportowej dla Gimnazjum w Bolkowie (obecnie Szkoła Podstawowa w Bolkowie),
- budowa budynku mieszkalnego z 20 lokalami socjalnymi w Bolkowie,
- budowa świetlicy wiejskiej w Kaczorowie,
- remonty kapitalne i wyposażenie świetlic w Lipie, Wolbromku, Wierzchosławicach, Świnach, Starych Rochowicach, Mysłowie, Sadach Górnych, Sadach Dolnych,
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Wolbromku,
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Świnach,
- budowa kanalizacji sanitarnej w Sadach Dolnych i Sadach Górnych,
- remonty dróg i obiektów mostowych na terenie gminy,
- przebudowa nawierzchni i aranżacja przestrzeni publicznej zabytkowego rynku w Bolkowie,
- odbudowa i zmiana sposobu użytkowania d. kościoła ewangelickiego na obiekt pn.: Bolkowska Galeria Historyczno-Artystyczna ARS ET HISTORIA,

Gmina bardzo dobrze wypada w sferze absorpcji środków z programów i projektów unijnych. Zajmuje 2 miejsce w powiecie i 35 w województwie (na 169 gmin).

W planach na najbliższe lata jest budowa ujęć wody na „Rochowickiej Wodzie” w Bolkowie. Poprawi to pewnośc zasilania mieszkańców oraz pozwoli na zwiększenie liczby odbiorców.

Reasumując, oceniono, że przyjęcie przedstawionych w niniejszej analizie wielkości terenów wskazanych pod nowe zainwestowanie, mieści się w możliwościach finansowania przez gminę niezbędnych zadań własnych.

Nowe inwestycje powinny by racjonalnie rozłożone w czasie. Odpowiednim narzędziem jest tu polityka sporządzania planów miejscowych i stopniowe udostępnianie nowych terenów.

Dla zachowania równowagi w procesach urbanizacyjnych, określając kierunki zagospodarowania przestrzennego, należy przestrzegać zasady lokalizowania zabudowy przede wszystkim w zasięgu istniejących systemów komunikacyjnych i technicznych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji (Dz.U. Nr 283, poz. 2841) w roku 2009 na terenie gminy wyznaczona została „Aglomeracja Bolków”.

Jej obszar wyznaczono z uwzględnieniem zasięgu istniejących i projektowanych sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych zakończonych oczyszczalnią ścieków i objęto nim miasto Bolków, Stare Rochowice, Wierzchosławice, Wolbromek, Sady Dolne, Sady Górne i Świny. Zakładany program wyposażenia gminy w sieci wod. – kan. został w dużej mierze już zrealizowany (wykaz powyżej).

Na obszarach wiejskich, położonych poza aglomeracją Bolków należy bazować na rozwiązaniach indywidualnych w zakresie gospodarki wodnościekowej.

INFORMACJA NT. STOPNIA WYKORZYSTANIA REZERW INWESTYCYJNYCH WYNIKAJĄCYCH Z BILANSU TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ W RAMACH ZMIANY STUDIUM – EDYCJA 2018R.:

Poniższe zestawienia obrazują w jakim stopniu zmiana studium (edycja 2018r.) wykorzystuje rezerwy terenów przeznaczonych pod nową zabudowę wynikające z bilansu terenów wykonanego w ramach analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

Lp.	Kategoria funkcjonalna terenu (wg bilansu)	Powierzchnia wykorzystana, wg projektu zmiany studium (ha)	Limit wg analizy potrzeb i możliwości rozwoju gminy Bolków (ha)
1.	MN	69,65	105,25
2.	U (bez usług turystyki)	25,38	27,69
3.	Uz, ML	17,74	50,00
4.	P	5,98	64,87
5.	RM (zab. gospodarcza)	38,78	44,74

W powyższym zestawieniu przyjęto, iż udział poszczególnych funkcji wg kategorii przyjętych w bilansie terenów, przyjmie następujące proporcje na obszarach wyznaczonych w studium:

Oznaczenie terenu wg	zabudowa mieszkaniowa	Zabudowa usługowa	Zabudowa turystyczna i	Zabudowa produkcyjna	Zabudowa gospodarcza	Zieleń urządzona
----------------------	-----------------------	-------------------	------------------------	----------------------	----------------------	------------------

koncepcji			rekreacyjna			
M,RM	60%	10%	-	10%	20%	-
MU	50%	50%	-	-	-	-
Uz	-	50%	-	-	-	50%
PU	-	30%	-	70%	-	-
RM	40%	-	-	-	60%	-
ML	50%	-	-	-	-	50%
MN	100%					
MW	100%	-	-	-	-	-
U	-	100%	-	-	-	-
strefa zabudowy rozprosz- onej	15%	-	15%	-	-	70%

Przedstawione powyżej wyliczenie ma charakter zagregowany, przyjmuje wielkości brutto, tj. łącznie z elementami technicznego wyposażenia terenów, układem drogowym, parkingami i zielenią. W ramach realizacji studium na terenach jednofunkcyjnych dopuszczono funkcje uzupełniające, które mogą wpłynąć na ostateczny bilans. Oszacowanie, w sposób wiarygodny, skali tych procesów na etapie studium nie jest możliwe. Problem ten dotyczy głównie funkcji mieszkaniowej i usług. Funkcje te mogą ulegać częściowej wymianie w wyniku lokalizacji usług na terenach mieszkaniowych i/lub mieszkań towarzyszących funkcji usługowej. Na potrzeby niniejszego dokumentu uznano, że proces ten zachodzić będzie w obie strony i w konsekwencji nie wpłynie istotnie na sumaryczne wielkości.

Źródła danych wykorzystanych w opracowaniu:

1. wnioski instytucji złożone do projektu zmiany studium zgodnie z art. 11 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz źródła danych wskazane w tych wnioskach,
2. informacje uzyskane drogą korespondencyjną od instytucji i organów innych niż wymienione w art. 11 pkt 2 w/w ustawy (zarządcy dróg i mediów);
3. opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Bolków (2019r., A. Kurpiewski z zespołem),
4. dane Instytutu Rozwoju Terytorialnego przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego (m.in. dane studialne dot. rozwoju sieci drogowej, prognoza demograficzna, plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego),
5. dane pozyskane w ramach roboczych kontaktów z Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków we Wrocławiu, Delegaturą w Legnicy,
6. Bank Danych Lokalnych GUS,
7. Geoserwis GDOŚ,
8. serwis MIDAS Państwowego Instytutu Geologicznego;
9. dokumenty własne Gminy Bolków:
 - strategia rozwoju turystyki gminy,
 - gminny program ochrony środowiska,
 - program rozwoju gminy na lata 2015 – 2020,
 - wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych Gminy Bolków na lata 2019 – 2027,
 - lokalny program rewitalizacji dla Gminy Bolków na lata 2015 – 2020,
 - raport o stanie gminy (2018),
 - gmina Bolków, projekt granicy rolno – leśnej,
 - plany odnowy wsi: Wolbromek, Radzimowice, Kaczorów, Lipa, Mysłów,
 - gminny plan gospodarki niskoemisyjnej,
 - oraz robocze kontakty z Zamawiającym.
10. Inwentaryzacja urbanistyczna (prace terenowe).

GMINA BOLKÓW

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - EDYCJA 2018

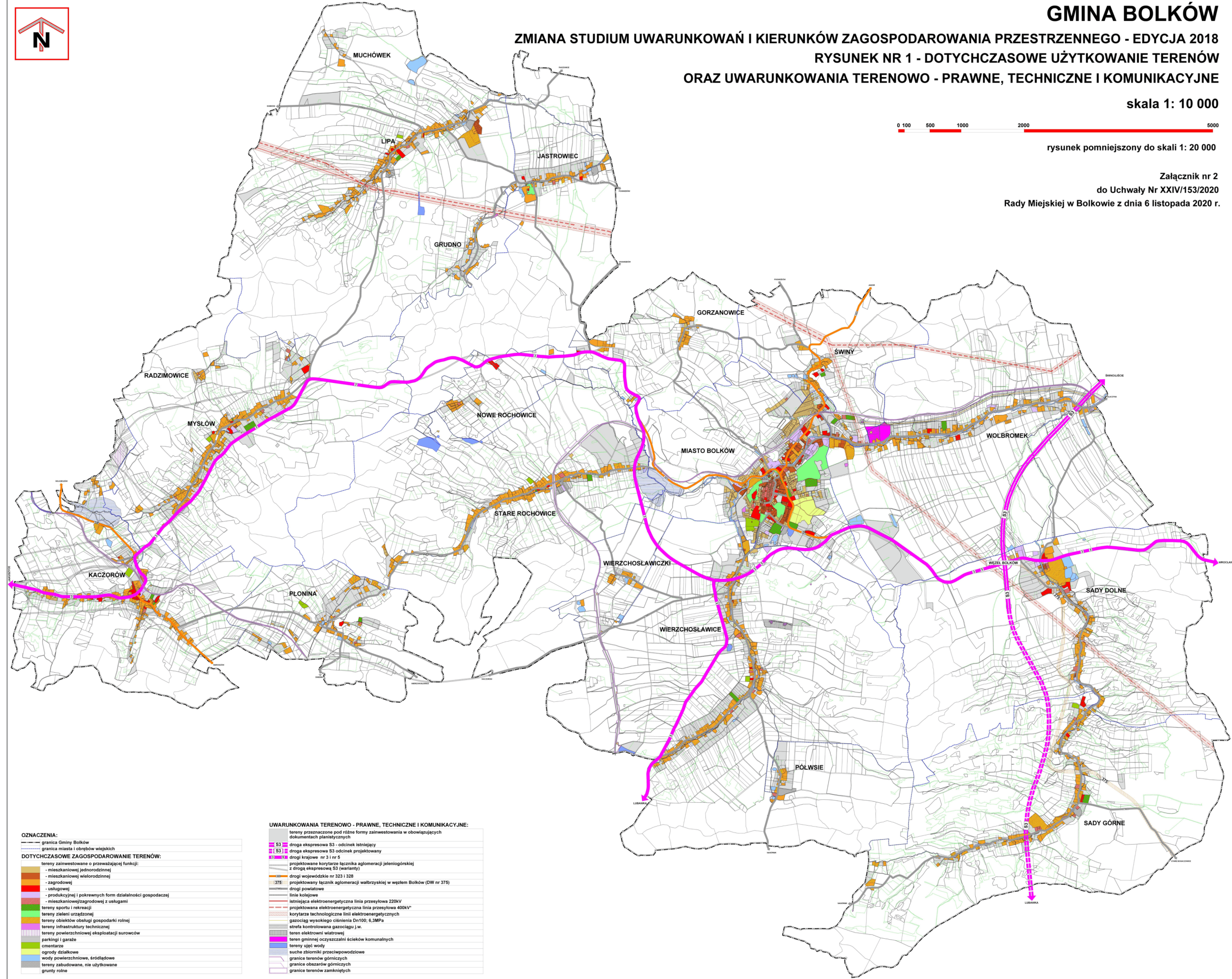
RYSUNEK NR 1 - DOTYCHCZASOWE UŻYTKOWANIE TERENÓW
ORAZ UWARUNKOWANIA TERENOWO - PRAWNE, TECHNICZNE I KOMUNIKACYJNE

skala 1: 10 000

rysunek pomniejszony do skali 1: 20 000

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XXIV/153/2020
Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 6 listopada 2020 r.

OZNACZENIA:

—	granica Gminy Bolków
—	granica miasta i obrębów wiejskich

DOTYCHCZASOWE ZAGOSPODAROWANIE TERENÓW:

[Orange]	tereny zainwestowane o przeważającej funkcji:
[Light Orange]	- mieszkaniowej jednorodzinnej
[Yellow]	- mieszkaniowej wielorodzinnej
[Light Green]	- zagrodowej
[Light Blue]	- usługowej
[Light Purple]	- produkcyjnej i pokrewnych form działalności gospodarczej
[Light Yellow]	- mieszkaniowej/zagrodowej z usługami
[Light Green]	tereny sportu i rekreacji
[Light Green]	tereny zieleni urządzonej
[Light Green]	tereny obiektów obsługi gospodarki rolnej
[Light Green]	tereny infrastruktury technicznej
[Light Green]	tereny powierzchniowej eksploatacji surowców
[Light Green]	parkingi i garaże
[Light Green]	cmentarze
[Light Green]	ogrody działkowe
[Light Green]	wody powierzchniowe, śródlądowe
[Light Green]	tereny zabudowane, nie użytkowane
[Light Green]	grunty rolne

UWARUNKOWANIA TERENOWO - PRAWNE, TECHNICZNE I KOMUNIKACYJNE:

[Pink]	tereny przeznaczone pod różne formy zainwestowania w obowiązujących dokumentach planistycznych
[Pink]	S3 droga ekspresowa S3 - odcinek istniejący
[Pink]	[S3] S3 droga ekspresowa S3 odcinek projektowany
[Pink]	[S3] S3 drogi krajowe nr 3 i nr 5
[Pink]	projektowane korytarze łącznika aglomeracji jeleniogórskiej z drogą ekspresową S3 (wariantry)
[Pink]	drogi wojewódzkie nr 323 i 328
[Pink]	projektowany łącznik aglomeracji wałbrzyskiej w węzłem Bolków (DW nr 376)
[Pink]	drogi powiatowe
[Pink]	linie kolejowe
[Pink]	istniejąca elektroenergetyczna linia przesyłowa 220kV
[Pink]	projektowana elektroenergetyczna linia przesyłowa 400kV
[Pink]	korytarze technologiczne linii elektroenergetycznych
[Pink]	gazociąg wysokiego ciśnienia Dn100; 6,3MPa
[Pink]	strefa kontrolowana gazociągu j.w.
[Pink]	teren elektrowni wiatrowej
[Pink]	teren gminnej oczyszczalni ścieków komunalnych
[Pink]	tereny ujęć wody
[Pink]	susze zbiorniki przeciwpowodziowe
[Pink]	granice terenów górniczych
[Pink]	granice obszarów górniczych
[Pink]	granice terenów zamkniętych

GMINA BOLKÓW

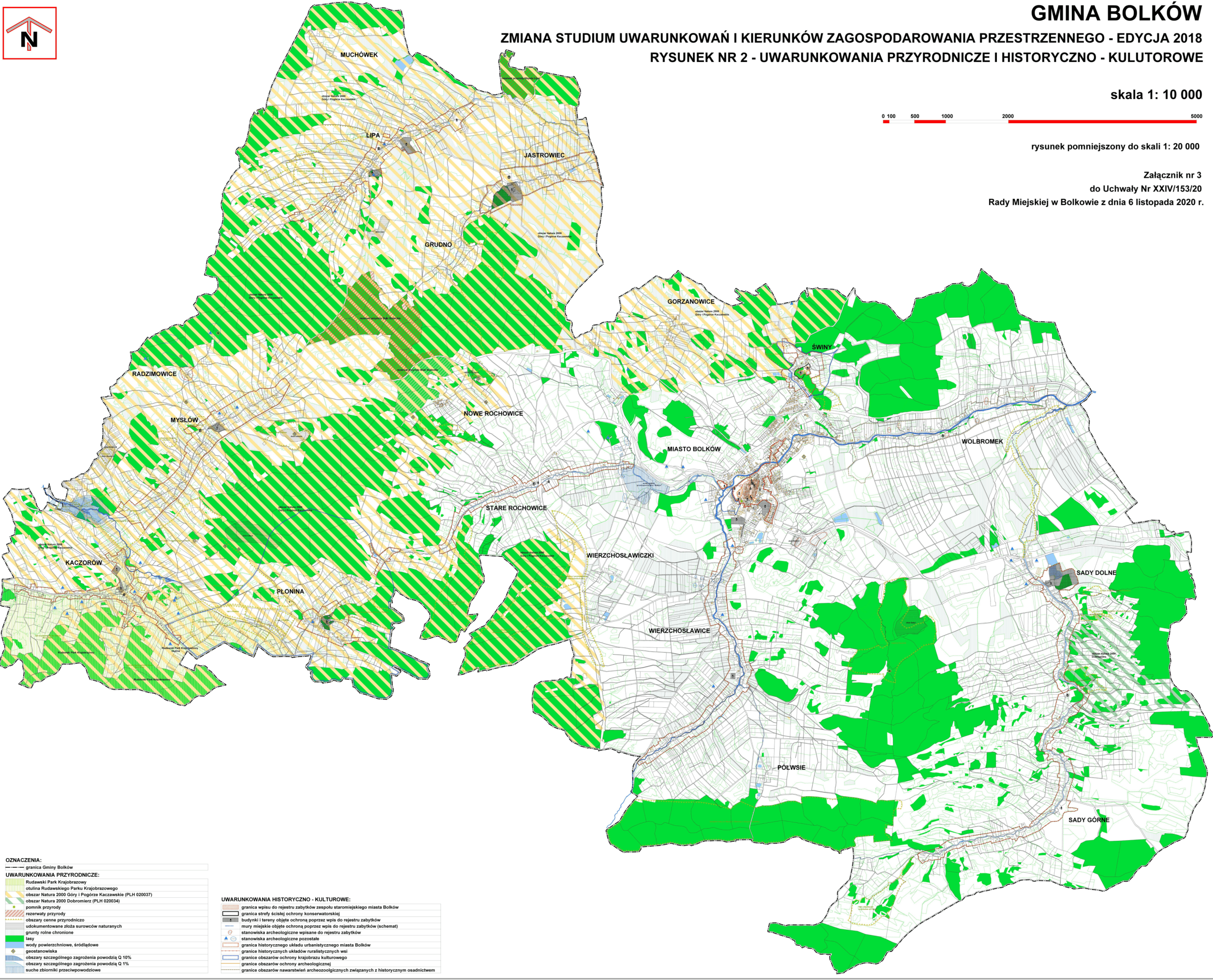
ZMIANA STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - EDYCJA 2018 RYSUNEK NR 2 - UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I HISTORYCZNO - KULTOROWE

skala 1: 10 000

rysunek pomniejszony do skali 1: 20 000

Załącznik nr 3
do Uchwały Nr XXIV/153/20
Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 6 listopada 2020 r.

OZNACZENIA:	
	granica Gminy Bolków
UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE:	
	Rudawski Park Krajobrazowy
	otulina Rudawskiego Parku Krajobrazowego
	obszar Natura 2000 Góry i Pogórze Kaczawskie (PLH 020037)
	obszar Natura 2000 Dobromierz (PLH 020034)
	pomnik przyrody
	rezerwat przyrody
	obszary cenne przyrodniczo
	udokumentowane złoża surowców naturalnych
	grunty rolne chronione
	las
	wody powierzchniowe, śródlądowe
	geostanowiska
	obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q 10%
	obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q 1%
	suche zbiorniki przeciwpowodziowe

UWARUNKOWANIA HISTORYCZNO - KULTOROWE:	
	granica wpisu do rejestru zabytków zespołu staromiejskiego miasta Bolków
	granica strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej
	budynki i tereny objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków
	mury miejskie objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków (schemat)
	stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków
	stanowiska archeologiczne pozostałe
	granica historycznego układu urbanistycznego miasta Bolków
	granice historycznych układów ruralistycznych wsi
	granice obszarów ochrony krajobrazu kulturowego
	granice obszarów ochrony archeologicznej
	granice obszarów nawastrzeń archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem

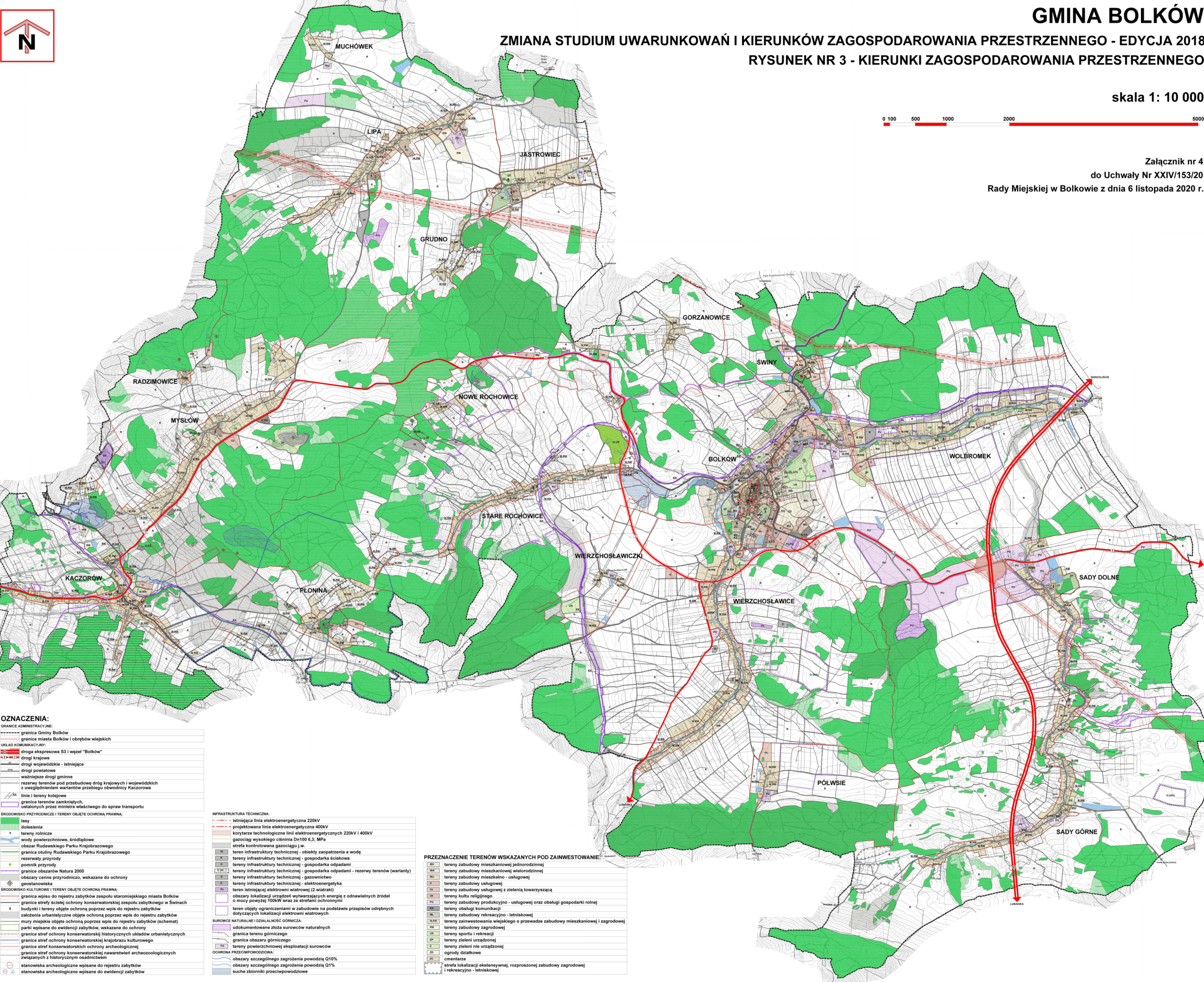
GMINA BOLKÓW

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO - EDYCJA 2018 RYSUNEK NR 3 - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

skala 1: 10 000

Załącznik nr 4
do Uchwały Nr XXIV/153/20
Rady Miejskiej w Bolkowie z dnia 6 listopada 2020 r.

- OZNACZENIA:**
- GRANICE ADMINISTRACYJNE:**
- granicz gminy Bolków
 - granicz miasta Bolków i obrębów wiejskich
- UKŁAD KOMUNIKACYJNY:**
- droga ekspresowa S3 i węzeł "Bolków"
 - drogi krajowe
 - drogi wojewódzkie - istniejące
 - drogi powiatowe
 - ważniejsze drogi gminne
 - rezerwy terenów pod przebudowę dróg krajowych i wojewódzkich z uwzględnieniem wariantów przebiegu obwodnicy Kaczorowa
 - linia i tereny kolejowe
 - granicz terenów zamkniętych, ustalonych przez ministra właściwego do spraw transportu
- ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ:**
- lasy
 - doziesienia
 - tereny rolnicze
 - wody powierzchniowe, śródlądowe
 - obszar Rudawskiego Parku Krajobrazowego
 - granicz otuliny Rudawskiego Parku Krajobrazowego
 - rezerwy przyrody
 - pomnik przyrody
 - granicz obszarów Natura 2000
 - obszary cenne przyrodniczo, wskazane do ochrony
 - geostanowiska
- ŚRODOWISKO KULTUROWE I TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ:**
- granicz wpisu do rejestru zabytków zespołu staromiejskiego miasta Bolków
 - granicz strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej zespołu zabytkowego w Świnach
 - budynki i tereny objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków
 - zakończenia urbanistyczne objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków
 - mury miejskie objęte ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków (schemat)
 - parki wpisane do ewidencji zabytków, wskazane do ochrony
 - granicz stref ochrony konserwatorskiej historycznych układów urbanistycznych
 - granicz stref ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego
 - granicz stref konserwatorskiej ochrony archeologicznej
 - granicz stref ochrony konserwatorskiej nawastrzeń archeozoologicznych związanych z historycznym osadnictwem
 - stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków
 - stanowiska archeologiczne wpisane do ewidencji zabytków

- INFRASTRUKTURA TECHNICZNA:**
- istniejąca linia elektroenergetyczna 220kV
 - projektowana linia elektroenergetyczna 400kV
 - korytarze technologiczne linii elektroenergetycznych 220kV i 400kV
 - gazociąg wysokiego ciśnienia Dn100 6,3; MPa
 - strefa kontrolowana gazociągu j.w.
 - teren infrastruktury technicznej - obiekty zaopatrzenia a wodę
 - teren infrastruktury technicznej - gospodarka ściekowa
 - teren infrastruktury technicznej - gospodarka odpadami
 - teren infrastruktury technicznej - gospodarka odpadami - rezerwy terenów (warianty)
 - teren infrastruktury technicznej - gazownictwo
 - teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka
 - teren istniejącej elektrowni wiatrowej (2 wiatrak)
 - obszary lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy powyżej 100kW wraz ze strefami ochronnymi
 - teren objęty ograniczeniami w zabudowie na podstawie przepisów odrębnych dotyczących lokalizacji elektrowni wiatrowych
- SUROWICE NATURALNE I IZDALALNOŚĆ GÓRNICZA:**
- udokumentowane złoża surowców naturalnych
 - granicz terenu górnictwa
 - granicz obszaru górnictwa
 - teren powierzchniowej eksploatacji surowców
- OCHRONA PRZECIWPÓWODZOWA:**
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q10%
 - obszary szczególnego zagrożenia powodzią Q1%
 - suche zbiorniki przeciwpowodziowe

- PRZEZNACZENIE TERENÓW WSKAZANYCH POD ZAINWESTOWANIE:**
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
 - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
 - tereny zabudowy mieszkalno - usługowej
 - tereny zabudowy usługowej
 - tereny zabudowy usługowej z zieloną towarzyszącą
 - tereny kultu religijnego
 - tereny zabudowy produkcyjno - usługowej oraz obsługi gospodarki rolnej
 - tereny obsługi komunikacji
 - tereny zabudowy rekreacyjno - letniskowej
 - tereny zainwestowania wiejskiego o przewadze zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej
 - tereny zabudowy zagrodowej
 - tereny sportu i rekreacji
 - tereny zieleni urządzonej
 - tereny zieleni nie urządzonej
 - ogrody działkowe
 - cmentarze
 - strefa lokalizacji ekstenywny, rozproszonej zabudowy zagrodowej i rekreacyjno - letniskowej

Załącznik nr 5
do Uchwały nr XXIV/153/20
Rady Miejskiej w Bolkowie
z dnia 6 listopada 2020 r.

**ROZSTRZYGNIĘCIE W SPRAWIE ROZPATRZENIA UWAG,
wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego gminy Bolków – edycja 2018 r.,**

**Rozstrzygnięcie dotyczy uwag, o których mowa w art. 11 pkt 9 ustawy z dnia 27
marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:**

Lp.	Treść uwagi	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy uwaga	Rozstrzygnięcie uwagi przez Radę Miejską w Bolkowie	uwagi
1.	przeznaczenie działki pod zabudowę mieszkaniową z częściową wycinką drzewostanu	dz. nr 131 obr. Bolków 2	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> za wyjątkiem południowo – wschodniego fragmentu działki.	Część działki, w odniesieniu do której nie uwzględniono uwagi, została przeznaczona pod zieleni urządzoną. Na terenach zieleni urządzonej dopuszcza się przeznaczenie uzupełniające - usługi o powierzchni zabudowy do 10% powierzchni działki (w tym przypadku to ok. 1 800m ²). Kwestia wycinki drzew podlega odrębnym przepisom.
2.	przeznaczenie działki pod działalność hotelarsko gastronomiczną;	działka nr 81/4 obr. Stare Rochowice	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> w odniesieniu do południowo zachodniej części działki.	Południowo zachodnia część działki nr 81/4 obr. Stare Rochowice nie może być zainwestowana ze względu bezpośrednio do terenu kolejowego i ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych.
3.	przeznaczenie działki pod zabudowę usługową (hotelarską, gastronomiczną, kultury i handlu)	działka nr 254/1 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> w odniesieniu do części działki stanowiącej zalesione wzgórze zamkowe.	Wzgórze zamkowe, w części stanowiącej las to obszar objęty ścisłą ochroną konserwatorską (wpis do rejestru zabytków), w którym chroniony jest m.in. istniejący układ zieleni.
4.	przeznaczenie działek pod zabudowę usługową (hotelarską, gastronomiczną, kultury i handlu)	działki nr 321/1, 319, 320 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u> w odniesieniu do części działek oddalonych od drogi (część wschodnia)	Część działek nr 321/1, 319, 320 w pasie przyległym do drogi została przeznaczona pod zabudowę.

5.	przeznaczenie terenu pod funkcje oznaczoną w studium symbolem M,RM	część działki nr 195/1 obr. Lipa	<u>Uwaga nie uwzględniona</u>	Wskazany w uwadze teren leży w granicach siedliska 6510 objętego ochroną w ramach obszaru Natura 2000
6.	przeznaczenie terenu pod zabudowę zagrodową	działka nr 306 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u>	Działka jest znacznie oddalona od terenów zainwestowania wiejskiego wsi Płonina. Ze względu na ochronę konserwatorską obszaru, takie rozpraszanie zabudowy jest nieuzasadnione.
7.	przeznaczenie części działki pod zainwestowanie (M,RM)	działka nr 14/1 obr. Płonina	<u>Uwaga nie uwzględniona</u>	W pierwszej wersji studium teren objęty uwagą wskazany był pod zabudowę. Ustalenie to spotkało się ze sprzeciwem RDOŚ, ze względu na występujące na działce siedlisko 6510, objęte ochroną w ramach obszaru Natura 2000